

AthensMBA

**ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ – «ATHENS MBA»**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
Καραμάνης Γεώργιος

**ΤΙΤΛΟΣ: Η εταιρική κοινωνική ευθύνη και η σύνταξη του απολογισμού
βιώσιμης ανάπτυξης – εφαρμογή στον Απολογισμό Βιώσιμης Ανάπτυξης του
ομίλου ΕΛ.ΠΕ.**

Επιβλέπων καθηγητής:
Κωνσταντίνος Αραβώσης,
Αναπληρωτής Καθηγητής ΕΜΠ

ΑΘΗΝΑ, 2019

Είχε πει ο Φρίντριχ Νίτσε

«Ένα πράγμα πρέπει να έχει κανείς:
Είτε μία ψυχή που είναι εκ φύσεως χαρούμενη,
είτε μία ψυχή που την κάνει χαρούμενη
η δουλειά, η αγάπη, η τέχνη και η γνώση»

Ευχαριστώ τους Ακαδημαϊκούς μου Δασκάλους,
που μετά από μία δίχρονη διαδρομή στο διάβα της γνώσης,
σφυρηλάτησαν την ψυχή μου, κάνοντάς την πιο χαρούμενη.

Περιεχόμενα

ΔΗΛΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	8
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	9
1. Κεφάλαιο 1- Εισαγωγή στην εταιρική κοινωνική ευθύνη.....	10
1.1. Η εταιρική υπευθυνότητα.....	10
1.2. Η βιώσιμη ανάπτυξη	11
1.3. Τα ενδιαφερόμενα μέρη	12
1.4. Ορισμός εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.....	14
1.5. Δράσεις προώθησης και εφαρμογή της ΕΚΕ	16
1.5.1. Η εφαρμογή της ΕΚΕ.....	16
1.5.2. Δράσεις προώθησης ΕΚΕ.....	17
1.5.3. Οφέλη εφαρμογής ΕΚΕ.....	18
1.5.4. Κριτική- μειονεκτήματα εφαρμογής προγραμμάτων ΕΚΕ-	20
1.6. Ιστορική αναδρομή εταιρικής κοινωνικής ευθύνης	21
2. Κεφάλαιο 2 Ο απολογισμός βιώσιμης ανάπτυξης και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης - δείκτες μέτρησης και αξιολόγησης	25
2.1. Ο απολογισμός βιώσιμης ανάπτυξης και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.....	25
2.2. Καταγραφή και αναφορά δράσεων Ε.Κ.Ε.....	25
2.3. Μέθοδοι και πρότυπα αξιολόγησης.....	26
2.3.1. Το πρότυπο ISO 2600.....	26
2.3.2. Πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης	27
2.3.3. Άλλα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης	28
2.3.4. Δείκτης εταιρικής υπευθυνότητας	29
2.3.5. Το Πρότυπο AA1000	30
2.3.6. Balanced Scorecard (BSC).....	30
2.3.7. Επενδυτικοί δείκτες αξιολόγησης και βιώσιμης ανάπτυξης.....	31
2.3.8. Το Πρότυπο Global Reporting Initiative (GRI)	32
2.3.9. Το Οικουμενικό Σύμφωνο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών	39
2.3.10. Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας	42
3. Κεφάλαιο 3 - Ο απολογισμός βιώσιμης ανάπτυξης και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης του ομίλου Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛ.ΠΕ)	44
3.1. Εισαγωγή- Περιεχόμενα απολογισμού.....	45
3.2. Λίγα λόγια για τον απολογισμό.....	45
3.2.1. Σκοπός και Εύρος.....	46
3.2.2. Μεθοδολογία	46

3.2.3.	Πιστοποίηση Ανεξάρτητου Φορέα.....	47
3.3.	Μήνυμα Προέδρου Δ.Σ. και Διευθύνοντος Συμβούλου.....	48
3.4.	Ο όμιλος με μία ματιά	51
3.4.1.	Εταιρική ταυτότητα.....	51
3.4.2.	Οικονομικές επιδόσεις.....	53
3.4.3.	Δημιουργία Αξίας.....	53
3.4.4.	Το όραμα	54
3.4.5.	Η αποστολή	54
3.4.6.	Οι αρχές του Ομίλου	55
3.4.7.	Βραβεύσεις Ομίλου 2017	55
3.4.8.	Δραστηριότητες Ομίλου.....	56
3.5.	Κοινωνικοί εταίροι και ουσιαστικά θέματα	60
3.5.1.	Μελέτη Ουσιαστικότητας.....	62
3.5.2.	Ουσιαστικά Θέματα	64
3.6.	Εταιρική διακυβέρνηση και κανονιστική συμμόρφωση	66
3.6.1.	Κανονιστική Συμμόρφωση.....	66
3.6.1.1.	Γιατί είναι ουσιαστικό;.....	66
3.6.1.2.	Η φιλοδοξία	66
3.6.1.3.	Η προσέγγιση	67
3.6.1.4.	Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης.....	67
3.6.1.5.	Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.....	68
3.6.1.6.	Διοικητικό Συμβούλιο	68
3.6.1.7.	Οργανωτική Δομή	69
3.6.1.8.	Εσωτερικός Έλεγχος και Διαχείριση Κινδύνων	70
3.6.1.9.	Διακυβέρνηση Εταιρικής Υπευθυνότητας	72
3.6.1.10.	Επιδόσεις Εταιρικής Διακυβέρνησης.....	74
3.6.2.	Καταπολέμηση της Διαφθοράς & Επιχειρηματική Δεοντολογία.....	74
3.6.2.1.	Γιατί είναι ουσιαστικό;.....	74
3.6.2.2.	Η προσέγγιση του Ομίλου	75
3.6.2.3.	Η φιλοδοξία του Ομίλου	75
3.6.2.4.	Κώδικας Δεοντολογίας - Ηθική και Διαφάνεια.....	76
3.6.2.5.	Πολιτική Ανταγωνισμού	76
3.7.	Απασχόληση.....	77
3.7.1.	Γιατί είναι ουσιαστικό;.....	78

3.7.2.	Η φιλοδοξία του Ομίλου	78
3.7.3.	Η προσέγγιση του ομίλου.....	78
3.7.4.	Αμοιβές και Παροχές	81
3.7.5.	Εκπαίδευση και Ανάπτυξη	82
3.8.	Υγεία και ασφάλεια.....	84
3.8.1.	Υγεία, Ασφάλεια & Ευεξία Εργαζομένων'	85
3.8.1.1.	Γιατί είναι ουσιαστικό;	85
3.8.1.2.	Η φιλοδοξία του Ομίλου	85
3.8.1.3.	Η προσέγγιση	85
3.8.1.4.	Διαχείριση Επαγγελματικού Κινδύνου.....	86
3.8.1.5.	Υγεία των Εργαζομένων στο Χώρο Εργασίας	86
3.8.1.6.	Ασφάλεια των Εργαζομένων στο Χώρο Εργασίας	87
3.8.1.7.	Ολιστική Διαχείριση Ασφάλειας.....	87
3.8.1.8.	Δείκτες Υγείας και Ασφάλειας –Επιδόσεις Εγκαταστάσεων	88
3.8.1.9.	Εκπαίδευση στην Υγεία και Ασφάλεια	90
3.8.2.	Αδιάλειπτη Λειτουργία & Ετοιμότητα για Καταστάσεις Έκτακτης Ανάγκης	91
3.8.2.1.	Γιατί είναι ουσιαστικό;	91
3.8.2.2.	Η φιλοδοξία του Ομίλου	91
3.8.2.3.	Η προσέγγιση	92
3.8.2.4.	Επιδόσεις.....	93
3.8.2.5.	Βελτίωση υποδομών πυρασφάλειας.....	93
3.8.2.6.	Εκπαίδευση.....	94
3.9.	Αγορά	95
3.9.1.	Ασφάλεια, Ποιότητα & Προσιτότητα Προϊόντων.....	95
3.9.1.1.	Γιατί είναι ουσιαστικό;	95
3.9.1.2.	Η φιλοδοξία του Ομίλου	96
3.9.1.3.	Η προσέγγιση του Ομίλου.....	96
3.9.1.4.	Υπεύθυνη Διαχείριση Προϊόντων	97
3.9.1.5.	Ποιότητα Καυσίμων	98
3.9.1.6.	Ποιότητα Λιπαντικών.....	99
3.9.1.7.	Σύστημα Αειφορίας Βιοκαυσίμων	99
3.9.1.8.	Προσιτότητα Προϊόντων	99
3.9.1.9.	Υπεύθυνες Προμήθειες.....	102
3.9.1.10.	Εξυπηρέτηση Πελατών.....	104

3.9.1.11.	Διαφήμιση και Προώθηση Προϊόντων.....	105
3.10.	Περιβάλλον, ενέργεια και κλιματική αλλαγή.....	106
3.10.1.	Ενέργεια & Κλιματική Αλλαγή.....	108
3.10.1.1.	Γιατί είναι ουσιαστικό;.....	108
3.10.1.2.	Η φιλοδοξία του Ομίλου	108
3.10.1.3.	Η προσέγγιση του Ομίλου.....	108
3.10.1.4.	Επίδοση – ποσοτικά στοιχεία	109
3.10.1.5.	Αύξηση ενεργειακής απόδοσης – εξοικονόμηση ενέργειας & επενδύσεις	110
3.10.1.6.	Στόχοι	110
3.10.1.7.	Επιδόσεις.....	111
3.10.1.8.	Διαχείριση κινδύνου – Κίνδυνοι & Ευκαιρίες.....	114
3.10.1.9.	Βιοκαύσιμα.....	115
3.10.1.10.	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.....	116
3.10.1.11.	Επόμενα βήματα.....	116
3.10.2.	Ποιότητα Αέρα	116
3.10.2.1.	Γιατί είναι ουσιαστικό;.....	116
3.10.2.2.	Η φιλοδοξία του Ομίλου	117
3.10.2.3.	Η προσέγγιση του Ομίλου.....	117
3.10.2.4.	Επίδοση – Ποσοτικά στοιχεία	118
3.10.2.5.	Επόμενα βήματα.....	120
3.10.3.	Διαρροές και Κηλίδες Πετρελαίου.....	121
3.10.3.1.	Γιατί είναι ουσιαστικό;.....	121
3.10.3.2.	Η φιλοδοξία του Ομίλου	121
3.10.3.3.	Η προσέγγιση του Ομίλου.....	121
3.10.3.4.	Επίδοση – ποσοτικά στοιχεία	122
3.10.3.5.	Μέτρα πρόληψης – περιορισμού – αποκατάστασης	124
3.10.3.6.	Επόμενα βήματα.....	125
3.10.4.	Απόβλητα και Κυκλική Οικονομία	125
3.10.4.1.	Γιατί είναι ουσιαστικό;.....	125
3.10.4.2.	Η φιλοδοξία του Ομίλου	126
3.10.4.3.	Η προσέγγιση του Ομίλου.....	126
3.10.4.4.	Επίδοση – ποσοτικά στοιχεία	127
3.10.4.5.	Επόμενα βήματα.....	131
3.11.	Κοινωνία.....	132

3.11.1.	Δράσεις.....	132
3.11.2.	Νέα Γενιά	134
3.11.3.	Βιώσιμες Πόλεις & Περιβάλλον	136
3.11.4.	Πολιτισμός Αθλητισμός και Υγεία.....	137
3.11.5.	Τοπικές Κοινωνίες.....	138
3.11.6.	Καλές Πρακτικές από τις Χώρες του Εξωτερικού	139
3.11.7.	Δράσεις ΕΚΕ Ομίλου - Στόχοι 2018-2022.....	141
3.11.8.	Νέα Γενιά’	141
3.11.9.	Βιώσιμες Πόλεις & Περιβάλλον	142
3.12.	Γλωσσάρι – Συντιμήσεις	142
3.13.	Παράρτημα Ι.....	146
3.14.	Παράρτημα ΙΙ	148
3.15.	Παράρτημα ΙΙΙ	149
4.	Κεφάλαιο 4 - Συμπεράσματα	150
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	153
	ΕΛΛΗΝΙΚΗ.....	153
	ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ	155
	ΠΗΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	156

ΔΗΛΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

«Δηλώνω υπεύθυνα ότι η συγκεκριμένη μεταπτυχιακή εργασία για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Διοίκηση Επιχειρήσεων, έχει συγγραφεί από εμένα προσωπικά και δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο κάποιου άλλου μεταπτυχιακού ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

Η εργασία αυτή έχοντας εκπονηθεί από εμένα, αντιπροσωπεύει τις προσωπικές μου απόψεις επί του θέματος. Οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης μεταπτυχιακής αναφέρονται στο σύνολό τους, δίνοντας πλήρεις αναφορές στους συγγραφείς, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο».

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εργασία περιέχεται μία ανάλυση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και της βιώσιμης ανάπτυξης. Παράλληλα, η εργασία περιέχει πληροφορίες για τον απολογισμό βιώσιμης ανάπτυξης / εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και τα πρότυπα που χρησιμοποιούνται για την σύνταξη και την αξιολόγησή του. Οι δείκτες και τα πρότυπα εταιρικής υπευθυνότητας είναι χρήσιμα εργαλεία αξιολόγησης που επιτρέπουν στους οργανισμούς την αποτελεσματική μέτρηση, παρακολούθηση, αποτύπωση και βελτίωση των επιπτώσεών τους στην κοινωνία και το περιβάλλον. Σκοπός της εργασίας η σύνταξη/ παρουσίαση ενός σχεδίου για τον Απολογισμό Βιώσιμης Ανάπτυξης και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης για τον όμιλο ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, ως μελέτη περίπτωσης των παραπάνω. Η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε για τη σύνταξη του απολογισμού είναι σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες και τα κριτήρια της έκδοσης των Απολογισμών Βιώσιμης Ανάπτυξης από την Πρωτοβουλία Παγκόσμιας Αναφοράς (GRI), το Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ και τις οδηγίες του Ελληνικού Κώδικα Βιωσιμότητας.

Λέξεις κλειδιά

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, Βιώσιμη Ανάπτυξη, απολογισμός ΕΚΕ, απολογισμός ΕΛ.ΠΕ, πρότυπο GRI, Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας

ABSTRACT

This study contains an analysis of corporate social responsibility and sustainable development. It also includes information about the content of a Social Responsibility/ Sustainability Reporting and the standards used. Corporate Responsibility indicators and standards are useful assessment tools that enable organizations to effectively track, monitor, capture and improve their impact on society and the environment. Its purpose is the presentation of a plan for the Sustainable Development and corporate social responsibility Report for the HELLENIC .PETROLEUM Group as a case study. The methodology used to compile the report complies with the Guidelines and criteria of the Global Reporting Initiative (GRI), the UN Global Compact and the Greek Sustainability Code guidelines.

Key words

Corporate social responsibility, Sustainable development, CSR Report, EL.PE Report, GRI index, Greek Sustainability Code

Κεφάλαιο 1- Εισαγωγή στην εταιρική κοινωνική ευθύνη

1.1.Η εταιρική υπευθυνότητα

Στη σημερινή εποχή, οι περισσότερες μεγάλες αλλά και μικρότερες επιχειρήσεις και οργανισμοί, αναγνωρίζουν την μεγάλη σημασία της φήμης τους και της εικόνας που έχουν για αυτές οι κοινωνίες. Η φήμη επηρεάζεται σημαντικά από την εφαρμογή της υπευθυνότητας στην πράξη, δηλαδή ανάλογα με το κατά πόσο οι επιχειρήσεις επενδύουν στη σχέση τους με τους εργαζόμενούς τους και την κοινότητα στην οποία λειτουργούν. Η ανταπόκριση των εταιρειών (ή των οργανισμών) σε αυτό που ζητούν οι εμπλεκόμενοι, είναι απαραίτητη για να έχουν μακρόχρονη και επιτυχημένη πορεία. Τα τελευταία χρόνια, εκτός από τη διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας, αναπτύσσεται η τάση οι εταιρείες ή οι οργανισμοί να θεωρείται ότι πρέπει να λειτουργούν με υπευθυνότητα και διαφάνεια και να επιδρούν ή/και να παρεμβαίνουν με θετικό τρόπο στις τοπικές και μη τοπικές κοινωνίες. Η προσέγγιση αυτή αποτελεί έναν νέο τρόπο διεξαγωγής των επιχειρηματικών συναλλαγών. Περιλαμβάνει ευθύνη και δράσεις για το περιβάλλον, εφαρμογή καλύτερων εργασιακών πρακτικών, δράσεις και πρωτοβουλίες για τις τοπικές κοινότητες και όχι μόνο. (<http://www.csrhellas.net/network/themata-eke/ti-einai-eke/#orismoseke>, Αραβώσης, Panayiotou et al, 2009).

Γεγονότα που αφορούν επιχειρήσεις και οργανώσεις όπως οικονομικά εγκλήματα, διαφθορά, περιβαλλοντική καταστροφή, καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, παράπονα/ διαμαρτυρίες καταναλωτών και ομάδων πίεσης, ανέδειξαν την εταιρική υπευθυνότητα. Σημειώνεται ότι τα τελευταία χρόνια, αφενός μεν με την ανάπτυξη των ηλεκτρονικών υπολογιστών, των μέσων πληροφόρησης και της ταχύτατης διάδοσης των πληροφοριών (ειδήσεις, μέσα κοινωνικής δικτύωσης κλπ) και αφετέρου με την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και της ευκολία αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών, το όνομα της επιχείρησης στην κοινωνία παίζει ακόμα σημαντικότερο ρόλο. Η κερδοφορία, πλέον, δεν αποτελεί πλέον μοναδικό δείκτη εταιρικής αξιολόγησης. Άλλοι δείκτες όπως, το καλύτερο περιβάλλον εργασίας (Best Workplace Environment Index), η Εταιρική Αναγνωρισιμότητα (Corporate Reputation Index) και η Ισότητα εργαζομένων (Corporate Equality Index) παίζουν επίσης σημαντικό ρόλο (Αραβώσης, <http://www.csrhellas.net/network/themata-eke/ti-einai-eke/#orismoseke>, Τζιρίτας, 2016, Παπαδοπούλου, 2009, Panayiotou et al, 2009).

Η θετική επίδραση της επιχείρησης στην κοινωνία επιτυγχάνεται με διάφορους τρόπους. Δεν περιορίζεται μόνο στην τήρηση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τον νομικό πλαίσιο ή από ενδεχόμενες πιέσεις καταναλωτών ή κοινωνικών ομάδων. Προχωρά πέρα από την φιλανθρωπία και την απλή δωρεά ή χορηγία που συνηθιζόταν στο παρελθόν, σε άλλες ενέργειες, όπως την ανάληψη δράσεων για την αντιμετώπιση

ή την επίλυση προβλημάτων, επιστρέφοντας μέρος της υπεραξίας που απορροφούν από τις τοπικές κοινότητες, είτε σε είδος, είτε ακόμα και σε χρήμα. Αυτή η νέα μορφή επιχειρηματικής προσέγγισης με υπεύθυνο τρόπο είναι γνωστή ως **Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη - ΕΚΕ** (Corporate Social Responsibility- CSR). Σημειώνεται ότι χρησιμοποιείται και ο όρος εταιρική υπευθυνότητα, ο οποίος όμως είναι παλαιότερος και η χρήση του περιορίζεται, δεδομένου ότι ο όρος εταιρική κοινωνική ευθύνη καλύπτει ευρύτερο φάσμα δράσεων (<http://panayiot.simor.ntua.gr/research/csr> Αραβώσης, <http://www.csrhellas.net/network/themata-eke/ti-einai-eke/#orismoseke>, Aravossis et al, Panayiotou et al, 2009).

Βάσει και των προηγούμενων, είναι σημαντική η επίδειξη υπευθυνότητας, κοινωνικής ευσυνειδησίας και επιχειρηματικής ηθικής από την πλευρά των επιχειρήσεων. Η ΕΚΕ σχετίζεται με τις δράσεις της επιχείρησης για το περιβάλλον, τους εργαζόμενους, και γενικότερα την κοινωνία και αποτελεί εργαλείο Marketing που χρησιμοποιείται για την προβολή της. Είναι ένα συστατικό της επιχειρηματικής στρατηγικής και πλέον στις περισσότερες περιπτώσεις αποτελεί κομμάτι του συστήματος διοίκησης μίας εταιρείας. Λαμβάνοντας αυτά υπόψη, πρέπει να λαμβάνει χώρα η θέσπιση στόχων σε θέματα που αφορούν την κοινωνική ευθύνη, η επίτευξη των οποίων θα ελέγχεται μέσω κατάλληλα διαμορφωμένου συστήματος δεικτών απόδοσης. Το σύστημα αυτό αποτελεί υποσύνολο του γενικότερου διοικητικού συστήματος μέτρησης της εταιρικής απόδοσης (Panayiotou et al, 2009, <http://panayiot.simor.ntua.gr/research/csr>).

1.2. Η βιώσιμη ανάπτυξη

Η Βιώσιμη Ανάπτυξη (Sustainable Development) συνδέεται άμεσα με την εταιρική κοινωνική ευθύνη. Εξελίσσεται σε μία από τις προτεραιότητες κυβερνήσεων, οργανισμών και επιχειρήσεων. Οι αρχές της Βιώσιμης Ανάπτυξης διατυπώθηκαν το 1992, στη Διεθνή Συνδιάσκεψη του Ρίο. Υπάρχουν αρκετοί ορισμοί της Βιώσιμης Ανάπτυξης που χρησιμοποιούνται. Σύμφωνα με έναν από τους ορισμούς που δόθηκε το 1987, βιώσιμη ανάπτυξη είναι η ανάπτυξη που ικανοποιεί τις ανάγκες της παρούσας γενιάς χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιούν τις δικές τους ανάγκες. Σύμφωνα με άλλον ορισμό, η Βιώσιμη Ανάπτυξη είναι μία συνεχής πορεία αλλαγής και προσαρμογής, και όχι μία στατική κατάσταση, με στόχο την ικανοποίηση των αναγκών του παρόντος, χωρίς όμως να μειώνεται η δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν και τις δικές τους ανάγκες, μέσα από την ισόρροπη και ισότιμη επιδίωξη και των τριών πυλώνων της Βιώσιμης Ανάπτυξης: Οικονομία – Περιβάλλον – Κοινωνία. Μέσα από τη συμπόρευση, δηλαδή, της οικονομικής ανάπτυξης, της περιβαλλοντικής προστασίας και της κοινωνικής συνοχής. (<https://www.kemel.gr/articles/viosimi-anaptyxi>, http://www.sevbcsd.org.gr/about_sustainable_development, <https://www.ihu.edu.gr/icsd/docs/eisagogi-sti-viosimi-anaptyxi.pdf>, <http://ecopress.gr/?p=4672>)

Ο συμβιβασμός και τριών πυλώνων της Βιώσιμης Ανάπτυξης δεν εύκολο να επιτευχθεί. Χρειάζεται ο συνδυασμός πολλών παραγόντων, ο τεκμηριωμένος διάλογος και η διαβούλευση μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, που συχνά έχουν μεταξύ αντιτιθέμενα συμφέροντα, η δημιουργία κανόνων μέσα στους οποίους τα ενδιαφερόμενα μέρη θα συνδιαλέγονται, η θέσπιση στόχων και συντονισμένες ενέργειες με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων (επιχειρήσεις, επιστήμονες, πολίτες, μη-κυβερνητικές οργανώσεις, κυβερνήσεις)

(<https://www.kemel.gr/articles/viosimi-anaptyxi>,

http://www.sevbcsd.org.gr/about_sustainable_development,

<https://www.ihu.edu.gr/icsd/docs/eisagogi-sti-viosimi-anaptyxi.pdf>).

Όλο και περισσότερες επιχειρήσεις ενσωματώνουν στις στρατηγικές τους και τις οργανωτικές τους δομές τη βιώσιμη ανάπτυξη και την εταιρική κοινωνική ευθύνη. Τα επιτεύγματα και οι στόχοι για το επόμενο έτος αυτοδεσμεύονται περιλαμβάνονται στον απολογισμό της δράσης τους, στη συστηματική μέτρηση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων τους και στην ενσωμάτωση αυτών των επιπτώσεων στα οικονομικά τους μεγέθη. Η αυτοδέσμευση στη βιώσιμη ανάπτυξη, στην υπεύθυνη επιχειρηματικότητα και στη διαφάνεια οριοθετεί αυτή την αλλαγή και υποδεικνύει την επιλογή της βιωσιμότητας και στους υπόλοιπους κοινωνικούς εταίρους (κυβερνήσεις, φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, κοινωνία των πολιτών).

(<https://www.kemel.gr/articles/viosimi-anaptyxi>,

http://www.sevbcsd.org.gr/about_sustainable_development,

<https://www.ihu.edu.gr/icsd/docs/eisagogi-sti-viosimi-anaptyxi.pdf>)

1.3. Τα ενδιαφερόμενα μέρη

Η εταιρική υπευθυνότητα και η ΕΚΕ συνδέεται άμεσα με τη θεωρία των ενδιαφερόμενων μερών (Stakeholders). Τα ενδιαφερόμενα μέρη ή οι συμμετοχοί, ανάλογα με τον κλάδο και την περιοχή στην οποία δραστηριοποιείται η επιχείρηση περιλαμβάνουν μία μεγάλη ομάδα ανθρώπων, από τους εργαζόμενους έως τους κατοίκους της πόλης στην οποία η επιχείρηση εδρεύει και λειτουργεί. Τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι πρακτικά το άμεσο και έμμεσο περιβάλλον της επιχείρησης (ή του οργανισμού). Αποτελούν τη σύνδεση μεταξύ των στόχων της επιχείρησης και των προσδοκιών της κοινωνίας για αυτήν. Με άλλα λόγια είναι αυτοί που έχουν ενδιαφέρον από τις δραστηριότητές της. Η επιχείρηση αλληλεπιδρά με τα ενδιαφερόμενα μέρη, αφού τα επηρεάζει αλλά και επηρεάζεται από αυτά. Επομένως, κατά τη δημιουργία των προγραμμάτων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης η εταιρεία ή ο Οργανισμός ουσιαστικά δέχεται το ενδιαφέρον των μερών αυτών και προσαρμόζει το λειτουργικό του μοντέλο ώστε να ανταποκρίνεται ανάλογα. Τα ενδιαφερόμενα μέρη αναμένουν από τις επιχειρήσεις χειροπιαστά αποτελέσματα, ανάλογα με τους στόχους και τις εξαγγελίες τους. (<http://www.csrhellas.net/network/themata-eke/ti-einai-eke/#>,

<http://www.csrhellas.net/network/themata-eke/ti-einai-eke/#orismoseke>,

<https://csrindex.gr/%CE%BF-%CF%81%CF%8C%CE%BB%CE%BF%CF%82-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B5%CE%BD%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CF%86%CE%B5%CF%81%CE%BF%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CF%89%CE%BD-%CE%BC%CE%B5%CF%81%CF%8E%CE%BD-stakeholders-%CF%84%CE%B7/>, Αραβώσης).

Σύμφωνα με άλλο ορισμό, οι συμμετοχοί είναι τα νομικά πρόσωπα ή τα άτομα που αναμένεται να επηρεαστούν από τις δραστηριότητες, τα προϊόντα και/ή τις υπηρεσίες του οργανισμού. Οι ενέργειες των συμμετόχων αναμένεται εύλογα ότι θα επηρεάσουν την ικανότητα του οργανισμού να εφαρμόσει την στρατηγική του και να επιτύχει τους στόχους του. Περιλαμβάνονται τα νομικά πρόσωπα ή τα άτομα, των οποίων τα δικαιώματα σύμφωνα με τη νομοθεσία ή τις διεθνείς συμβάσεις τους παρέχουν νόμιμες αξιώσεις έναντι του οργανισμού. (GRI – RG 2000-2006).

Τα ενδιαφερόμενα μέρη χωρίζονται σε άμεσα και έμμεσα. Άμεσα ενδιαφερόμενοι είναι οι μέτοχοι/ επενδυτές, οι εργαζόμενοι και οι δανειστές. Έμμεσα ενδιαφερόμενοι είναι το κράτος, οι τοπικές κοινωνίες στις οποίες δραστηριοποιείται μία επιχείρηση, οι ομάδες πίεσης π.χ. κοινωνικές ομάδες, οικολόγοι, διαδηλωτές, κ.ά. Η θεωρία των ενδιαφερόμενων μερών συμβάλλει στο η επιχείρηση να λαμβάνει υπόψη τα ενδιαφερόμενα μέρη και να εμπλέκεται σε μία διαδικασία διαλόγου για να καθορίζει δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. (<http://csrhellas.net/network/themata-eke/ti-einai-eke/#orismoseke>, Αραβώσης, Τζιρίτας, 2016, <https://csrindex.gr/%CE%BF-%CF%81%CF%8C%CE%BB%CE%BF%CF%82-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B5%CE%BD%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CF%86%CE%B5%CF%81%CE%BF%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CF%89%CE%BD-%CE%BC%CE%B5%CF%81%CF%8E%CE%BD-stakeholders-%CF%84%CE%B7/>).

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με μία άλλη κατηγοριοποίηση, τα ενδιαφερόμενα μέρη μιας επιχείρησης μπορούν να χωριστούν σε 3 κατηγορίες:

Οργανωτικά (εσωτερικά ως προς την εταιρεία): Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μέτοχοι, διοικητικά στελέχη, εργαζόμενοι, σύλλογοι κλπ.

Οικονομικά (εξωτερικά ως προς την εταιρεία): Περιλαμβάνονται πελάτες, πιστωτές, διανομείς, προμηθευτές.

Κοινωνικά (εξωτερικά ως προς την εταιρεία): Η κατηγορία αυτή είναι ευρύτερη, αφού περιλαμβάνει κοινότητες, μη κερδοσκοπικούς φορείς, οργανώσεις πολιτών, ακόμα και την κυβέρνηση και το περιβάλλον. (<http://csrhellas.net/network/themata-eke/ti-einai-eke/#orismoseke>,

<https://csrindex.gr/%CE%BF-%CF%81%CF%8C%CE%BB%CE%BF%CF%82-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B5%CE%BD%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CF%86%CE%B5%CF%81%CE%BF%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CF%89%CE%BD-%CE%BC%CE%B5%CF%81%CF%8E%CE%BD-stakeholders-%CF%84%CE%B7/>)

1.4.Ορισμός εταιρικής κοινωνικής ευθύνης

Η ΕΚΕ εμπλέκεται σε όλους τους τομείς που επηρεάζει η λειτουργία μιας επιχείρησης, δηλαδή στους εργαζόμενους, το περιβάλλον, την κοινωνία, το θεσμικό πλαίσιο, τα διάφορα πρότυπα και κανονισμούς, την εφοδιαστική αλυσίδα και τη σχέση με τα Μ.Μ.Ε. Η έννοια της ΕΚΕ περιλαμβάνει την ευθύνη κάθε επιχείρησης ή οργανισμού απέναντι στα ενδιαφερόμενα μέρη. Στη βιβλιογραφία υπάρχει πλήθος ορισμών σχετικά με την ΕΚΕ. Η δυσκολία εύρεσης ενός κοινά αποδεκτού ορισμού της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης αποκαλύπτει τον τρόπο με τον οποίο αυτή έχει αναπτυχθεί. Οι ορισμοί διαφέρουν ανάλογα με την κουλτούρα, το επίπεδο ανάπτυξης, και την ιστορία κάθε χώρας ή και περιοχής. Επίσης, με την πάροδο του χρόνου σημειώνονται σημαντικές αλλαγές στις οικονομικές και στις κοινωνικές συνθήκες με αποτέλεσμα θέματα και αντιλήψεις, επιχειρήσεων και κοινωνιών να έχουν διαφοροποιηθεί. Επιπλέον, η ΕΚΕ μπορεί να εμφανίζει διαφορές, ανάλογα και με τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται η επιχείρηση. (Panayiotou et al, 2009, <http://csrhellas.net/network/themata-eke/ti-einai-eke/#orismoseke>, <http://panayiot.simor.ntua.gr/research/csr/>).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη στρατηγική για την ΕΚΕ που δημοσιοποίησε το 2011, την ορίζει ως «η ευθύνη των επιχειρήσεων για την επίδραση/ τον αντίκτυπο που έχουν στην κοινωνία». Παλαιότερα, το 2001, στην Πράσινη Βίβλο (πρώτη ανακοίνωση της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ΕΚΕ), η ΕΚΕ οριζόταν πιο αναλυτικά ως «η έννοια σύμφωνα με την οποία οι εταιρείες ενσωματώνουν σε εθελοντική βάση κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανησυχίες στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες και στις επαφές τους με τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη» (<https://www.csrhellas.net/network/themata-eke/ti-einai-eke/>, Πονηράκη, 2015, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2003, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2001, Πράσινη Βίβλος, 2001).

Σύμφωνα με ένα πιο αναλυτικό ορισμό (World Business Council for Sustainable Development) η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη ορίζεται ως «η διαρκής δέσμευση των επιχειρήσεων για ηθική συμπεριφορά και συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη με ταυτόχρονη βελτίωση της ποιότητας ζωής τόσο του εργατικού τους δυναμικού και των οικογενειών τους καθώς επίσης και των τοπικών κοινοτήτων και της κοινωνίας γενικότερα» (Πονηράκη, 2015).

Σύμφωνα με ένα άλλο ορισμό, η ΕΚΕ αποτελείται από την εσωτερική και εξωτερική κοινωνική ευθύνη. Η πρώτη αφορά, τους υπαλλήλους και θέματα όπως η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό, η υγεία και η ασφάλεια. Η εξωτερική ΕΚΕ αποτελεί την επέκταση της εταιρικής ευθύνης στην τοπική κοινότητα και αφορά μεγάλο σύνολο ενδιαφερόμενων μερών, όπως οι επιχειρηματικοί εταίροι, οι προμηθευτές, οι πελάτες, οι δημόσιες αρχές. Έτσι, Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι η πολιτική που εφαρμόζεται από επιχειρήσεις και περιλαμβάνει δράσεις, ενέργειες και προγράμματα κοινωνικού, περιβαλλοντικού, πολιτιστικού, εκπαιδευτικού και ερευνητικού χαρακτήρα (Εξωτερική ΕΚΕ), καθώς και σε δράσεις, οι οποίες αφορούν την

ανθρωποκεντρική και δίκαιη πολιτική ανθρωπίνων πόρων, το σεβασμό των δικαιωμάτων των εργαζομένων, κανόνες υγιεινής και ασφάλειας, την ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου, την εξασφάλιση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, το σεβασμό των συλλογικών συμβάσεων εργασίας (Εσωτερική ΕΚΕ) (Τζιρίτας, 2016).

Ωστόσο, ανεξάρτητα από την προέλευση του ορισμού, η ΕΚΕ, ενσωματώνει ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά :

- Αυτοδέσμευση των ίδιων των επιχειρήσεων
- Διάρκεια και συνέχεια στην εφαρμογή της
- Συσχέτιση με κοινωνικά, περιβαλλοντικά και εντέλει οικονομικά θέματα
- Συμπερίληψη τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού περιβάλλοντος της επιχείρησης
- Αλληλοτροφοδότηση με το στρατηγικό επιχειρηματικό μοντέλο
- Διασύνδεση με τη βιώσιμη ανάπτυξη της επιχείρησης με υπεύθυνο τρόπο

(<http://csrhellas.net/network/themata-eke/ti-einai-eke/>)

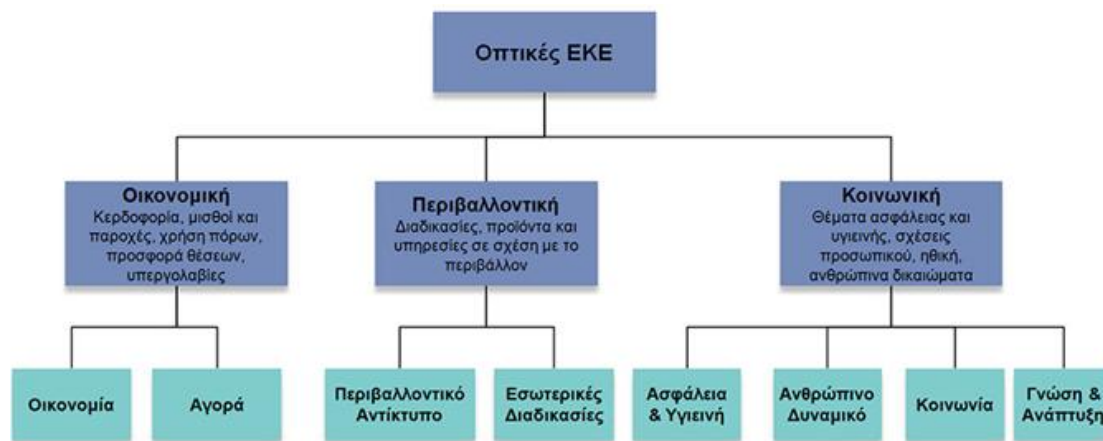
Γενικότερα, οι ορισμοί της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε τρεις κατηγορίες με βάση ισάριθμες σχετιζόμενες οπτικές:

I. Η Σκεπτικιστική οπτική, που αντιμετωπίζει επιφυλακτικά και κριτικά την ΕΚΕ. Σύμφωνα με την οπτική αυτήν, ο βασικότερος στόχος της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης είναι να αυξήσει κατά το δυνατό τον πλούτο που δίνει στους μετόχους της επιχείρησης, και μέσω της επίτευξης αυτού του στόχου, θεωρεί ότι εξυπηρετεί ένα τμήμα της κοινωνίας.

II. Η ουτοπική οπτική, η οποία έχει ως βάση την ιδέα ότι οι επιχειρήσεις έχουν την ηθική υποχρέωση να ωφελούν όπως μπορούν όλους τους εμπλεκόμενους με την επιχείρηση, και όχι μόνο τους μετόχους της.

III. Η ρεαλιστική οπτική, η οποία είναι η πιο διαδεδομένη στον επιστημονικό αλλά και τον επιχειρηματικό χώρο. Με βάση αυτή, η ΕΚΕ είναι η διαχείριση των επιπτώσεων της λειτουργίας μίας επιχείρησης στους άμεσους και στους έμμεσους εμπλεκόμενους με αυτήν, άρα στην κοινωνία στην οποία δραστηριοποιείται. Συνεπώς, η ΕΚΕ δεν περιλαμβάνει αποκλειστικά τα κεφάλαια που δαπανώνται από μία επιχείρηση για την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων. Περιλαμβάνει επίσης τον τρόπο με τον οποίο η επιχείρηση επιτυγχάνει τη δική της διακυβέρνηση, την εκπλήρωση της αποστολής της, εφαρμόζει τις αξίες της, τον τρόπο που συνεργάζεται με κάθε είδους εμπλεκόμενο, τον τρόπο που μετρώνται αλλά και κοινοποιούνται τα αποτελέσματα. (Παναγιώτου, Αραβώσης, 2008, Βαλσαμάκη, 2016).

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη μπορεί να εξεταστεί από τρεις οπτικές, ανάλογα με το αν στοχεύει σε οικονομικά, περιβαλλοντικά ή κοινωνικά οφέλη, όπως φαίνεται στο ακόλουθο σχήμα

Διάγραμμα 1: Οι οπτικές της ΕΚΕ (πηγή: <http://panayiot.simor.ntua.gr/research/csr/>)

1.5. Δράσεις προώθησης και εφαρμογή της ΕΚΕ

1.5.1. Η εφαρμογή της ΕΚΕ

Μεγάλο τμήμα των προγραμμάτων ΕΚΕ και Βιώσιμης Ανάπτυξης μιας εταιρείας ή ενός οργανισμού αποτελεί η καταγραφή των απαιτούμενων ενεργειών και ο σχεδιασμός των δράσεων, κατόπιν και της διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Από τις σημαντικότερες ενέργειες ΕΚΕ είναι χώρα όταν αυτή ενσωματώνεται στο επιχειρηματικό μοντέλο της εταιρείας. Εντούτοις, παρατηρούνται προσεγγίσεις όπως:

Α) Επενδύσεις στις τοπικές κοινωνίες με δράσεις όπως η δημιουργία σχολείων.

Β) Δημιουργία Κοινωνικής Υπεραξίας, κατά την οποία η εταιρεία αναγνωρίζει ότι η επιτυχία της είναι συνάρτηση της κοινωνικής ευδαιμονία (εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό, οικονομική σταθερότητα, κοινωνική ηρεμία κλπ)

Γ) Φιλανθρωπίες – χορηγίες, όπου δίνονται χρήματα για την πραγματοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων από μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς.

(Αραβώσης, Βαλσαμάκη 2016)

Η εφαρμογή αποτελεσματικών προγραμμάτων ΕΚΕ μπορεί να έχει θετικά αποτελέσματα όχι μόνο σε οικονομικό, αλλά και σε κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο, όπως αναλύεται στη συνέχεια. Ωστόσο τονίζεται ότι αποτελεσματικά προγράμματα ΕΚΕ είναι αυτά που μεταξύ άλλων έχουν συνέπεια, αξιοπιστία, συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, ειλικρίνεια και αμεροληψία στον τρόπο καταγραφής και δημοσίευσης των στόχων και των αποτελεσμάτων τους. (Αραβώσης)

1.5.2. Δράσεις προώθησης ΕΚΕ

Οι δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης μπορεί να περιλαμβάνουν την προσφορά προϊόντων ή υπηρεσιών ή και χρημάτων για κοινωνικούς σκοπούς και την ευαισθητοποίηση του κοινού γύρω από αυτό. Παρόμοια είναι και η περίπτωση όπου ένα ποσοστό από τα έσοδα ενός προϊόντος προσφέρεται σε συγκεκριμένο σκοπό ή οργανισμό (μάρκετινγκ σκοπού - cause related marketing). Έτσι, κερδίζει τόσο η επιχείρηση όσο και ο συνεργαζόμενος οργανισμός. Επιπλέον, ο καταναλωτής έχει την ευκαιρία να βοηθήσει τον συγκεκριμένο σκοπό χωρίς να χρειασθεί να δώσει ο ίδιος χρήματα και παράλληλα χωρίς να πάρει τίποτα σε αντάλλαγμα. Άλλη μορφή δράσης (από τις παλαιότερες) είναι η εταιρική φιλανθρωπία, όπου η εταιρεία προσφέρει χρήματα σε κάποιο φιλανθρωπικό οργανισμό ή σκοπό. Ο εταιρικός εθελοντισμός είναι επίσης συνηθισμένη δράση. Στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση παρακινεί εργαζομένους, συνεργάτες και ενδεχομένως τοπικές κοινότητες κλπ να προσφέρουν τον χρόνο τους σε κάποιο σκοπό. (Kolter, 2009; Τζιρίτας, 2016, Βαλσαμάκη, 2016).

Η εφαρμογή της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, περιλαμβάνει πολλές και διάφορες δράσεις για τους εργαζόμενους, το περιβάλλον, την κοινωνία κλπ, ανάλογα και με το μέγεθος και την δραστηριότητα της επιχείρησης ή του οργανισμού. Ωστόσο περιλαμβάνει δράσεις που είναι περισσότερο από την απλή συμμόρφωση με τη νομοθεσία, φιλανθρωπίες και εμπορικές χορηγίες, δημόσιες σχέσεις, δράσεις για το περιβάλλον κλπ. Για παράδειγμα, τα όρια κάποιων δράσεων ΕΚΕ και δημοσίων σχέσεων κάποιες φορές επικαλύπτονται, αλλά μια επιχείρηση δεν ενσωματώνει μέσα στις στρατηγικές της την ΕΚΕ απλά για να κάνει δημόσιες σχέσεις. Αντίστοιχα, το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση των χορηγιών. Μπορεί με κάποιες χορηγίες οι επιχειρήσεις προβάλλουν το σήμα ή προϊόντα τους, αλλά οι δράσεις ΕΚΕ σημαίνουν πολλά περισσότερα από μία απλή χορηγία. (Αραβώσης, <http://www.csrhellas.net/network/themata-eke/ti-einai-eke/#>, Τζιρίτας, 2016, Βαλσαμάκη, 2016).

Η δημοσιοποίηση των στοιχείων, των δράσεων και προγραμμάτων για την εφαρμογή της ΕΚΕ είναι επίσης σημαντικό κομμάτι της ΕΚΕ. Ο τρόπος της δημοσιοποίησης, αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για την επιχείρηση. Η δημοσιοποίηση των στοιχείων για δράσεις στα πλαίσια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και της Βιώσιμης ανάπτυξης, υποδηλώνει ότι η επιχείρηση αντιλαμβάνεται τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές της ευθύνες. Στον τομέα της επικοινωνίας, η δημοσιοποίηση των καλών πρακτικών και των επιτευγμάτων, βελτιώνει τις σχέσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη, ενώ παράλληλα αποτελεί θετικό στοιχείο για το προσωπικό αλλά την πρόσβαση σε νέες αγορές και εταιρικές συμφωνίες. Η δημοσιοποίηση των δράσεων γίνεται με διάφορους τρόπους όπως: κοινωνικός απολογισμός ή απολογισμός εταιρικής κοινωνικής ευθύνης ή απολογισμός βιώσιμης ανάπτυξης, κώδικας δεοντολογίας, εκδηλώσεις, δελτία τύπου, πληροφόρηση μέσω διαδικτύου πχ στον ιστότοπο της επιχείρησης, διάλογος με διάφορους εμπλεκόμενους φορείς, ετικέτες

προϊόντων, βραβεία, πιστοποιητικά και πρότυπα, ενέργειες προώθησης με κοινωνικό σκοπό, κλπ (Τζιρίτας, 2016, Βαλσαμάκη, 2016).

1.5.3. Οφέλη εφαρμογής ΕΚΕ

Γενικά, τα προγράμματα ΕΚΕ συμβάλλουν στο να βρεθούν λύσεις σε πραγματικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ένας οργανισμός, μια περιοχή, ή η κοινωνία γενικότερα όπως π.χ. η καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού, η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κ.λπ.

Α) Οφέλη για τις επιχειρήσεις/ τους οργανισμούς που εφαρμόζουν δράσεις ΕΚΕ

Αναλυτικότερα, οι δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης δεν περιορίζονται μόνο στην τήρηση της νομοθεσίας. Εξάλλου, η συμμόρφωση με το νομικό πλαίσιο είναι απαιτείται για τη νόμιμη λειτουργία μιας επιχείρησης. Αντίθετα, με την ΕΚΕ, οι κανόνες λειτουργίας της επιχείρησης ή του Οργανισμού, επεκτείνονται σε οτιδήποτε θεωρείται σωστό ηθικά αλλά και κοινωνικά. Με άλλα λόγια, κάτω από το φάσμα της ΕΚΕ τοποθετούνται δράσεις που είναι πέρα από εκείνες που προβλέπονται από νόμους. Αναγνωρίζεται από την εταιρεία ή τον οργανισμό η ύπαρξη ευθύνης για τον τρόπο λειτουργίας της και επιχειρούνται δράσεις που συμβάλλουν θετικά σε τομείς εκτός του άμεσου επιχειρηματικού ενδιαφέροντός της, όπως είναι το εργασιακό περιβάλλον, τα ανθρώπινα δικαιώματα, το φυσικό περιβάλλον και η κοινωνία. Αυτό είναι αρκετά σημαντικό ως στοιχείο που διαφοροποιεί τις περισσότερο κοινωνικά/ περιβαλλοντικά «ευαίσθητες» επιχειρήσεις και μπορεί να αποτελέσει συγκριτικό πλεονέκτημα (Αραβώσης, <http://www.csrhellas.net/network/themata-eke/ti-einai-eke/#>, <http://www.euro2day.gr/-/article-folder-item/103714/ta-ofelh-ths-eke.html>, Werther & Chandler, 2006).

Ο βασικός λόγος ύπαρξης μιας επιχείρησης είναι η παραγωγή κερδών που διανέμονται στους μετόχους ή τους ιδιοκτήτες της. Η δαπάνη πόρων για δράσεις ΕΚΕ, παρόλο που φαίνεται να μην εξυπηρετεί το σκοπό αυτό, δείχνει μία κοινωνική και περιβαλλοντική ευαισθησία, που μπορεί να αποφέρει σημαντικά οφέλη. Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την ΕΚΕ, οι επιχειρήσεις έχουν και οικονομικά οφέλη από προγράμματα ΕΚΕ. Αν ασαφή και δύσκολο να μετρηθούν άμεσα, πολλές έρευνες δείχνουν ότι η υπεύθυνη συμπεριφορά έναντι της κοινωνίας και του περιβάλλοντος, μπορεί να καταστήσει μια επιχείρηση πιο ανταγωνιστική, πιο ανθεκτική σε περιόδους κρίσης, καθώς επίσης να της αποφέρει σημαντικά έσοδα και βελτίωση της απόδοσής της. (Τζιρίτας 2016, Aravossis et al, 2006, <http://www.csrhellas.net/network/themata-eke/ti-einai-eke/#>, Panayiotou et al, 2009). Για παράδειγμα, η Marks & Spencer's μέσα από μια σχετική έρευνα υπολόγισε ένα κέρδος 138 εκατομμυρίων από επένδυση 40 εκατομμυρίων σε ΕΚΕ. (http://www.csringreece.gr/files/general_news/GN-1417084733.pdf).

Για τις περιβαλλοντικές δράσεις ΕΚΕ, τονίζεται ότι τα περιβαλλοντικά προγράμματα φαίνεται επίσης να συνδέονται με την μείωση του κόστους. Για παράδειγμα, ένα πρόγραμμα επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης πόρων, ή ένα πρόγραμμα μείωσης της χρήσης νερού ή της κατανάλωσης ενέργειας, αν και έχει αρχικό, κόστος, εξοικονομεί χρήματα στη συνέχεια και αποφέρει οικονομικά, αλλά και κοινωνικά – περιβαλλοντικά οφέλη.

Σημαντική είναι και η ενίσχυση της εταιρικής φήμης και της αναγνωρισιμότητας (Brand Name). Τα προγράμματα ΕΚΕ ενισχύουν την εικόνα μιας εταιρείας στην αγορά και την κοινωνία, αυξάνοντας τη ζήτηση. Μία εταιρεία με που εφαρμόζει δράσεις ΕΚΕ για το περιβάλλον ή και την κοινωνία επιλέγεται πιο εύκολα από τους καταναλωτές. Μάλιστα, σύμφωνα με έρευνες, τμήμα των καταναλωτών δηλώνει πρόθυμο να πληρώσει ακριβότερα ένα προϊόν που προέρχεται από κοινωνικά ή περιβαλλοντικά "ευαίσθητη" εταιρεία. Επίσης, η κοινωνικά υπεύθυνη συμπεριφορά από τις εταιρείες, βοηθάει στη δημιουργία μιας ομάδας πιστών πελατών. (Τζιρίτας, 2016, Αραβώσης).

Παράλληλα, με τις δράσεις ΕΚΕ υπάρχει δημιουργείται καλύτερο κλίμα στην επιχείρηση και προσελκύονται εργαζόμενοι αλλά και στελέχη ευκολότερα. Οι εργαζόμενοι δείχνουν αντίστοιχη στάση με αυτή των καταναλωτών οι οποίοι προτιμούν να εργάζονται για μια επιχείρηση με "καλό όνομα". Παράλληλα, όταν το προσωπικό μιας εταιρείας νιώθει πως εργάζεται ή συμμετέχει για την εκπλήρωση ενός κοινωνικού σκοπού, αισθάνεται μεγαλύτερη εργασιακή ικανοποίηση, αυξάνει την αποδοτικότητά του και παραμένει στην επιχείρηση για περισσότερο χρόνο. Έτσι, τα προγράμματα ΕΚΕ αποτελούν κίνητρο προσέλκυσης εργατικού δυναμικού όλων των βαθμίδων εξειδίκευσης και μόρφωσης. Συμπληρωματικά, ο τομέας της ασφάλειας και της υγιεινής στην εργασία είναι επίσης σημαντικός. Εθελοντικά προγράμματα ως συμπληρωματικά ως προς την νομοθεσία και τον έλεγχο από τις αρμόδιες υπηρεσίες υιοθετούνται από τις εταιρείες για την περαιτέρω προώθηση της υγείας και της ασφάλειας (Τζιρίτας, 2016, Αραβώσης).

Σημειώνεται ότι η εταιρική κοινωνική ευθύνη μπορεί εν μέρη να επεκτείνεται εκτός των ορίων της επιχείρησης. Για παράδειγμα, η σύγχρονη τάση είναι να ανατίθενται πολλές εργασίες σε εργολάβους. Έτσι, ενδεικτικά, στον τομέα της ασφάλειας και της υγιεινής της εργασίας, οι εταιρείες εξαρτώνται και από τις επιδόσεις των εργολάβων τους στο θέμα αυτό.

Τα προγράμματα ΕΚΕ συμβάλλουν και στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων (Risk Management). Αυτό διότι η ανάπτυξη καλών σχέσεων με την ευρύτερη κοινωνία και η καλύτερη πρόβλεψη και διαχείριση των κοινωνικών τάσεων και προσδοκιών, μέσω του ουσιαστικού διαλόγου με τα ενδιαφερόμενα μέρη, βοηθάει τις επιχειρήσεις να διαχειριστούν το επικοινωνιακό ρίσκο. Επιπλέον αποτελεί βάση μιας συνεχούς και αξιόπιστης επικοινωνίας με το ευρύ κοινό, που βοηθάει να εντοπίσουν και να κατανοήσουν τα προβλήματα και μελετήσουν κατάλληλες λύσεις. Επίσης, η συνεχής απόδειξη της ορθότητας των έργων και των δράσεων της εταιρείας καθώς

και της αυτορρύθμισής της, καθιστούν ευκολότερη και πιο πειστική τυχόν υπεράσπισή της, αν χρειαστεί. Ως αποτέλεσμα επένδυσης στην αξιοπιστία και την εμπιστοσύνη που δημιουργείται αμοιβαίας εμπιστοσύνης και σεβασμός ανάμεσα στα ενδιαφερόμενα μέρη και την επιχείρηση, (Τζιρίτας, 2016, Αραβώσης, Βαλσαμάκη, 2016).

B) Οφέλη για την κοινωνία και το περιβάλλον

Τα προγράμματα ΕΚΕ, εκτός από την επιχείρηση, έχουν σημαντικά οφέλη για την κοινωνία και το περιβάλλον. Συγκεκριμένα, οι καλές σχέσεις με την τοπική και όχι μόνο κοινωνία, και τα περιφερειακά όργανα, βοηθάει στην διάδοση μιας υποστήριξης που αυξάνει την αξία των πρακτικών της ΕΚΕ. Η παραγωγή ασφαλών και καλής ποιότητας προϊόντων για τους καταναλωτές, η θετική συνεισφορά των δράσεων ΕΚΕ σε τομείς όπως η εκπαίδευση, ο πολιτισμός και η υγεία, είναι μερικά από τα οφέλη για την κοινωνία. Επιπλέον, η κατάργηση των διακρίσεων στην εργασία και η εκπαίδευση, συμβάλλουν στην δημιουργία μορφωμένων, ευαίσθητων και συνειδητοποιημένων πολιτών. Η εφαρμογή προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας, πρώτων υλών και νερού, προγραμμάτων ελαχιστοποίησης αποβλήτων και ανακύκλωσης, μείωσης των εκπομπών αερίων, η εφαρμογή συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης και η συμμετοχή σε περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες (πχ. δένδροφυτεύσεις), που εφαρμόζουν οι περιβαλλοντικά υπεύθυνες επιχειρήσεις, έχει σημαντικές θετικές επιδράσεις στο περιβάλλον. Η μείωση των αποβλήτων και η βέλτιστη αξιοποίηση των υλικών, εκτός από περιβαλλοντικά οφέλη, έχει οφέλη και για την ίδια την επιχείρηση (www.bsr.org, 03/02/2016, Τζιρίτας, 2016, Αραβώσης, Βαλσαμάκη, 2016).

Επίσης τα προγράμματα ΕΚΕ, μεταξύ άλλων συμβάλλουν στη δημιουργία καινοτόμων λύσεων, καθώς προσπαθούν να περιορίσουν ή και να λύσουν υπάρχοντα προβλήματα πχ παραγωγή αποβλήτων και μόλυνση του περιβάλλοντος. Ορισμένες από τις καινοτομίες αν αξιοποιηθούν επιφέρουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα.

1.5.4. Κριτική- μειονεκτήματα εφαρμογής προγραμμάτων ΕΚΕ-

Η κριτική που καταγράφεται διεθνώς αναφορικά με την έννοια της ΕΚΕ είναι κυρίως πάνω στη σχέση της με την ουσία της επιχειρηματικής δράσης και στα κίνητρα των εταιρειών να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες ΕΚΕ, τα οποία θεωρούνται αμφιλεγόμενα (Αραβώσης).

Οι δράσεις ΕΚΕ, εκτός από θετικά στοιχεία, δημιουργούν προβλήματα και δυσκολίες. Συγκεκριμένα, η υλοποίηση τέτοιων δράσεων, έχει ένα κόστος το οποίο δεν μπορεί να θεωρηθεί αμελητέο. Επίσης γενικότερα η εταιρική κοινωνική ευθύνη απαιτεί πόρους της επιχείρησης ή του οργανισμού που μπορεί να μην είναι διαθέσιμοι στη

χρονική περίοδο που χρειάζονται. Στο κόστος της ΕΚΕ πρέπει να υπολογιστούν, εκτός από το άμεσο κόστος των δράσεων (δαπάνες δράσεων όπως εκδηλώσεων, πληροφόρησης, υποτροφιών κλπ), το κόστος που έχει η εκπαίδευση των εργαζομένων, των στελεχών και ενδεχομένων άλλων συνεργατών της εταιρίας, το κόστος της σύνταξης των αναφορών, των εκθέσεων ΕΚΕ, το κόστος παρακολούθησης των στόχων που έχουν τεθεί, κλπ. Μάλιστα, το κόστος της ΕΚΕ φαίνεται να είναι ο κυριότερος παράγοντας για τον οποίο δεν υλοποιούνται δράσεις ΕΚΕ (Βαλσαμάκη, 2016, Αραβώσης).

Άλλα μειονεκτήματα και δυσκολίες που αντιμετωπίζονται στην εφαρμογή της ΕΚΕ είναι η γραφειοκρατία που απαιτείται, η έλλειψη ενημέρωσης, η ενδεχόμενη έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού ή συνεργατών και η έλλειψη χρόνου. Επιπλέον, οι δράσεις ΕΚΕ μιας επιχείρησης εξαρτώνται από το μέγεθος της εταιρίας, την οικονομική κατάσταση ή και τον κύκλο εργασιών της εταιρίας, τη βαρύτητα που δίνει η κάθε εταιρία σε εργασιακά και οικολογικά θέματα αλλά και το προφίλ της (κοινωνικό, περιβαλλοντικό). Έτσι, οι μικρές επιχειρήσεις μπορεί να αντιμετωπίσουν δυσκολίες λόγω μεγέθους τους, τόσο στην ύπαρξη και τη διαθεσιμότητα των πόρων, όσο και στην προβολή των δράσεων τους. (Βαλσαμάκη, 2016, http://www.csringreece.gr/files/general_news/GN-1417084733.pdf).

1.6.Ιστορική αναδρομή εταιρικής κοινωνικής ευθύνης

Η ανάληψη κοινωνικών πρωτοβουλιών και η εμφάνιση της κοινωνικής ευθύνης από τη μεριά των επιχειρήσεων χρονολογούνται από τον 19ο αιώνα. Παραδείγματα κοινωνικών δράσεων εμφανίζονται και νωρίτερα, ωστόσο η εμφάνιση της κοινωνικής ευθύνης τοποθετείται στην Βικτωριανή εποχή (περίοδος της βασιλίσσας Βικτωρίας) στο Ηνωμένο Βασίλειο (1837-1901). Στον 20ο αιώνα, με την καθιέρωση των νόμων και κανονισμών της λειτουργίας των επιχειρήσεων και την καθιέρωση της κρατικής πρόνοιας, οι απλές πράξεις φιλανθρωπίας εξελίχθηκαν σε νομικές, συμβατικές και οργανωτικές δομές. Μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, ο αυξανόμενος ρόλος των μεγάλων ή και πολυεθνικών εταιρειών στην παγκόσμια οικονομία, έφερε πάλι στην επιφάνεια το ερώτημα των σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεων και κοινωνίας. Κάπου εκεί, περίπου το 1950- 1960, εμφανίζεται η έννοια της ΕΚΕ, όπου η έννοια της Κοινωνικής Ευθύνης μετατρέπεται στην Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη. Κύρια μορφή έκφρασης της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης συνεχίζει να είναι η φιλανθρωπία και μάλιστα περισσότερο των επιχειρηματιών και λιγότερο των επιχειρήσεων, με προεκτάσεις όμως σε περισσότερους τομείς. (Θανόπουλος, 2003, Carroll, 2007, Τζιρίτας, 2016, Δρακούλη, 2012, Παπαδοπούλου, 2009, Davis 1960).

Την επόμενη δεκαετία (1970), ορίζεται η κοινωνικά υπεύθυνη επιχείρηση, η οποία εξετάζει μεν την απόκτηση κερδών, αλλά επιπλέον λαμβάνει υπόψη τους εμπλεκόμενους στις δραστηριότητές της, τις τοπικές κοινότητες και την κοινωνία γενικότερα. Η συνεισφορά της επιχείρησης στην κοινωνία εμφανίζεται όχι τόσο ως

φιλανθρωπία, αλλά περισσότερο ως υποχρέωση. Τα διαφορετικά κοινωνικά χαρακτηριστικών στα οποία οι πολυεθνικές κλήθηκαν να προσαρμοστούν, οδήγησαν στην δημιουργία κανόνων που δεν είναι γενικοί, αλλά αφορούν τις εκάστοτε απαιτήσεις, όπως αυτές εφαρμόζονται για το εκάστοτε αντικείμενο εργασιών. Για παράδειγμα, άλλες είναι οι απαιτήσεις στις εταιρείες πετρελαίου απ' ότι στις εταιρείες εμφιάλωσης στις διάφορες χώρες παρουσίας (Αραβώσης, Δρακούλη, 2012, Βαλσαμάκη, 2016).

Στα επόμενα χρόνια, τη δεκαετία του 1980 παρουσιάστηκε η θεωρία των ενδιαφερόμενων μερών, μέσω της άποψης του R. E. Freeman (“Stategic management: a stakeholder approach”) ότι οι εταιρείες, εκτός από τους μετόχους τους δίνουν λόγο και σε ένα ευρύτερο σύνολο ενδιαφερομένων. Πολλοί από τους ενδιαφερόμενους συμμετέχουν στην ομαλή και επιτυχημένη λειτουργία των εταιρειών. Επίσης, η δεκαετία χαρακτηρίζεται από αναλύσεις της ΕΚΕ, όπου εξετάζονται οι αρχές της, τα οφέλη που έχει και η λειτουργικότητά της. Έτσι, η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη ξεκίνησε να αναλύεται ως διοικητική διαδικασία, και πως επιδρά σε ζητήματα που αφορούν τη μόλυνση του περιβάλλοντος και τις συνέπειες της, τις διακρίσεις στον εργασιακό χώρο, την ασφάλεια και τη ποιότητα της εργασιακής ζωής (Αραβώσης, Δρακούλη, 2012, Βαλσαμάκη, 2016, Frederick, 2006).

Τη δεκαετία του 1990, η ΕΚΕ αναδείχθηκε και εδραιώθηκε στον επιχειρηματικό κόσμο, λόγω διάφορων γεγονότων, αλλά και συνθηκών που επικράτησαν στις περισσότερες χώρες του πλανήτη. Ενδεικτικά αναφέρονται η παγκοσμιοποίηση, η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης, η οικονομική ανάπτυξη και άνοδος του βιοτικού και μορφωτικού επιπέδου τουλάχιστον στις αναπτυγμένες χώρες, το ανταγωνιστικό περιβάλλον, η αυξανόμενη σημασία των ικανών στελεχών στις επιχειρήσεις και άρα της προσέλκυσης και της διατήρησής τους, η αυξημένη περιβαλλοντική και κοινωνική ευαισθησία. Παράλληλα έγιναν γνωστά διάφορα οικονομικά σκάνδαλα και ατυχήματα (πχ καταναγκαστική εργασία & εργασία ανηλίκων στην Ασία). Έτσι, διαδόθηκε η ανάγκη για την εξασφάλιση ηθικής συμπεριφοράς των επιχειρήσεων και η συστηματική εφαρμογή της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης λαμβάνει μεγάλες διαστάσεις σε ολόκληρο τον κόσμο. Διαμορφώνονται μακροπρόθεσμες στρατηγικές των επιχειρήσεων και σχεδιάζονται προγράμματα ΕΚΕ (Αραβώσης, Βαλσαμάκη, 2016, Δρακούλη, 2012, Παπαδοπούλου, 2009).

Την δεκαετία του 1990, έλαβαν χώρα και αξιόλογες πρωτοβουλίες για την ίδρυση οργανώσεων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Το 1992, στη σύσκεψη του Rio de Janeiro τα ανώτατα στελέχη των Ηνωμένων Εθνών, εισήγαγαν αρχές για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη. Σύμφωνα με κάποιους, οι αρχές αυτές (ενημέρωση, πρόληψη κλπ) σχετίζονται άμεσα με την εταιρική κοινωνική ευθύνη. Στο Λονδίνο, το 1995, εκπρόσωποι μεγάλων εταιρειών, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημιούργησαν το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Επιχειρήσεων για την Κοινωνική Συνοχή (CSR Europe), στόχος του οποίου ήταν και η δημιουργία παρόμοιων Εθνικών Δικτύων. Το 1998, το Διεθνές Επιχειρηματικό Συμβούλιο για τη

Βιώσιμη Ανάπτυξη (WBCSD) απέδωσε στην Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη την έννοια της διαρκούς δέσμευσης που αναλαμβάνει μια επιχείρηση να ενεργεί ηθικά και να συντελεί στην οικονομική ανάπτυξη, ενώ την ίδια στιγμή να βελτιώνει την ποιότητα ζωής των εργαζομένων της, καθώς και της τοπικής κοινότητας αλλά και της κοινωνίας εν γένει (Δρακούλη, 2012, Μουλκιώτης, 2009, Βαλσαμάκη, 2016, <http://panayiot.simor.ntua.gr/research/csr/>).

Σημειώνεται επίσης ότι την ίδια περίπου χρονική περίοδο (1980-1995) ιδρύονται σημαντικά φιλανθρωπικά ιδρύματα με πολύμορφες δράσεις από επιχειρηματίες. Για παράδειγμα, το 1984 ο επιχειρηματίας Τζόρτζ Σόρος ίδρυσε το πρώτο ίδρυμα/Ινστιτούτο «ανοιχτής κοινωνίας», ενώ το 1994, ιδρύεται από τον επιχειρηματία Μπιλ Γκέιτς το ίδρυμα Bill & Melinda Gates Foundations (τωρινή ονομασία). Αντίστοιχες πρωτοβουλίες υπάρχουν και στη χώρα μας. Για παράδειγμα, ιδρύεται το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (1996) και το Ίδρυμα «για το Παιδί και την Οικογένεια», το οποίο μετονομάστηκε σε «Ίδρυμα Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη» (<https://www.snf.org/el/isn/istoria-skopos/>, <https://www.gatesfoundation.org/>, <http://www.mvfvfoundation.gr/el/%cf%84%ce%bf-%ce%b5%cf%81%ce%b3%ce%bf/>).

Στον 21^ο αιώνα, τα προγράμματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης γνωρίζουν μεγαλύτερη διάδοση. Επίσης εκδίδονται ή γνωρίζουν μεγάλη διάδοση σημαντικά πρότυπα που αφορούν την ΕΚΕ και το περιβάλλον, όπως τα πρότυπα ISO 26000, ISO 14001, AA1000, Balanced Scorecard (BSC), ο δείκτης FTSE4GOOD και οι κατευθύνσεις του Global Reporting Initiative (GRI) (Δρακούλη, 2012, Αραβώσης, Βαλσαμάκη, 2016).

Στη Νέα Υόρκη, το 2000, υπογράφηκε, το «Οικουμενικό Σύμφωνο» του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Συμπληρώθηκε το 2003. Το Οικουμενικό σύμφωνο υπογράφηκε από 50 μεγάλες επιχειρήσεις, κυβερνητικούς φορείς, διεθνείς συνδικαλιστικές οργανώσεις, και σημαντικές μη Κυβερνητικές Οργανώσεις. Αποτελεί ένα πλαίσιο για τις επιχειρήσεις που υπόσχονται να εκπονήσουν τις λειτουργίες τους και τις στρατηγικές τους με βάση 10 σημαντικές αρχές, σε τομείς όπως το περιβάλλον τα ανθρώπινα δικαιώματα. Περιλαμβάνει δέκα αρχές που, ουσιαστικά υπενθυμίζουν την αναγκαιότητα του σεβασμού διεθνών συνθηκών όπως της Διεθνούς Συνθήκης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του Ανθρώπου, της Αρχής για το σεβασμό στο Περιβάλλον, της Συνθήκης του Ρίο και της Συνθήκης των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς (Μουλκιώτης, 2009, Δρακούλη, 2012, <https://www.unglobalcompact.org/>, https://www.unric.org/html/greek/2008/GC_leaflet_GR.pdf, <https://www.csrhellas.net/network/global-compact/gc-mia-pagosmia-protovoulia/>).

Το Μάρτιο του 2006, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων υποστήριξε τη δημιουργία μιας «Ευρωπαϊκής Συμμαχίας» για την ΕΚΕ που θα αποτελούσε ένα φορέα για τις πρωτοβουλίες στον τομέα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, υπάρχουσες και νέες. Επίσης, κάλεσε όλους τους φορείς να συνδράμουν σε αυτή τη

φιλόδοξη πρωτοβουλία, προκειμένου να γίνει η Ευρώπη Πόλος Αριστείας σε θέματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Το 2011 εκδόθηκε από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων η «Πράσινη Βίβλος» με τίτλο «Προώθηση ενός Ευρωπαϊκού Πλαισίου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη». (Δρακούλη, 2012, Βαλσαμάκη, 2016, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2003, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2001, Πράσινη Βίβλος, 2001).

Κεφάλαιο 2 Ο απολογισμός βιώσιμης ανάπτυξης και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης - δείκτες μέτρησης και αξιολόγησης

2.1.Ο απολογισμός βιώσιμης ανάπτυξη και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και η Βιώσιμη Ανάπτυξη είναι βασικά μέρη της σύγχρονης επιχειρηματικής στρατηγικής. Αποτελούν τμήμα του συστήματος διοίκησης μίας εταιρείας. Σημαντικό μέρος των προγραμμάτων Ε.Κ.Ε. αποτελεί η αποτύπωση των δράσεων της εταιρείας ή του οργανισμού, ώστε να είναι δυνατός ο σχεδιασμός και ο έλεγχός τους (των δράσεων). Εξίσου σημαντική είναι η ειλικρινής αλλά και πλήρης καταγραφή όλων των ενεργειών και δράσεων της εταιρείας, ώστε να είναι δυνατή η εφαρμογή στη συνέχεια οποιουδήποτε προγράμματος Ε.Κ.Ε. Ένας συνηθισμένος τρόπος καταγραφής και κοινοποίησης στα ενδιαφερόμενα μέρη των δράσεων και των προγραμμάτων ΕΚΕ είναι η σύνταξη και η δημοσιοποίηση του Απολογισμού Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainability Report) ή έκθεσης εταιρικής κοινωνικής ευθύνης (CSR Report). Με απλά λόγια, ο απολογισμός είναι η επίδοση της εταιρείας ή του ομίλου σε οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα στο χρονικό διάστημα που πέρασε από τον προηγούμενο απολογισμό (συνήθως ένα έτος). Περιγράφονται οι στόχοι που είχαν τεθεί, πώς ήταν οι επιδόσεις σε σχέση με τους στόχους, οι επιδόσεις σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, αλλά και τυχόν επιτεύγματα. Παράλληλα, τίθενται στόχοι για την επόμενη χρονιά. (Αραβώσης, ΕΛΠΕ, 2017).

Η σύνταξη των Απολογισμών Βιώσιμης Ανάπτυξης γίνεται συνήθως με βάση κατευθυντήριες οδηγίες και προδιαγραφές από ένα ή περισσότερα διεθνή πρότυπα. Η χρήση των διεθνών προτύπων διευκολύνει τη σύγκριση των απολογισμών και των δράσεων. Παράλληλα, πολλές φορές γίνεται αξιολόγηση του απολογισμού από ανεξάρτητους φορείς και αναλυτές. Οι απολογισμοί που δεν συντάσσονται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις των διεθνών προτύπων, έχουν μειονέκτημα έναντι των άλλων και παίρνουν χαμηλότερη βαθμολογία στις αξιολογήσεις, ασχέτως από τις δράσεις ΕΚΕ που υλοποιούνται επιχειρήσεις (Βαλσαμάκη, 2016, Δρακούλη, 2012, Βαξεβανίδου, 2011).

2.2.Καταγραφή και αναφορά δράσεων Ε.Κ.Ε.

Η ανάγκη για την υλοποίηση των δράσεων και την επίτευξη των στόχων, αλλά και ο όλο και σημαντικότερος ρόλος της ΕΚΕ στη διαδικασία λήψης επενδυτικών αποφάσεων, οδήγησαν στη θέσπιση δεικτών μέτρησης. Γενικά, ένας συνολικός δείκτης Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Βιωσιμότητας θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει πέντε επιμέρους τομείς: Θέση της επιχείρησης στην αγορά,

Περιβάλλον, Εργασία, Κοινωνία και Ηθική. Έτσι τα πρότυπα και οι δείκτες που περιέχουν λαμβάνουν υπόψη κάθε φορά έναν ή περισσότερους τομείς (Ωστόσο σημειώνεται ότι συνήθως τα πρότυπα δεν αποτελούν μέσο ποσοτικοποίησης ή πιστοποίησης των εταιρειών που υλοποιούν δράσεις ΕΚΕ, καθώς αποτελούν ενδεικτικές κατευθυντήριες γραμμές για κάθε ενδιαφερόμενο (Βαλσαμάκη, 2016 Βαξεβανίδου, 2011).

Τα πρότυπα και τα εργαλεία για την αποτύπωση, την καταγραφή, τη δημοσιοποίηση και έλεγχο των δράσεων Ε.Κ.Ε. είναι πολλά. Ωστόσο, δεν είναι διαθέσιμο ένα διεθνές πρότυπο που να αποτυπώνει και να ποσοτικοποιεί πλήρως την εταιρική κοινωνική ευθύνη. Δεδομένων και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών που εμφανίζει το συγκεκριμένο αντικείμενο (κανόνες που αφορούν αποκλειστικά την εταιρεία και το αντικείμενο εργασιών της στο συγκεκριμένο περιβάλλον). Έτσι, υπάρχουν αρκετά διεθνή πρότυπα που λειτουργούν ως κατευθυντήρια πλαίσια για την αποτύπωση, την καταγραφή και την αναφορά των προγραμμάτων Ε.Κ.Ε. των ενδιαφερόμενων εταιρειών. Κάθε εταιρεία, ανάλογα με τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται, τη διαβούλευση με τους μετόχους και τα ενδιαφερόμενα μέρη, επιλέγει κάποια από αυτά. Τα σημαντικότερα εργαλεία είναι: CR Index, ISO 26000, ISO 14001, AA1000, GRI, Balanced Scorecard, ο δείκτης FTSE4GOOD, οι δέκα Αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του Ο.Η.Ε, και ο Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας. Σημειώνεται ιδιαίτερος, ότι τα εν λόγω πρότυπα δεν αποτελούν μέσο ποσοτικοποίησης ή πιστοποίησης των εταιρειών που τα συντάσσουν, καθώς αποτελούν μόνο ενδεικτικές κατευθυντήριες γραμμές για κάθε ενδιαφερόμενο. (Βαλσαμάκη, 2016, Αραβώσης).

2.3. Μέθοδοι και πρότυπα αξιολόγησης

Ακολούθως αναφέρονται τα διεθνή πρότυπα σύνταξης και οι μέθοδοι αξιολόγησης των δράσεων και των απολογισμών βιώσιμης ανάπτυξης ή ΕΚΕ. Γίνεται μία συνοπτική αναφορά σε διεθνή πρότυπα που χρησιμοποιούνται. Πιο αναλυτικά αναφέρονται τα πρότυπα που χρησιμοποιούνται από τον όμιλο Ελληνικά Πετρέλαια.

2.3.1. Το πρότυπο ISO 2600

Το πρότυπο ISO 2600 αφορά την κοινωνική ευθύνη. Είναι πρότυπο προαιρετικής εφαρμογής για όλες τις κατηγορίες επιχειρήσεων και των οργανισμών, δημόσιες/ κυβερνητικές, ιδιωτικές ή εθελοντικές. Στόχοι του προτύπου ήταν μεταξύ άλλων η παροχή βοήθειας και καθοδήγησης στους οργανισμούς για την ορθή διαχείριση της ΕΚΕ και την αύξηση της εταιρικής αξιοπιστίας και της εμπιστοσύνης μέσω της επικοινωνίας και της διάδοσης αρχών και ορθών πρακτικών. Το ISO 26000 δεν είναι πρότυπο πιστοποίησης όπως άλλα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO) πχ το 9001. Δεν αντικαθιστά άλλα πρότυπα ή νόμους. Παρέχει οδηγίες/

κατευθύνσεις στις επιχειρήσεις ή τους οργανισμούς, ώστε να λειτουργήσουν με βάση την κοινωνική ευθύνη. Το πρότυπο στις κατευθύνσεις του συμπεριλαμβάνει όλους τους άξονες της ηθικής, των αξιών, των αρχών, της διακυβέρνησης, του περιβάλλοντος, της βιωσιμότητας, των πολιτικών για τις προμήθειες κ.ά. Συμβάλλει στους ισχυρούς δεσμούς επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης με τα ενδιαφερόμενα μέρη ώστε να διαμορφώνονται στόχοι που αφορούν κάθε προσδιορισμένη κατηγορία δράσης. Παράλληλα συμβάλλει στην επιλογή των κατάλληλων αρχών, οδηγιών, προτύπων κλπ ώστε ο οργανισμός να διαχειρίζεται τα προγράμματα ΕΚΕ αλλά και να αξιολογεί τις επίδοσή του σε θέματα κοινωνικής υπευθυνότητας (Βαλσαμάκη, 2016, Βαξεβανίδου, 2011, <https://www.iso.org/iso-26000-social-responsibility.html>, Δρακούλη, 2012, Αραβώσης).

2.3.2. Πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης

Η σειρά προτύπων ISO 14000

Η σειρά προτύπων ISO 14000 του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης που αφορά περισσότερο το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη και συγκεκριμένα τα Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης. Εστιάζει κυρίως στα οργανωτικά μέτρα και τις κατάλληλες ενέργειες που υιοθετεί ένας οργανισμός, προκειμένου να ελαχιστοποιεί τις επιπτώσεις που προκαλούν στο περιβάλλον οι δραστηριότητές του. Παράλληλα, εστιάζει και στην συνεχή βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης και συμπεριφοράς του, ώστε να πετύχει τους στόχους του. Σημειώνεται ότι είναι πρότυπο κυρίως διαδικασιών και όχι περιβαλλοντικής απόδοσης. Αποβλέπει δηλαδή στην εγκατάσταση και διατήρηση ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης. Η συμμόρφωση αυτή πιστοποιείται από έναν εξωτερικό οργανισμό, ο οποίος γνωστοποιεί τη συμμόρφωση με το πρότυπο. Η σειρά 14000 περιέχει πρότυπα για την οργάνωση των επιχειρήσεων, όπως τα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης ISO 14001 και πρότυπα για τα προϊόντα, τις υπηρεσίες και τις διεργασίες, όπως την ανάλυση κύκλου ζωής (ISO 14040) (<http://www.isoqar.gr/el/ISO14001>, https://www.iso.org/files/live/sites/isoorg/files/archive/pdf/en/introduction_to_iso_14001.pdf, Δρακούλη, 2012, <https://www.iso.org/standard/37456.html>), <https://www.deq.virginia.gov/AboutUs/EnvironmentalManagementSystem/ISO14001EnvironmentalManagementSystem.aspx>, Αραβώσης, 2002, Βαλσαμάκη, 2016,).

Το σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου EMAS

Το σύστημα (ή σχέδιο) οικολογικής διαχείρισης Eco-Management and Audit Scheme - EMAS μπορεί να χρησιμοποιηθεί από πολλούς τους οργανισμούς (π.χ. βιομηχανίες, δημόσια διοίκηση, εκπαιδευτικά ιδρύματα, καταστήματα). Η συμμετοχή είναι εθελοντική και επιβεβαιώνεται με τη χρήση του λογότυπου του EMAS. Στόχος του κανονισμού EMAS είναι η αξιολόγηση των οργανισμών και η μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές τους. Την ευθύνη για την εφαρμογή του συστήματος έχει ο ενδιαφερόμενος οργανισμός, ο οποίος καλείται να

θεσπίσει ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους. Τους στόχους πρέπει να προσπαθεί συνεχώς να τους πετύχει, βελτιώνοντας τις περιβαλλοντικές του επιδόσεις και παράλληλα πρέπει να ενημερώνει το κοινό. Η βελτίωση γίνεται μέσω της πολιτικής που ακολουθείται αλλά και περιοδικών ελέγχων, οι οποίοι αποτελούν τμήμα του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης. Στο τέλος συντάσσεται η περιβαλλοντική δήλωση και το σύστημα επαληθεύεται από διαπιστευμένο ελεγκτή, ώστε ο οργανισμός να ενταχθεί στους καταχωρισμένους στο EMAS οργανισμούς. Σημειώνεται ότι η πιστοποίηση κατά EMAS δεν αφορά τις ιδιότητες κάποιου συγκεκριμένου προϊόντος ή υπηρεσίας αλλά τον τρόπο λειτουργίας ενός τμήματος ή ενός οργανισμού κατά τη διαδικασία παραγωγής προϊόντων ή της προσφοράς υπηρεσιών (Αραβώσης, 2002, Δρακούλη, 2012, http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=520&language=el-GR&SkinSrc=%5BG%5DSkins%2F_default%2FNo+Skin&ContainerSrc=%5BG%5DContainers%2F_default%2FNo+Container&dnnprintmode=true).

2.3.3. Άλλα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης

Στη συνέχεια αναφέρονται συνοπτικά κάποια πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης τα οποία αφορούν το περιβάλλον, την ασφάλεια στην εργασία ή την ποιότητα. Αναφέρονται επιγραμματικά, καθώς μπορούν να ενταχθούν στην εταιρική κοινωνική ευθύνη.

Το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001

Πρόκειται ένα ευρύτατα διαδεδομένο σύστημα διασφάλισης ποιότητας. Απευθύνεται σε οργανισμούς που μέσω της εφαρμογής ενός συστήματος διαχείρισης ποιότητας, επιθυμούν να διασφαλίσουν την ικανότητά τους να παρέχουν συνέχεια προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία πληρούν την νομοθεσία αλλά και ικανοποιούν τις απαιτήσεις των πελατών και των άλλων ενδιαφερόμενων μερών. Οι απαιτήσεις του προτύπου είναι γενικές και μπορούν να εφαρμοστούν σχεδόν σε κάθε είδους οργανισμό, ανεξαρτήτως αντικειμένου δραστηριότητας ή μεγέθους. Το πρότυπο περιλαμβάνει δράσεις για συνεχή βελτίωση. Σημειώνεται ότι δεν αφορά τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες, αλλά τη διαχείριση των διαδικασιών που τα /(τις) επηρεάζουν. (http://www.elot.gr/Parousiasi_ELOT_EN_ISO9000-9001_2015-10-14.pdf, <http://www.greece.lrq.com/standards-and-schemes/iso9001/>, Λεώπουλος, 2006 Λεώπουλος & Χατζηστέλιος, 2018).

Το σύστημα ενεργειακής διαχείρισης ISO 50001

Το πρότυπο ISO 50001 είναι ένα παγκόσμιο πρότυπο Διαχείρισης Ενέργειας, Στοιχείει στη βελτίωση της ενεργειακής επίδοσης μίας επιχείρησης ή ενός οργανισμού, συμβάλλοντας στην παρακολούθηση και τη μείωση του ενεργειακού κόστους των δραστηριοτήτων. Το πρότυπο περιλαμβάνει τις απαιτήσεις για το σχεδιασμό και την εφαρμογή δράσεων για τη βέλτιστη ενεργειακή διαχείρισης ενός

οργανισμού. Για παράδειγμα προσδιορίζονται οι ενεργειακές πλευρές / ανάγκες και εντοπίζονται οι ευκαιριών ενεργειακής βελτίωσης. Καθορίζονται στόχοι αναφορικά με την αποδοτική χρήση ενέργειας, και εφαρμόζονται προγράμματα συστηματικής διαχείρισης της ενέργειας. <http://www.greece.lrq.com/standards-and-schemes/iso50001/>, <https://www.intercert.gr/i/%cf%83%cf%85%cf%83%cf%84%ce%ae%ce%bc%ce%b1%cf%84%ce%b1-%ce%b4%ce%b9%ce%b1%cf%87%ce%b5%ce%af%cf%81%ce%b9%cf%83%ce%b7%cf%82/%ce%b4%ce%b9%ce%b1%cf%87%ce%b5%ce%b9%cf%81%ce%b9%cf%83%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ae-%ce%b5%cf%80%ce%ac%cf%81%ce%ba%ce%b5%ce%b9%ce%b1/%ce%b9so-50001/>). <https://www.tuv-nord.com/gr/el/pistopoiisi/pistopoiisi-systimatou/energeia-periballon/iso-500012011-systima-energeiakis-apodosis/>

Το πρότυπο ISO 1801 ή ΕΛΟΤ 1801 /OHSAS 18001

ο πρότυπο ISO 1801 είναι ένα διεθνές πρότυπο Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία. Στοχεύει στην ελαχιστοποίηση επικινδυνότητας αναφορικά με την ασφάλεια των εργαζομένων. Περιέχει τις καθορισμένες απαιτήσεις που σχετίζονται με την αναγνώριση, αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων ενός Συστήματος Διαχείρισης ασφάλειας και υγείας.

(<https://www.intercert.gr/i/%cf%85%ce%b3%ce%b5%ce%af%ce%b1-%ce%ba%ce%b1%ce%b9-%ce%b1%cf%83%cf%86%ce%ac%ce%bb%ce%b5%ce%b9%ce%b1-%cf%83%cf%84%ce%b7%ce%bd-%ce%b5%cf%81%ce%b3%ce%b1%cf%83%ce%af%ce%b1/>)

2.3.4. Δείκτης εταιρικής υπευθυνότητας

Ο δείκτης εταιρικής υπευθυνότητας CRI (Corporate Responsibility Index) μετράει την απόδοση των επιχειρήσεων ή των οργανισμών στον τομέα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Συγκεκριμένα, μετράει την επίδραση των επιχειρήσεων i) στην κοινωνία, ii) στο περιβάλλον, iii) στην αγορά και iv) στους εργαζομένους. Για την μέτρηση αξιολογεί θέματα, όπως τη συμπεριφορά και τις πολιτικές της επιχείρησης σε σχέση με τους πελάτες της, σε εργασιακά θέματα όπως ασφάλεια και υγιεινή, κλπ. Αξιολογεί το συστηματικό και ενιαίο τρόπο που πραγματοποιούνται οι δραστηριότητες και καθοδηγεί την επιχείρηση μέσα από τη διαδικασία της ενσωμάτωσης. Επιπλέον, συμβάλλει στην εσωτερική ανάλυση, διότι ενισχύει καλές πρακτικές που χρησιμοποιούνται και δείχνει τους τομείς που μπορούν να βελτιωθούν, δείχνοντας δυνατότητες διαφάνειας και συνεχούς βελτίωσης της εταιρείας. (<http://www.cri.org.gr/Contents.aspx?CatId=8>, Βαλσαμάκη, 2016).

2.3.5. Το Πρότυπο AA1000

Το πρότυπο ή καλύτερα η σειρά προτύπων AA1000 (Account Ability 1000) δημιουργήθηκε από το Βρετανικό Οργανισμό AccountAbility. Έχει σκοπό να βοηθήσει τις επιχειρήσεις ή τους οργανισμούς να βελτιώσουν την οικονομική τους βιωσιμότητα, τη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη και την κοινωνική τους υπευθυνότητα. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί μαζί με άλλα διεθνή πρότυπα (όπως GRI, ISO κλπ). Απευθύνεται σε μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων (πολυεθνικές, μικρομεσαίες κ.ά.). Αναλυτικότερα, η σειρά αποτελείται από τρία πρότυπα:

A) Το πρότυπο AA1000APS - Principles - (βασικές αρχές). Παρέχει ένα διεθνώς αποδεκτό σύνολο αρχών για τη διάρθρωση του τρόπου διοίκησης, κατανόησης, διακυβέρνησης, διαχείρισης, εφαρμογής, αξιολόγησης και επικοινωνίας της υπευθυνότητας των επιχειρήσεων.

B) Το πρότυπο AA1000AS - Assurance Standard (πρότυπο διασφάλισης), το οποίο παρέχει μια συγκεκριμένη και ολοκληρωμένη μεθοδολογία σε παρόχους διασφάλισης για την αξιολόγηση της φύσης και του εύρους τήρησης των Αρχών Υπευθυνότητας AA1000.

Γ) Το AA1000SES Stakeholder Engagement Standard (πρότυπο συμμετοχής ενδιαφερόμενων μερών ή Πρότυπο Διαβούλευσης με τα Ενδιαφερόμενα Μέρη). Αποτελεί ένα πλαίσιο υποστήριξης, ώστε η διαβούλευση και ο διάλογος με τα ενδιαφερόμενα μέρη των επιχειρήσεων και οργανισμών να πληρούν κάποιες προϋποθέσεις και να παρέχουν συγκεκριμένα αποτελέσματα.

https://www.accountability.org/wp-content/uploads/2016/10/AA1000AS_greek.pdf,

<https://www.csrhellas.net/network/standard/standards-aa1000/>, Βαλσαμάκη, 2016, Αραβώσης)

2.3.6. Balanced Scorecard (BSC)

Η μέθοδος Balanced scorecard χρησιμοποιείται από τις εταιρείες συνδυαστικά με άλλα διεθνή πρότυπα (όπως το GRI). Με το συνδυασμό οικονομικών και μη δεικτών και μεθόδων που ήδη υπάρχουν παρακολουθεί τον τρόπο που λαμβάνουν χώρα οι διαδικασίες και οι δραστηριότητες της επιχείρησης. Αντιστοιχεί το όραμα της εταιρείας μέσω ενός προγράμματος υλοποίησης σε μία σειρά μετρήσιμους στόχους. Οι στόχοι συνδέονται με κάθε τμήμα και τελικά με κάθε εργαζόμενο. Τα αποτελέσματα ή οι επιπτώσεις των δραστηριοτήτων μετριοούνται και συγκρίνονται με τους στόχους που έχουν τεθεί. Τα αποτελέσματα καταγράφονται και αξιολογούνται. Ακολουθούν οι απαιτούμενες προσαρμογές και βελτιώσεις, ανάλογα με τα αποτελέσματα. Σημειώνεται ότι συχνά είναι δύσκολο να συνδεθούν όλοι οι επιμέρους δείκτες με συγκεκριμένους στρατηγικούς στόχους. Σημειώνεται επίσης ότι η μέθοδος δεν αντικαθιστά τις άλλες μεθόδους με βάση τις οποίες συντάσσονται και δημοσιεύονται στοιχεία ή αναφορές, όπως οι ισολογισμοί. Συγκεντρώνει σε μια σύνοψη τις τιμές δεικτών που ενδιαφέρουν κάθε φορά και κατά συνέπεια υπάρχουν αρκετές παραλλαγές του BCS που κυκλοφορούν. (Αραβώσης, Βαλσαμάκη, 2016).

2.3.7. Επενδυτικοί δείκτες αξιολόγησης και βιώσιμης ανάπτυξης

FTSE4Good

Ο δείκτης FTSE4Good αφορά την ηθική αξιολόγηση και τη μέτρηση των επιδόσεων των εταιρειών των χρηματιστηριακών επενδύσεων. Δημιουργήθηκε το 2001 από τον όμιλο FTSE. Ο δείκτης «απονέμεται» σε εταιρείες που εμφανίζουν κοινωνικά υπεύθυνη συμπεριφορά (η επιλογή γίνεται για τις εταιρείες πληρούν που μία σειρά χρηματιστηριακούς δείκτες και κριτήρια που αφορούν την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη). Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να εντοπίσει τις περιβαλλοντικά και κοινωνικά ευαίσθητες εταιρείες, ως ένα πρότυπο βάση του οποίου οι εταιρείες μπορούν να αξιολογήσουν την πρόδοό τους, κλπ. Ωστόσο η εφαρμογή του συγκεκριμένου δείκτη δεν έχει φέρει σαφή αποτελέσματα (Δρακούλη, 2012, Αραβώσης, Βαλσαμάκη, 2016, <https://www.ftserussell.com/http://csrindex.gr/%CE%B4%CE%B9%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%AE%CF%82-%CF%80%CE%BB%CE%B1%CF%84%CF%86%CF%8C%CF%81%CE%BC%CE%B5%CF%82/>).

Οι δείκτες για την βιωσιμότητα DOW JONES

Οι δείκτες για τη βιωσιμότητα - Sustainability Indexes Dow Jones – DJSI στηρίζονται στην ανάλυση των οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιδόσεων των 2.500 μεγαλύτερων εταιρειών του κόσμου. Για να γίνει ένταξη μίας εταιρείας στο δείκτη, πρέπει αυτή να είναι μεταξύ των κορυφαίων. Αυτό διασφαλίζεται μετά από αξιολόγηση μιας σειράς από γενικά και κλαδικά θέματα, όπως η αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών, τα προτύπων της εφοδιαστικής αλυσίδας, των εργασιακών πρακτικών. (<http://csrindex.gr/%CE%B4%CE%B9%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%AE%CF%82-%CF%80%CE%BB%CE%B1%CF%84%CF%86%CF%8C%CF%81%CE%BC%CE%B5%CF%82/>)

SASB

Ο Μη Κυβερνητικός Οργανισμός Sustainability Accounting Standards Board – SASB, ιδρύθηκε το 2011 στις ΗΠΑ. Η αποστολή του είναι η ανάπτυξη και η διάδοση πρότυπων αξιολόγησης για τη βιωσιμότητα, τα οποία θα συμβάλλουν ώστε οι εισηγμένες επιχειρήσεις να δημοσιοποιούν προς τους επενδυτές σημαντικές και χρήσιμες για τη λήψη των αποφάσεων πληροφορίες. Αυτό γίνεται μέσα από μια αυστηρή διαδικασία, που περιλαμβάνει αποδεικτικά στοιχεία που βασίζονται σε έρευνα αλλά και σε ευρεία συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών. Το SASB εδραιώνει πρότυπα αξιολόγησης αειφορίας για χρήση, προκειμένου να δημοσιοποιούν ουσιώδη θέματα βιώσιμης ανάπτυξης προς όφελος των επενδυτών και του κοινού. Η προσέγγιση του SASB βασίζεται σε ελέγχους σχεδιασμένους ώστε να δίνεται προτεραιότητα σε εξαιρετικά ουσιαστικά θέματα για λογαριασμό του «συνετού επενδυτή». Η αξιολόγηση βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε δύο είδη

στοιχείων: τις αποδείξεις ενδιαφέροντος από διαφορετικούς τύπους συμμετόχων καθώς και τις αποδείξεις των οικονομικών επιπτώσεων. (<https://csrnews.gr/15841/sasb-%CF%80%CF%81%CF%8C%CF%84%CF%85%CF%80%CE%B1-%CE%BC%CE%B5-%CF%83%CF%84%CF%8C%CF%87%CE%BF-%CE%AD%CE%BD%CE%B1-%CE%B2%CE%B9%CF%8E%CF%83%CE%B9%CE%BC%CE%BF-%CE%BC%CE%AD%CE%BB%CE%BB%CE%BF%CE%BD>, <https://direction.gr/csrreports/files/assets/common/downloads/CSR%20REPORTS%202015.pdf>)

2.3.8. Το Πρότυπο Global Reporting Initiative (GRI)

Το πρότυπο GRI - Global Reporting Initiative (Παγκόσμια Πρωτοβουλία Αναφοράς) είναι μια διεθνής πρωτοβουλία με στόχο την ανάπτυξη εκθέσεων βιωσιμότητας. Σχηματίστηκε το 1997, με τη συνεργασία του Προγράμματος Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών. Είναι ένα πρότυπο ευρύτατα διαδεδομένο, διεθνώς αποδεκτό και αξιόπιστο. Χρησιμοποιείται για την δημιουργία εκθέσεων (απολογισμών) βιωσιμότητας και εταιρικής υπευθυνότητας. Αφορά την παροχή ενός πλαισίου κατευθυντήριων οδηγιών για την δημοσιοποίηση των βασικών αρχών και αξιών της εκάστοτε επιχείρησης ή οργανισμού, σε θέματα που αφορούν τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές της επιδόσεις. Μπορεί να εφαρμοστεί από σχεδόν όλους τους οργανισμούς οποιουδήποτε κλάδου: κερδοσκοπικές και μη εταιρείες, οργανισμούς κοινής ωφέλειας κλπ. (Αραβώσης, RG, 2000-2006 GRI)

Πρόκειται για μία ομάδα αρχών που διασφαλίζουν ότι η έκθεση της κοινωνικής υπευθυνότητας (ή εταιρικής κοινωνικής ευθύνης) θα είναι αξιόπιστη και ουσιαστική καθώς πρόκειται για μία ομάδα αναφορών/ δημοσιεύσεων που δείχνουν την εταιρική επίδοση. Το πρότυπο GRI συμβάλλει στη χρήση των Απολογισμών Βιωσιμότητας ως μέσο ενίσχυσης της βιωσιμότητας για οργανισμούς και επιχειρήσεις, οι οποίοι αναγνωρίζουν την ανάγκη της αειφόρου ανάπτυξης, εκτός από την οικονομική βιωσιμότητα και κερδοφορία. Οι αρχές και οδηγίες έκδοσης απολογισμών του προτύπου GRI, λειτουργούν ως ένα γενικά αποδεκτό πλαίσιο αναφοράς, τόσο της οικονομικής, όσο και της περιβαλλοντικής και κοινωνικής επίδοσης ενός οργανισμού. Το περιεχόμενο του συγκεκριμένου πλαισίου, που εκτός από το γενικό του χαρακτήρα εξειδικεύεται και σε σημαντικούς επιχειρηματικούς τομείς, έχει συμφωνηθεί από ένα ευρύ φάσμα Ενδιαφερόμενων Μερών από όλο τον κόσμο ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία και η αντικειμενικότητα του. (Αραβώσης, Βαλσαμάκη, 2016, <https://www2.globalreporting.org/standards/g4/Pages/default.aspx>, Τζιρίτας 2016, <https://g4.globalreporting.org/specific-standard-disclosures/Pages/default.aspx>).

Το πρότυπο έχει δημοσιεύσει το 2015 την 4^η γενιά (Generation 4 ή GRI - G4) δεικτών. Στόχος των νέων δεικτών/ αναβαθμίσεων είναι οι απολογισμοί να

ανταποκρίνονται καλύτερα στα νέα θέματα που προκύπτουν, όπως η εφοδιαστική αλυσίδα και η εταιρική διακυβέρνηση, Τονίζεται ότι κάθε εταιρεία ή οργανισμός οικειοθελώς δημοσιοποιεί τα στοιχεία και την έκθεση εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, όπως και αποφασίζει για τα σημαντικά θέματα. Παράλληλα, δηλώνει το επίπεδο εφαρμογής του προτύπου GRI που χρησιμοποιεί (A, A+ κλπ). Επίσης υπάρχει η επιλογή να χρησιμοποιήσει το GRI ως στοιχείο αναφοράς ή να γίνει σταδιακή εφαρμογή του, δηλαδή να καλύπτει το περιεχόμενο των Οδηγιών βαθμιαία, με την πάροδο του χρόνου. Η προσέγγιση αυτή πιθανότατα είναι καλύτερη σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. (Αραβώσης, Τζιρίτας, 2016, Βαλσαμάκη, 2016, <https://www2.globalreporting.org/standards/g4/Pages/default.aspx>)

Ακολουθεί ενδεικτικός κατάλογος των δεικτών GRI, με βάση τους οποίους συντάσσεται ένας απολογισμός

Δείκτης GRI G4
G4-1 Δήλωση του ανώτατου αρμόδιου λήψης αποφάσεων για την οργάνωση και την στρατηγική του οργανισμού
G4-2 Περιγραφή των κύριων επιδράσεων, κινδύνων και ευκαιριών.
G4-3 Επωνυμία του οργανισμού
G4-4 Μάρκες, προϊόντα ή/και υπηρεσίες
G4-5 Έδρα του οργανισμού
G4-6 Χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται
G4-7 Καθεστώς ιδιοκτησίας και νομική μορφή
G4-8 Αγορές που εξυπηρετούνται
G4-9 Μέγεθος του οργανισμού που εκδίδει τον απολογισμό
G4-10 Εργατικό δυναμικό ανά τύπο απασχόλησης, περιοχή, φύλο
G4-11 Κάλυψη συμβάσεων συλλογικής διαπραγμάτευσης
G4-12 Εφοδιαστική αλυσίδα οργανισμού
G4-13 Σημαντικές μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου του Απολογισμού
G4-14 Προληπτική προσέγγιση
G4-15 Εξωτερικοί χάρτες, κώδικες και αρχές
G4-16 Ιδιότητα μέλους σε σωματεία και φορείς υποστήριξης
G4-17 Δομή λειτουργιών οργανισμού
G4-18 Διαδικασία καθορισμού του περιεχομένου του Απολογισμού και των ορίων των θεμάτων
G4-19 Ουσιαστικά θέματα
G4-20 Όρια ουσιαστικών θεμάτων εντός του οργανισμού
G4-21 Όρια ουσιαστικών θεμάτων εκτός του οργανισμού
G4-22 Επιπτώσεις και επεξήγηση των αναθεωρήσεων των πληροφοριών
G4-23 Σημαντικές αλλαγές στον Απολογισμό (αντικείμενο, όρια)
G4-24 Ομάδες ενδιαφερόμενων μερών που συμμετέχουν
G4-25 Προσδιορισμός και επιλογή ενδιαφερόμενων μερών για συμμετοχή
G4-26 Προσεγγίσεις για τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών

G4-27 Θέματα και προβληματισμοί που τέθηκαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη
G4-28 Περίοδος Απολογισμού
G4-29 Ημερομηνία του πιο πρόσφατου απολογισμού
G4-30 Κύκλος απολογισμού
G4-31 Σημείο επικοινωνίας σχετικά με τον Απολογισμό
G4-32 Πίνακας δεικτών GRI
G4-33 Πολιτική εξωτερικής διασφάλισης
G4-34 Δομή Διακυβέρνησης
G4-36 Αναφορά εάν ο οργανισμός έχει ορίσει μια θέση εκτελεστικού επιπέδου με ευθύνη για την οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνικά θέματα, και αν ο κάτοχος/οι κάτοχοι κατόχους θέσεων αναφέρονται απευθείας στον ανώτερο φορέα
G4-37 Αναφορά διεργασιών για διαβούλευση μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών και του υψηλότερου σώματος διακυβέρνησης για οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα
G4-56 Αξίες, αρχές, πρότυπα και κανόνες συμπεριφοράς του οργανισμού

Δείκτης GRI G4
DMA Κοινοποίηση της προσέγγισης της διοίκησης
EC1 Άμεση οικονομική αξία που παράγεται και κατανέμεται.
EC2 Χρηματοοικονομικές επιπτώσεις.
EC3 Κάλυψη των υποχρεώσεων σχετικά με το καθορισμένο πρόγραμμα παροχών.
EC4 Σημαντική χρηματοοικονομική βοήθεια που λαμβάνεται από το κράτος.
EC5 Κλίμακα ποσοστού του τυπικού βασικού μισθού κατά φύλο σε σύγκριση με τον ισχύοντα κατώτατο μισθό
EC6 Πολιτική και πρακτικές για την επιλογή ανώτερων στελεχών από την τοπική κοινότητα.
EC7 Ανάπτυξη και επίδραση των επενδύσεων σε υποδομές και των υποστηριζόμενων υπηρεσιών.
EC8 Σημαντικές έμμεσες οικονομικές επιδράσεις και έκταση των επιδράσεων.

Περιβαλλοντικοί δείκτες GRI G4

Δείκτης GRI G4
G4-DMA Κοινοποίηση της Προσέγγισης της Διοίκησης
EN1 Χρησιμοποιούμενα υλικά, με βάση το βάρος ή τον όγκο.
EN 3 Κατανάλωση ενέργειας εντός του οργανισμού
EN 5 Ενεργειακή ένταση
EN6 Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας.
EN 7 Μειώσεις ενεργειακών απαιτήσεων προϊόντων και υπηρεσιών
EN8 Συνολική κατανάλωση νερού με βάση την πηγή.
EN11 Θέση και έκταση γαιών εντός ή παρακείμενων σε προστατευόμενες περιοχές και περιοχές υψηλής αξίας βιοποικιλότητας
EN12 Περιγραφή των σημαντικών επιδράσεων των δραστηριοτήτων, των προϊόντων και των υπηρεσιών στη βιοποικιλότητα των προστατευόμενων περιοχών.
EN15 Άμεσες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου
EN16 Έμμεσες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από την ενέργεια
EN17 Άλλες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου
EN18 Ένταση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου
EN 19 Μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου
EN 20 Εκπομπές ουσιών που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος
EN21 NOx, SOx και άλλες σημαντικές εκπομπές αερίων.
EN22 Συνολικός όγκος υγρών αποβλήτων με βάση την ποιότητα και τον προορισμό
EN23 Συνολικό βάρος αποβλήτων κατά τύπο και μέθοδο διάθεσης
EN24 Συνολικός αριθμός και όγκος σημαντικών διαρροών
EN25 Βάρος διακινούμενων, εισαγόμενων, εξαγόμενων ή επεξεργασμένων, αποβλήτων που θεωρούνται επικίνδυνα.
EN 27 Βαθμός μείωσης των επιδράσεων των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των προϊόντων και των υπηρεσιών
EN28 Ποσοστό πωληθέντων προϊόντων και σχετικών υλικών συσκευασίας που ανακτώνται ανά κατηγορία.
EN29 Χρηματική αξία των σημαντικών προστίμων και συνολικός αριθμός μη χρηματικών κυρώσεων για τη μη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία.
EN31 Συνολικές δαπάνες και επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (ανά τύπο)
EN 32 Ποσοστό νέων προμηθευτών που ελεγχόταν βάσει περιβαλλοντικών κριτηρίων
EN33 Σημαντικές υφιστάμενες και πιθανές επιδράσεις στην εφοδιαστική αλυσίδα .

Δείκτες επίδοσης για τις πρακτικές εργασίας και την αξιοπρεπή εργασία GRI G4

Δείκτης GRI G4
G4-DMA Κοινοποίηση της Προσέγγισης της Διοίκησης
LA1 Συνολικός αριθμός και ποσοστό κίνησης προσωπικού (ρυθμοί πρόσληψης νέων εργαζομένων και αντικατάσταση εργαζομένων κατά ηλικιακή ομάδα, φύλο και περιοχή).
LA2 Παροχές προς τους εργαζόμενους πλήρης απασχόλησης (δεν παρέχονται στους προσωρινούς και τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης).
LA3 Ποσοστό εργαζομένων που επιστρέφουν στην εργασία μετά την γονική άδεια.
LA4 Ελάχιστη περίοδος ειδοποίησης σχετικά με λειτουργικές αλλαγές
LA5 Ποσοστό του συνολικού εργατικού δυναμικού που εκπροσωπείται στις επίσημες επιτροπές υγιεινής και ασφάλειας, στις οποίες συμμετέχουν από κοινού εκπρόσωποι της Διοίκησης και των εργαζομένων
LA6 Τύπος τραυματισμού και ποσοστά τραυματισμών, επαγγελματικών ασθενειών, απώλειας ημερών εργασίας και απουσιών εργαζομένων
LA7 Εργαζόμενοι με υψηλό κίνδυνο ασθενειών λόγω εργασίας.
LA8 Ζητήματα ασφαλείας και υγείας που καλύπτονται στις επίσημες συμφωνίες με τα συνδικάτα
LA9 Επιμόρφωση ανά εργαζόμενο με βάση το φύλο και την κατηγορία (Μέσος όρος ωρών κατάρτισης)
LA10 Προγράμματα διαχείρισης δεξιοτήτων και δια βίου μάθησης
LA11 Ποσοστό εργαζομένων που λαμβάνουν τακτικές αξιολογήσεις των επιδόσεων και της επαγγελματικής εξέλιξης, ανάλογα με το φύλο και την κατηγορία εργαζομένων
LA12 Διαφορετικότητα και ίσες ευκαιρίες
LA13 Ίση αμοιβή για άντρες και γυναίκες
LA14 Ποσοστό νέων προμηθευτών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο βάσει κριτηρίων για τις εργασιακές πρακτικές
LA15 Σημαντικές υφιστάμενες και πιθανές αρνητικές επιδράσεις για τις εργασιακές πρακτικές στην εφοδιαστική αλυσίδα και ενέργειες που αναλήφθηκαν
LA16 Μηχανισμοί διαχείρισης αναφορών για εργασιακές πρακτικές

Πίνακας 1: Συνοπτική παρουσίαση των δεικτών GRI G4 (Πηγές: Βαλσαμάκη, 2016, (<https://www2.globalreporting.org/resource/library/GRIG4-Part1-Reporting-Principles-and-Standard-Disclosures.pdf>))

Πιο πρόσφατα δημοσιεύτηκε νέα έκδοση των δεικτών GRI. Οι δείκτες είναι παρόμοιοι (μικρές αλλαγές στην ονομασία - τον κωδικό αριθμό). Παρατίθενται στη συνέχεια οι νέοι δείκτες, σύμφωνα με τους οποίους είναι δομημένος ο απολογισμός βιώσιμης ανάπτυξης και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης των ΕΛ. ΠΕ. Οι νέοι δείκτες δίνονται συμπληρωματικά με τον προηγούμενο πίνακα.

GRI 102: Γενικές τυποποιημένες δημοσιοποιήσεις
102-1 Επωνυμία
102-2 Δραστηριότητες, μάρκες, προϊόντα ή/και υπηρεσίες
102-3 Τοποθεσία έδρας
102-4 Χώρες δραστηριοποίησης της Εταιρίας
102-5 Ιδιοκτησιακό καθεστώς και νομική μορφή

102-6 Αγορές που εξυπηρετούνται
102-7 Μεγέθη της Εταιρίας
102-8 Στοιχεία ανθρωπίνου δυναμικού
102-9 Περιγραφή της εφοδιαστικής αλυσίδας της εταιρείας
102-10 Σημαντικές αλλαγές της Εταιρίας και της εφοδιαστικής της αλυσίδας
102-11 Αρχή της πρόληψης (εφαρμογή)
102-12 Εξωτερικές πρωτοβουλίες (σχετικές με την οικονομία, το περιβάλλον και την κοινωνία)
102-13 Συμμετοχή σε επιχειρηματικές ενώσεις, σωματεία και οργανισμούς
Στρατηγική
102-14 Δήλωση από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. – Στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη
102-15 Κύριες επιδράσεις, κίνδυνοι και ευκαιρίες
Ακεραιότητα και Ηθική
102-16 Εταιρικές αρχές, αξίες, αποστολή Όραμα , Αποστολή, Αξίες: και κώδικες συμπεριφοράς
Διακυβέρνηση
102-18 Δομή Εταιρικής Διακυβέρνησης
Επικοινωνία με τους συμμετόχους (Stakeholder engagement)
102-40 Κατάλογος ομάδων συμμετόχων
102-41 Συλλογικές συμβάσεις εργασίας (ποσοστά)
102-42 Προσδιορισμός και επιλογή των συμμετόχων
102-43 Προσέγγιση και επικοινωνία με τις ομάδες συμμετόχων
102-44 Βασικά Θέματα και προβληματισμοί των συμμετόχων
Διαδικασία Απολογισμού (reporting practice)
102-45 Κατάλογος εταιριών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
102-46 Διαδικασία καθορισμού του περιεχομένου
103-1 Οριοθέτηση των ουσιαστικών θεμάτων εντός και εκτός της Εταιρίας
103-2 Η διοικητική προσέγγιση και οι πτυχές της
103-3 Αξιολόγηση της διοικητικής προσέγγισης
GRI 201 Οικονομική επίδοση
201-1 Άμεση οικονομική αξία που παράγεται και κατανέμεται
201-4 Σημαντική χρηματοοικονομική βοήθεια που λαμβάνεται από κυβερνητικούς φορείς.
GRI 202 Παρουσία στην αγορά
202-2 Αναλογία προσλήψεων ανώτερων στελεχών από την τοπική κοινότητα
GRI 203 Έμμεσες οικονομικές επιπτώσεις
203-1 Ανάπτυξη και επίδραση των επενδύσεων σε υποδομές και υπηρεσίες που παρέχονται για κοινό όφελος
203-2 Σημαντικές έμμεσες οικονομικές επιδράσεις
GRI 204 Πρακτικές προμηθειών
204-1 Αναλογία δαπανών σε τοπικούς προμηθευτές στις περιοχές που δραστηριοποιείται σημαντικά η Εταιρία

GRI 205 Αντιμετώπιση της διαφθοράς
205-1 Ποσοστό και συνολικός αριθμός επιχειρηματικών μονάδων που εξετάζονται για κινδύνους που σχετίζονται με τη διαφθορά της .
205-2 Επικοινωνία και εκπαίδευση σε πολιτικές και διαδικασίες αντιμετώπισης της διαφθοράς
205-3 Επιβεβαιωμένα περιστατικά διαφθοράς και σχετικές ενέργειες για την αντιμετώπισή τους κανένα περιστατικό διαφθοράς.
GRI 301 Υλικά
301-2 Ποσοστό χρησιμοποιούμενων υλικών που προέρχονται από εισροή ανακυκλωμένων υλικών.
GRI 302 Ενέργεια
302-1 Κατανάλωση ενέργειας εντός της Εταιρίας
302-3 Ενεργειακή ένταση
302-4 Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας
GRI 303 Νερό
303-1 Συνολική κατανάλωση νερού με βάση την πηγή 303-2 Πηγές νερού που επηρεάζονται από την άντληση
303-3 Ποσοστό του συνολικού όγκου νερού που ανακυκλώνεται ή επαναχρησιμοποιείται
GRI 304 Βιοποικιλότητα
304-1 Λειτουργικές μονάδες εντός ή παρακείμενες σε προστατευόμενες περιοχές και περιοχές υψηλής αξίας βιοποικιλότητας
304-2 Περιγραφή των σημαντικών επιδράσεων των δραστηριοτήτων, των προϊόντων και των υπηρεσιών στη βιοποικιλότητα των προστατευόμενων περιοχών
304-3 Οικότοποι που προστατεύονται ή αποκαθίστανται
304-4 Αριθμός των ειδών που συγκαταλέγονται στην Κόκκινη Λίστα του IUCN και στον εθνικό κατάλογο προστατευόμενων ειδών, των οποίων ο οικότοπος βρίσκεται σε περιοχές που επηρεάζονται από άλλες δραστηριότητες
GRI 305 Εκπομπές αέριων ρύπων
305-1 Άμεσες εκπομπές αερίων του Θερμοκηπίου (Scope 1)
305-2 Έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (Scope2)
305-3 Άλλες έμμεσες εκπομπές αερίων του Θερμοκηπίου (Scope 3)
305-4 Ένταση εκπομπών αερίων του Θερμοκηπίου
GRI 306 Υγρά και στερεά απόβλητα
306-2 Συνολικό βάρος των αποβλήτων, με βάση τον τύπο και τη μέθοδο διάθεσης
306-3 Συνολικός αριθμός και όγκος σημαντικών διαρροών
306-4 Βάρος διακινούμενων, εισαγόμενων, εξαγόμενων, ή επεξεργασμένων αποβλήτων, που κανενός είδους απόβλητα.
307-1 Συμμόρφωση με περιβαλλοντική νομοθεσία και κανονισμούς
GRI 308 Περιβαλλοντική αξιολόγηση προμηθευτών
308-1 Νέοι προμηθευτές που ελέγχθηκαν βάσει περιβαλλοντικών κριτηρίων
308-2 Σημαντικές αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις στην εφοδιαστική αλυσίδα και δράσεις αντιμετώπισής τους.

GRI 401 Απασχόληση
401-1 Συνολικός αριθμός και ποσοστό προσλήψεων και κίνησης προσωπικού ανά ηλικιακή ομάδα, φύλο και περιοχή
401-2 Παροχές προς τους εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης που δεν παρέχονται στους εποχικούς εργαζόμενους ή τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης ανά παραγωγική μονάδα
401-3 Αριθμός εργαζομένων που επιστρέφουν στην εργασία και ποσοστό διατήρησης προσωπικού, μετά από λήψη γονικής άδειας, με βάση το φύλο
GRI 402 Σχέσεις εργαζομένων-διοίκησης
402-1 Ελάχιστη περίοδος ειδοποίησης στις λειτουργικές αλλαγές, συμπεριλαμβανομένου του εάν προσδιορίζεται στις συλλογικές συμβάσεις
GRI 409 Καταπολέμηση υποχρεωτικής ή εξαναγκαστικής εργασίας
409-1 Λειτουργίες και προμηθευτές όπου υπάρχει υψηλός κίνδυνος για περιστατικά υποχρεωτικής ή εξαναγκαστικής εργασίας
GRI 412 Ανθρώπινα δικαιώματα
412-2 Εκπαίδευση εργαζομένων σε πολιτικές και διαδικασίες σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα
GRI 413 Τοπική κοινωνία
413-1 Ποσοστό των επιχειρηματικών μονάδων για τις οποίες έχουν εφαρμοστεί προγράμματα διαβούλευσης με τις τοπικές κοινότητες, μελέτες επιπτώσεων και αναπτυξιακά προγράμματα
413-2 Επιχειρηματικές μονάδες με σημαντικές πιθανές ή πραγματικές αρνητικές επιπτώσεις στις τοπικές κοινότητες

Πίνακας 2: Ενδεικτικοί δείκτες GRI μετά στην νέα έκδοση (Πηγή: <https://www.globalreporting.org/standards/gri-standards-download-center/gri-103-management-approach-2016/#user-details>
<https://www.globalreporting.org/standards/gri-standards-download-center/>
<http://www.halcor.com/ckfinder/userfiles/files/elvalhalcor-csr-report-annual-report-2017-greek.pdf>, <https://g4.globalreporting.org/specific-standard-disclosures/Pages/default.aspx>)

2.3.9. Το Οικουμενικό Σύμφωνο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών

Το Οικουμενικό ή Παγκόσμιο Σύμφωνο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (United Nation Global Compact) δημιουργήθηκε το 2000. Είναι η μεγαλύτερη διεθνής, οικειοθελής πρωτοβουλία επιχειρήσεων για την εταιρική κοινωνική ευθύνη. Αποτελεί ένα πλαίσιο δέκα αρχών, τις οποίες καλεί τις επιχειρήσεις να ακολουθούν, οργανώνοντας κατάλληλα τις λειτουργίες τους και τις στρατηγικές τους. Στο σύμφωνο συμμετέχουν πλέον περισσότερες από 9.900 εταιρίες, διεθνή συνδικάτα εργαζομένων, κυβερνητικοί φορείς και μη κυβερνητικές οργανώσεις από όλον τον κόσμο (160 χώρες). Οι δέκα καθολικά αποδεκτές αρχές ενθαρρύνουν τις υπεύθυνες επιχειρηματικές πρακτικές σε τομείς όπως τα δικαιώματα του ανθρώπου, η εργασία, το περιβάλλον και η καταπολέμηση της διαφθοράς. Το σύμφωνο έχει στόχο να

υιοθετηθούν οι αρχές του από τις επιχειρήσεις και τα ενδιαφερόμενα μέρη σε όλο τον κόσμο αλλά και να λειτουργήσει η πρωτοβουλία καταλυτικά για δράσεις που στηρίζουν τους στόχους της. Για να επιτύχει τους στόχους, η πρωτοβουλία στηρίζεται στη δέσμευση της ηγεσίας, στο διάλογο και στη μάθηση, μέσα από διάφορους μηχανισμούς όπως τη δικτύωση, τα τοπικά δίκτυα και η συνεργασία. Σημειώνεται ότι το Σύμφωνο δεν είναι νομικά δεσμευτικό, ούτε κώδικας συμπεριφοράς.

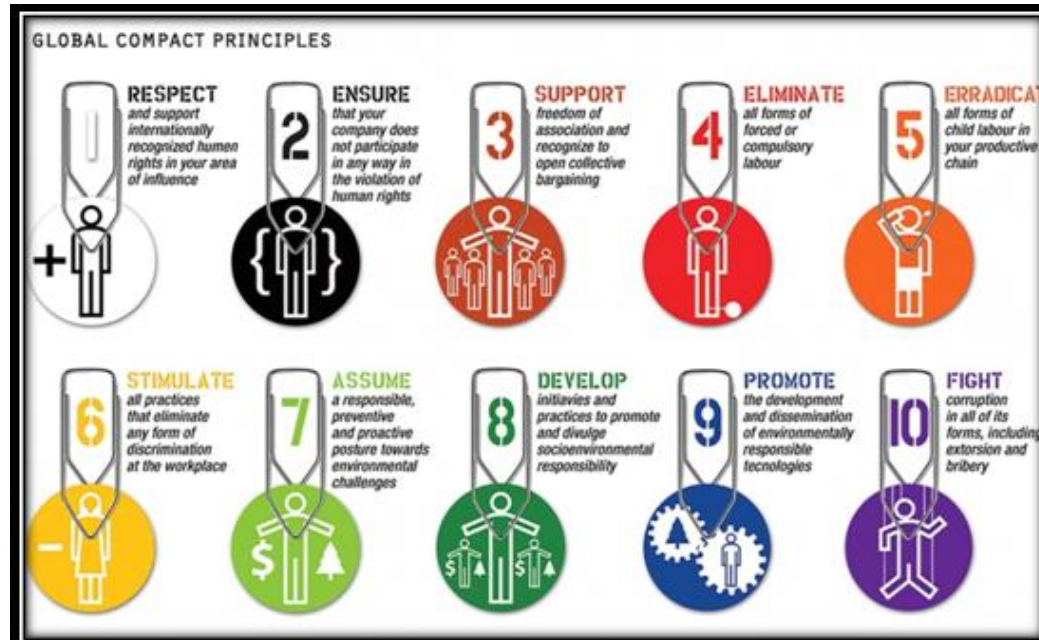
(<http://www.globalcompactnetworkhellas.gr/portal/main.php> Πουλιόπουλος, <https://www.csrhellas.net/network/global-compact/gc-mia-pagosmia-protovoulia/>, <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>, <https://www.unglobalcompact.org/system/attachments/20348/original/Comergon-SA-Risk-Managers-COP.pdf?1360256414>, <https://www.unglobalcompact.org/>)

Αναλυτικότερα, οι δέκα αρχές είναι:

1. Οι επιχειρήσεις οφείλουν να υποστηρίζουν και να σέβονται την προστασία των διεθνώς διακηρυγμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
2. Οι επιχειρήσεις οφείλουν να διασφαλίζουν ότι δεν εμπλέκονται σε παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
3. Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και την αποτελεσματική αναγνώριση του δικαιώματος της συλλογικής διαπραγμάτευσης.
4. Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την εξάλειψη κάθε μορφής καταναγκαστικής και υποχρεωτικής εργασίας.
5. Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την ουσιαστική κατάργηση της παιδικής εργασίας.
6. Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την εξάλειψη των διακρίσεων στις προσλήψεις και την απασχόληση.
7. Οι επιχειρήσεις οφείλουν να ακολουθούν προληπτική προσέγγιση ως προς τα περιβαλλοντικά ζητήματα.
8. Οι επιχειρήσεις οφείλουν να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της περιβαλλοντικής υπευθυνότητας.
9. Οι επιχειρήσεις οφείλουν να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη και τη διάδοση τεχνολογιών που είναι φιλικές προς το περιβάλλον.
10. Οι επιχειρήσεις οφείλουν να αντιτίθενται σε κάθε μορφή διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένων του εκβιασμού και της δωροδοκίας.

<http://csrindex.gr/%CE%B4%CE%B9%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%AE%CF%82-%CF%80%CE%BB%CE%B1%CF%84%CF%86%CF%8C%CF%81%CE%BC%CE%B5%CF%82/>

<https://www.csrhellas.net/network/global-compact/gc-mia-pagosmia-protovoulia/>,
Πουλιόπουλος)

Διάγραμμα 2: Οι δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ (πηγή: Βαλσαμάκη, 2016)

Τον Σεπτέμβριο του 2015, τα Ηνωμένα Έθνη υιοθέτησαν 17 στόχους για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (Sustainable Development Goals). Οι στόχοι αυτοί περιγράφονται αναλυτικά ακολούθως.

Διάγραμμα 3: Οι 17 στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης σύμφωνα με τον ΟΗΕ. (https://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=category&layout=bl&id=36&Itemid=71)

2.3.10. Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας

Ο Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας αποτελεί επίσης ένα δομημένο σύστημα αυτοδέσμευσης των οργανισμών σε θέματα Βιώσιμης Ανάπτυξης και Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας. Προάγει την εταιρική κοινωνική ευθύνη και τη διαφάνεια, σύμφωνα και με την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για δημοσιοποίηση μη οικονομικών στοιχείων. Ουσιαστικά ο κώδικας μετράει την επίδραση της λειτουργίας των οργανισμών στην οικονομία, το περιβάλλον και την κοινωνία, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους. (<http://ecopress.gr/?p=4672>, (<http://www.sustainablegreece2020.com/gr/sustainability-code>, Βαλσαμάκη, 2016, http://consultation.sustainablegreece2020.com/wp-content/uploads/2016/02/Plhroforiako_Yliko.pdf).

Ο Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας στηρίζεται σε διεθνή πρότυπα όπως τα Global Reporting Initiatives, ISO26000, EMAS, κ.ά και τον αντίστοιχο Γερμανικό Κώδικα Βιωσιμότητας. Παράλληλα παίρνει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ελληνικής αγοράς, το μέγεθος των Οργανισμών ή των επιχειρήσεων καθώς και το βαθμό ωριμότητάς τους σε θέματα κοινωνικής ευθύνης. Κάθε οργανισμός που επιθυμεί να συνδεθεί με τα θέματα της Βιώσιμης Ανάπτυξης και της Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας μπορεί να συμμετάσχει σε μια εθνική πλατφόρμα Βιωσιμότητας, εφαρμόζοντας τον κώδικα σε ανάλογο επίπεδο ανάλογα με την ωρίμανση των εσωτερικών του διαδικασιών. Σημειώνεται ότι όλοι οι οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα μπορούν να συμμετέχουν, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους ή το νομικό τους καθεστώς. Δηλαδή μπορούν να συμμετέχουν επιχειρήσεις, δημόσιοι φορείς, οργανισμοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ακαδημαϊκά ή εκπαιδευτικά ιδρύματα κλπ. (http://consultation.sustainablegreece2020.com/wp-content/uploads/2016/02/Plhroforiako_Yliko.pdf <http://www.sustainablegreece2020.com/gr/sustainability-code>, https://www.sustainablegreece2020.com/userfiles/files/greek_sustainability_code_gr.pdf, <http://ecopress.gr/?p=4672>).

Ο κώδικας αποτελείται από 4 πυλώνες (στρατηγική, διαδικασία διαχείρισης, περιβάλλον και κοινωνία) και συνολικά 20 κριτήρια. Διευκολύνει ης επιχειρήσεις στη δέσμευση και εφαρμογή των ζητημάτων βιωσιμότητας χρησιμοποιώντας διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα. Παράλληλα, συμβάλλει στην εσωτερική βελτίωση ενός Οργανισμού όσον αφορά την προσέγγιση του σε θέματα Βιώσιμης Ανάπτυξης και Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας και παρέχει δομημένη πληροφόρηση στους επενδυτές. (<http://www.sustainablegreece2020.com/gr/sustainability-code>, https://www.sustainablegreece2020.com/userfiles/files/greek_sustainability_code_gr.pdf).

Μία συνοπτική παρουσίαση των επιπέδων του Κώδικα Βιωσιμότητας με τα αντίστοιχα κριτήρια παρουσιάζεται στο ακόλουθο διάγραμμα

Διάγραμμα 4: Παρουσίαση του Κώδικα Βιωσιμότητας με τα αντίστοιχα κριτήρια (πηγή:https://www.sustainablegreece2020.com/userfiles/files/greek_sustainability_code_gr.pdf)

Κεφάλαιο 3 - Ο απολογισμός βιώσιμης ανάπτυξη και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης του ομίλου Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛ.ΠΕ)

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζεται ενδεικτικά ένας απολογισμός βιώσιμης ανάπτυξης και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης για τον όμιλο Ελληνικά Πετρέλαια. Χρησιμοποιήθηκε σαν μοντέλο ο απολογισμός του ομίλου αυτού. Χρησιμοποιώντας δηλαδή τον απολογισμό που έχει δημοσιευτεί, παρουσιάζονται βασικά σημεία ενός απολογισμού, τι πρέπει να περιλαμβάνει, ένας ενδεικτικός τρόπος παρουσίασης κλπ. Η παρουσίαση του απολογισμού μπορεί να χρησιμοποιηθεί εκτός από φοιτητές που πραγματεύονται αντίστοιχο αντικείμενο και από τα αρμόδια άτομα ή το αντίστοιχο τμήμα μίας επιχείρησης που δραστηριοποιείται στον ίδιο ή άλλο κλάδο, προκειμένου να προγραμματίσει καλύτερα δράσεις ΕΚΕ και να συντάξει τον αντίστοιχο απολογισμό. Σημειώνεται ότι χρησιμοποιήθηκαν πραγματικά δεδομένα από τους απολογισμούς του έτους 2017 και 2016 των ΕΛ.ΠΕ. για λόγους καλύτερης εποπτείας. Αντί των παλιών δεδομένων, μπορούν μελλοντικά στη σύνταξη των απολογισμών ή κατά τον προγραμματισμό δράσεων ΕΚΕ να χρησιμοποιηθούν τα νέα δεδομένα του αντίστοιχου οργανισμού, με αντίστοιχες προσαρμογές σε διαγράμματα, πίνακες κλπ. Ως πηγή των στοιχείων είναι οι απολογισμοί βιώσιμης ανάπτυξης των ΕΛ.ΠΕ. των δύο προαναφερθέντων ετών και ο απολογισμός του έτους 2017 (<https://www.helpe.gr/userfiles/8ea1f0cb-9e62-48e4-b947-a27b00fb14bb/inner-pages-gr-final-300817.pdf>, <http://sustainabilityreport2017.helpe.gr/>, http://m.helpe.gr/userfiles/8ea1f0cb-9e62-48e4-b947-a27b00fb14bb/GR_Helpe_Annual_Report_2017_Spreads_1.pdf), εκτός αν αναγράφεται κάπου διαφορετικά.

Ο όμιλος δημοσιεύει τον απολογισμό βιώσιμης ανάπτυξης ή και έκθεση εταιρικής κοινωνικής ευθύνης εδώ και πολλά χρόνια. Μάλιστα έχει ειδική ιστοσελίδα για τον απολογισμό στη διεύθυνση <http://sustainabilityreport2017.helpe.gr/>. Εκεί υπάρχουν ηλεκτρονικά οι απολογισμοί του τρέχοντος και προηγούμενων ετών, τα διάφορα θέματα από τα οποία αποτελούνται, ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία, φόρμες/ερωτηματολόγια για επικοινωνία κλπ. Επίσης, εκεί υπάρχουν και τα διαθέσιμα στοιχεία από το 2011 ή και παλαιότερα.

Σημειώνεται ότι υπάρχουν εντός του απολογισμού κάποιες παραπομπές και σύνδεσμοι (links), τα οποία παραπέμπουν στην ιστοσελίδα του ομίλου. Αυτό, εφόσον δεν είναι εις βάρος της απαιτούμενης ανάλυσης είναι θετικό στοιχείο του απολογισμού. Είναι θετικό διότι παρέχει επιπλέον πληροφορίες για κάθε ενδιαφερόμενο, χωρίς να αυξάνεται υπερβολικά η έκταση.

3.1.Εισαγωγή- Περιεχόμενα απολογισμού

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, ο απολογισμός βιώσιμης ανάπτυξης ή και απολογισμός εταιρικής κοινωνικής ευθύνης είναι μία συνοπτική παρουσίαση των στρατηγικών και των δράσεων μίας εταιρείας ή ενός οργανισμού, που αφορούν το περιβάλλον και την κοινωνία. Η σύνταξή τους γίνεται συνήθως με βάση κατευθυντήριες οδηγίες και προδιαγραφές από ένα ή περισσότερα διεθνή πρότυπα. Οι προσδοκίες που έχουν από τον οργανισμό τα ενδιαφερόμενα μέρη, αλλά και τα συμφέροντά τους αποτελούν βασικό σημείο αναφοράς για τη λήψη αποφάσεων κατά την κατάρτιση του απολογισμού, όπως το πεδίο, το όριο, η εφαρμογή των Δεικτών και η προσέγγιση διασφάλισης. Σημειώνεται ότι ο οργανισμός, κατόπιν διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη αποφασίζει ποια θέματα είναι σημαντικά και ποια όχι. Τα σημαντικά τα συμπεριλαμβάνει αναλυτικότερα στον ετήσιο απολογισμό. Τα μη σημαντικά είτε δεν συμπεριλαμβάνονται είτε αναφέρονται περιληπτικά (GRI RG, 2000-2006).

Ένας απολογισμός βιώσιμης ανάπτυξης και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης περιλαμβάνει στοιχεία (και ενδεχομένως αντίστοιχα κεφάλαια) όπως μήνυμα του προέδρου ή και του διευθύνοντος συμβούλου του οργανισμού, συνοπτική παρουσίαση του ομίλου/ της εταιρείας, το ποιοι είναι οι κοινωνικοί εταίροι ή τα ενδιαφερόμενα μέρη και ποια ουσιαστικά θέματα θα παρουσιαστούν ή θα αναλυθούν, μετά από διαβούλευση. Επίσης περιλαμβάνει στοιχεία για την εταιρική κοινωνική ευθύνη όπως προγράμματα, δράσεις, βραβεία, εταιρικές πρακτικές, συμμόρφωση με προδιαγραφές και τη νομοθεσία, θέματα που αφορούν την απασχόληση, την ασφάλεια και την υγιεινή στην εργασία, το περιβάλλον, την αγορά μέσα στην οποία δραστηριοποιείται, στόχους που θεσπίζονται ή επιτεύγματα κλπ. Τέλος πολλές φορές υπάρχουν παραρτήματα ή επιπλέον κεφάλαια που αφορούν συμμόρφωση του απολογισμού με διεθνείς ή εθνικές προδιαγραφές ή πρότυπα. (πχ GRI Standards, κριτήρια Οικουμενικού Συμφώνου ΟΗΕ, κλπ).

3.2.Λίγα λόγια για τον απολογισμό

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφεται συνοπτικά ο απολογισμός και πιο συγκεκριμένα ο σκοπός, τα στοιχεία και η μεθοδολογία του απολογισμού (συμπεριλαμβάνονται και τυχόν πρότυπα που ακολουθεί η σύνταξη του απολογισμού όπως GRI).

Ο απολογισμός βιώσιμης ανάπτυξης του ομίλου δημοσιεύεται εδώ και πολλά χρόνια. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, από το 2005, δημοσιοποιεί Απολογισμό Βιώσιμης Ανάπτυξης & Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, με στόχο να συμβάλει στην καλύτερη επικοινωνία και ενημέρωση των κοινωνικών του εταίρων (stakeholders). Η υπό εξέταση ετήσια έκδοση παρουσιάζει την επιχειρηματική επίδοση του Ομίλου από τρεις διαφορετικές οπτικές γωνίες: την οικονομική, την

περιβαλλοντική και την κοινωνική. Η προσέγγισή είναι σύμφωνα με την αποστολή αλλά και τις αξίες του Ομίλου ΕΛΠΕ. Εκφράζει τον υπεύθυνο τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει ο όμιλος τους τομείς της υγείας και ασφάλειας, τις δεοντολογικά ορθές και διαφανείς επιχειρηματικές πρακτικές, τις περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες, το καλό εργασιακό κλίμα και τη δημιουργία αξίας για τους μετόχους.

3.2.1. Σκοπός και Εύρος

Τα στοιχεία που αναφέρονται στον Απολογισμό είναι ενοποιημένα σε επίπεδο Ομίλου, με μικρές εξαιρέσεις σε κάποιους τομείς. Ειδικότερα οι περιβαλλοντικοί δείκτες παρουσιάζονται αναλυτικά για κάθε επιχειρησιακή μονάδα του Ομίλου. Για την επιλογή των εταιρειών του Ομίλου που συμπεριλαμβάνονται σε αυτόν τον Απολογισμό ελήφθησαν υπόψη από τον συντάκτη της παρούσας (α) ο κατάλογος των εταιρειών που συμπεριλαμβάνονται στην ενοποιημένη οικονομική κατάσταση του Ομίλου και (β) η μελέτη ουσιαστικότητας (βλ. Κοινωνικοί Εταίροι & Ουσιαστικά Θέματα) σύμφωνα με μια δέσμη κριτηρίων επιλογής, όπως ποσοστό συμμετοχής και έλεγχος, επιπτώσεις και κίνδυνοι, ύψος πωλήσεων, αριθμός εργαζομένων. Συνεπώς οι πληροφορίες και τα στοιχεία που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον Απολογισμό αφορούν τις συγκεκριμένες 9 εταιρείες του Ομίλου: 1. ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε., 2. ΕΚΟ ΑΒΕΕ, 3. ΑΣΠΡΟΦΟΣ Α.Ε., 4. ΔΙΑΧΟΝ ΑΒΕΕ, 5. ΟΚΤΑ ΑΔ ΣΚΟΡΠΕ, 6. JUGOPETROL AD, 7. HELLENIC PETROLEUM CYPRUS LTD, 8. ΕΚΟ BULGARIA EAD, 9. ΕΚΟ SERBIA A.D.

3.2.2. Μεθοδολογία

Από το 2007, ο όμιλος αξιοποιεί το GRI και το Οικουμενικό Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών (UNGC), ως πλαίσιο για τη σύνταξη του Απολογισμού, αναλυτικότερα:

- Τα GRI (Global Reporting Initiative) Sustainability Reporting Standards καθώς και τους Ειδικούς Δείκτες “Oil & Gas Sector Supplement” - Comprehensive Level (βλ. Παράρτημα Ι, είτε στο σύνδεσμο <http://sustainabilityreport2017.helpe.gr/sustainability-standards-and-verification/GRI-Standards/>)
- Τα 24 κριτήρια του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ – Advanced Level (βλ. Παράρτημα ΙΙ, είτε στο σύνδεσμο <http://sustainabilityreport2017.helpe.gr/sustainability-standards-and-verification/entries-cop/>).

Επίσης από την έκδοση του 2015 ο Όμιλος παρουσιάζει τα στοιχεία του με βάση τα 20 κριτήρια του Ελληνικού Κώδικα Βιωσιμότητας (Επίπεδο Α), που αναπτύχθηκε

στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας «Sustainable Greece 2020» και ουσιαστικά ανταποκρίνεται στην ανάγκη μέτρησης της οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής επίδοσης (βλ. Παράρτημα ΙΙΙ).

Όλοι οι δείκτες, οι μονάδες μέτρησης, οι ποσότητες και τα μεγέθη που αναφέρονται, αντιστοιχούν σε μετρήσεις και δεδομένα που καταγράφηκαν με τις καλύτερες διαθέσιμες πρακτικές, διεθνώς αποδεκτά πρότυπα και διεθνείς κώδικες της πετρελαϊκής βιομηχανίας. Διαφοροποιήσεις στις μεθόδους μέτρησης δεν υπάρχουν, σε σχέση με τους προηγούμενους Απολογισμούς αλλά έγινε η αναθεώρηση πληροφοριών στην πολιτική ανταγωνισμού. Στον Απολογισμό αυτό επίσης αναφερθήκαμε και καταγράψαμε χρήσιμες πληροφορίες και οικονομικά στοιχεία για τον Όμιλο που αναφέρονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση Εταιρικής Χρήσης 2017 (https://www.helpe.gr/userfiles/8ea1f0cb-9e62-48e4-b947-a27b00fb14bb/ELPE_ANNUAL_REPORT2017_internet.pdf) και στην ιστοσελίδα του Ομίλου www.helpe.gr.

3.2.3. Πιστοποίηση Ανεξάρτητου Φορέα

.Προ της δημοσίευσης του Απολογισμού, απαιτείται η Πιστοποίηση του από Ανεξάρτητο Φορέα Πιστοποίησης. Ο όμιλος ΕΛΠΕ για τη διασφάλιση ακρίβειας, πληρότητας και αξιοπιστίας του απολογισμού, αυτός ελέγχθηκε και επικυρώθηκε - ως σύνολο και ανά ουσιαστικό θέμα - από ανεξάρτητο, εξωτερικό φορέα πιστοποίησης πριν τη δημοσίευσή του. Η Έκθεση διασφάλισης δημοσιεύεται συνήθως μαζί με τον απολογισμό και πιστοποιεί την αξιοπιστία του.

Φροντίδα του συντάκτη του Απολογισμού κάθε εταιρίας που εκπονεί πρόγραμμα ΕΚΕ είναι να ενημερώνει τους κοινωνικούς εταίρους ότι ο σχεδιασμός και η πιστοποίηση του Απολογισμού γίνεται με σκοπό να διασφαλιστεί η συμφωνία του με τις απαιτήσεις των GRI Standards (in accordance with/ Comprehensive option). Ο ανεξάρτητος φορέας, που ανασκόπησε τον Απολογισμό, πιστοποίησε το παραπάνω επίπεδο καθώς και την κάλυψη των δεικτών του ειδικού συμπληρώματος δεικτών για τον πετρελαϊκό κλάδο (Oil & Gas Sector Supplement). Επίσης, ο Απολογισμός ικανοποιεί τις απαιτήσεις CoP, του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ (Advanced Level). Επιπλέον, η ακρίβεια των στοιχείων διασφαλίζεται μέσω εσωτερικών επαληθεύσεων, διαδικασιών ελέγχου και ετησίων επιθεωρήσεων από διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης. Αυτές οι επιθεωρήσεις και οι έλεγχοι διασφαλίζουν ότι ο Απολογισμός είναι αξιόπιστος, κατάλληλα ισοσταθμισμένος και σχετικός με τις προσδοκίες και τα ενδιαφέροντα των κοινωνικών εταίρων του Ομίλου.

3.3. Μήνυμα Προέδρου Δ.Σ. και Διευθύνοντος Συμβούλου

Το μήνυμα του ανώτερου στελέχους συνήθως περιλαμβάνει ένα σύντομο απολογισμό της χρονιάς που προηγήθηκε. Συγκεκριμένα αναφέρει παγκόσμιες και εγχώριες πολιτικές και τάσεις, σύντομο απολογισμό των πεπραγμένων της εταιρείας για το προηγούμενο έτος, τη στρατηγική, διάφορες τάσεις και στόχους της επιχείρησης, ενδεχόμενα σχέδια ανάπτυξης της κλπ. Ενδεικτικά παρατίθεται το ακόλουθο μήνυμα

«Η στρατηγική των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ για την επίτευξη των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης στο ραγδαία μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον».

Το 2017 αποτέλεσε για τον Όμιλο των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ την καλύτερη χρονιά από πλευράς οικονομικών αποτελεσμάτων και λειτουργικών επιδόσεων. Ο συνδυασμός θετικών διεθνών περιθωρίων, ευνοϊκής ισοτιμίας δολαρίου – ευρώ και τιμών πετρελαίου, με τις υψηλές λειτουργικές επιδόσεις, το ρεκόρ παραγωγής και πωλήσεων και τη σημαντική μείωση του χρηματοοικονομικού κόστους, μεγιστοποίησαν τα οικονομικά αποτελέσματα του έτους παρά τη διακοπή λειτουργίας των διυλιστηρίων του νότου για αρκετές εβδομάδες.

Πλην, όμως, η διεθνής συγκυρία και οι αρνητικές γεωπολιτικές εξελίξεις που σημειώνονται κατά το τρέχον έτος δεν αφήνουν πλέον ούτε ελάχιστο περιθώριο εφησυχασμού και αναδεικνύουν τις αυξημένες απαιτήσεις εγρήγορσης και ανάληψης συντονισμένων και συγχρονισμένων συνολικών δράσεων, ώστε να διατηρηθεί αλώβητο το κεκτημένο του πρωταγωνιστικού ρόλου στον ενεργειακό τομέα, των σημαντικών επιδόσεων και της επιτυχούς παρουσίας στο διεθνή ανταγωνισμό.

Για το σκοπό αυτό απαιτείται η συστηματική παρακολούθηση και αξιολόγηση των διεθνών εξελίξεων τόσο στο ευρύτερο οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό και γεωπολιτικό πεδίο, όσο και ειδικότερα στα ιδιαίτερης σημαντικότητας για τον πλανήτη ζητήματα της κλιματικής αλλαγής και του ενεργειακού μετασχηματισμού.

Η αλόγιστη χρήση των ενεργειακών πόρων στο πλαίσιο του κυρίαρχου αναπτυξιακού μοντέλου της βιομηχανικής, αλλά και της μεταβιομηχανικής περιόδου, οδήγησε στα αδιέξοδα των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής.

Η ΕΕ ηγείται της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, την οποία υιοθέτησε σύμφωνα με πρόσφατες ανακοινώσεις και η ευρωπαϊκή δύλιση, σηματοδοτώντας τις κατευθύνσεις των πρόσθετων αναγκαίων επενδύσεων, στο πλαίσιο του αναπτυξιακού σχεδιασμού προσαρμογής στη νέα εποχή. Επιπλέον αυτών οι εξελίξεις στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, επιβαρύνονται περαιτέρω από τα γεγονότα που διαμορφώνουν ένα ασταθές και αβέβαιο διεθνές περιβάλλον, με σημαντικές δυσκολίες αντιμετώπισης πολύ δε περισσότερο ανατροπής.

Η παγκόσμια κοινότητα βιώνει μια πολυεπίπεδη, μακράς διάρκειας, πολιτική και οικονομικοκοινωνική κρίση, με αφετηρία τους κλυδωνισμούς της μετάβασης στη

μεταψηφιακή εποχή, των βιομηχανιών του μέλλοντος (ρομποτική, ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, εμπορευματοποίηση της γονιδιωματικής, των μεγάλων δεδομένων (big data), της κωδικοποίησης του χρήματος και των αγορών) και της παράλληλης ολοκλήρωσης της ιστορικής περιόδου των τελευταίων τριάντα ετών της ψηφιακής τεχνολογίας, της αυτοματοποίησης και της παγκοσμιοποίησης.

Στο πλαίσιο αυτών των ραγδαίων αλλαγών και του αβέβαιου και ασταθούς διεθνούς περιβάλλοντος, ο Όμιλός μας καλείται να σχεδιάσει ένα βιώσιμο αναπτυξιακό σχέδιο αντιμετώπισης των προκλήσεων και εξασφάλισης της αποτελεσματικής των υλοποίησης στην προοπτική ανταγωνιστικής παρουσίας τα επόμενα χρόνια.

A. Η ενσωμάτωση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης στον αναπτυξιακό στρατηγικό σχεδιασμό των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ Η υιοθέτηση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης και ενσωμάτωση επιλεγμένων στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (SDGs) στην αναπτυξιακή στρατηγική των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ:

- Ενισχύει την επιχειρηματική τους αξία
- Βελτιώνει τη διαχείριση του επιχειρηματικού ρίσκου
- Διασφαλίζει την αποδοχή τους από τις κοινωνίες μέσα στις όποιες λειτουργούν.

Ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ στο πλαίσιο της στρατηγικής για τη μετάβαση στην οικονομία χαμηλού άνθρακα (ενεργειακός μετασχηματισμός), στοχεύει στην συνεχή βελτίωση των επιδόσεών του που συνδέονται με την ανταγωνιστικότητα, την προστασία του περιβάλλοντος και την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της τοπικής και ευρύτερης κοινωνίας, πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης.

Ο ενεργειακός μετασχηματισμός και τα νέα προϊόντα για τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα από το ενεργειακό μας σύστημα, ο ψηφιακός μετασχηματισμός και οι νέες προκλήσεις της μετάβασης στη μεταψηφιακή εποχή, καθιστούν ολοένα και πιο σημαντικό να κατανοήσουμε τις ραγδαίες αλλαγές που συντελούνται, ώστε έγκαιρα να τις αξιοποιήσουμε προς όφελος του Ομίλου μας. Επιπλέον όμως, καθοριστικής σημασίας, για την αποτελεσματική ενεργό παρουσία μας, τόσο στην εγχώρια παραγωγική διαδικασία, αλλά και στις αγορές, είναι το να γνωρίζουμε τι θέλει η κοινωνία γύρω μας, διασφαλίζοντας έτσι ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη (οι συμμετοχοί μας) κατανοούν και μοιράζονται τη στρατηγική και τις συνδεδεμένες με αυτήν επενδύσεις που εντάσσονται στον σχεδιασμό του Ομίλου ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ.

Οι προαναφερόμενες κύριες τάσεις, οι αναδυόμενοι κίνδυνοι αλλά και οι ευκαιρίες, παράλληλα με την εμπλοκή των ενδιαφερόμενων μερών λαμβάνονται υπόψη ολιστικά με σκοπό τη διαμόρφωση του πλέγματος των στρατηγικών προτεραιοτήτων του Ομίλου. Ουσιαστικά, η στρατηγική του Ομίλου ενσωματώνει τις προτεραιότητες μεταξύ των βασικών θεμάτων που απασχολούν τα ενδιαφερόμενα μέρη (ανάλυση ουσιαστικότητας – materiality assessment) και τους διασταυρώνει με την ευρύτερη βιομηχανική στρατηγική και τις λειτουργικές δράσεις προτεραιότητας του Ομίλου.

Στον πυρήνα του σχεδιασμού τίθεται το μείζον ζήτημα της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, με κύριους άξονες την συμβολή στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, τον ενεργειακό μετασχηματισμό και την ενεργειακή ασφάλεια, καθώς επίσης και η ταχεία ολοκλήρωση του ψηφιακού μετασχηματισμού του Ομίλου.

Β. Οι στρατηγικοί στόχοι του αναπτυξιακού σχεδίου των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ και οι κατά προτεραιότητα ενέργειες για την επίτευξη των στόχων. Οι στόχοι της βιώσιμης ανάπτυξης στο πλαίσιο της ιεράρχησής τους, από τα ενδιαφερόμενα μέρη (*stakeholders*), ενσωματώνονται στο αναπτυξιακό σχέδιο των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ, που κατ' αρχή στοχεύει στην ενίσχυση της επιχειρηματικής αξίας του Ομίλου, με κύριους άξονες παρεμβάσεων και ενεργειών την σταθεροποίηση και ενίσχυση της εξωστρεφούς ανταγωνιστικής λειτουργίας και την έγκαιρη προσαρμογή στο νέο ενεργειακό και επιχειρησιακό τοπίο, το οποίο διαμορφώνεται στο πλαίσιο του ενεργειακού και ψηφιακού μετασχηματισμού.

Στο πλαίσιο της συνθετικής αυτής προσέγγισης διαμορφώθηκαν οι κύριοι στόχοι που είναι:

1. Η ενίσχυση της επιχειρηματικής αξίας
2. Η βελτίωση της διαχείρισης του επιχειρηματικού ρίσκου
3. Η αποτελεσματική μετάβαση σε ένα ενεργειακό σύστημα χαμηλών εκπομπών άνθρακα
4. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός
5. Η βελτίωση των σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας με τις τοπικές κοινωνίες

Κύρια προϋπόθεση για τη μεσομακροπρόθεσμη επίτευξη των στόχων, ώστε ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ να παραμείνει πρωτοπόρος και καινοτόμος Όμιλος στη ΝΑ Ευρώπη αποτελεί η εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδιασμού μετάβασης σε χαμηλού άνθρακα ενεργειακό σύστημα που συνεπάγεται ευρύτατο μετασχηματισμό των δομών του Ομίλου.

Αφετηρία του μακροπρόθεσμου αυτού προγράμματος αποτελεί το πενταετές αναπτυξιακό πρόγραμμα του Ομίλου, στο πλαίσιο του οποίου, με επενδύσεις της τάξης του 1 δισ. ευρώ επιχειρείται, αφενός μεν η βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας, η μείωση της επίπτωσης των εξωγενών παραγόντων, όπως οι τιμές του αργού και προϊόντων, τα περιθώρια διύλισης και οι συναλλαγματικές ισοτιμίες, καθώς και η ελαχιστοποίηση της επίδρασης του διαρκώς αυξανόμενου «κόστους» του CO₂, αφετέρου δε η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της παραγωγικότητας εργασίας, η ανάπτυξη των ΑΠΕ και η υλοποίηση του 5ετούς προγράμματος Έρευνας Υδρογονανθράκων.

Η Διοίκηση, τα στελέχη και όλοι οι εργαζόμενοι, παρακολουθούν συστηματικά, μελετούν και αναλύουν διεξοδικά τις εξελίξεις και τα χαρακτηριστικά της υπό

διαμόρφωση νέας εποχής και εντός του 2018 ολοκληρώνουν και καταθέτουν συγκροτημένη πρόταση προς τα ενδιαφερόμενα μέρη, με τις εναλλακτικές επιλογές, για τη λήψη των αποφάσεων που θα καθορίσουν τη θέση και το ρόλο του Ομίλου στη μεταψηφιακή εποχή, των οικονομιών χαμηλού αποτυπώματος άνθρακα, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και στη Ν.Α Ευρώπη, περιφερειακή περιοχή στην οποία σήμερα, επάξια κατέχει πρωταγωνιστική θέση και πρωτοπόρο ρόλο.

3.4. Ο όμιλος με μία ματιά

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφεται συνοπτικά ο όμιλος/ η επιχείρηση ή ο οργανισμός που δημοσιεύει τον απολογισμό. Συγκεκριμένα αναφέρονται στοιχεία όπως η έδρα του ομίλου, οι εταιρείες από τις οποίες αποτελείται, ο κλάδος δραστηριοποίησης, η θέση στην αγορά, οικονομικά στοιχεία, το όραμα και η αποστολή του ομίλου κλπ. Στον απολογισμό(στο τρέχον ή σε άλλο κεφάλαιο) παρουσιάζονται συνοπτικά στοιχεία για το 2017. Για παράδειγμα, για τον όμιλο ΕΛΠΕ έχουμε:

Αξιοσημείωτα στοιχεία/ επιτεύγματα του 2017 που αφορούν τον όμιλο
372 εκατομμύρια € Συγκρίσιμα καθαρά κέρδη
Διπλασιασμός μερίσματος ανά μετοχή συγκριτικά με το 2016 (0,40€)
Μείωση χρηματοοικονομικού κόστους (-18%)
1,7 δισεκατομμύρια € κοινωνικό προϊόν σε διάφορους εταίρους (περιλαμβανομένων και έμμεσων φόρων)
25% μείωση των δεικτών CO ₂ τα τελευταία τέσσερα χρόνια (δείκτης tn / crude oil throughput)
>30% μείωση των δεικτών CO ₂ βασικών αερίων εκπομπών στην πενταετία (δείκτης tn / crude oil throughput)
16 εκατομμύρια τόνοι συνολικές πωλήσεις προϊόντων διύλισης

3.4.1. Εταιρική ταυτότητα

Ο Όμιλος (με έδρα στην Αθήνα, Χειμάρρας 8Α, Μαρούσι) αποτελείται από 42 εταιρείες συμπεριλαμβανομένης και της εισηγμένης στα Χρηματιστήρια Αθηνών και Λονδίνου μητρικής εταιρείας.

Η κατάσταση των θυγατρικών εταιρειών, το αντικείμενο δραστηριότητάς τους, η μετοχική σύνθεση, το ποσοστό ιδιοκτησίας και άλλες σχετικές πληροφορίες παρουσιάζονται στο σύνδεσμο https://www.help.e.gr/userfiles/8ea1f0cb-9e62-48e4-b947-a27b00fb14bb/ELPE_ANNUALREPORT2017_internet.pdf

Η νομική μορφή του Ομίλου είναι αποτέλεσμα της αρχικής συγχώνευσης στο πλαίσιο της εισαγωγής της μητρικής εταιρείας στο χρηματιστήριο που έγινε το 1998 και των μετέπειτα εταιρικών συναλλαγών (εξαγορές).

Ο Όμιλος κατέχει ηγετική θέση στην εγχώρια εμπορία, μέσω της θυγατρικής του **ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΑΒΕΕ (ΕΚΟ ΑΒΕΕ)**, η οποία δραστηριοποιείται στην εγχώρια λιανική εμπορία καθώς και στις πωλήσεις υγραερίου, βιομηχανικών, αεροπορικών, ναυτιλιακών καυσίμων και λιπαντικών.

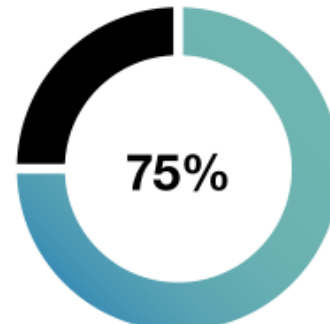
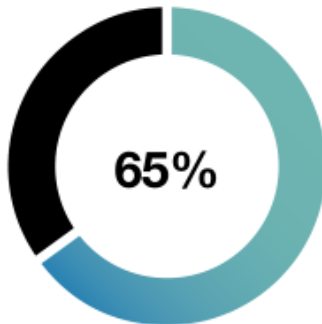
- Paneuropean Oil and Industrial Holdings S.A 45,5%
- Ελληνικό Δημόσιο (ΤΑΙΠΕΔ) 35,5%,
- Ευρύ Επενδυτικό Κοινό 19%

Ένας Όμιλος που δραστηριοποιείται σε 6 χώρες (Ελλάδα, Κύπρο, Βουλγαρία, Σερβία, Μαυροβούνιο, π.Γ.Δ.Μ.)

Κάλυψη του 65% της διυλιστικής δυναμικότητας της χώρας

Με κύρια δραστηριότητα τη διύλιση (αντιπροσωπεύει περίπου το 75% του συνολικού ενεργητικού του Ομίλου)

3 διυλιστήρια με υψηλό βαθμό συνθετότητας

Δεξαμενές αποθήκευσης αργού πετρελαίου και προϊόντων πετρελαίου στην Ελλάδα χωρητικότητας

6,65 εκατ. m³

Σχεδόν 1.700 πρατήρια στην Ελλάδα και 300 πρατήρια στο εξωτερικό

15 εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διανομής καυσίμων

Σταθμοί ανεφοδιασμού αεροσκαφών **23**

Εμφιαλωτήρια υγραερίου **2**

Μονάδα παραγωγής και συσκευασίας λιπαντικών **1**

3.4.2. Οικονομικές επιδόσεις

3.4.3. Δημιουργία Αξίας

Από τις συναντήσεις με τα Στελέχη της Εταιρίας διαπιστώσαμε ότι βασική προτεραιότητα του Ομίλου είναι να δημιουργεί αξία από όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Αυτή η προστιθέμενη αξία - το κοινωνικό προϊόν - απευθύνεται σε όλους τους κοινωνικούς εταίρους και συμβάλει στην ευρύτερη οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Ο σεβασμός στο περιβάλλον και τον άνθρωπο συμβάλλουν στη διατήρηση της καλής φήμης της εταιρείας και παρέχουν την «κοινωνική άδεια λειτουργίας». Ο προσδιορισμός των ουσιαστικών θεμάτων που καθορίζεται από τον συνεχή διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους, εξασφαλίζει την ουσιαστική ενημέρωση και συμμετοχή της κοινωνίας και τη στήριξη και συνεισφορά για περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη.

Διανεμήθηκε κοινωνικό προϊόν αξίας €1,7 δις

€1,7 δις

€ 55 εκατ. απ' ευθείας στο Δημόσιο μέσω άμεσων φόρων και ασφαλιστικών εισφορών

€55 εκατ.

€ 224 εκατ. στο προσωπικό (μισθοί και πρόσθετες παροχές)

€224 εκατ.

€ 4,79 εκατ. στην κοινωνία μέσω δράσεων ΕΚΕ

€4,79 εκατ.

€ 1,3 δις έμμεσων φόρων που εισπράχθηκαν και αποδόθηκαν στο Ελληνικό Δημόσιο

€1,3 δις

€ 501 εκατ. καταβλήθηκαν σε τοπικούς και διεθνείς προμηθευτές

€501 εκατ.

€2 εκατ.

€107 εκατ. στους μετόχους της εταιρείας με τη μορφή μερίσματος

€107 εκατ.

287 νέες θέσεις εργασίας δημιουργήθηκαν σε Ελλάδα και εξωτερικό εκ των οποίων 56 ήταν από τις τοπικές κοινωνίες

287

3.4.4. Το όραμα

Στο πεδίο αυτό καταγράφεται το όραμα του Ομίλου το οποίο περιληπτικά αποτυπώνεται ως «Να είναι ένας καινοτόμος, εξωστρεφής και ανταγωνιστικός περιφερειακός Όμιλος, που θα πρωτοπορεί στον ενεργειακό μετασχηματισμό, όπως αυτός διαμορφώνεται στο διεθνές περιβάλλον, στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης».

3.4.5. Η αποστολή

Ομοίως περιληπτικά, στο πεδίο αυτό καταγράφεται με σύντομο περιγραφή περί της Αποστολής της Εταιρίας και συγκεκριμένα για τον όμιλο ΕΛΠΕ «Να είναι ανεξάρτητος, εξωστρεφής, εκ των πλέον ανταγωνιστικών περιφερειακών ενεργειακών Ομίλων, που συνδυάζει την επιχειρηματική ικανότητα υψηλών

επιδόσεων με την έγκαιρη και αποτελεσματική προσαρμογή στον συντελούμενο ενεργειακό μετασχηματισμό της ΕΕ, στο πλαίσιο της βιώσιμης οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης με επίκεντρο τον άνθρωπο και την προστασία του περιβάλλοντος».

3.4.6. Οι αρχές του Ομίλου

Γίνεται αναφορά στις επιδιωκόμενες Αρχές και καταγράφονται οι βασικοί Άξονες Αρχών και Αξιών που στον υπό εξέταση Απολογισμό, ο Όμιλος ΕΛΠΕ έχει προσδιορίσει τα εξής:

- Η Ασφάλεια είναι πάντα η Πρώτη Προτεραιότητα.
- Προσφέρει Αξία στους Πελάτες
- Λειτουργεί με Υπευθυνότητα προς την Κοινωνία και το Περιβάλλον.
- Σέβεται τους Συναδέλφους και τους Συνεργάτες προάγοντας την Αξιοκρατία, την Ομαδική Εργασία, την Καινοτομία, τη Συνεχή Βελτίωση και τον Προσανατολισμό στα Αποτελέσματα.
- Επενδύει για Βιώσιμη Ανάπτυξη.
- Ενισχύει συνεχώς την Ανταγωνιστικότητα του Ομίλου.
- Εφαρμόζει υψηλά πρότυπα Εταιρικής Διακυβέρνησης.
- Δημιουργεί Αξία για τους Μετόχους μας και εστιάζουμε στη συνεχή Βελτίωση των Αποτελεσμάτων και των Χρηματοροών μας.

3.4.7. Βραβεύσεις Ομίλου 2017

Τα Βραβεία που λαμβάνουν οι Εταιρίες παρατίθενται στον Απολογισμό της προκειμένου να ενημερωθούν τα ενδιαφερόμενα μέρη. Ο Όμιλος ΕΛΠΕ για το υπό εξέταση διάστημα, βραβεύτηκε με τα:

- Most Admired Companies Award στη διοργάνωση Fortune#9 της KPMG
- Waste & Recycling Awards 2017 στην κατηγορία Waste Management Leadership της Boussias Communications
- Bravo Sustainability Awards 2017 στην κατηγορία Bravo In Action και 3 διακρίσεις στους πυλώνες Bravo Environment, Bravo Governance & Bravo Market
- Sustainability Leader 2017 στη διοργάνωση των THE MOST SUSTAINABLE COMPANIES 2017

- Energy Mastering Awards 2017 στην κατηγορία Energy efficiency Management: Renewable Energy Implementation
- Βράβευση της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ και της ΕΚΟ ΑΒΕΕ στην Εκδήλωση True Leaders της ICAP GROUP
- Βράβευση της ΕΚΟ BULGARIA στην Εκδήλωση True Leaders της ICAP Βουλγαρίας
- Βράβευση της ΟΚΤΑ στην κατηγορία «Επενδύσεις προς την κοινωνία» για την καλύτερη δράση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (καμπάνια “Jas Vnimavam”).

3.4.8. Δραστηριότητες Ομίλου

Ένα σημαντικό κεφάλαιο στην ανάπτυξη Απολογισμών ΕΚΕ των Εταιριών είναι η καταγραφή - παρουσίαση των δραστηριοτήτων της Εταιρίας προκειμένου τα ενδιαφερόμενα μέρη να γνωρίζουν το πλέγμα αλλά και το περιβάλλον που δραστηριοποιείται η Εταιρία. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος ΕΛΠΕ δραστηριοποιείται σε ένα δαιδαλώδες δίκτυο δραστηριοτήτων που συνοπτικά έχουν ως εξής

Δύλιση

Περιγραφή	Επιτεύγματα 2017'	Στόχοι
Αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του Ομίλου με 3 διυλιστήρια σε Ασπρόπυργο, Ελευσίνα και Θεσσαλονίκη χωρητικότητας 6,65 εκατ. m ³ , που καλύπτουν το 65% της διυλιστικής δυναμικότητας της χώρας.	<p>Ιστορικό ύψος παραγωγής προϊόντων στους 15 εκατ. τόνους</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση των πωλήσεων για 7 η συνεχή χρονιά στους 16 εκατ. τόνους • 52% εξαγωγές επί των πωλήσεων • Αύξηση κατά 11% των πωλήσεων εσωτερικής αγοράς στους 4,9 εκατ. Τόνους (πετρέλαιο κίνησης & μαζούτ) • Αύξηση κατά 6% των πωλήσεων αεροπορικών καυσίμων (745 χιλ. τόνοι) • Αύξηση κατά 19% των πωλήσεων ναυτιλιακών καυσίμων (2 εκατ. τόνοι) 	<ul style="list-style-type: none"> • Έμφαση στην Ασφάλεια, επικεντρώνοντας τις προσπάθειες στην εκπαίδευση, την εφαρμογή προτύπων και τη βελτίωση Διαδικασιών • «Πενταετές Αναπτυξιακό Πρόγραμμα 2018-2022» βασισμένο στην εξωστρέφεια, την ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας, τη διαρκή βελτίωση της τεχνογνωσίας και την υιοθέτηση καινοτόμων μεθόδων και νέων τεχνολογιών • Ενδυνάμωση της εξαγωγικής δραστηριότητας σε υψηλά επίπεδα και διερεύνηση ευκαιριών σε νέες αγορές • Προετοιμασία του Ομίλου για τα καύσιμα ναυτιλίας χαμηλού θείου το 2020 • Επενδύσεις στο πλαίσιο του τριετούς προγράμματος (2018-2020) για την δύλιση, τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Ομίλου

ΕΜΠΟΡΙΑ

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην εμπορία πετρελαιοειδών τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό, μέσω θυγατρικών εταιριών (Κύπρος, Βουλγαρία, Σερβία, Μαυροβούνιο και π.Γ.Δ.Μ.).

Στην Ελλάδα διαθέτει περισσότερα από 1.700 πρατήρια με εμπορικά σήματα της ΕΚΟ και της ΒΡ, εκ των οποίων πάνω από τα 200 ανήκουν στο δίκτυο των ιδιολεπαιργούμενων και στο εξωτερικό 300 πρατήρια με το εμπορικό σήμα της ΕΚΟ.

Η ενοποιημένη εταιρεία διαθέτει το πληρέστερο δίκτυο εφοδιασμού καυσίμων με:

- 15 εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διανομής καυσίμων
- 23 σταθμούς ανεφοδιασμού αεροσκαφών στα κυριότερα αεροδρόμια
- 2 εμφιαλωτήρια υγραερίου
- 1 μονάδα παραγωγής και συσκευασίας λιπαντικών

- Βελτίωση μεριδίου αγοράς των σημάτων ΕΚΟ και ΒΡ στα καύσιμα κίνησης ξεπερνώντας το 31%
- Διατηρείται η ηγετική θέση της ΕΚΟ στα καύσιμα Αεροπορίας και Ναυτιλίας με αύξηση πωλήσεων κατά 9%
- Συμφωνία με την ΒΡ plc. για αποκλειστική χρήση των εμπορικών της σημάτων για καύσιμα εδάφους στην Ελλάδα μέχρι το τέλος του 2020, με δυνατότητα περαιτέρω ανανέωσης έως το τέλος του 2025
- Αύξηση των λιανικών πωλήσεων στις περισσότερες εταιρείες του εξωτερικού που δραστηριοποιείται ο Όμιλος (αυξημένη ζήτηση, επέκταση δικτύου πρατηρίων λιανικής, ενέργειες marketing, νέα προϊόντα)

- Έμφαση στην ανάπτυξη των ιδιολεπαιργούμενων πρατηρίων, καθώς και της γκάμας των προϊόντων και των υπηρεσιών που παρέχονται μέσα από τα σημεία πώλησης.
- Μείωση κόστους ανά μονάδα διακινούμενου όγκου στο κερασίω μεταφορικό και στις εγκαταστάσεις με μεγαλύτερη χρήση μέσων (συστήματα, διαδικασίες).
- Αύξηση μεριδίου αγοράς για την εγχώρια εμπορία στα καύσιμα κίνησης.
- Υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού εμπορίας.
- Διατήρηση ηγετικής θέσης στις αγορές της Κύπρου, του Μαυροβουνίου και της π.Γ.Δ.Μ.
- Συνέχιση ανάπτυξης στις αγορές της Βουλγαρίας και της Σερβίας μέσω της στοχευμένης ανάπτυξης του δικτύου και της αριστοποίησης της εφοδιαστικής αλυσίδας

ΠΕΤΡΟΧΗΜΙΚΑ/ΧΗΜΙΚΑ

Οι δραστηριότητες των πετροχημικών επικεντρώνονται κυρίως σε περαιτέρω επεξεργασία προϊόντων των διυλιστηρίων, όπως προπυλένιο, πολυπροπυλένιο, διαλύτες και ανόργανα, καθώς και εμπορία στην εσωτερική αγορά. Η παραγωγή πολυπροπυλενίου στηρίζεται στην τεχνολογία της Basel, η οποία θεωρείται ως μια από τις κορυφαίες διεθνώς.

- Εξαγωγή 70% του όγκου πωλήσεων των χημικών προϊόντων
- EBITDA της τάξεως των 95 εκατ. ευρώ
- Πωλήσεις πετροχημικών 267 εκατ. ευρώ
- Μείωση των διεθνών περιθωρίων PP κατά 3%

- Διερεύνηση αύξησης καθετοποίησης και διάθεσης νέων προϊόντων.
- Συνεχής βελτίωση ποιοτικού επιπέδου προϊόντων και ανταγωνιστικότητας των δραστηριοτήτων.
- Μελέτη Σκοπιμότητας για αύξηση παραγωγής PP σε 300 kT/yr, είτε με αύξηση της καθετοποίησης (μονάδα OCT) στις BEA), είτε με εισαγόμενο προπυλένιο.
- Μελέτη αύξησης δυναμικότητας παραγωγής BOPP film κατά 3 kT/yr.
- Μελέτη εγκατάστασης νέας γραμμής παραγωγής metal film 4-5 kT/yr.

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

Οι δραστηριότητες στους κλάδους της ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου αφορούν τις συμμετοχές του Ομίλου στις ELPEDISON BV (50% ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ, 50% EDISON) και ΔΕΠΑ ΑΕ (35% ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΕ, 65% Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου) αντίστοιχα.

- Η συμμετοχή των προαναφερθέντων εταιριών στα αποτελέσματα του Ομίλου ήταν αυξημένη κατά 72,5% σε σχέση με το 2016
- Τα κέρδη EBITDA της ELPEDISON ανήλθαν στα 31 εκατ. ευρώ
- Η συνεισφορά της ΔΕΠΑ στα αποτελέσματα του Ομίλου ανήλθε στα 46 εκατ. Ευρώ
- Προκήρυξη διαγωνισμού από τους δύο εταιρούς για την πώληση του 66% του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΣΦΑ ΑΕ (100% θυγατρική της ΔΕΠΑ ΑΕ)

- Σχεδιασμός και υλοποίηση εναλλακτικών υποδομών στη χώρα (σημεία φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, σημεία εφοδιασμού οχημάτων με συμπιεσμένο φυσικό αέριο σε συνεργασία με τη ΔΕΠΑ κ.λπ.).
- Προετοιμασία για μετάβαση στο νέο ρυθμιστικό πλαίσιο των τεσσάρων αγορών (Target Model), συμπεριλαμβανομένου του διασυνοριακού εμπορίου.
- Διείδυση στη λιανική αγορά φυσικού αερίου.
- Μελέτη σκοπιμότητας για εγκατάσταση υβριδικού συστήματος παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας σε μη διασυνδεδεμένα νησιά.

Η εταιρεία παρακολουθεί και συμμετέχει στις εξελίξεις στον τομέα της Έρευνας και Παραγωγής Υδρογονανθράκων στην Ελλάδα υποβάλλοντας προσφορές σε διεθνείς διαγωνισμούς του Ελληνικού Δημοσίου για την απόκτηση δικαιωμάτων σε επιλεγμένες περιοχές είτε αυτοδύναμα είτε σε κοινοπραξία με διεθνείς εταιρείες του κλάδου, λαμβάνοντας υπόψη και τις συνθήκες της αγοράς.

- Παραχώρηση του Θρακικού Πελάγους, συνολικής έκτασης 1.600 τετ. χλμ. (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΙΑΙΑ 25% σε κοινοπραξία με Callfrac Well Services Ltd. 75%)
- Σύμβαση μίσθωσης με Ελληνικό Δημόσιο στον Πατραϊκό Κόλπο συνολικής έκτασης 1.892 τετ. χλμ. (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΙΑΙΑ ΠΑΤΡΑΙΚΟΣ 50% σε διεθνές επιχειρηματικό σκήμα με την EDISON International SpA 50%). Πραγματοποίηση θαλάσσιων σεισμικών καταγραφών (2D & 3D) και επεξεργασία δεδομένων.
- Σύμβαση μίσθωσης στις δύο χερσαίες περιοχές «Άρτα-Πρέβεζα» και «ΒΔ Πελοπόννησος»
- Σύμβαση μίσθωσης με το επιχειρηματικό σκήμα Total 50%, Edison 25%, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΙΑΙΑ 25% για το Block 2 σε θαλάσσια περιοχή Δυτικά της Κέρκυρας.
- Ανακήρυξη ως προτιμτέας ανάδοχος (100%) για το Block 10 στην περιοχή του Κυπαρισιακού Κόλπου. Διαπραγμάτευση κειμένου Σύμβασης Μίσθωσης.
- Αναμονή ανακήρυξης σε προτιμτέο ανάδοχο στην θαλάσσια περιοχή 1 (Block 1) του Ιονίου Πελάγους βόρεια της Κέρκυρας.
- Υποβολή προσφορών: α) για δύο περιοχές δυτικά και νοτιοδυτικά της Κρήτης μέσω κοινοπραξίας Total 40%-διαχειριστής, ExxonMobil 40%, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΙΑΙΑ 20% και β) για μία περιοχή στο Ιόνιο μέσω κοινοπραξίας Repsol 50%-διαχειριστής, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΙΑΙΑ 50%.
- Εκτίμηση δυναμικού σε υδρογονάνθρακες με την εκτέλεση γεωφυσικών καταγραφών και ερευνητικών γεωτρήσεων με απόλυτο σεβασμό προς το περιβάλλον και τις δραστηριότητες των τοπικών κοινωνιών.
- Εστιασμός στην Ελλάδα και προώθηση στρατηγικών συνεργασιών.
- Ερευνητικό Πρόγραμμα Πατραϊκού: εκτέλεση δύο γεωτρήσεων (2019) και σε περίπτωση ανακάλυψης υδρογονανθράκων, εκτέλεση γεωτρήσεων αποτίμησης (2020-2021).
- Συνέχιση ερευνητικών εργασιών στις χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές σύμφωνα με Συμβάσεις Μίσθωσης (γεωλογικές μελέτες, σεισμικές καταγραφές και δύο τουλάχιστον γεωτρήσεις στην Άρτα (2021-2022) και στις περιοχές 2 και 10.
- Συμμετοχή σε γεωτρήσεις και ανάπτυξη του κοιτάσματος Άθως στο Θρακικό πέλαγος ανάλογα με την έκβαση διαπραγματεύσεων.
- Ανάλογα με τα αποτελέσματα των ερευνών, αριστοποίηση του χαρτοφυλακίου με farm down equity.
- Διερεύνηση επιχειρηματικών ευκαιριών στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή (2020-2022).
- Περαιτέρω στελέχωση/ δημιουργία υποδομών και διαδικασιών για την εκτέλεση γεωτρήσεων ως διαχειριστής.

	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ 2017	ΣΤΟΧΟΙ
ΑΠΕ	<p>Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε. ιδρύθηκε το 2006 και είναι 100% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ. Σκοπός της εταιρείας είναι η παραγωγή, διάθεση και εμπορία ενεργειακών προϊόντων, που θα προέρχονται από την εκμετάλλευση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και η μελέτη, εμπορία εξοπλισμού, κατασκευή και εγκατάσταση συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (αιολικών, φωτοβολταϊκών, βιομάζας κτλ.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Λειτουργούν Φ/Β σταθμοί σε ακίνητα του Ομίλου συνολικής ονομαστικής ισχύος 10 MW • Κατασκευάστηκαν τα 3 Φ/Β έργα συνολικής ισχύος 8,6 MW που πετυχαν στον πιλοτικό διαγωνισμό της ΡΑΕ • Αιολικό πάρκο ισχύος 7 MW στην Πύλο του Ν. Μεσσηνίας. • Σε διάφορα στάδια ανάπτυξης βρίσκονται: 1 Φ/Β έργο ισχύος 2 MW, 5 μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας από καύση βιομάζας (προερχόμενης από υπολειμματική γεωργία) συνολικής ισχύος 25 MW. • Ενεργοποιήθηκαν 7 ΦΒ Συστήματα αυτοπαραγωγής με ενεργειακό συμπληρωματικό συνολικής ισχύος 70 kW, σε ισάριθμα πρατήρια υγρών καυσίμων ΕΚΟ και ΒΡ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Ανανεώσιμες έχει θέσει ως στόχο την ανάπτυξη σημαντικής εγκατεστημένης ισχύος από αιολικά, φωτοβολταϊκά και βιομάζα στα επόμενα χρόνια, συμβάλλοντας στην εξισορρόπηση του ισοζυγίου εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Ομίλου. Η μείωση του αποτυπώματος άνθρακα θα ανέρχεται σε τουλάχιστον 250.000 τόνους ετησίως, αντισταθμίζοντας σημαντικό ποσοστό των εκπομπών CO2 που αντιστοιχεί στις δραστηριότητες διύλισης και ηλεκτροπαραγωγής από φυσικό αέριο. • Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Ανανεώσιμες ακολουθεί τις σχετικές με την Ασφάλεια και το Περιβάλλον (Α&Π) Ομιλικές διαδικασίες σε σχέση με τη συμμόρφωση, τις αναφορές, τη διαχείριση και αποφυγή κινδύνων και ατυχημάτων και κατά την διάρκεια κατασκευής των έργων αλλά και της λειτουργίας τους. • Για κάθε νέο έργο ορίζεται υπεύθυνος μηχανικός Α&Π, ο οποίος παρακολουθεί τα σχετικά θέματα, επιβλέπει τις εργασίες και το στάδιο της Α&Π αδειοδότησης και τη διάρκεια ισχύος των σχετικών αδειών, επιλαμβάνεται δε της αναθεώρησής τους. • Υποβολή αίτησης για χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας 1 MW από μονάδα βιοαερίου • Αναπτύσσεται σε συνεργασία με τη ΛΑΡΚΟ ένα χαρτοφυλάκιο 130 MW φωτοβολταϊκών, καθώς και αιολικά και υβριδικά έργα • Παράλληλα συνεχίζει να εξετάζει επενδύσεις σε αυτοπαραγωγή με ιδιοκατανόηση στις εγκαταστάσεις του Ομίλου, που είναι συνδεδεμένες στη χαμηλή και μέση τάση.
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ	<p>Η ΑΣΠΡΟΦΟΣ είναι θυγατρική του Ομίλου και αποτελεί τη μεγαλύτερη ελληνική εταιρεία παροχής τεχνικών υπηρεσιών, καθώς και συμβουλευτικών υπηρεσιών στον τομέα της ενέργειας στη Ν.Α. Ευρώπη.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ο κύκλος εργασιών ανήλθε στα 9,7 εκατ. ευρώ μέσω υπηρεσιών σε 150 έργα. • Εμπλοκή της ΑΣΠΡΟΦΟΣ σε κύρια έργα όπως Poseidon, TAP, έργα σε διυλιστήρια στην Κροατία, στην Ρουμανία καθώς και στις Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις Ασπροπύργου. • Κατά το 2017 ανέλαβε το πρώτο έργο της στο Κουβέιτ για τη μελέτη μονάδων μετατροπής στο διυλιστήριο Mina Al Ahmadi (ΜΑΑ) της ΚΝΡC. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση της εξωστρεφούς και ανταγωνιστικής πολιτικής της εταιρείας για επέκταση των υπηρεσιών εκτός Ομίλου. • Συνέργειες με ΕΡC εταιρείες. • Διεύρυνση υπηρεσιών εντός του Ομίλου ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, για κάλυψη υφιστάμενων αναγκών. • Επένδυση στον παραγωγικό ιστό της εταιρείας και την υψηλή κατάρτιση και τεχνογνωσία του.

3.5. Κοινωνικοί εταίροι και ουσιαστικά θέματα

Στο κεφάλαιο αυτό αναλύονται οι εταίροι και τα ενδιαφερόμενα μέρη. Επίσης αναγράφονται κάποια θέματα που πραγματεύεται ο απολογισμός και ποια από τα θέματα έχουν θεωρηθεί ουσιαστικά. Επίσης περιγράφεται και το πώς επιλέχθηκαν τα σημαντικά θέματα, με άλλα λόγια η διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Δέσμευση των εταιρειών είναι να λαμβάνουν υπόψη ανά τακτά χρονικά διαστήματα τις προσδοκίες και τις ανάγκες των Κοινωνικών Εταίρων – που αλληλεπιδρούν με τις δραστηριότητές τους, εντός και εκτός των ορίων των εγκαταστάσεών τους.

Επίσης πρέπει να καταγράφονται οι Ομάδες Κοινωνικών Εταίρων, ο τρόπος επικοινωνίας με αυτούς καθώς και η συχνότητα. Παρακάτω παρουσιάζονται οι Ομάδες Κοινωνικών Εταίρων που απασχόλησαν τον Όμιλο ΕΛΠΕ και έχουν ως εξής:

Ομάδα Κοινωνικών Εταίρων	Τρόποι Επικοινωνίας/ Μέθοδοι συμμετοχής	Συχνότητα Επικοινωνίας
Εργαζόμενοι	Διάλογος, προγραμματισμένες συναντήσεις, εκδηλώσεις/ ομιλίες, εκδόσεις.	Περιοδικά
	Intranet (εσωτερικό ηλεκτρονικό δίκτυο επικοινωνίας), θυρίδα προτάσεων*.	Καθημερινά
	Έρευνες ικανοποίησης.	Περιοδικά
Πελάτες & Καταναλωτές	Έρευνες ικανοποίησης, έρευνες αφοσίωσης, ειδικές έρευνες μέσω ερωτηματολογίου για βαθμό αποδοχής νέου προϊόντος/ υπηρεσίας, focus-groups.	Μηνιαία, Τριμηνιαία, Ετήσια και κατά περίπτωση
	Γραμμή παραπόνων, διάλογος, εταιρικά sites εμπορικών εταιρειών, social media, newsletters, portals, android & IOS εφαρμογές.	Καθημερινά
Πρατηριούχοι	Έρευνες ικανοποίησης.	Μηνιαία, Τριμηνιαία
	Εκπαίδευση, επίδοση εργαζομένων στα πρατήρια, διάλογος.	Εβδομαδιαία
Προμηθευτές & Συνεργάτες	Συναντήσεις, διάλογος.	Καθημερινά
	Ερωτηματολόγιο ένταξης νέου προμηθευτή.	Περιοδικά
Μέτοχοι, Επενδυτές, Κεφαλαιαγορές και άλλοι Πάροχοι Κεφαλαίου	Road shows, συναντήσεις.	Περιοδικά
	Γενικές συνελεύσεις, εκδόσεις (ετήσιες, εξαμηνιαίες εκθέσεις και απολογισμοί, βλ. www.helpre.gr/ Ενημέρωση Επενδυτών).	Ετήσια, Εξαμηνιαία
Μέσα ενημέρωσης και διαμορφωτές γνώμης (social media)	Διάλογος, δημοσιεύματα/ ανακοινώσεις στον Τύπο, βλ. www.helpre.gr/ Κέντρο Ενημέρωσης.	Καθημερινά
	Δημόσιες συζητήσεις.	Περιοδικά
Ευρύτερη Κοινωνία (Φορείς, ΜΚΟ κλπ.)	Δημόσιες συζητήσεις, έρευνες κοινής γνώμης και απόψεων, συνέργειες (βλ. www.helpre.gr/ Εταιρική Υπευθυνότητα).	Περιοδικά
	Διάλογος	Καθημερινά
Τοπική Κοινωνία (Φορείς, ΜΚΟ κλπ. όμορων Δήμων)	Δημόσιες συζητήσεις, έρευνες κοινής γνώμης και απόψεων, newsletters, συνέργειες (βλ. www.helpre.gr/ Εταιρική Υπευθυνότητα).	Περιοδικά
	Διάλογος	Καθημερινά
Πολιτεία & Κανονιστικές Αρχές	Συναντήσεις, συμμετοχές, διαβουλεύσεις.	Περιοδικά
Επιχειρηματική Κοινότητα	Διάλογος, δημόσιες συζητήσεις, συνέργειες.	Περιοδικά
Επιστημονική/ Ακαδημαϊκή Κοινότητα	Διάλογος, συνεργασίες και συνέργειες, δημόσιες συζητήσεις.	Περιοδικά

Μέσα στο έτος 2017, υπεβλήθησαν 11 προτάσεις και 3 παράπονα. Όλες οι προτάσεις εξετάστηκαν διεξοδικά, επιλύθηκαν 5 και 1 που εκκρεμούσε από το 2016, 4 δεν χρήζουν επίλυση, ενώ 5 αιτήματα είναι υπό διερεύνηση.

Άποψή μας είναι ότι οι Εταιρίες που συντάσσουν Απολογισμούς ΕΚΕ θα πρέπει σε τακτά χρονικά διαστήματα, με βάση τις αρχές και αξίες, τη στρατηγική, τις δραστηριότητες, την αγορά, τη γειτνίαση και το κοινωνικό σύνολο να επαναπροσδιορίζουν ποιοι είναι οι κοινωνικοί τους εταίροι (stakeholders) που επηρεάζουν ή/και επηρεάζονται σημαντικά από τις επιχειρηματικές δραστηριότητές τους. Έτσι, στοχεύουν στη δημιουργία σχέσεων με αυτά τα ενδιαφερόμενα μέρη, ώστε να μπορούν να αντιδρούν στις ανάγκες τους, να ελαχιστοποιούν τους κινδύνους για τη φήμη και τη λειτουργία τους και να αξιοποιούν τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, που δημιουργούν αυτές οι συνέργειες. Η υιοθέτηση διεθνών προτύπων, η μελέτη ουσιαστικότητας καθώς και η επικοινωνία με τους Κοινωνικούς Εταίρους συνεισφέρουν στην ανατροφοδότηση πληροφόρησης, στην αξιολόγηση αναγκών και προσδοκιών και στην ανταπόκριση μέσω δράσεων και προγραμμάτων.

3.5.1. Μελέτη Ουσιαστικότητας

Στα πλαίσια ανάλυσης του κεφαλαίου περί καθορισμού του περιεχομένου των προς δημοσίευση Απολογισμών, γίνεται ειδική μελέτη ουσιαστικότητας των στοιχείων που πρέπει να αφορούν τις πραγματικές δράσεις της εταιρίας σε σημαντικές κατηγορίες που επηρεάζουν την πορεία της και τις αποφάσεις των ενδιαφερομένων μερών. Στον υπό εξέταση Απολογισμό, ο Όμιλος ΕΛΠΕ, στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης της επίδοσής και της βελτιστοποίησης της στρατηγικής του, πραγματοποίησε ανάλυση της ουσιαστικότητας των θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης που σχετίζονται με τις δραστηριότητές του, με τη συμμετοχή τόσο εσωτερικών, όσο και εξωτερικών ενδιαφερόμενων μερών του. Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τα Πρότυπα GRI και βασίστηκε στις παρακάτω τρεις φάσεις:

1η Φάση: Αναγνώριση

Ο Όμιλος, λαμβάνοντας υπόψη τις GRI Αρχές της Συμμετοχικότητας των ενδιαφερόμενων μερών και του Πλαισίου Βιωσιμότητας, αναγνώρισε 26 θέματα βιώσιμης ανάπτυξης που σχετίζονται με τις δραστηριότητές του. Ενδεικτικά, αυτά τα θέματα προέκυψαν μέσα από διαδικασίες επισκόπησης των παρακάτω πηγών:

- Πρότυπα GRI και την ειδική έκδοση του GRI για τον κλάδο των πετρελαιοειδών
- Διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα SASB (Sustainability Accounting Standards Board)
- Εκθέσεις βιώσιμης ανάπτυξης ομοειδών εταιρειών
- Δημοσιεύματα για το έτος 2017 που σχετίζονται με τον Όμιλο ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ
- Αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών
- Παγκόσμιοι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) των Ηνωμένων Εθνών
- Έκθεση βιώσιμης ανάπτυξης του Ομίλου για το έτος 2016
- Διαβουλεύσεις με Ανώτερα Στελέχη του Ομίλου

2η Φάση: Ιεράρχηση

Βάσει των Αρχών των Προτύπων GRI περί Ουσιαστικότητας και Συμμετοχικότητας των ενδιαφερόμενων μερών, ο Όμιλος ιεράρχησε τα 26 θέματα βιώσιμης ανάπτυξης που αναγνωρίστηκαν στην πρώτη φάση, αξιολογώντας τα εξής:

- Τη σημαντικότητα των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιδράσεων των αναγνωρισμένων θεμάτων

- Τη σημαντικότητα των επιδράσεων των αναγνωρισμένων θεμάτων στην ικανότητα του Ομίλου να επιτύχει τους στόχους του

- Τη σημαντικότητα των αναγνωρισμένων θεμάτων για τα ενδιαφερόμενα μέρη

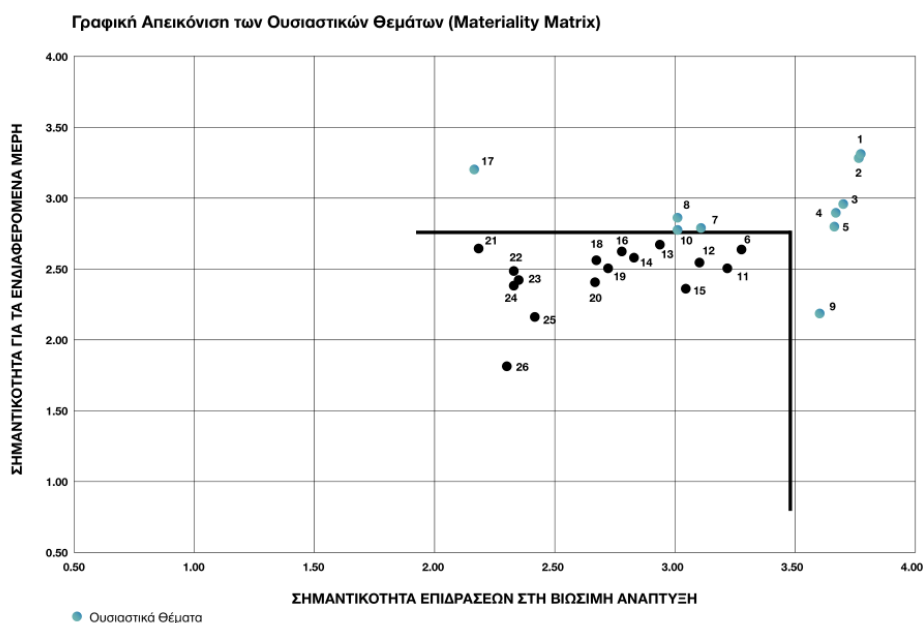
Για την αξιολόγηση της σημαντικότητας των αναγνωρισμένων θεμάτων για τα ενδιαφερόμενα μέρη (Άξονας Υ), διενεργήθηκαν:

1. Τρεις ομάδες εστίασης (focus groups) σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Ελευσίνα,
2. Δέκα συνεντεύξεις με επιλεγμένους εκπροσώπους των εργαζομένων του Ομίλου και εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης των τοπικών κοινωνιών στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος,
3. καθώς επίσης και μία ηλεκτρονική έρευνα προς τα ενδιαφερόμενα μέρη του Ομίλου, με ποσοστό απόκρισης 37,1%.

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε και μία ξεχωριστή ηλεκτρονική έρευνα στην οποία συμμετείχαν ανώτερα στελέχη του Ομίλου ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ.

3η Φάση: Επικύρωση

Με την ολοκλήρωση της 2ης φάσης, και λαμβάνοντας υπόψη τις Αρχές του GRI περί Πληρότητας και Συμμετοχικότητας των ενδιαφερόμενων μερών, τα αποτελέσματα της ιεράρχησης επικυρώθηκαν από τη Διοίκηση του Ομίλου και ολοκληρώθηκε η χαρτογράφηση (συνδυασμός Άξονα Υ & Χ στον χάρτη ουσιαστικότητας) των ουσιαστικών θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης του Ομίλου ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ για το 2017.

Από την ανάλυση που προηγήθηκε προέκυψαν τα κάτωθι

Ιεραρχημένα θέματα βιώσιμης ανάπτυξης (με έντονο χρώμα τα ουσιαστικά θέματα)

- 1. Κανονιστική Συμμόρφωση**
- 2. Διαρροές & Κηλίδες Πετρελαίου**
- 3. Υγεία, Ασφάλεια & Ευεξία Εργαζομένων**
- 4. Ποιότητα Αέρα**
- 5. Καταπολέμηση της Διαφθοράς & Επιχειρηματική Δεοντολογία**
6. Δημιουργία & Διανομή Άμεσης Οικονομικής Αξίας προς τα Ενδιαφερόμενα Μέρη
- 7. Ενέργεια & Κλιματική Αλλαγή**
- 8. Απόβλητα & Κυκλική Οικονομία**
- 9. Απασχόληση**
- 10. Ασφάλεια, Ποιότητα & Προσιτότητα Προϊόντων**
11. Υποστήριξη και Διαβούλευση με τις Τοπικές Κοινωνίες
12. Υπεύθυνα Προϊόντα
13. Αντι-ανταγωνιστική Συμπεριφορά
14. Βιοποικιλότητα
15. Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Εργασία
16. Αποθέματα Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου
- 17. Αδιάλειπτη Λειτουργία & Ετοιμότητα για Καταστάσεις Έκτακτης Ανάγκης**
18. Πρώτες Ύλες και Υλικά
19. Καινοτομία Υπηρεσιών
20. Κατανάλωση Νερού
21. Προστασία Προσωπικών Δεδομένων
22. Εκπαίδευση & Ανάπτυξη Εργαζομένων
23. Έμμεσες Οικονομικές Επιδράσεις
24. Υπεύθυνη Εφοδιαστική Αλυσίδα
25. Υπεύθυνο Marketing
26. Διαφορετικότητα & Ένταξη Εργαζομένων

3.5.2. Ουσιαστικά Θέματα

Τα 10 ουσιαστικά θέματα που ανέδειξε η μελέτη ουσιαστικότητας παρουσιάζονται αναλυτικότερα παρακάτω:

Κανονιστική Συμμόρφωση: Επιδίωξη του Ομίλου είναι η ηθική υπευθυνότητα και ακεραιότητα σε κάθε πτυχή της δραστηριότητάς του. (αναλύεται στην παράγραφο για την Εταιρική Διακυβέρνηση & Κανονιστική Συμμόρφωση).

Διαρροές & Κηλίδες Πετρελαίου: Ο Όμιλος ενισχύει συνεχώς όλα τα προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα αντιμετώπισης και διαχείρισης του κινδύνου διαρροών για την

προστασία του περιβάλλοντος και την βιωσιμότητα της επιχείρησης. (αναλύεται στην παράγραφο για το περιβάλλον, την ενέργεια & την κλιματική αλλαγή).

Υγεία, Ασφάλεια & Ευεξία Εργαζομένων: Η υγεία και ασφάλεια των ανθρώπων που εργάζονται στον Όμιλο αποτελεί πρώτη προτεραιότητα. Ο όμιλος στοχεύει στην ασφαλή και χωρίς ατυχήματα λειτουργία του. (αναλύεται στην παράγραφο για την Υγεία και Ασφάλεια)

Ποιότητα Αέρα: Ο όμιλος επενδύει στη συνεχή μείωση των αέριων εκπομπών, συμβάλλοντας στη βελτίωση της ποιότητας ατμόσφαιρας. Η μεγιστοποίηση της χρήσης αέριων καυσίμων, η χρήση καυσίμων υψηλότερων περιβαλλοντικών προδιαγραφών και η εφαρμογή προηγμένων τεχνολογιών στην παραγωγική διεργασία αποτελούν ενδεικτικές επενδύσεις (αναλύεται στην παράγραφο περιβάλλον, την ενέργεια & την κλιματική αλλαγή).

Καταπολέμηση της Διαφθοράς & Επιχειρηματική Δεοντολογία: Ο όμιλος ενεργεί με ειλικρίνεια, εντιμότητα και ηθική μέσω αρχών, πολιτικών και κωδίκων δεοντολογίας. (αναλύεται στην Εταιρική Διακυβέρνηση & Κανονιστική Συμμόρφωση).

Ενέργεια & Κλιματική Αλλαγή: Συμβάλλει στον περιορισμό του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής επενδύοντας στην αριστοποίηση της ενεργειακής διαχείρισης, στην εξοικονόμηση ενέργειας και στην αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. (Περιβάλλον, Ενέργεια & Κλιματική Αλλαγή)

Απόβλητα & Κυκλική Οικονομία: Στοχεύει στη συνεχή αύξηση του ποσοστού αξιοποίησης των υλικών και φυσικών πόρων σε όλο τον κύκλο ζωής τους, μέσω της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης κατά την παραγωγική διαδικασία, αλλά και της ανάπτυξης ευρύτερων συνεργειών. (Περιβάλλον, Ενέργεια & Κλιματική Αλλαγή)

Απασχόληση: Επιδιώκει ένα ασφαλές εργασιακό περιβάλλον όπου οι άνθρωποι θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με σεβασμό και να έχουν ίσες ευκαιρίες για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους και την εξέλιξή τους. (αναλύεται στο αντίστοιχο τμήμα).

Ασφάλεια, Ποιότητα & Προσιτότητα Προϊόντων: Δημιουργούμε αξία στον πελάτη και καταναλωτή μας μέσω διάθεσης ασφαλών και καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής ποιότητας σε ανταγωνιστικές τιμές (Αγορά).

Αδιάλειπτη Λειτουργία & Ετοιμότητα για Καταστάσεις Έκτακτης Ανάγκης: Ο όμιλος μεριμνά για την ετοιμότητα και την άμεση ανταπόκριση σε έκτακτα περιστατικά για αδιάλειπτη λειτουργία η οποία είναι συνδεδεμένη με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης. (Υγεία και Ασφάλεια).

Κατά την γνώμη μας θα μπορούσαν να αναλυθούν περισσότερο τα θέματα πέραν των 10 ουσιαστικότερων, ειδικά θέματα ευρύτερου ενδιαφέροντος καθότι τα θέματα αυτά μπορεί να μην είναι ουσιαστικά για τα ενδιαφερόμενα μέρη αλλά αποτελούν θέματα

που απασχολούν την κοινωνία όπως η κατανάλωση νερού, οι εγκαταστάσεις πέριξ του αστικού ιστού κ.α.

3.6.Εταιρική διακυβέρνηση και κανονιστική συμμόρφωση

Στην παράγραφο αυτή περιγράφονται η οργανωτική δομή του ομίλου, η προσέγγιση σε αρχές και αξίες που διέπουν τον τρόπο λειτουργίας και επιχειρηματικής δράσης των εταιρειών του Ομίλου (Κώδικας Δεοντολογίας, αρχές λειτουργίας, επιδόσεις εταιρικής διακυβέρνησης, κανονιστικό πλαίσιο κλπ). Επίσης περιγράφονται συνοπτικά οι δράσεις του ομίλου για την καταπολέμηση της διαφθοράς και οι έλεγχοι που γίνονται. Επιπλέον αναφέρεται συνοπτικά το γιατί το θέμα είναι ουσιαστικό κατόπιν και της διαβούλευσης.

3.6.1. Κανονιστική Συμμόρφωση

3.6.1.1. Γιατί είναι ουσιαστικό;

Η Κανονιστική Συμμόρφωση αποσκοπεί στο να διασφαλίσει ότι η εν γένει δράση της εταιρείας ανταποκρίνεται σε υψηλά επίπεδα εταιρικής υπευθυνότητας, δημιουργώντας και καλλιεργώντας κλίμα εμπιστοσύνης μεταξύ της εταιρείας και του κύκλου των συναλλασσόμενων με αυτήν προσώπων ή φορέων. Στους φορείς συμπεριλαμβάνονται οι εργαζόμενοι, οι πελάτες, οι προμηθευτές, οι μέτοχοι της εταιρείας αλλά και οι διοικητικές και δικαστικές αρχές. Με τον τρόπο αυτόν ενισχύεται η εμπορική θέση του ομίλου και εδραιώνεται η φήμη του. Επιπλέον δημιουργείται το κλίμα ασφάλειας και εμπιστοσύνης μεταξύ των συναλλασσομένων με αυτήν και των λοιπών ενδιαφερομένων προσώπων (stakeholders).

3.6.1.2. Η φιλοδοξία

Ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ έχει ως στόχο η δραστηριότητες των εταιρειών του και οι συνεργασίες τους να διέπονται από συγκεκριμένες αξίες και αρχές που εφαρμόζονται σε όλες τις εκφάνσεις εταιρικών δράσεων, από τις πιο απλές και καθημερινές, ως τις πιο σημαντικές και σύνθετες. Οι αρχές και οι αξίες αυτές προδιαγράφουν ένα σύννομο και ηθικό τρόπο λειτουργίας του Ομίλου προς επίτευξη των επιχειρηματικών του στόχων και διασφαλίζουν την βιωσιμότητα και την πρόοδό του.

3.6.1.3. Η προσέγγιση

Η εταιρεία έχει συγκεντρώσει τις θεμελιώδεις αρχές και αξίες που διέπουν τον τρόπο λειτουργίας και επιχειρηματικής δράσης των εταιρειών του Ομίλου, στην Ελλάδα και το εξωτερικό σε ενιαίο Κώδικα Δεοντολογίας, η εφαρμογή του οποίου είναι υποχρεωτική τόσο για τη Διοίκηση και το προσωπικό του Ομίλου, όσο και για τους εξωτερικούς συνεργάτες ή προμηθευτές του. Ο Κώδικας Δεοντολογίας προβλέπει τη λειτουργία της Υπηρεσίας Κανονιστικής Συμμόρφωσης, η οποία μεριμνά για την εφαρμογή και τη παροχή συμβουλών ως προς τον Κώδικα Δεοντολογίας, αλλά και για τη διερεύνηση παραπόνων ή καταγγελιών σχετικά με περιπτώσεις παραβίασής του. Συγκεκριμένα κεφάλαια του Κώδικα δεοντολογίας εξειδικεύονται από ειδικότερες Πολιτικές: Πολιτική Ανταγωνισμού, Πολιτική Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ενώ βρίσκεται υπό διαμόρφωση η πολιτική αποφυγής συγκρούσεων συμφερόντων.

Ο όρος «εταιρική διακυβέρνηση» περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες διοικούνται και ελέγχονται. Σύμφωνα με τις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), η εταιρική διακυβέρνηση αρθρώνεται ως ένα σύστημα σχέσεων ανάμεσα στη Διοίκηση της εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ), τους μετόχους της και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Συνιστά τη δομή μέσω της οποίας προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι της εταιρείας, εντοπίζονται οι βασικοί κίνδυνοι που αυτή αντιμετωπίζει κατά τη λειτουργία της, προσδιορίζονται τα μέσα επίτευξης των εταιρικών στόχων, οργανώνεται το σύστημα διαχείρισης κινδύνων και καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης της Διοίκησης κατά τη διαδικασία εφαρμογής των παραπάνω.

3.6.1.4. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Σε συμμόρφωση προς τη διάταξη του άρθρου 43α παρ. 3 εδάφιο (δ) Κ.Ν. 2190/1920, η οποία προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 2 Ν. 3973/2010 και η οποία προβλέπει την υποχρέωση των εισηγμένων εταιρειών να προβαίνουν σε δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, με αναφορά στον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζουν,

η εταιρεία έχει υιοθετήσει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) για τις Εισηγμένες Εταιρείες (καλούμενος εφεξής «Κώδικας»). Ο Κώδικας αυτός βρίσκεται στον ιστότοπο του ΕΣΕΔ, στην κάτωθι ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.helex.gr/el/esed>

Εκτός του ιστοτόπου του ΕΣΕΔ, ο Κώδικας είναι διαθέσιμος σε όλο το προσωπικό μέσω του εταιρικού εσωτερικού ιστότοπου καθώς και σε έντυπη μορφή στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και στη Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού του Ομίλου.

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, σε αντίθεση με τις υποχρεωτικές διατάξεις των σχετικών νόμων, στις οποίες έγινε αναφορά ανωτέρω, αποτελεί κείμενο αυτορρυθμισμού και οικειοθελούς δέσμευσης της εταιρείας.

3.6.1.5. Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης ακολουθεί την προσέγγιση «συμμόρφωση ή εξήγηση» και απαιτεί από τις εισηγμένες εταιρείες που επιλέγουν να τον εφαρμόζουν να δημοσιοποιούν την πρόθεσή τους αυτή και είτε να συμμορφώνονται με το σύνολο των ειδικών πρακτικών του Κώδικα, είτε να εξηγούν τους λόγους μη συμμόρφωσής τους με συγκεκριμένες ειδικές πρακτικές.

3.6.1.6. Διοικητικό Συμβούλιο

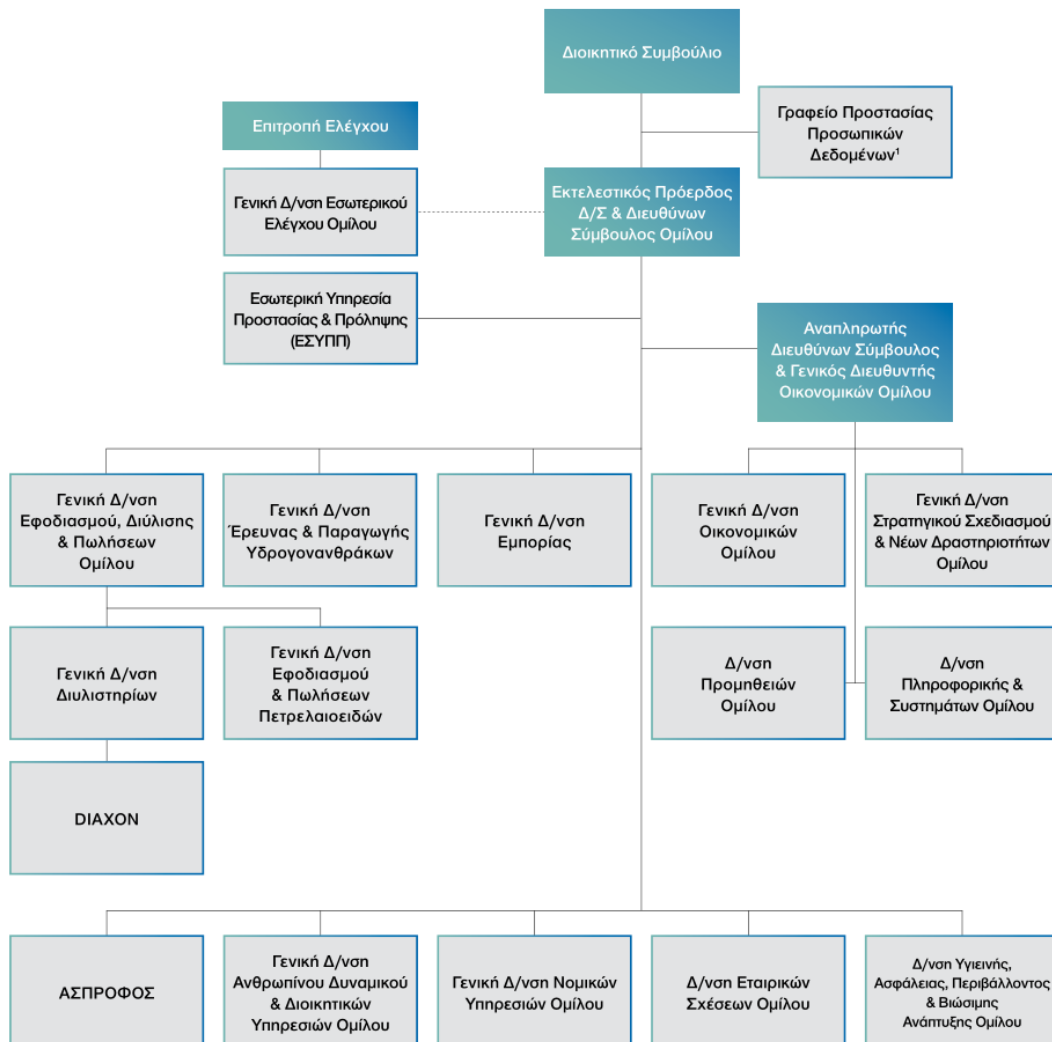
Η εταιρεία διοικείται από ΔΣ αποτελούμενο από δεκατρία (13) μέλη και η θητεία του είναι πενταετής, λήγουσα στις 17/4/2023 παρατεινόμενη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας, εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας. Το ΔΣ είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της εταιρείας και κατά κύριο λόγο διαμορφώνει τη στρατηγική και την πολιτική ανάπτυξης, εποπτεύει και ελέγχει τη διαχείριση της περιουσίας της εταιρείας.

3.6.1.7. Οργανωτική Δομή

Όμιλος δομείται από τις εξής δραστηριότητες: τη Διύλιση, Εφοδιασμό και Εμπορία, την Λιανική Εμπορία Πετρελαιοειδών στην Ελλάδα και το εξωτερικό, την Παραγωγή και Εμπορία Πετροχημικών, την Έρευνα και Παραγωγή Υδρογονανθράκων και την Παραγωγή και Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας και Φυσικού Αερίου.

Στις δραστηριότητες αυτές θα πρέπει να προστεθεί ο τομέας των Τεχνικών Μελετών (ΑΣΠΡΟΦΟΣ) και οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΑΠΕ), τα οποία συνθέτουν έναν μεγάλο ενεργειακό Όμιλο, που στοχεύει στην αριστοποίηση της λειτουργίας και ανάπτυξη της καινοτομίας.

1 Ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων, αναφέρεται λειτουργικά στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ή/και στο Διοικητικό Συμβούλιο των λοιπών εταιρειών του Ομίλου, των οποίων τυγχάνει υπεύθυνος επεξεργασίας, ενώ διοικητικά αναφέρεται στον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο.

3.6.1.8. Εσωτερικός Έλεγχος και Διαχείριση Κινδύνων

Το σύστημα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου έχει σχεδιαστεί για να εντοπίζει και να διαχειρίζεται τις απειλές και τις ευκαιρίες και περιλαμβάνει δικλείδες ασφαλείας και ελεγκτικούς μηχανισμούς σε διάφορα επίπεδα μέσα στον Όμιλο.

Μέρος του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου είναι και η λειτουργία της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου, η οποία συνεισφέρει στην βελτίωση του περιβάλλοντος Αναγνώρισης, Αξιολόγησης και Διαχείρισης Κινδύνων, των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και της Εταιρικής Διακυβέρνησης, με σκοπό την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Ομίλου.

Σημαντικές δράσεις κατά το 2017 ήταν:

1. Αυξήθηκε περαιτέρω η ανθρωποδύναμη της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου (ΓΔΕΕΟ) κατά 5 ελεγκτές, 4 με διοικητική & οικονομική κατάρτιση και 1 με τεχνική κατάρτιση, με στόχο να εξασφαλιστεί πληρέστερη ελεγκτική κάλυψη όλων των επιχειρηματικών μονάδων του Ομίλου. Σήμερα η ΓΔΕΕΟ αριθμεί 16 ελεγκτές, αριθμός ρεκόρ από το 1998 που συστάθηκε η εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ.

2. Πραγματοποιήθηκε για 3η συνεχή χρονιά Αξιολόγηση Κινδύνων σε επίπεδο Ομίλου. Την εργασία αυτή ολοκλήρωσαν οι επικεφαλής των οργανωτικών μονάδων και εταιρειών του Ομίλου, με τον συντονισμό της ΓΔΕΕΟ.

Σκοπός της ενέργειας αυτής είναι, αφ' ενός μεν η ανάπτυξη ενιαίας προσέγγισης εντοπισμού, αξιολόγησης και διαχείρισης κινδύνων στον Όμιλο, αφ' ετέρου δε η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων στην κατάρτιση του ετήσιου και τριετούς ελεγκτικού πλάνου του Ομίλου.

3. Για την εξωτερική αξιολόγηση της δομής και λειτουργίας της ΓΔΕΕΟ, που προβλέπεται από τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα να γίνεται ανά πενταετία, αναδείχθηκε μέσω διαγωνισμού κατάλληλος Εξωτερικός Αξιολογητής, ο οποίος ολοκλήρωσε το έργο του εντός του 2017. Σε σχέση με την προηγούμενη αξιολόγηση που είχε πραγματοποιηθεί το 2012, διαπιστώθηκε σαφής βελτίωση στην εφαρμογή μεγάλου αριθμού προτύπων και, παράλληλα, προτάθηκαν ενέργειες περαιτέρω βελτίωσης στην εφαρμογή των υπολοίπων προτύπων.

4. Συνεχίστηκε η σταδιακή εκπαίδευση όλου του προσωπικού, εκ μέρους αρμοδίων στελεχών της ΓΔΕΕΟ, επί των βασικών αρχών που διέπουν την λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου, με στόχο την ενίσχυση και προώθηση της ελεγκτικής κουλτούρας εντός του Οργανισμού και τη βελτίωση της συνεργασίας της ΓΔΕΕΟ με τις ελεγχόμενες μονάδες.

5. Ένας ελεγκτής πιστοποιήθηκε σε θέματα πρόληψης απάτης (CFE – Certified Fraud Examiner).

6. Ολοκληρώθηκαν συνολικά 49 έλεγχοι (39 τακτικοί και 10 έκτακτοι), υπερκαλύπτοντας το πρόγραμμα ελέγχων του έτους.

Κατηγορία Ελέγχων	Ποσότητα
Εγκαταστάσεις παραγωγής, διακίνησης και εμπορίας πετρελαιοειδών	18
Τομέας προμηθειών	8
Κανονιστική συμμόρφωση	4
Θέματα ανθρωπίνου δυναμικού	3
Οικονομικά - διοικητικά - εμπορικά θέματα	16

7. Οι έλεγχοι επεκτάθηκαν σε νέες οργανωτικές μονάδες που δεν είχαν ελεγχθεί κατά το παρελθόν, όπως τα Τμήματα Παραγωγής και Συντήρησης των Δυλιστηρίων, εγκαταστάσεις και αεροδρόμια της Εμπορίας που συνδέονται άμεσα με θέματα αποτελεσματικής διαχείρισης και ασφάλειας εγκαταστάσεων, αλλά και επιτελικές οργανωτικές μονάδες, με σκοπό την ελεγκτική κάλυψη του συνόλου των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

8. Εξετάστηκαν καταγγελίες για παραβιάσεις των Πολιτικών και Διαδικασιών του Ομίλου σε συγκεκριμένες ελεγκτικές περιοχές και προτάθηκαν βελτιωτικές ενέργειες, όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο, με στόχο την εξάλειψη και της παραμικρής αμφιβολίας ή δυνατότητας παρέκκλισης από τις διαδικασίες του Ομίλου.

Εσωτερικό Κανονιστικό Πλαίσιο Ομίλου

- Κανονισμός Επενδύσεων
- Κανονισμός Προμηθειών Ομίλου ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ
- Κανονισμός Εκτέλεσης Έργων
- Κανονισμός Απομάκρυνσης & Διάθεσης Άχρηστου ή Πλεονάζοντος Εξοπλισμού ή Υλικού και Πώλησης Περιουσιακών Στοιχείων σε Τρίτους
- Κανονισμός Προμήθειας Πετρελαιοειδών & Πετροχημικών (Αγορά, Πώληση, Μεταφορά Αργού Πετρελαίου και Προϊόντων)
- Εσωτερικός Κανονισμός Εργασίας
- Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας και τυχόν συμπληρωματικές αυτής
- Κανονισμός Λειτουργίας Γενικής Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών Ομίλου
- Κανονισμός Λειτουργίας Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου
- Κανονισμός Πιστώσεων

Επιπλέον, για τη σωστή και αποτελεσματική λειτουργία της εταιρείας καταρτίζονται, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων των Γενικών Διευθύνσεων και των Διευθύνσεων, Πολιτικές και Διαδικασίες που υπάγονται στο Επιχειρησιακό Σύστημα Οργάνωσης

(Ε.Σ.Ο.), οι οποίες εγκρίνονται ανάλογα με το περιεχόμενο και το πεδίο εφαρμογής τους, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα Πολιτική Εφαρμογής Ε.Σ.Ο.

3.6.1.9. Διακυβέρνηση Εταιρικής Υπευθυνότητας

Ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ έχει ενσωματώσει στη στρατηγική του τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και όλες οι επιχειρηματικές του δραστηριότητες εναρμονίζονται με τις δεσμεύσεις για μια κοινωνικά υπεύθυνη επιχείρηση. Η προσέγγιση αυτή αποτυπώνεται και στη γενική πολιτική Εταιρικής Υπευθυνότητας που ακολουθείται την τελευταία δεκαετία.

Καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να ελαχιστοποιούνται οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις, να δημιουργείται ένα ασφαλές, υγιές και καλό εργασιακό περιβάλλον, να προστατεύονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και να δημιουργούνται προϋποθέσεις ανάπτυξης, που να ικανοποιούν τις παρούσες ανάγκες της κοινωνίας χωρίς να διακυβεύεται το μέλλον των επόμενων γενεών.

Στο πλαίσιο υλοποίησης αυτής της πολιτικής ο Όμιλος:

- Χρησιμοποιεί μεθόδους και πρακτικές, οι οποίες είναι οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά υπεύθυνες για την αντιμετώπιση της αυξανόμενης ζήτησης για κάλυψη των ενεργειακών αναγκών.
- Εφαρμόζει διαδικασίες για την εξοικονόμηση φυσικών πόρων και ενέργειας, περιορισμού των εκπομπών και ορθής διαχείρισης των αποβλήτων.
- Υιοθετεί τις αυστηρότερες ευρωπαϊκές και διεθνείς προδιαγραφές και τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην Υγεία και Ασφάλεια των εργαζομένων και εφαρμόζει σύγχρονες μορφές εκπαίδευσης για όλο το προσωπικό.
- Υλοποιεί προγράμματα και καλές πρακτικές για την στήριξη του κοινωνικού συνόλου.

Με βάση την αρχή της Διαφάνειας και τη δέσμευση για συνεχή ενημέρωση των ενδιαφερόμενων μερών, καταρτίζεται ετήσιος Απολογισμός Βιώσιμης Ανάπτυξης & Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης σύμφωνα με ισχύοντα διεθνή πρότυπα. Από το 2007 υιοθετεί και συμβάλλει στη διάχυση των 10 Αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών (UNGC), για

α) την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και σεβασμό των δικαιωμάτων εργασίας

β) την προστασία του περιβάλλοντος και υιοθέτηση τεχνολογιών φιλικών προς αυτό

γ) την εξάλειψη των διακρίσεων

δ) την καταπολέμηση της διαφθοράς και εκδίδει την Έκθεση Αναφοράς Προόδου (CoP).

Δεσμεύεται και εφαρμόζει τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης και ευθυγραμμίζεται με τα διεθνή πρότυπα περί Απολογισμού Βιωσιμότητας, του Global Reporting Initiative, GRI Standards, συμπεριλαμβανομένου και του ειδικού συμπληρώματος δεικτών για τον πετρελαϊκό κλάδο, Oil and Gas Sector Supplement. Η αξιοπιστία των παρεχομένων στοιχείων και πληροφοριών πιστοποιείται από τρίτο ανεξάρτητο φορέα και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ.

Επίσης, το 2015 ο Όμιλος υιοθέτησε τον Ελληνικό Κώδικα Βιωσιμότητας και συμμορφώνεται με τα 20 κριτήρια που ανταποκρίνονται στην ανάγκη μέτρησης της οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής επίδοσης.

Ενδεικτικά, τμήματα του κώδικα δεοντολογίας της επιχείρησης δίνονται ακολούθως.

A) Καταπολέμηση των διακρίσεων: Οι άνδρες και οι γυναίκες που εργάζονται στον όμιλο έχουν ίσες απολαβές και ίσα δικαιώματα. Είμαστε ενάντια σε κάθε είδους διάκριση όσον αφορά στην πρόσληψη, την κατάρτιση, τις προαγωγές και τις συνθήκες εργασίας του προσωπικού μας.

B) Παρενόχληση & κακοποίηση: Προωθούμε ένα χώρο εργασίας που απουσιάζουν φαινόμενα εκφοβισμού. Στο χώρο εργασίας δεν επιτρέπονται τα σεξιστικά σχόλια, η χρήση λέξεων ή φράσεων που αναφέρονται με προσβλητικό τρόπο στον άλλο εργαζόμενο, το φύλο του, τις σεξουαλικές προτιμήσεις, την οικογενειακή του κατάσταση, την ιδιωτική του ζωή, κ.λπ. (Απολογισμός βιώσιμης Ανάπτυξης 2015-2016 ELBISCO).

Ο Όμιλος παρακολουθεί την νομοθεσία (εθνική, ευρωπαϊκή), σχετικά με την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των νόμων και κανονισμών που αφορούν την εργασία ανηλίκων, το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις συνθήκες εργασίας και είναι σε πλήρη συμφωνία με τις συλλογικές και σχετικές διεθνείς συμβάσεις. Οι εργαζόμενοι στον Όμιλο μπορούν χωρίς περιορισμούς να συμμετέχουν σε συνδικαλιστικά σωματεία και επαγγελματικές ενώσεις.

Η αποδοχή και επαναβεβαίωση της δέσμευσης στον κώδικα γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα από την ανώτατη διοίκηση της εταιρείας. Ο Κώδικας είναι μεταφρασμένος σε όλες τις γλώσσες των χωρών που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, καθώς και στα Αγγλικά.

3.6.1.10. Επιδόσεις Εταιρικής Διακυβέρνησης

Το Καταστατικό της εταιρείας προβλέπει ανάδειξη του Διοικητικού Συμβουλίου με διορισμό – και όχι εκλογή από την Γενική Συνέλευση για 11 από τα 13 μέλη του, γεγονός που συνιστά απόκλιση από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, η οποία επισημαίνεται στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης στην οποία προβαίνει η εταιρεία.

Ωστόσο, κατά τα τελευταία χρόνια έχουν καταβληθεί σημαντικές προσπάθειες προς την κατεύθυνση της προαγωγής βασικών αρχών εταιρικής διακυβέρνησης. Έτσι κατά το περασμένο δωδεκάμηνο:

1. Αναβαθμίστηκε και τονώθηκε η συλλογική λειτουργία του ΔΣ αφού κατά το 2017 πραγματοποιήθηκαν 21 συνεδριάσεις του οργάνου

2. Εκτός από την αξιολόγηση του ΔΣ μέσω της Έκθεσης Πεπραγμένων του από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, το ΔΣ παρακολουθεί και επανεξετάζει την υλοποίηση των αποφάσεών του σε ετήσια βάση, αξιολογεί τακτικά την αποτελεσματικότητά του κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του καθώς και εκείνη των επιτροπών που έχει συστήσει. Μέχρι σήμερα η αξιολόγηση αυτή είναι συλλογική του ΔΣ ως οργάνου της Εταιρίας και των επιτροπών που το ΔΣ έχει συστήσει με βάση τα πεπραγμένα του προηγούμενου διαστήματος. Κατά την εν λόγω αξιολόγηση προϊστάται ο Πρόεδρος και τα αποτελέσματα αυτής συζητούνται σε συνεδρίαση του ΔΣ. Ο Πρόεδρος είναι υπεύθυνος για τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που προέκυψαν από την αξιολόγηση. Επιπλέον των ανωτέρω, εξετάζεται η εισαγωγή συστήματος αξιολόγησης του ΔΣ και από εξωτερικό εξειδικευμένο σύμβουλο καθώς και κάθε μέλους του ΔΣ ατομικά.

3.6.2. Καταπολέμηση της Διαφθοράς & Επιχειρηματική Δεοντολογία

3.6.2.1. Γιατί είναι ουσιαστικό;

Η διαφθορά είναι ένα από τα βασικότερα εμπόδια για τη βιώσιμη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Ευνοεί τις επιχειρήσεις που δεν λειτουργούν ανταγωνιστικά, εις βάρος του υγιούς και νόμιμου μέρους της οικονομικής δραστηριότητας. Επιπλέον υπονομεύει και την βιωσιμότητα της ίδιας της επιχείρησης, καθώς τροφοδοτεί νοοτροπία παραβατικής και ανήθικης συμπεριφοράς, με κίνδυνο σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων για τη λειτουργία και τη φήμη της επιχείρησης.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας του Ομίλου ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ περιλαμβάνει ειδικές προβλέψεις για την απαγόρευση ενεργειών και συμπεριφορών που συνιστούν πράξεις διαφθοράς, προβλέποντας σοβαρές κυρώσεις σε περίπτωση διαπίστωσης τέτοιων ενεργειών.

3.6.2.2. Η προσέγγιση του Ομίλου

Η εταιρεία προβλέπει συγκεκριμένα στον Κώδικα Δεοντολογίας, η εφαρμογή του οποίου είναι υποχρεωτική τόσο για τη Διοίκηση και το προσωπικό του Ομίλου, όσο και για τους εξωτερικούς συνεργάτες ή προμηθευτές του, την πλήρη απαγόρευση ενεργειών ή συμπεριφορών που θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν φαινόμενα διαφθοράς. Ο Κώδικας Δεοντολογίας προβλέπει τη λειτουργία της Υπηρεσίας Κανονιστικής Συμμόρφωσης, η οποία μεριμνά για την εφαρμογή και τη παροχή συμβουλών ως προς το συγκεκριμένο ζήτημα, αλλά και για τη διερεύνηση αναφορών ή καταγγελιών για περιστατικά παραβίασης των παραπάνω κανόνων. Περαιτέρω, η εσωτερική δομή και εταιρική διακυβέρνηση των εταιρειών του Ομίλου προβλέπουν επαρκείς ασφαλιστικές δικλείδες, συμπράξεις δύο ή και περισσότερων προσώπων, εσωτερικές εγκρίσεις και ελέγχους, ώστε να προλαμβάνονται φαινόμενα διαφθοράς.

3.6.2.3. Η φιλοδοξία του Ομίλου

Ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ έχει ως στόχο η δραστηριότητά του να είναι απολύτως σύννομη, ηθική και σύμφωνη με τις αρχές του υγιούς ανταγωνισμού, επιδεικνύοντας μηδενική ανοχή σε περιστατικά διαφθοράς. Η Υπηρεσία Κανονιστικής Συμμόρφωσης δίνει συμβουλές για την αποφυγή ενεργειών που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως πράξεις διαφθοράς και επιλαμβάνεται της διερεύνησης σχετικών αναφορών

3.6.2.4. Κώδικας Δεοντολογίας - Ηθική και Διαφάνεια

Ο Κώδικας Δεοντολογίας συνοψίζει τις αρχές που διέπουν την εσωτερική λειτουργία του Ομίλου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, οι οποίες καθορίζουν τον τρόπο λειτουργίας του για την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων που ορίζονται κάθε φορά για να διασφαλίσουν την βιωσιμότητα και πρόοδο του. Αποτελεί οδηγό για όλους τους εργαζομένους, αλλά και τρίτους που συνεργάζονται με τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ. Η διαδικασία αποδοχής και επαναβεβαίωσης της δέσμευσης γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα από τη Γενική Διεύθυνση Ανθρωπίνου Δυναμικού και Διοικητικών Υπηρεσιών Ομίλου και ο Κώδικας είναι μεταφρασμένος σε όλες τις γλώσσες των χωρών που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, καθώς και στα Αγγλικά.

Κατά τα τέσσερα έτη εφαρμογής του Κώδικα Δεοντολογίας έχει λάβει χώρα συστηματική εκπαίδευση και επιμόρφωση των στελεχών και εργαζομένων των εταιρειών του Ομίλου στο περιεχόμενο του Κώδικα και τον τρόπο λειτουργίας του, καθώς επίσης λειτουργεί η Υπηρεσία Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

3.6.2.5. Πολιτική Ανταγωνισμού

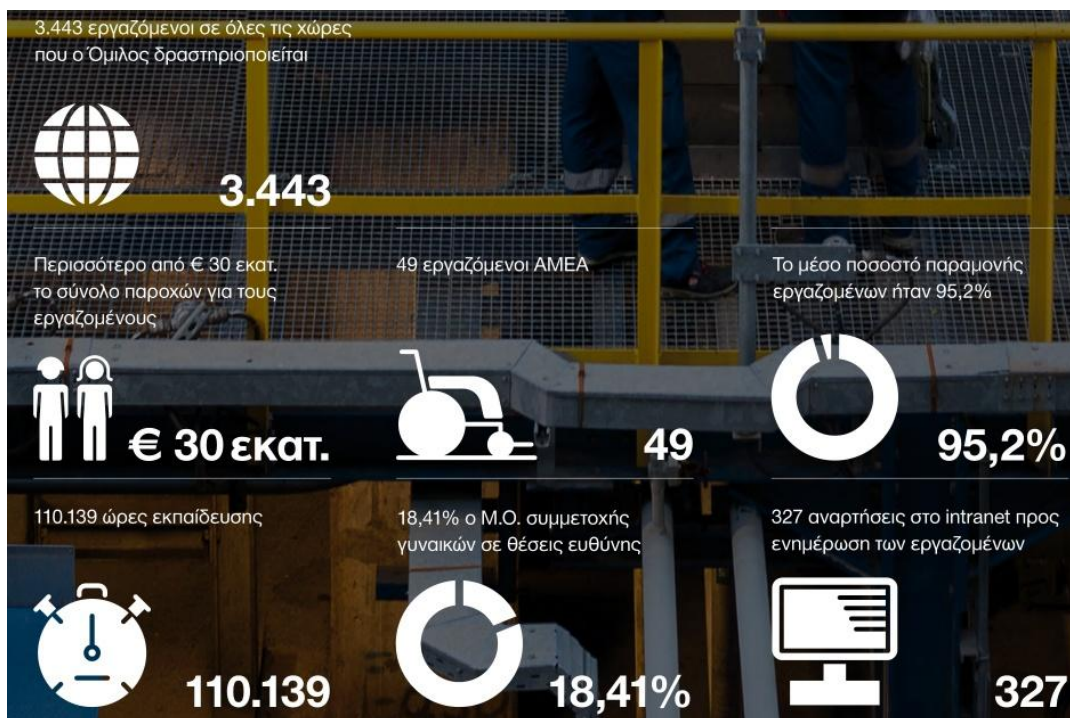
Ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ έχει καταρτίσει Πολιτική Ανταγωνισμού και εγχειρίδιο συμμόρφωσης. Το σχετικό κείμενο εγκρίθηκε με την 1316/ 6/22.3.2018 απόφαση του ΔΣ. Η εν λόγω Πολιτική αποτυπώνει τη διαρκή δέσμευσή του Ομίλου να συμμορφώνεται προς τις επιταγές της ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας ανταγωνισμού, καθώς και των εθνικών νομοθεσιών ανταγωνισμού των χωρών εντός των οποίων δραστηριοποιείται. Περαιτέρω, προσβλέπει στο να συνδράμει τα μέλη της Διοίκησης, τα στελέχη και τους εργαζόμενους του Ομίλου να κατανοήσουν τους θεμελιώδεις κανόνες του Δικαίου Ανταγωνισμού και την επίδρασή τους στην καθημερινή λειτουργία του Ομίλου και στη διαμόρφωση των επιχειρηματικών του πρακτικών.

Η υλοποίηση των επιχειρηματικών στόχων του Ομίλου, σε συμφωνία με τους κανόνες του Δικαίου Ανταγωνισμού, συντελεί στη Βιώσιμη Ανάπτυξη, ενισχύει την Ανταγωνιστικότητα του Ομίλου και αποτρέπει παραβάσεις της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, οι οποίες δύνανται να εκθέσουν τον Όμιλο, αλλά και κάθε εργαζόμενο ατομικά, στον κίνδυνο βαρύντων κυρώσεων.

Κατά την άποψη του συντάκτη της παρούσας, θα ήταν σκόπιμο για θέματα διαφάνειας, η συνεργασία με οργανισμούς καταπολέμησης της διαφθοράς, όπως πχ η ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΕΛΛΑΣ και άλλα.

3.7.Απασχόληση

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφονται στοιχεία σχετικά με την απασχόληση. Συγκεκριμένα αναγράφονται στοιχεία όπως ο αριθμός των εργαζομένων στον όμιλο, το ποσοστό παραμονής των εργαζομένων στον όμιλο, το σύνολο των παροχών, αμοιβές κλπ,

3.7.1. Γιατί είναι ουσιαστικό;

Η απασχολησιμότητα, η διατήρηση και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας αποτελεί στρατηγική επιλογή της εταιρείας με στόχο να επιτυγχάνεται η ανάπτυξη και βελτίωση των επιδόσεων της σε όλους τους τομείς, που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τις δραστηριότητές της. Ταυτόχρονα επιδιώκει τη δημιουργία ενός σύγχρονου εργασιακού περιβάλλοντος, το οποίο χαρακτηρίζεται από σταθερότητα, συνέπεια, υιοθέτηση καινοτόμων μεθόδων εργασίας, ικανότητα επίλυσης προβλημάτων, προσαρμοστικότητα στις αλλαγές. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζονται οι απαραίτητες προϋποθέσεις, προκειμένου ο Όμιλος να είναι έτοιμος να αντιμετωπίσει με αποτελεσματικότητα το συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον στον τομέα της Ενέργειας.

3.7.2. Η φιλοδοξία του Ομίλου

Φιλοδοξία μας είναι η δημιουργία των συνθηκών εκείνων που διασφαλίζουν ότι ο Όμιλος θα αποτελεί διαχρονικά εργοδότη πρώτης επιλογής, αναδεικνύοντας παράλληλα τον εργαζόμενο του μέλλοντος, τον άριστο επαγγελματία που διαπνέεται από τις αξίες της δημιουργικότητας, της εργατικότητας, με διάθεση για μάθηση, ακεραιότητα, ευθυκρισία, ήθος. Ο Όμιλος σήμερα και στο μέλλον, δεσμεύεται ουσιαστικά για την υλοποίηση αυτού του οράματος με: Αξιοκρατικά συστήματα προσέλκυσης και αξιολόγησης εργαζομένων.

Παροχή ίσων ευκαιριών σε όλους για εμβάθυνση στο αντικείμενό τους και συνεχή επαφή με τις εξελίξεις στο χώρο της ενέργειας.

Δυνατότητες εξέλιξης, χωρίς καμία διάκριση (πχ φύλο, ηλικία, καταγωγή, θρησκεία, εθνικότητα, σωματικά ή κινητικά προβλήματα, πεποιθήσεις κλπ.)

3.7.3. Η προσέγγιση του ομίλου

Οι εταιρικές πολιτικές και πρακτικές του Ομίλου δίνουν προτεραιότητα στην ενδυνάμωση των δεξιοτήτων των εργαζομένων, την εναρμόνιση επαγγελματικού και οικογενειακού βίου, την ανάπτυξης ομαδικότητας και συνεργασίας. Προς αυτήν την κατεύθυνση, ο Όμιλος διατηρεί ένα άριστο εργασιακό κλίμα και εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο σύστημα ανάπτυξης και διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού με επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις εργασίας και εσωτερικούς κανονισμούς εργασίας, ανταγωνιστικές αμοιβές, δυνατότητες εξέλιξης, κίνητρα, παροχές, βραβεύσεις, αξιολόγηση απόδοσης των εργαζομένων, προγράμματα απασχόλησης φοιτητών ΑΕΙ – σπουδαστών ΑΤΕΙ, προγράμματα εργασιακής απασχόλησης νέων πτυχιούχων, εσωτερικό εκπαιδευτικό σύστημα, ενθάρρυνση των εργαζομένων για

ανάληψη διαφορετικών ρόλων, ανάλογα με τις γνώσεις, την πείρα και τις ικανότητές τους.

Κατά την άποψη του Ομίλου, η ηγετική θέση του στην αγορά οφείλεται στην ικανότητά προσέλκυσης και διατήρησης των πλέον ικανών εργαζομένων, σύμφωνα με τις αρχές και τις αξίες του. Επιδίωξη του Ομίλου είναι να παρέχει ένα εργασιακό περιβάλλον, που αφενός είναι ασφαλές και παρακινεί τους εργαζόμενους και αφετέρου οι άνθρωποι αντιμετωπίζονται με σεβασμό και τους δίνονται ίσες ευκαιρίες για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους και την εξέλιξή τους. Οι σχέσεις με τους εργαζομένους βασίζονται στην αρχή της ίσης μεταχείρισης. Τόσο η ένταξη όσο και η πορεία κάθε εργαζόμενου εντός Ομίλου, κρίνονται με βάση τα προσόντα, την απόδοση και τις φιλοδοξίες του, χωρίς καμία διάκριση.

Δεσμεύσεις προς τους εργαζομένους

Διασφάλιση υγείας/ ασφάλειας

Ποιότητα ζωής

Δια βίου μάθηση

Εξασφάλιση θέσεων εργασίας

Αξιολόγηση απόδοσης

Παροχή κινήτρων

Πολιτική ίσων ευκαιριών

Ανθρώπινα Δικαιώματα-

Πολιτική Ίσων Ευκαιριών

Ο Όμιλος παρακολουθεί τη σχετική εργατική νομοθεσία (εθνική, ευρωπαϊκή, ILO), συμπεριλαμβανομένων των αναφορών σχετικά με την εργασία ανηλίκων, το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις συνθήκες εργασίας και είναι σε πλήρη συμφωνία με τις συλλογικές και σχετικές διεθνείς συμβάσεις. Οι εργαζόμενοι στον Όμιλο μπορούν χωρίς κανένα περιορισμό να συμμετέχουν σε συνδικαλιστικά σωματεία και επαγγελματικές ενώσεις. Υπάρχουν δέκα συνολικά ενώσεις εργαζομένων με μέσο ποσοστό συμμετοχής 87%.

Το αντιπροσωπευτικό σωματείο των εργαζομένων στα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ υπογράφει επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση εργασίας με την οποία καθορίζονται οι όροι αμοιβής εργασίας των εργαζομένων με σύμβαση αορίστου χρόνου στην ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. Αντίστοιχες συλλογικές ρυθμίσεις υπάρχουν για τους εργαζόμενους της ΕΚΟ, της ΑΣΠΡΟΦΟΣ και της ΔΙΑΧΟΝ.

Απασχολούμενοι στον Όμιλο*

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. 2.062

ΕΚΟ ΑΒΕΕ 494

ΑΣΠΡΟΦΟΣ Α.Ε. 157

ΔΙΑΧΟΝ ΑΒΕΕ 97

ΟΚΤΑ ΑΔ SKOPJE 377

JUGOPETROL AD 108

HELLENIC PETROLEUM CYPRUS LTD 56

ΕΚΟ BULGARIA EAD 56

ΕΚΟ SERBIA A.D. 36

* Αναφέρονται οι εταιρείες που συμπεριλαμβάνονται στον

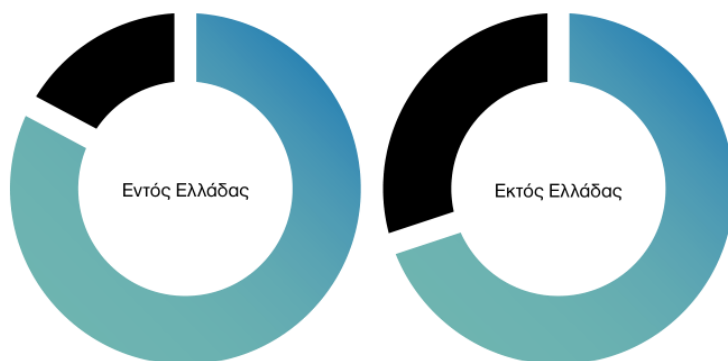
Απολογισμό Εταιρικής Υπευθυνότητας και το σύνολο των

εργαζομένων με σύμβαση αορίστου και ορισμένου χρόνου.

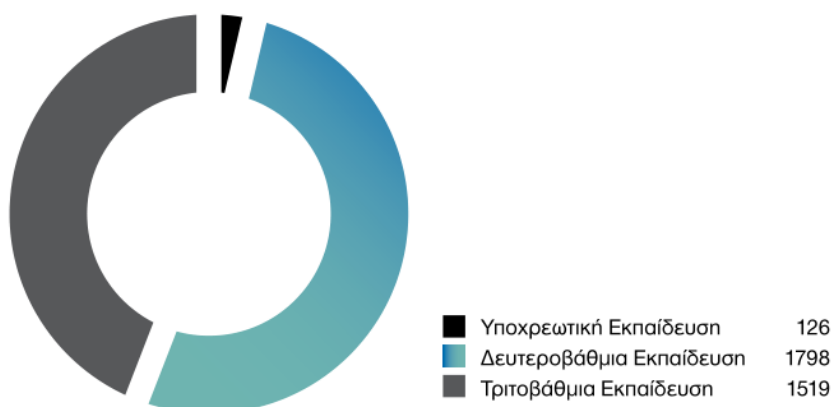
Περισσότερα στοιχεία ανθρώπινου δυναμικού στους δείκτες 102- 8 & 405-1 (<http://sustainabilityreport2017.help.e.gr/sustainability-standards-and-verification/GRI-Standards/>).

Κατανομή συνόλου εργαζομένων στον Όμιλο ανά φύλο

■ Άνδρες	2328	443
■ Γυναίκες	482	190

Κατανομή συνόλου εργαζομένων στον Όμιλο ανά επίπεδο εκπαίδευσης

3.7.4. Αμοιβές και Παροχές

Στα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ το σύστημα αμοιβών έχει σχεδιαστεί για να αναγνωρίζει και να ανταμείβει τους εργαζόμενους για τα επιτεύγματα και τις επιδόσεις τους αλλά και για την αξία που φέρνουν στον Όμιλο. Ο Όμιλος δεσμεύεται να παρέχει ανταγωνιστικές αμοιβές σχεδιασμένες αφενός για να υποστηρίξουν την προσέλκυση και διατήρηση των εργαζομένων και αφετέρου για να εξασφαλίζουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για να επιτύχουμε σε όλες τις επιχειρησιακές μας δραστηριότητες.

Η μισθολογική πολιτική για το προσωπικό καθορίζεται από την Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Οι αμοιβές και οι παροχές των Στελεχών Διευθυντικού Επιπέδου καθορίζονται από σύστημα αμοιβών, το οποίο είναι άμεσα συνδεδεμένο με την αξιολόγηση των θέσεών τους, την ατομική τους απόδοση και την επίτευξη στόχων.

Παράλληλα, ο όμιλος εφαρμόζει πολιτική παροχών που στηρίζει ουσιαστικά τους εργαζόμενους και τις οικογένειές τους, ακολουθώντας το δόγμα «Είμαστε δίπλα τους κάθε στιγμή, προσφέροντας βοήθεια, ασφάλεια και σιγουριά». Οι παροχές προς τους εργαζόμενους του Ομίλου διαφέρουν ανά εταιρεία και χώρα, παρέχεται όμως σε όλους ιατροφαρμακευτικό πρόγραμμα, ασφάλιση για ολική ή μερική αναπηρία, συνταξιοδοτικό πρόγραμμα και παροχές στα τέκνα των εργαζομένων, όπως κάλυψη δαπανών βρεφονηπιακού σταθμού, βοήθημα εκπαίδευσης, οικονομικές ενισχύσεις βράβευσης αριστούχων κ.λπ.

Το σύνολο των παροχών και πολιτικών για τους εργαζόμενους, που το 2017 ξεπέρασε τα €30 εκατ. Επίσης, το μέσο ποσοστό παραμονής εργαζομένων (loyalty indicator) ήταν 95,2%.

Τα πρόσθετα ασφαλιστικά προγράμματα Ζωής και Υγείας και τα Συνταξιοδοτικά προγράμματα καλύπτουν το 87,37% και το 75,87% αντιστοίχως των εργαζομένων (μέσοι όροι). Όλοι οι εργαζόμενοι συμμετέχουν σε ετήσια ανασκόπηση απόδοσης για την αξιολόγηση της επίδοσής τους και το σχεδιασμό για την περαιτέρω βελτίωση των γνώσεων και ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους. Το 2017 όλοι οι εργαζόμενοι (μέσος όρος Ομίλου 93,73%) αξιολογήθηκαν σύμφωνα με το ενιαίο σύστημα αξιολόγησης.

Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής

Με στόχο την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, αναγνωρίζουμε τα ακόλουθα οφέλη που διασφαλίζουν μια ολιστική σχέση επαγγελματικής και προσωπικής ζωής:

- Βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των εργαζομένων και μείωση ποσοστού τριβών
- Μεγαλύτερη αφοσίωση των εργαζομένων αλλά και των πελατών
- Μείωση των απουσιών λόγω ασθένειας
- Βελτιωμένη φήμη στην αγορά
- Συνεχής ανάπτυξη ομαδικού πνεύματος και συναδελφικότητας
- Υιοθέτηση καινοτόμων οργανωτικών δομών και συνεργειών

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, ο Όμιλος έχει αναπτύξει εταιρικές πολιτικές και προγράμματα καινοτόμα, όπως:

- Ελαστικό ωράριο εργασίας για το διοικητικό προσωπικό (white collars)
- Ανοικτή επικοινωνία (open door policy) μεταξύ διοίκησης και εργαζομένων
- Παροχή γεύματος για τους εργαζόμενους
- Δωρεάν μεταφορά των εργαζομένων από και προς τον τόπο εργασίας
- Εκδηλώσεις για προσωπική και επαγγελματική ισορροπία
- Συμμετοχές σε εργασιακά πρωταθλήματα και προγράμματα εκγύμνασης των εργαζομένων

3.7.5. Εκπαίδευση και Ανάπτυξη

Στόχος του Ομίλου είναι η ενίσχυση των δράσεων στον τομέα της Εκπαίδευσης και Διάχυσης Γνώσης. Με τη συνεχή επιμόρφωση, ο όμιλος επιδιώκει ο κάθε εργαζόμενος να κατανοήσει τους στρατηγικούς στόχους του, να προσδιορίσει αποτελεσματικότερα το ρόλο του στην κοινή προσπάθεια για πρόοδο και να βελτιώσει τις επαγγελματικές του δεξιότητες.

Στόχοι-Προτεραιότητες

2017

Συνέχιση της λειτουργίας της Ακαδημίας ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ενός πλαισίου Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και Διάχυσης Γνώσης) η οποία σχεδιάστηκε το 2013 και στην οποία υλοποιούνται τα προγράμματα:

- EDGE: Πρόγραμμα του ομίλου με σκοπό την κοινή αντίληψη και ολοκληρωμένη γνώση των εργαζομένων για το σύνολο των δραστηριοτήτων του Ομίλου καθώς και την εκπαίδευση για την ανάπτυξη των επαγγελματικών «Συμπεριφορών», που δίνει έμφαση ο Όμιλός μας.
- Πρόγραμμα Ενδυνάμωσης Δεξιοτήτων Διοίκησης Στελεχών σε συνεργασία με το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών: Πρόκειται για ένα πρόγραμμα βιωματικού κυρίως χαρακτήρα, πλήρως προσανατολισμένο στις αρχές και τη φιλοσοφία του Ομίλου.

2018-2019

- Επανασχεδιασμός του Ομιλικού Προγράμματος EDGE της Ακαδημίας ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ.
- Εμπλουτισμός Προγράμματος Ενδυνάμωσης Δεξιοτήτων Διοίκησης Στελεχών.
- Έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης HELPe-learning.
- Συνέχιση της υλοποίησης των Ομιλικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων βάσει του προγραμματισμένου πλάνου.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση νέων Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων.
- Υλοποίηση δομημένων και συστηματικών εισαγωγικών προγραμμάτων σε νεοπροσληφθέντες και φοιτητές/σπουδαστές.

KPIs Εκπαίδευσης Ομίλου

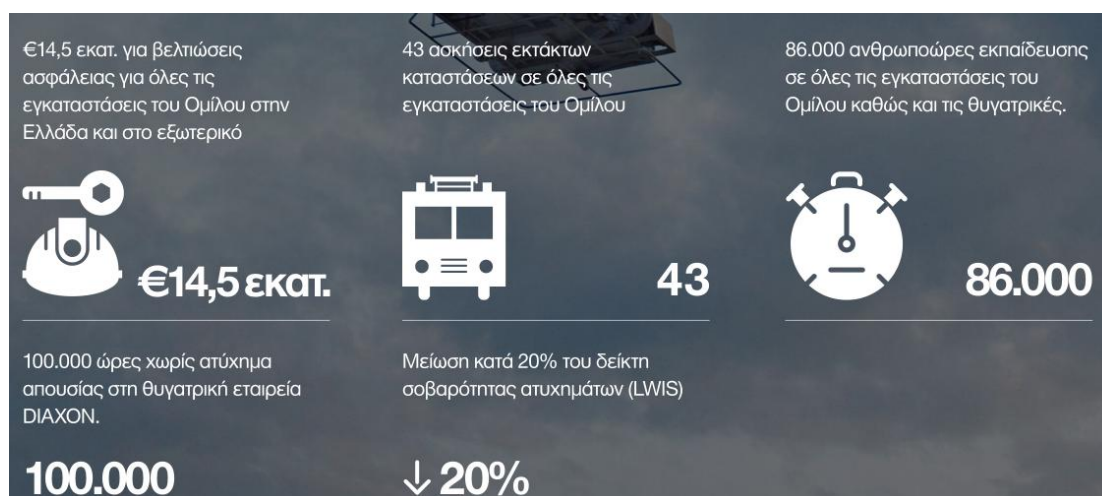
	2013	2014	2015	2016	2017	Στόχος 2018-2019
Ποσοστό εργαζομένων που εκπαιδεύτηκαν	75%	75%	79%	79%	82%	Τουλάχιστον το ίδιο ποσοστό εκπαίδευσης των εργαζομένων
Μέσος όρος εκπαιδευτικών ωρών ανά εκπαιδευόμενο	25,7%	28,2%	23%	34%	40	Ο μέσος όρος εκπαιδευτικών ωρών στα ίδια υψηλά επίπεδα των 2 τελευταίων ετών

Η συνολική εκπαιδευτική δαπάνη του Ομίλου για το 2017 ανήλθε σε € 885.037 (για το 2016 ήταν € 785.279) με 110.139 ώρες εκπαίδευσης. Επίσης, ο Όμιλος στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Πολιτικής για το 2017 επένδυσε € 861.458 στον εμπλουτισμό των βιβλιοθηκών, σε συνδρομές επιστημονικών εντύπων και συλλόγων.

Να σημειωθεί ότι στα στοιχεία της εκπαίδευσης & συνδρομών δεν λαμβάνονται υπόψιν τα στοιχεία που αφορούν στις μικρές θυγατρικές εταιρείες εσωτερικού.

3.8.Υγεία και ασφάλεια

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφονται στοιχεία σχετικά με την ασφάλεια και την υγιεινή των εργαζομένων στον όμιλο. Συγκεκριμένα αναφέρονται στοιχεία όπως ώρες εκπαίδευσης, ποσοστό μείωσης ατυχημάτων ή ημέρες απουσίας από την εργασία, τυχόν επιτεύγματα όπως ώρες χωρίς ατύχημα, η ετοιμότητα για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων, μέτρα ασφαλείας όπως πυρασφάλεια κλπ.

Για τον Όμιλο ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ η Υγεία και η Ασφάλεια, σε όλες τις δραστηριότητές του, αποτελεί τη σημαντικότερη προτεραιότητα. Για το λόγο αυτό, λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας για τους εργαζόμενους, τους συνεργάτες και τους επισκέπτες σε όλους τους χώρους εργασίας σε ευθυγράμμιση με τον διεθνή Στόχο Αειφόρου Ανάπτυξης (SDG –Sustainable Development Goal) του ΟΗΕ για Καλή Υγεία (SDG 3).

Ο Όμιλος επενδύει συνεχώς στην πρόληψη, στις υποδομές και στην εκπαίδευση προσωπικού και συνεργατών στον τομέα υγείας και ασφάλειας για να εξασφαλίσει συμμόρφωση με τα αυστηρότερα κριτήρια σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Ενδεικτικά το 2017 επενδύθηκαν περίπου €14,5 εκατ. για βελτιώσεις ασφαλείας για όλες τις εγκαταστάσεις του Ομίλου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ενώ η εκπαίδευση για το προσωπικό του Ομίλου, καθώς και συνεργατών μας, ξεπέρασε τις 80.000 ανθρωποώρες.

3.8.1. Υγεία, Ασφάλεια & Ευεξία Εργαζομένων

3.8.1.1. Γιατί είναι ουσιαστικό;

Η Υγεία, Ασφάλεια & Ευεξία των εργαζομένων αποτελεί τη σημαντικότερη προτεραιότητα και βασική επιχειρηματική αξία του Ομίλου για όλες τις δραστηριότητές του διότι είναι αλληλένδετη με την επιχειρηματική επιτυχία. Μέσα από την υλοποίηση του Συστήματος Ολιστικής Ασφάλειας, που ξεκίνησε το 2015, εστιάζουμε στη βελτίωση της κουλτούρας ασφάλειας έτσι ώστε να ενισχυθούν οι επιδόσεις υγείας και ασφάλειας σε όλες μας τις δραστηριότητες. Οι δείκτες υγείας και ασφάλειας που παρακολουθούμε είναι όμοιοι με αυτούς του κλάδου στην Ευρώπη και έτσι συγκρινόμαστε για να βελτιωθούμε.

3.8.1.2. Η φιλοδοξία του Ομίλου

Φιλοδοξία μας είναι να είμαστε στους καλύτερους στον κλάδο, να δημιουργήσουμε ένα εργασιακό περιβάλλον σε όλες τις δραστηριότητες με μηδέν ατυχήματα και απουσία επαγγελματικών ασθενειών. Με ισχυρή ηγεσία και συμμετοχή όλου του προσωπικού, επιδιώκουμε την πρόληψη και την προστασία της Υγείας και ενδυνάμωση της Ασφάλειας των εργαζομένων και των εξωτερικών συνεργατών από ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα μπορούσαν να προκύψουν κατά τη λειτουργία των εγκαταστάσεων.

Κάθε εγκατάσταση, αλλά και ο Όμιλος συνολικά, θέτει ετήσιους μετρήσιμους στόχους για τη βελτίωση των επιδόσεων, διαμορφώνοντας μια κοινή Ομιλική κουλτούρα.

3.8.1.3. Η προσέγγιση

Ο Όμιλος προάγει την Υγεία, Ασφάλεια και την Ευεξία στους χώρους εργασίας:

- Εντοπίζοντας τους κινδύνους και μεριμνώντας για την εξάλειψή ή για τον μέγιστο περιορισμό αυτών, καθώς και των συνεπειών τους.
- Διερευνώντας όλα τα περιστατικά καθώς και τα παρ' ολίγον ατυχήματα, και προβαίνοντας σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την αποφυγή επανάληψης αυτών.
- Προσδιορίζοντας τα πιθανά σενάρια και τις επιπτώσεις εκδήλωσης μεγάλων ατυχημάτων και λαμβάνοντας αντίστοιχα μέτρα πρόληψης και περιορισμού των συνεπειών αυτών, σε συνεργασία με τις Αρχές. Οι τρεις παραπάνω Αρχές, αποτυπώνονται ξεκάθαρα στην Πολιτική της εταιρείας και μέσω της ισχυρής

Ηγεσίας (leading by example) αποτελούν και τη δέσμευσή της. Ο πυρήνας του Συστήματος Διαχείρισης της Ασφάλειας είναι η «Εκτίμηση Επικινδυνότητας» η οποία υποστηρίζεται και ανατροφοδοτείται μέσω διαδικασιών, επιθεωρήσεων και εκπαιδεύσεων ασφάλειας.

Ο Όμιλος υποστηρίζει ότι “ Η Ασφάλεια είναι Υπόθεση Όλων ” και ενισχύει τους εργαζόμενους στην αναφορά και διερεύνηση συμβάντων και ανασφαλών καταστάσεων και επιβραβεύει τις επιτυχείς παρεμβάσεις του προσωπικού σε θέματα ασφάλειας.

3.8.1.4. Διαχείριση Επαγγελματικού Κινδύνου

Στον τομέα της διαχείρισης του επαγγελματικού κινδύνου εφαρμόζεται η αρχή της πρόληψης, ώστε να προβλέπονται και να ελέγχονται όλοι οι πιθανοί κίνδυνοι υγείας και ασφάλειας. Συγκεκριμένα, οι εν δυνάμει κίνδυνοι εντοπίζονται και ελέγχονται σύμφωνα με τα κριτήρια της ελληνικής νομοθεσίας (Ν.3850/2010), τους ευρωπαϊκούς και διεθνείς κώδικες και τις καλές πρακτικές. Όλες οι εγκαταστάσεις διαθέτουν γραπτές μελέτες εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου, οι οποίες περιέχουν και τα μέτρα που λαμβάνονται για την εξάλειψη ή τον έλεγχο των κινδύνων και τη διατήρησή τους σε χαμηλά και αποδεκτά επίπεδα.

3.8.1.5. Υγεία των Εργαζομένων στο Χώρο Εργασίας

Η διασφάλιση της υγείας των εργαζομένων αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της πολιτικής της εταιρείας και της Διαδικασίας Επίβλεψης Υγείας. Έτσι, πραγματοποιούνται περιοδικές ιατρικές εξετάσεις των εργαζομένων σε συνδυασμό με τη θέση εργασίας τους, την ηλικιακή τους ομάδα και το φύλο τους. Η επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων ολοκληρώνεται με τη συμπληρωματική εξέταση των εργαζομένων από τους Ιατρούς Εργασίας.

3.8.1.6. Ασφάλεια των Εργαζομένων στο Χώρο Εργασίας

Το 2017 επενδύθηκαν περίπου € 14,5 εκατ. για βελτιώσεις ασφαλείας για όλες τις εγκαταστάσεις του Ομίλου στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Σε αυτές τις πάγιες επενδύσεις δεν περιλαμβάνονται η προμήθεια μέσων ατομικής προστασίας, η προμήθεια και συντήρηση οργάνων και εξοπλισμού ασφαλείας και η προμήθεια πυροσβεστικών υλικών και άλλων αναλώσιμων.

Επενδύσεις του Ομίλου σε θέματα ασφαλείας		
	2017	2018-2022 (εγκεκριμένο πρόγραμμα)
Εγκατάσταση	Ύψος Επένδυσης σε εκατ. €	Ύψος Επένδυσης σε εκατ. €
BEA, BEE, BEΘ	9,44	56,44
EKO	1,71	14,86
DIAXON	0,08	0,37
HP CYPRUS	1,80	5,84
OKTA	0,25	1,07
JUGOPETROL	0,62	6,09
EKO SERBIA	0,07	0,83
EKO BULGARIA	0,51	0,82*
ΑΣΠΡΟΦΩΣ	0,00	0,03
ΣΥΝΟΛΟ	14,48	86,35

*Αφορά μόνο το έτος 2018

3.8.1.7. Ολιστική Διαχείριση Ασφάλειας

Τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, με στόχο την συνεχή βελτίωση των επιδόσεων και την επίτευξη αριστείας στην Ασφάλεια, έχουν δεσμευτεί για την εφαρμογή ενός προγράμματος Ολιστικής Διαχείρισης της Ασφάλειας σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της, το οποίο εδράζεται σε πρότυπα μεγάλων διεθνών ομίλων του κλάδου.

Από το 2015 ξεκίνησε στις Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις του Ομίλου η ανάπτυξη του προγράμματος Ολιστικής Διαχείρισης Ασφάλειας, καθώς και στις εγκαταστάσεις αεροδρομίων της εμπορίας. Η Ολιστική Διαχείριση Ασφάλειας συνίσταται στην διαχείριση της Ασφάλειας με έναν οργανωμένο και δομημένο τρόπο που συστηματοποιεί την εφαρμογή των απαραίτητων διαδικασιών.

Η Ολιστική Διαχείριση Ασφάλειας απαρτίζεται από 21 Συστήματα-Πυλώνες για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις που καλύπτουν κάθε πτυχή της λειτουργίας των Εγκαταστάσεων. Για την επίτευξη αριστείας στην Ασφάλεια, στο πλαίσιο κάθε Συστήματος περιγράφονται οι απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται, οι ρόλοι και οι

αρμοδιότητες σχετικά με την εφαρμογή τους και η μεθοδολογία αξιολόγησης και μέτρησης της απόδοσης.

Εντός του 2017, ολοκληρώθηκε το πλαίσιο και οι ενέργειες δράσης όλων των Συστημάτων της Ολιστικής Ασφάλειας, ενώ επίσης ξεκίνησε η σύνταξη του πλαισίου και οι ενέργειες δράσεις των 12 κρίσιμων βέλτιστων πρακτικών που σχετίζονται με δραστηριότητες υψηλής επικινδυνότητας.

3.8.1.8. Δείκτες Υγείας και Ασφάλειας –Επιδόσεις Εγκαταστάσεων

Κάθε δραστηριότητα του Ομίλου (βιομηχανικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις αποθήκευσης καυσίμων, γραφεία) θέτει ετήσιους μετρήσιμους στόχους για τη βελτίωση της επίδοσής της, στον τομέα της Υγείας και της Ασφάλειας. Απολογισμός έναντι των στόχων γίνεται σε μηνιαία και ετήσια βάση και παρουσιάζεται σχετική έκθεση στη Διοίκηση.

Επιπλέον, τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ συμμετέχουν στην ετήσια έρευνα και στη συγκριτική αξιολόγηση για τα ατυχήματα που διεξάγει ο ευρωπαϊκός οργανισμός CONCAWE και συνεργάζονται με αυτόν. Συνολικά, εντός του 2017, επί συνόλου 9.252.179 ανθρωποωρών σημειώθηκαν 42 ατυχήματα απουσίας από την εργασία σε προσωπικό και εργολάβους, που απασχολήθηκαν είτε στα διυλιστήρια και χημικά των ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ είτε στην εταιρεία εμπορίας ΕΚΟ.

Ατυχήματα Ομίλου με βάση τους ορισμούς του CONCAWE

Εγκατάσταση	ΕΛΠΕ (ΒΕΑ, ΒΕΕ, ΒΕΘ)	Κεντρικές Υπηρεσίες	ΕΚΟ	ΔΙΑΧΟΝ	ΑΣΠΡΟΦΟΣ	HP CYPRUS	ΟΚΤΑ	ΕΚΟ SERBIA	ΕΚΟ BULGARIA	JUGOPETROL
Ατυχήματα απουσίας (Lost Workday Injuries ή LWIs) (Α/Γ)	31 (30/1)	4 (2/2)	7 (5/2)	0	0	0	6 (6/0)	0	1 (1/0)	0
Ατυχήματα απουσίας (υπάλληλοι ΕΛΠΕ/εργολάβοι)	24/7	0/4	0/7	0	0	0	6/0	0	0/1	0
Θανατηφόρα ατυχήματα (Α/Γ)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ατυχήματα ιατρικής Περιθαλψής ¹ (Medical Treatment Cases ή MTC) (Α/Γ)	6 (6/0)	1 (1/0)	2 (2/0)	1 (1/0)	0	0	0	0	0	0
Ατυχήματα περιορισμένης ικανότητας (Restricted Workday Injuries ή RWI) (Α/Γ)	4 (4/0)	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Δείκτης LWIF (Α/Γ)	4,91	6,95 (3,48/3,48)	2,96 (2,11/0,85)	0	0	0	8 (8/0)	0	0,51 (0,51/0)	0
Δείκτης LWIS (Α/Γ)	26,26	14,75 (25/4,5)	13,43 (16,8/5)	0	0	0	55 (55/0)	0	25 (25/0)	0
Δείκτης AIF (All Injury Frequency) (Α/Γ)	6,50	8,69 (5,21/3,48)	3,80 (2,96/0,85)	4,25 (4,25/0)	0	0	8 (8/0)	0	0,51 (0,51/0)	0
Occupational diseases rate (/ 10 ⁶ hours)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ποσοστό κάθε είδους απουσιών ² (%) (Α/Γ)	*	-	1,08/ 4,23	2,46/0,17	-	0,01/ 0,01	10,40/ 10,75	0,17/ 0,22	0,85/ 0,68	0,08/ 0,05

¹ Στα ατυχήματα ιατρικής περιθαλψής δεν περιλαμβάνονται τα ατυχήματα πρώτων βοηθειών.

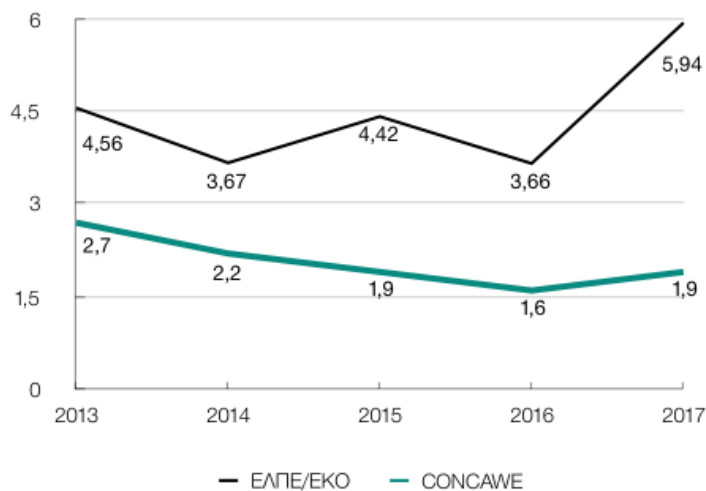
² Προσμετρούνται οι απουσίες λόγω ανικανότητας κάθε είδους (ασθένεια, σπύχνημα).

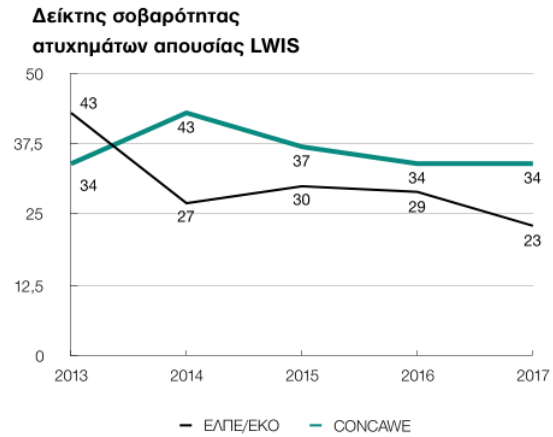
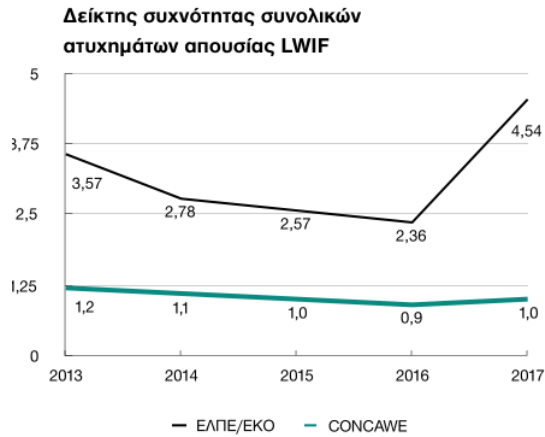
* Αναλυτικότερα στοιχεία ανά περιοχή και φύλο παρουσιάζονται στο δείκτη 403-2 (<http://sustainabilityreport2017.helpe.gr/sustainability-standards-and-verification/GRI-Standards/>).

Τα παρακάτω διαγράμματα παρουσιάζουν την εξέλιξη των σημαντικότερων δεικτών του Ομίλου, σε σύγκριση με τους αντίστοιχους του CONCAWE για την τελευταία 5ετία.

- Το 60% (2017) των ατυχημάτων απουσίας του προσωπικού (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ & ΕΚΟ) ήταν παραπατήματα, γλιστρήματα και πτώσεις στο ίδιο επίπεδο.
- Ο δείκτης σοβαρότητας ατυχημάτων απουσίας ασφάλειας (LWIS) μειώθηκε το 2017 σε σχέση με το 2016.

Δείκτης συχνότητας συνολικών ατυχημάτων AIF

3.8.1.9. Εκπαίδευση στην Υγεία και Ασφάλεια

Στο πλαίσιο της προσπάθειας απόκτησης κοινής κουλτούρας ασφάλειας σε όλες τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις του Ομίλου, εφαρμόζεται κοινή διαδικασία βασικής εκπαίδευσης (πυρασφάλεια, τεχνικές διάσωσης, πρώτες βοήθειες κ.λπ.) και σεμινάρια ηγεσίας (από τους διευθυντές έως τους συντονιστές και εργοδηγούς), με σκοπό να ενισχυθεί και εμπεδωθεί το Safety Culture.

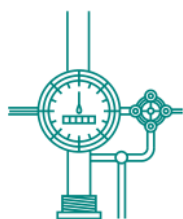
Οι εκπαιδευτικές ανάγκες των εργαζομένων εκτιμώνται κάθε χρόνο από τους άμεσους προϊσταμένους τους, στο πλαίσιο και της ετήσιας αξιολόγησης απόδοσης, και προγραμματίζεται η υλοποίηση δράσεων για την κάλυψη των αναγκών που διαπιστώθηκαν. Η εκπαίδευση επεκτείνεται και σε εργολάβους, πελάτες, οδηγούς βυτιοφόρων, πρατηριούχους, σπουδαστές και φοιτητές. Οι επισκέπτες ενημερώνονται μέσω εντύπου υλικού για τις οδηγίες ασφάλειας των εγκαταστάσεων.

Ειδικά για την εκπαίδευση των εργολάβων, η εκπαίδευση βασίζεται σε προφορικές παρουσιάσεις των Τεχνικών Ασφάλειας και γραπτές εξετάσεις και μόνο στους επιτυγχόντες χορηγείται κάρτα εισόδου στις εγκαταστάσεις για εργασία.

Ανθρωποώρες εκπαίδευσης σε θέματα υγείας και ασφάλειας ανά εγκατάσταση και φύλο:

Εταιρεία	ΒΕΑ-ΒΕΕ-ΒΕΘ	ΕΚΟ	ΟΚΤΑ	ΔΙΑΧΟΝ	ΗΡ CYPRUS	ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΟ (BULGARIA, SERBIA, JP MNE)	ΑΣΠΡΟΦΟΣ
Αριθμός εργαζομένων (Αντρες/ Γυναίκες)	1878 (1722/156)	324 (251/73)	376 (300/76)	96 (83/13)	56 (37/19)	222 (127/95)	157 (100/57)
Εργαζόμενοι που εκπαιδεύτηκαν (Α/Γ)	1497 (1415/82)	189 (164/25)	105 (76/29)	68 (64/4)	33 (28/5)	206 (111/95)	112 (72/40)
Άνθρωπο-ώρες εκπαίδευσης (Α/Γ)	26342 (24837/ 1495)	2268 (2142/127)	169 (141/28)	367 (351/16)	141 (125/16)	1969 (1315/654)	292 (251/42)
Εργολάβοι & τρίτοι που εκπαιδεύτηκαν (Α/Γ)	6538 (6213/325)	686 (639/47)	720 (696/24)	3 (3/0)	105 (96/9)	960 (810/150)	0 (0/0)
Άνθρωπο-ώρες εκπαίδευσης εργολάβων και τρίτων(Α/Γ)	39500 (37590/1910)	5336 (5160/176)	352 (338/14)	12 (12/0)	309 (297/12)	8717 (8328/389)	0 (0/0)

3.8.2. Αδιάλειπτη Λειτουργία & Ετοιμότητα για Καταστάσεις Έκτακτης Ανάγκης

3 επιθεωρήσεις
Ασφάλειας

5 ασκήσεις
κατάσβεσης φωτιάς

3 ασκήσεις αντιμετώπισης
θαλάσσιας ρύπανσης

3 ασκήσεις για σενάρια σχετικά
με κακόβουλες ενέργειες

3.8.2.1. Γιατί είναι ουσιαστικό;

Η άμεση ανταπόκριση σε έκτακτα περιστατικά και η εξασφάλιση της συνέχειας στη λειτουργία της επιχείρησης ή/και η όσο το δυνατόν πιο γρήγορη επαναφορά στην κανονική λειτουργία περιορίζει αποτελεσματικά τις δυνητικές συνέπειες συμβάντων στους εργαζόμενους και την τοπική κοινωνία, το περιβάλλον, τη φήμη, καθώς και στα οικονομικά της εταιρείας. Η ετοιμότητα για αδιάλειπτη λειτουργία είναι συνδεδεμένη με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης.

3.8.2.2. Η φιλοδοξία του Ομίλου

Στόχος του Ομίλου είναι η αδιάλειπτη λειτουργία των εγκαταστάσεων και όταν αυτό δεν είναι δυνατό, η άμεση ανταπόκριση σε έκτακτα περιστατικά, για τον περιορισμό και την αποτελεσματική διαχείριση των πιθανών επιπτώσεων αλλά και την εξασφάλιση των πόρων για την υλοποίηση όλων των ανωτέρω. Κάθε εγκατάσταση, αλλά και ο Όμιλος επιτελικά, έχει καταστρώσει σχέδια αντιμετώπισης έκτακτων

καταστάσεων άμεσα προς εφαρμογή και πλήρως ενημερωμένα σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, τους διεθνείς Κώδικες και τα αποτελέσματα των ασκήσεων που εκτελούνται περιοδικά ή έκτακτα.

3.8.2.3. Η προσέγγιση

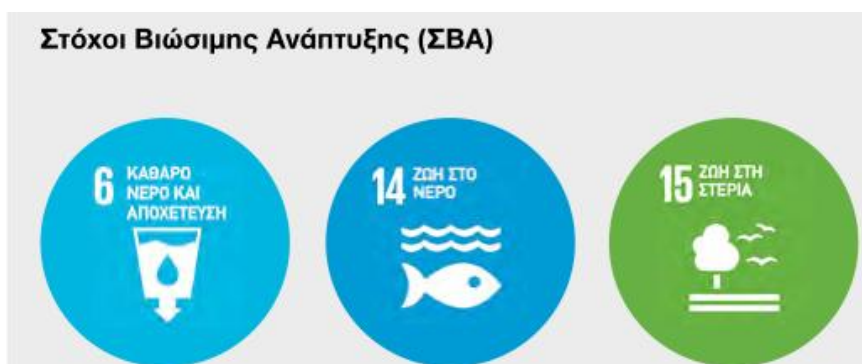
Ο Όμιλος διαθέτει Σχέδιο Διαχείρισης Κρίσεων και Επιχειρησιακής Συνέχειας με σαφείς ρόλους και αρμοδιότητες, ομοίως και η κάθε εγκατάσταση ξεχωριστά, τα οποία διασυνδέονται. Τα Σχέδια περιλαμβάνουν στρατηγικές απόκρισης για το χειρισμό πιθανών σεναρίων έκτακτων καταστάσεων, τόσο εσωτερικών όσο και εξωτερικών.

Επίσης υπάρχουν διαδικασίες για:

- Εσωτερικές και εξωτερικές επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων των περιοδικών δοκιμών για κλήσεις έκτακτης ανάγκης.
- Πρόσβαση σε πόρους προσωπικού και εξοπλισμού.
- Πρόσβαση σε βασικές πληροφορίες (π.χ. MSDS, σχέδια κ.λπ.). Επικοινωνία με άλλες εταιρίες και φορείς αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων συμπεριλαμβανομένης της συμβατότητας και των ενοποιημένων σχεδίων, όταν αυτό ενδείκνυται.
- Διαχείριση της βοήθειας από τρίτους.

Παράλληλα με τις διαδικασίες έκτακτων καταστάσεων, τα Σχέδια Διαχείρισης Κρίσεων και Επιχειρησιακής Συνέχειας είναι συνδεδεμένα με τα αντίστοιχα σχέδια και κατευθυντήριες οδηγίες του Ομίλου, για αποκατάσταση της λειτουργίας. Οι Διαδικασίες και τα Σχέδια, εξετάζονται ετησίως, ώστε να δοκιμαστούν τα βασικά στοιχεία απόκρισης σε έκτακτη κατάσταση καθώς και η ετοιμότητα / αποτελεσματικότητα των πόρων, των υποδομών και του εξοπλισμού.

Οι παρατηρήσεις / προτάσεις που προκύπτουν από τις κριτικές της άσκησης και την ανάλυση των περιστατικών καταγράφονται, παρακολουθούνται και επιλύονται και τα σχέδια αναθεωρούνται αναλόγως.

3.8.2.4. Επιδόσεις

Η διαχείριση των εκτάκτων καταστάσεων (π.χ Βιομηχανικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (BAME) ή /και Περιβαλλοντικών Συμβάντων με μεγάλες επιπτώσεις) είναι υψίστης προτεραιότητας για τον Όμιλο και αυτό αποτυπώνεται και στις επιδόσεις του, αφού και το 2017 επετεύχθη ο στόχος για μηδέν Βιομηχανικά Ατυχήματα Μεγάλης Έκτασης και Περιβαλλοντικά Συμβάντα μεγάλων επιπτώσεων.

Σημαντικά:

- ΜΗΔΕΝ μεγάλα ατυχήματα ή περιβαλλοντικά συμβάντα με μεγάλες επιπτώσεις.
- Υποστήριξη της τεχνολογίας για την βελτίωση / ανάπτυξη των κρίσιμων συστημάτων και των σχεδίων έκτακτης ανάγκης
- Ετήσια διεξαγωγή ασκήσεων (τύπου Seveso ή θαλάσσιας ρύπανσης) εκτάκτων καταστάσεων σε κάθε εγκατάσταση με συνεργασία με τις τοπικές Αρχές.

Διαχειριζόμαστε όλα τα συμβάντα ως πιθανά να οδηγήσουν σε Βιομηχανικά Ατυχήματα Μεγάλης Έκτασης ή σε περιβαλλοντικά συμβάντα με μεγάλες επιπτώσεις που μπορούν να πλήξουν τη φήμη ή τα οικονομικά της εταιρείας. Τα σχέδια εκτάκτων καταστάσεων (όπως πυρκαγιές / αντιμετώπιση θαλάσσιας ρύπανσης / κακόβουλες ενέργειες κ.α) εξετάζονται ετησίως και αναθεωρούνται, με στόχο τη συνεχή βελτίωση, ενώ συνδέονται άρρηκτα με το Σύστημα Διαχείρισης Λειτουργικής Ασφάλειας το οποίο αποτελεί και το πλαίσιο λειτουργίας και διαχείρισης της ακεραιότητας των συστημάτων και των διεργασιών. Υπάρχουν πρωτόκολλα αμοιβαίας βοήθειας – συνεργασίας με τις γειτονικές εταιρείες και ομοειδείς επιχειρήσεις (διυλιστήρια) για αποτελεσματικότερη διαχείριση των εκτάκτων καταστάσεων.

3.8.2.5. Βελτίωση υποδομών πυρασφάλειας

Το 2017 ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα αναβάθμισης εξοπλισμού πυρασφάλειας και εκπαίδευσης που είχε ως σκοπό την αναβάθμιση της επιχειρησιακής ετοιμότητας των διυλιστηρίων του Ομίλου για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, ολοκληρώθηκε σημαντικός αριθμός έργων αναβάθμισης της πυροσβεστικής κάλυψης των εγκαταστάσεων, όπως:

- Ενίσχυση της πυροσβεστικής κάλυψης των προβλητών των Διυλιστηρίων
- Ενίσχυση της πυροσβεστικής κάλυψης επιμέρους μονάδων παραγωγής των εγκαταστάσεων
- Αναβάθμιση μόνιμων συστημάτων κατάσβεσης των εγκαταστάσεων δεξαμενών

- Εγκατάσταση συστημάτων πυρανίχνευσης δεξαμενών πλωτής οροφής
- Προμήθεια βραχιονοφόρου πυροσβεστικού/ διασωστικού οχήματος στις βιομηχανικές

Εγκαταστάσεις. Με την ενέργεια αυτή, όλα πλέον τα Διυλιστήρια του Ομίλου έχουν πλέον τη δυνατότητα αυτόνομης αντιμετώπισης περιστατικών σε υψηλά σημεία του εξοπλισμού.

- Προμήθεια πλήρως αυτόνομων μικρών πυροσβεστικών οχημάτων ταχείας επέμβασης σε όλες τις εγκαταστάσεις, τα οποία δύνανται να καλύψουν τάχιστα περιορισμένης έκτασης περιστατικά
- Προμήθεια νέων τύπων κατασβεστικών μέσων υψηλής κατασβεστικής ικανότητας, πολλαπλάσιας των κοινώς χρησιμοποιούμενων μέσων.
- Προμήθεια βυτιοφόρων μεταφοράς αφρογόνου ύλης, για τάχιστο ανεφοδιασμό των πυροσβεστικών οχημάτων, σε περίπτωση μεγάλης έκτασης ή/και διάρκειας περιστατικού.

Όσον αφορά τα έργα ενίσχυσης των υποδομών πυρασφάλειας, τα τελευταία χρόνια έχουν δαπανηθεί ποσά άνω των € 4,5 εκατ. και στις τρεις βιομηχανικές εγκαταστάσεις, ενώ στο προσεχές διάστημα έχουν δρομολογηθεί έργα της τάξης του € 1,5 εκατ.

3.8.2.6. Εκπαίδευση

Πέραν των ανωτέρω, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της συνεργασίας με τους συναρμόδιους κρατικούς φορείς, αλλά και της ανταλλαγής εμπειριών και τεχνογνωσίας, πραγματοποιούνται σε ετήσια βάση εκπαιδεύσεις στο πεδίο ασκήσεων των εγκαταστάσεων αλλά και σε φορείς του εξωτερικού (Falck Risk), στις οποίες συμμετέχουν ενεργά μέλη από τις κατά τόπους Πυροσβεστικές Υπηρεσίες, την EMAK, αλλά και την Πυροσβεστική Ακαδημία.

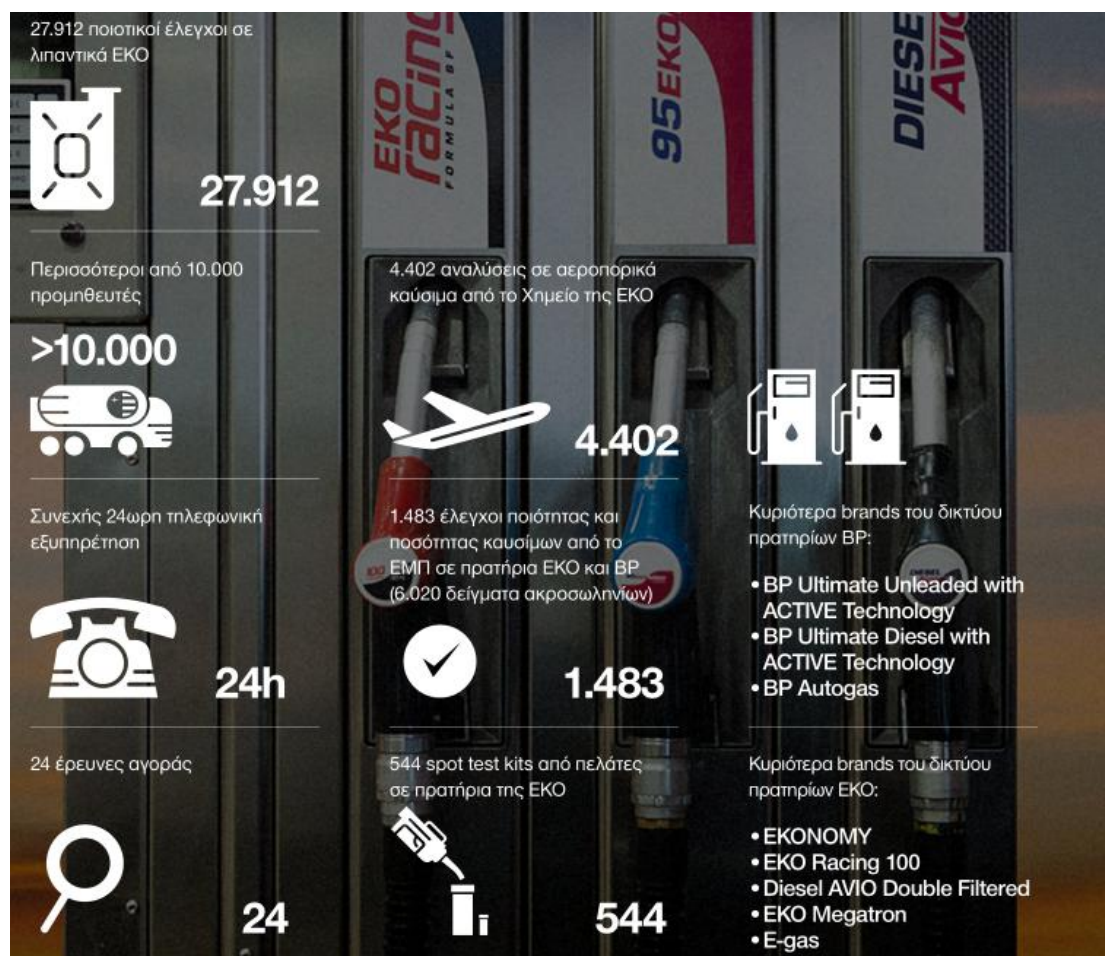
Επόμενα βήματα

- Συνεχής ανανέωση του εξοπλισμού και υποδομών/ εγκαταστάσεων για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων. Αυτά περιλαμβάνουν συστήματα προειδοποίησης, ενημέρωσης, επικοινωνίας, περιορισμού, προστασίας του προσωπικού, φύλαξης κ.λπ., ανάλογα με τον τύπο της κατάστασης έκτακτης ανάγκης και είναι συμβατά με τους αντίστοιχους πόρους εξωτερικών φορέων / Αρχών.
- Περιοδική ανεξάρτητη αξιολόγηση (π.χ. επιθεώρηση από εξωτερικό σύμβουλο) για την πυροπροστασία και για τα μέσα μετριασμού των κινδύνων και υλοποίηση των συστάσεων/ προτάσεων.

- Βελτίωση των στρατηγικών και των χρόνων ανταπόκρισης στα έκτακτα περιστατικά, αν προκύψει από τα ευρήματα των ασκήσεων.

3.9.Αγορά

Στο κεφάλαιο αυτό αναγράφονται στοιχεία σχετικά με την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται ο όμιλος. Συγκεκριμένα στοιχεία όπως το ύψος των πωλήσεων, το μερίδιο αγοράς, έλεγχοι που γίνονται, ασφάλεια προϊόντων κλπ.

3.9.1. Ασφάλεια, Ποιότητα & Προσιτότητα Προϊόντων

3.9.1.1. Γιατί είναι ουσιαστικό;

Τα προϊόντα μας καλύπτουν τις ανάγκες όλων των εγχώριων πελατών σε καύσιμα για τη βιομηχανία, τις μεταφορές, την ναυτιλία, την αεροπλοΐα, κ.ά. Τα προϊόντα μας διατίθενται σε λιανική και σε χονδρική πώληση στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Όλα τα προϊόντα μας είναι στενά συνδεδεμένα με τρεις παραμέτρους: την ασφάλεια, την

ποιότητα και την προσιτότητά τους. Κύριοι άξονες της στοχευμένης βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των εμπορικών δραστηριοτήτων του Ομίλου είναι η εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών λειτουργίας για την ασφαλή διαχείριση των προϊόντων και η προσφορά καινοτόμων προϊόντων υψηλής ποιότητας, με ανταγωνιστική σχέση ποιότητας-τιμής, που προσφέρονται σε ένα ευρύ δίκτυο πρατηρίων με πλήρη γεωγραφική κάλυψη.

3.9.1.2. Η φιλοδοξία του Ομίλου

Στόχος μας είναι να κερδίζουμε την εμπιστοσύνη των πελατών μας σε κάθε εφοδιασμό κι αυτό το πετυχαίνουμε διασφαλίζοντας την ποιότητα των προϊόντων μας, με συνεχείς ποιοτικούς ελέγχους σε όλη την εφοδιαστική αλυσίδα, από το διυλιστήριο ως το σημείο παράδοσης στον πελάτη. Εφαρμόζουμε αυστηρές προδιαγραφές λειτουργίας σε όλες τις εγκαταστάσεις και τα πρατήριά μας για την ασφαλή διαχείριση των προϊόντων μας, με σεβασμό στο περιβάλλον. Φιλοδοξούμε, μέσα από ένα καθορισμένο πλαίσιο συνεργασίας, να εξασφαλίσουμε ένα δίκτυο προμηθευτών και συνεργατών, σε όλη την εφοδιαστική αλυσίδα, που να εφαρμόζει αντίστοιχες πρακτικές υπεύθυνης διαχείρισης προϊόντων.

3.9.1.3. Η προσέγγιση του Ομίλου

Τα προϊόντα μας ανταποκρίνονται πλήρως στις εξελισσόμενες τεχνολογίες των κινητήρων και το μεταβαλλόμενο ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο. Ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ σεβόμενος τη θεμελιώδη αρχή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού REACH περί αποτελεσματικής διαχείρισης των κινδύνων από τις χημικές ουσίες έχει εναρμονίσει τις δραστηριότητές του με τις προβλέψεις του Κανονισμού. Επίσης, ο Όμιλος εφαρμόζει και προωθεί την ουσιαστική εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού CLP για την ταξινόμηση και επισήμανση των χημικών προϊόντων. Τα εκτεταμένα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας των προϊόντων περιλαμβάνουν σε παράρτημα τα σενάρια έκθεσης ανθρώπου και περιβάλλοντος ανά προοριζόμενη χρήση και τα προτεινόμενα μέτρα διαχείρισης κινδύνου προς τους μεταγενέστερους χρήστες.

Στις εγκαταστάσεις του Ομίλου εφαρμόζονται οι βέλτιστες πρακτικές λειτουργίας για την ασφαλή διαχείριση των προϊόντων, με σεβασμό στο περιβάλλον. Η ποιότητα των προϊόντων διασφαλίζεται σε όλη την εφοδιαστική αλυσίδα με συνεχείς ελέγχους, ενώ στο πρατήριο δίνεται η δυνατότητα ποιοτικού ελέγχου του καυσίμου από τον ίδιο τον καταναλωτή, μέσω του spot test kit (πρόγραμμα ΕΓΓΥΗΣΗ ΕΚΟ). Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΑΒΕΕ συνεχίζει τη συνεργασία της με το Εργαστήριο Τεχνολογίας Καυσίμων και Λιπαντικών του ΕΜΠ, για τον ποιοτικό έλεγχο των καυσίμων των πρατηρίων. Τα παράπονα των πελατών που αφορούν στην ποιότητα

των προϊόντων προωθούνται στους αρμόδιους εμπειρογνώμονες του Ομίλου προκειμένου να διερευνηθούν και να απαντηθούν. Όλες οι φυσικοχημικές αναλύσεις των προϊόντων γίνονται σε διαπιστευμένα χημικά εργαστήρια, ενώ το Σύστημα Διαχείρισης της Ποιότητας που εφαρμόζεται είναι πιστοποιημένο.

Ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ παράγει και διαθέτει υψηλής ποιότητας πετρελαιοειδή, πετροχημικά και λιπαντικά για ποικίλες χρήσεις. Προσπαθούμε συνεχώς να ανταποκριθούμε στις απαιτήσεις των πελατών μας, δημιουργώντας σχέσεις αμοιβαίας εμπιστοσύνης και επιδιώκοντας την ικανοποίησή τους, από την είσοδο ενός προϊόντος στην αγορά μέχρι το τέλος της χρήσης του. Η ενημέρωση, σχετικά με τα προϊόντα του Ομίλου, είναι πλήρης, συνεχής και εύκολη.

3.9.1.4. Υπεύθυνη Διαχείριση Προϊόντων

Σεβόμενος τη θεμελιώδη αρχή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού REACH περί αποτελεσματικής διαχείρισης των κινδύνων από τις χημικές ουσίες, ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ έχει εναρμονίσει τις δραστηριότητές του με τις προβλέψεις του Κανονισμού:

- Συνεργαζόμαστε με άλλους βιομηχανικούς εταίρους στις Κοινοπραξίες REACH και τους διεθνείς οργανισμούς στους οποίους συμμετέχουμε για την επιτυχή ολοκλήρωση όλων των φάσεων του Κανονισμού (καταχώρηση, αξιολόγηση, αδειοδότηση) με πιστή εφαρμογή των ευρωπαϊκών κανόνων για τον ανταγωνισμό.
- Προβαίνουμε σε κατά περίπτωση αναθεωρήσεις των φακέλων καταχώρησης για όσες ουσίες προκύπτουν μεταβολές στις εκθέσεις χημικής ασφάλειας ή/και την ταξινόμηση επικινδυνότητας σύμφωνα με τα τελευταία τοξικολογικά και οικοτοξικολογικά δεδομένα ή εφόσον απαιτηθεί μέσω αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών (ECHA).
- Τα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας (ΔΔΑ) των προϊόντων μας αναθεωρήθηκαν σε πλήρη εναρμόνιση με τους Κανονισμούς REACH και CLP. Για την ασφαλή χρήση των προϊόντων μας εφαρμόζουμε τα προτεινόμενα μέτρα διαχείρισης κινδύνου που περιλαμβάνονται στα σενάρια έκθεσης ανθρώπου και περιβάλλοντος των παραρτημάτων των ΔΔΑ και προτρέπουμε τους μεταγενέστερους χρήστες να εφαρμόσουν τα αντίστοιχα προτεινόμενα μέτρα για τις δικές τους χρήσεις.

- Κατά τον σχεδιασμό των λιπαντικών εφαρμόζουμε όλες τις απαιτήσεις των Κανονισμών REACH και CLP, για την ασφαλή χρήση, την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία τους.

Στις εγκαταστάσεις του Ομίλου εφαρμόζονται οι βέλτιστες πρακτικές λειτουργίας για την ασφαλή διαχείριση των προϊόντων, με σεβασμό στο περιβάλλον. Σε όλες τις εγκαταστάσεις εφαρμόζεται Σύστημα Διαχείρισης της Ποιότητας, της Υγείας & Ασφάλειας και του Περιβάλλοντος, με στόχο την κατανόηση των αναγκών και των προσδοκιών όλων των ενδιαφερομένων μερών, αλλά και τη συνεχή βελτίωση.

3.9.1.5. Ποιότητα Καυσίμων

Διασφαλίζουμε την ποιότητα των καυσίμων μας σε όλη την εφοδιαστική αλυσίδα με συνεχείς ποιοτικούς ελέγχους, σε όλα τα στάδια.

Το πρόγραμμα “ΕΓΓΥΗΣΗ ΕΚΟ” αποτελεί το πρώτο ολοκληρωμένο πρόγραμμα ελέγχου ποιότητας και ποσότητας καυσίμων μέσω συνεχών ελέγχων από το διυλιστήριο έως το ρεζερβουάρ του πελάτη. Μέσω του προγράμματος, δίνεται η δυνατότητα ποιοτικού ελέγχου του καυσίμου από τον ίδιο τον καταναλωτή, στο πρατήριο, μέσω του spot test kit. Το 2017 πραγματοποιήθηκαν 544 έλεγχοι ποιότητας από καταναλωτές, σε πρατήρια μέσω των spot test kits. Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΑΒΕΕ συνεχίζει τη συνεργασία της με το Εργαστήριο Τεχνολογίας Καυσίμων και Λιπαντικών του ΕΜΠ, για τον ποιοτικό και ποσοτικό έλεγχο των καυσίμων των πρατηρίων.

Οι ποιοτικοί και ποσοτικοί έλεγχοι των κινητών εργαστηριακών μονάδων του ΕΜΠ αποτελούν μέρος του προγράμματος ΕΓΓΥΗΣΗ ΕΚΟ. Δύο κινητές εργαστηριακές μονάδες, στελεχωμένες με προσωπικό του ΕΜΠ, πραγματοποιούν απροειδοποίητους ποιοτικούς και ποσοτικούς ελέγχους στα πρατήρια ΕΚΟ. Παράλληλα, σε κάθε έλεγχο λαμβάνονται δείγματα καυσίμων που ελέγχονται λεπτομερώς στο Εργαστήριο Τεχνολογίας Καυσίμων και Λιπαντικών του ΕΜΠ.

Οι ποσοτικές μετρήσεις καυσίμων εκτελούνται με πιστοποιημένα ογκομετρικά δοχεία. Τον ποσοτικό έλεγχο ακολουθεί σφράγιση των αντλιών του πρατηρίου με την ταινία διασφάλισης ποιότητας. Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με το πρόγραμμα ΕΓΓΥΗΣΗ ΕΚΟ: <http://www.eko.gr/pratiria/programmata-2/> programma-engyisi-eko/.

Για τα πρατήρια BP, ήδη από το 2011, έχει αναπτυχθεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα διασφάλισης της ποιότητας των καυσίμων, σε συνεργασία με το ΕΜΠ. Δύο κινητές εργαστηριακές μονάδες, στελεχωμένες με προσωπικό του ΕΜΠ, εξοπλισμένες με ειδικές συσκευές για επιτόπιο ποιοτικό έλεγχο των βασικών χαρακτηριστικών των καυσίμων, επισκέπτονται τα πρατήρια BP, απροειδοποίητα, κάθε χρόνο. Το 2017, το ΕΜΠ πραγματοποίησε 1.483 ποιοτικούς και ποσοτικούς ελέγχους καυσίμων στα

πρατήρια ΕΚΟ και ΒΡ. Συνολικά ελέγχθηκαν ως προς την ποιότητα του καυσίμου 6.020 δείγματα ακροσωληνίων.

Τα παράπονα των πελατών που αφορούν στην ποιότητα των προϊόντων μας προωθούνται στους αρμόδιους εμπειρογνώμονες του Ομίλου προκειμένου να διερευνηθούν και να απαντηθούν. Όλες οι φυσικοχημικές αναλύσεις των προϊόντων γίνονται σε διαπιστευμένα χημικά εργαστήρια. Το 2017, διερευνήθηκαν 250 περιστατικά και απαντήθηκαν 86 ερωτήματα πελατών σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων των πρατηρίων.

3.9.1.6. Ποιότητα Λιπαντικών

Το Χημείο της υπερσύγχρονης Μονάδας Παραγωγής Λιπαντικών της ΕΚΟ είναι εξοπλισμένο με συσκευές τελευταίας τεχνολογίας και διακρίνεται για τις υψηλές του επιδόσεις του σε διεθνείς διεργαστηριακούς ελέγχους. Διεξάγει ποιοτικούς ελέγχους λιπαντικών και αεροπορικών καυσίμων. Το 2017, στο Χημείο της ΕΚΟ, διεξήχθησαν 4402 αναλύσεις αεροπορικών καυσίμων.

Τα λιπαντικά ΕΚΟ παράγονται από υψηλής ποιότητας πρώτες ύλες και είναι σχεδιασμένα ώστε να καλύπτουν μεγάλο πεδίο εφαρμογών λίπανσης, από τις πιο απλές ως τις πλέον απαιτητικές. Η ποιότητα των λιπαντικών ΕΚΟ διασφαλίζεται σε όλα τα κρίσιμα στάδια της παραγωγής, με συνεχείς ελέγχους οι οποίοι πιστοποιούν τη συμμόρφωσή τους με τις προδιαγραφές σχεδιασμού. Το 2017 διενεργήθηκαν 27912 ποιοτικοί έλεγχοι των λιπαντικών.

3.9.1.7. Σύστημα Αειφορίας Βιοκαυσίμων

Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΑΒΕΕ εφαρμόζει πιστοποιημένο εθελοντικό Σύστημα Αειφορίας Βιοκαυσίμων. Μέσω του συγκεκριμένου Συστήματος συμβάλλουμε άμεσα στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) από τα επιβατικά αυτοκίνητα και έμμεσα προάγουμε την αειφόρο παραγωγή γεωργικών πρώτων υλών.

3.9.1.8. Προσιτότητα Προϊόντων

Στον Όμιλο ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, προσφέρουμε καινοτόμα, υψηλής ποιότητας προϊόντα με ανταγωνιστική σχέση ποιότητας- τιμής σε ένα ευρύ δίκτυο πρατηρίων με πλήρη γεωγραφική κάλυψη. Επίσης, διαθέτουμε τα προϊόντα μας σε εμπορικούς πελάτες, στη βιομηχανία και σε μεταπωλητές. Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΑΒΕΕ διαθέτει εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διακίνησης υγρών

καυσίμων σε όλη την Ελλάδα και δύο εγκαταστάσεις αποθήκευσης, διακίνησης και εμφιάλωσης υγραερίων στους νομούς Θεσσαλονίκης και Αττικής.

Μέσω των θυγατρικών εταιρειών του, ο Όμιλος, δραστηριοποιείται στις αγορές της Ελλάδας, της Κύπρου, της Βουλγαρίας, της Σερβίας, του Μαυροβουνίου και της π.Γ.Δ.Μ. Παράλληλα, εξαγωγές πραγματοποιούνται σε όλες τις σημαντικές αγορές της ΝΑ Ευρώπης. Η εμπορική εταιρεία του Ομίλου έχει ισχυρή παρουσία στην ελληνική αγορά μέσω των εμπορικών σημάτων ΕΚΟ και ΒΡ.

Ποσοστό πωλήσεων ανά προϊόν σε κάθε εταιρεία του Ομίλου

Ποσοστό πωλήσεων ανά προϊόν σε κάθε εταιρεία του Ομίλου

ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΕΚΟ	ΒΡ	ΕΚΟ SERBIA	ΟΚΤΑ ΣΚΟΠΙΑ	ΕΚΟ BULGARIA	ΗΡ CYPRUS	JUGOPETROL ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ
	ΕΛΛΑΔΑ						
Βενζίνη 95 οκτανίων	12,43%	38,02%	18,3%	10,6%	12,7%	27,6%	11,4%
Βενζίνη 98 οκτανίων			6,1%	1,8%		2,1%	2,6%
Βενζίνη 100 οκτανίων	0,82%	2,79%			1,3%		
Πετρέλαιο Κίνησης	28,26%	36,81%	56%	66%	53,1%	29,3%	64,5%
Πετρέλαιο Θέρμανσης	6,68%	18,59%		6,4%		9,4%	5%
Πετρέλαιο ναυτιλίας	5,16%	0,00%				10,6%	
Λιπαντικά	0,46%	0,04%	0,1%			0,4%	
Κηροζίνη	0,08%	0,01%				1,1%	
Μαζούτ (fuel oil)	27,93%	1,21%		6%		4,2%	
Άσφαλτος	1,40%	0,36%		0,3%	8,7%		
LPG	2,12%	2,17%	18,7%	4,1%	18,9%	5,1%	1,4%
CNG							
Jet A1	14,65%	0,00% (JET A1-BP)		4,9%	3,9%	10,2%	15,1%
Polypropylene			0,9%				
Other (methane)					1,3%		

Στην Ελλάδα, ο Όμιλος διαθέτει δίκτυο σχεδόν 1.700 πρατηρίων εμπορίας καυσίμων. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζεται η «σύνθεση προϊόντων», το 2017, στην εγχώρια και στη διεθνή αγορά, όπου δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές του Ομίλου:

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ: Η εμπορική εταιρεία του Ομίλου με ισχυρή παρουσία στην ελληνική αγορά μέσω των εμπορικών σημάτων ΕΚΟ και ΒΡ δραστηριοποιείται στη λιανική και στη χονδρική πώληση. Ο συνολικός όγκος των πωλήσεων κατανέμεται ως εξής: Λιανική πώληση (μέσω πρατηρίων) 42,71%, βιομηχανικοί πελάτες 20,30%, πελάτες LPG 1,17%, αεροπορικά καύσιμα 11,56%, ναυτιλιακά καύσιμα 23,89% και λιπαντικά 0,38%.

HELLENIC PETROLEUM CYPRUS: Εταιρεία εμπορίας καυσίμων που προμηθεύει την Κυπριακή αγορά (καταναλωτές και επιχειρήσεις) με προϊόντα της ΕΚΟ (καύσιμα και λιπαντικά). Ο συνολικός όγκος των πωλήσεων κατανέμεται ως εξής: Λιανική

πώληση (μέσω πρατηρίων) 59%, εμπορικοί και βιομηχανικοί πελάτες 14,7%, πελάτες LPG 5,1%, διεθνείς πελάτες 20,8% (ναυτιλιακά καύσιμα 10,6% και καύσιμα αεροσκαφών 10,2%) και λιπαντικά 0,4%.

EKO SERBIA: Το δίκτυο πρατηρίων της περιλαμβάνει 54 πρατήρια καυσίμων (τύπου COMO), που καλύπτουν το 6,4% των τοπικών αναγκών και συνιστούν το 4% της εγχώριας αγοράς, με βάση τον αριθμό πρατηρίων. Ο όγκος πωλήσεων κατανέμεται μεταξύ χονδρικής 11% και λιανικής 89%.

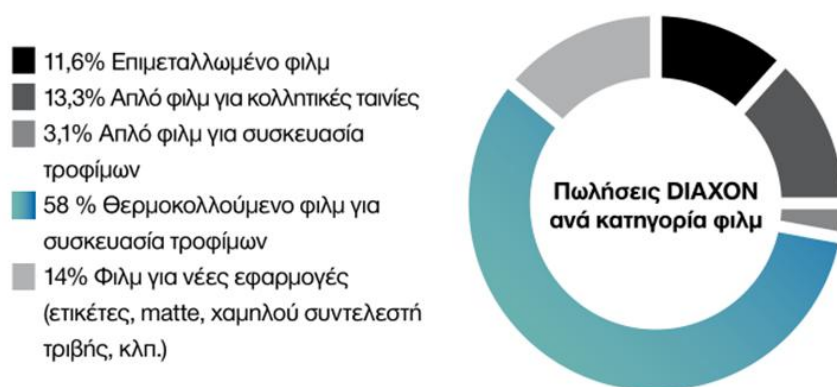
OKTA: Καλύπτει περίπου το 78% της τοπικής αγοράς καυσίμων στην π.Γ.Δ.Μ. Επιπλέον, λόγω της σημαντικής αποθηκευτικής δυνατότητάς της, λειτουργεί ως μηχανισμός ασφαλείας για την απρόσκοπτη προμήθεια καυσίμων στις αγορές όπου δραστηριοποιείται (κυρίως σε π.Γ.Δ.Μ. και Κόσσοβο και δευτερευόντως σε Σερβία, Μαυροβούνιο και Αλβανία).

Παράλληλα, είναι σημαντικός εξαγωγέας και σημαντικός εργοδότης εργασιών μεταφορών, logistics και τεχνικής υποστήριξης. Μέσω του δικτύου 25 πρατηρίων που διαθέτει καλύπτει το 9% της τοπικής λιανικής αγοράς, σε αριθμό πρατηρίων καυσίμων, ενώ έχει μερίδιο αγοράς της τάξεως του 13% ως προς τον όγκο πωλήσεων τη λιανική εμπορία.

EKO BULGARIA: Τα πρατήρια της καλύπτουν γεωγραφικώς το 90% της χώρας στη λιανική αγορά ενώ η εταιρεία αντίστοιχα το 100% της χώρας στην χονδρική. Το μερίδιο αγοράς στη λιανική είναι 6,9% (88 πρατήρια καυσίμων).

JUGOPETROL: Κατέχει το 49% του μεριδίου λιανικής αγοράς και το 41% ως προς τον αριθμό των πρατηρίων στο Μαυροβούνιο. Διαθέτει ένα δίκτυο 40 πρατηρίων, 3 σταθμών εξυπηρέτησης Yacht, 1 εγκατάσταση για ελαφρά καύσιμα στο Bar καθώς και 2 εγκαταστάσεις με αεροπορικά καύσιμα στο Tivat και την Podgorica.

DIAXON: Δραστηριοποιείται, κατά κύριο λόγο, στον τομέα της παραγωγής και διάθεσης φιλμ πολυπροπυλενίου με τη μέθοδο του «διαξονικού τανυσμού» (BOPP FILM). Το παραγόμενο προϊόν εξάγεται κατά 22%.

3.9.1.9. Υπεύθυνες Προμήθειες

Ο Όμιλος διαθέτει μεγάλο και σύνθετο κατάλογο προμηθευτών με περισσότερους από 10.000 ενεργούς προμηθευτές, για την αγορά υλικών και εξοπλισμού ή τη μίσθωση υπηρεσιών, ο οποίος περιλαμβάνει πολυεθνικές εταιρείες αλλά και τοπικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ανανεώνεται στο πλαίσιο της ανάπτυξης μιας βιώσιμης εφοδιαστικής αλυσίδας.

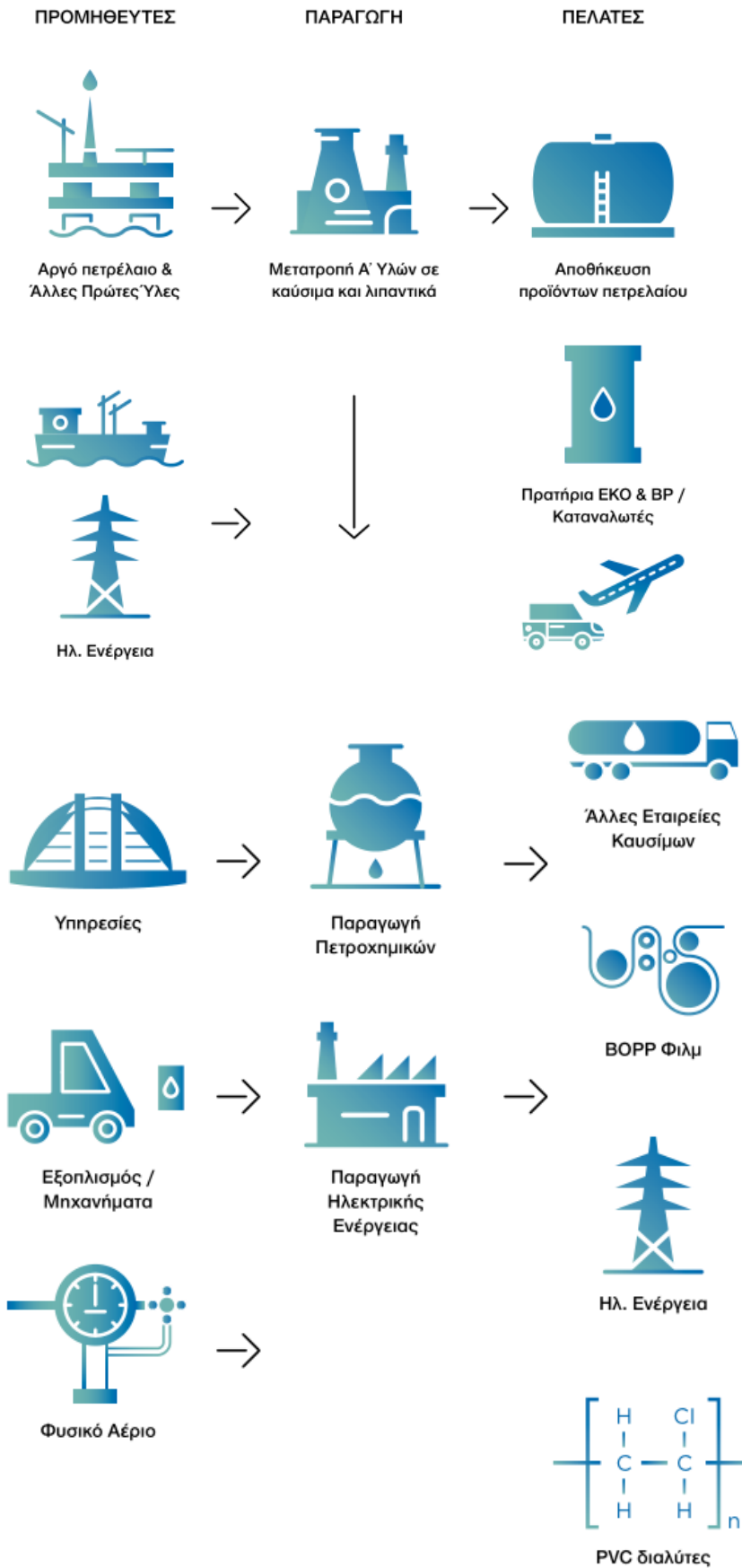
Οι προμηθευτές και οι συνεργάτες μας επιλέγονται και αξιολογούνται με βάση επιχειρηματικά κριτήρια, αλλά και με κριτήρια βιώσιμης ανάπτυξης. Το 2017 συνεχίστηκε η ενσωμάτωση στις νέες συμβάσεις και εντολές αγοράς του “όρου συμμόρφωσης” των προμηθευτών μας με τις αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ (στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της εργασίας, του περιβάλλοντος και της διαφθοράς).

Έμφαση δίνεται και στην υποστήριξη των τοπικών κοινωνιών με επιλογή τοπικών προμηθευτών, όπου είναι δυνατό, σύμφωνα πάντα με τον Κανονισμό Προμηθειών. Ο Όμιλος, μέσω ενός καθορισμένου πλαισίου συνεργασίας, σύμφωνα με τον νέο Κανονισμό Προμηθειών που τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 2017 και τον Κώδικα Δεοντολογίας, καλλιεργεί συνέργειες και μακροπρόθεσμες σχέσεις, με διαφάνεια και σεβασμό στην ανταγωνιστικότητα, την αξιοκρατία και τις ίσες ευκαιρίες.

Συνεργαζόμαστε με τους προμηθευτές μας στην εφαρμογή περιβαλλοντικών κανόνων και υπεύθυνων εργασιακών πρακτικών, καθώς και σε θέματα που αφορούν στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Μέσα από ένα καθορισμένο πλαίσιο συνεργασίας, φιλοδοξούμε να εξασφαλίσουμε ένα δίκτυο συνεργατών που να εφαρμόζει πρακτικές υπεύθυνης διαχείρισης προϊόντων αντίστοιχες αυτών του Ομίλου.

Εφοδιαστική Αλυσίδα

3.9.1.10. Εξυπηρέτηση Πελατών

Τακτικές επιθεωρήσεις διεξάγονται, στα πρατήρια του Ομίλου, για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας της υλοποίησης των οδηγιών σχετικά με την ασφάλεια, τη λειτουργία και την εξυπηρέτηση. Παράλληλα, έχουν καθιερωθεί τρόποι με τους οποίους ο πελάτης επικοινωνεί τις απόψεις του και μηχανισμοί που διασφαλίζουν την κατάλληλη ανάδραση, όπως:

- Πρόγραμμα Μυστικού Επισκέπτη: Ενδεδειγμένος έλεγχος της εξυπηρέτησης στο πρατήριο και της τήρησης των προδιαγραφών λειτουργίας. Συγκεκριμένα, κατόπιν επιλογής των μυστικών επισκεπτών ελέγχονται 60 σημεία σε 7 τομείς του πρατηρίου (πλατεία και εξοπλισμός, εξυπηρέτηση, ασφάλεια, κατάσταση, στολές, τουαλέτες, προωθητικές ενέργειες).

Συνολικά στο 2017 πραγματοποιήθηκαν 4.835 επισκέψεις σε πρατήρια μέσα από το πρόγραμμα του μυστικού επισκέπτη. Κάθε πρατήριο δέχτηκε επίσκεψη από τον μυστικό επισκέπτη από 4 έως 12 φορές ετησίως. Τα αποτελέσματα των επισκέψεων αναρτώνται μηνιαίως σε ηλεκτρονική πλατφόρμα, στην οποία παρέχεται πρόσβαση σε όλα τα στελέχη πωλήσεων, έτσι ώστε να γίνεται δυνατή η παρακολούθηση της διαχρονικής εξέλιξης των αποτελεσμάτων των πρατηρίων καθώς και διαφόρων άλλων δεικτών χρήσιμων για την βελτίωση και ανάπτυξη των υπηρεσιών του δικτύου.

Τέλος, βάσει του προγράμματος του μυστικού επισκέπτη, γίνεται η επιβράβευση των πρατηρίων με αποζημίωση του ποσού αγοράς στολών, καθώς και η επιβράβευση των καλύτερων πρατηρίων στο ετήσιο event Retail Championship (το 2017 βραβεύτηκαν 38 πρατήρια και αντίστοιχα 38 επιθεωρητές από όλες τις χώρες, ως Retail Champions της προηγούμενης χρονιάς).

- Έρευνες Αγοράς: Με γνώμονα την αξιολόγηση της ικανοποίησης των πελατών μας η εταιρεία πραγματοποίησε και το 2017 ποιοτικές και ποσοτικές έρευνες αγοράς. Συγκεκριμένα, το 2017 διεξήχθησαν συνολικά 24 έρευνες αγοράς που κάλυψαν τις τέσσερις βασικές κατηγορίες: Τη σημασία των εμπορικών σημάτων EKO & BP, την επίδοση των εργαζομένων στα πρατήρια, την επιτυχία των προγραμμάτων προώθησης πωλήσεων και τις ανάγκες για νέες υπηρεσίες και προϊόντα.

- «Περισσότερα για σένα» στα Πρατήρια BP:

Προσπαθούμε να καλύπτουμε ακόμη περισσότερες ανάγκες, όχι μόνο του οχήματος, αλλά και του οδηγού και όλων των επιβατών, προσφέροντας ειδικές υπηρεσίες όπως:

- Δωρεάν WiFi στο χώρο του καταστήματος

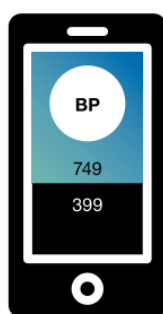
- Ειδικό γαντζάκι φύλαξης κατοικίδιων και ειδικός χώρος “pet corner”

-Ειδική λωρίδα άνετου και ασφαλούς ανεφοδιασμού αφιερωμένη στη μοτοσυκλέτα, τον αναβάτη και τις ξεχωριστές τους ανάγκες.

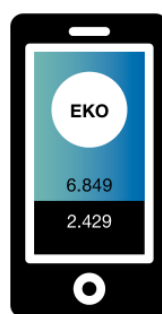
- Δωρεάν Έλεγχος 12 Σημείων που περιλαμβάνει μια οπτική εξέταση βασικών σημείων του αυτοκινήτου (πίεση ελαστικών, λιπαντικά, λειτουργία φώτων) που πρέπει όλοι οι οδηγοί να εκτελούν πριν από ένα ταξίδι αλλά και στην καθημερινότητά τους, ώστε να συνεχίσουν με σιγουριά τη διαδρομή τους.

• Συνεχής 24ωρη Εξυπηρέτηση: Για την καλύτερη εξυπηρέτηση και ανταπόκριση στις ανάγκες των πελατών μας, λειτουργεί 24ωρη γραμμή εξυπηρέτησης στο τηλέφωνο 211- 1818031 για τα πρατήρια BP και 211-1818050 για τα πρατήρια ΕΚΟ. Η διαχείριση των κλήσεων έχει ανατεθεί σε ειδικά εκπαιδευμένους από την εταιρεία υπαλλήλους της ICAP και στη συνέχεια, τα αιτήματα προωθούνται στους αρμόδιους για επίλυση/απάντηση.

Στατιστικά στοιχεία κλήσεων για τις γραμμές επικοινωνίας των πρατηρίων ΕΚΟ & BP (2017)

Όσον αφορά στα πρατήρια BP, για το έτος 2017, οι συνεργάτες μας στην ICAP δέχθηκαν συνολικά 749 κλήσεις από πελάτες. Από αυτές, 399 κλήσεις, παραπέμφθηκαν στους αρμόδιους υπαλλήλους των εμπορικών εταιριών του Ομίλου για επικοινωνία με τους πελάτες μέσα σε 24 ώρες, με στόχο την άμεση διευθέτηση των αιτημάτων τους.

Αντίστοιχα για τα πρατήρια ΕΚΟ, για το έτος 2017, οι δέχθηκαν συνολικά 6.849 κλήσεις από πελάτες. Από αυτές, 2.429 κλήσεις παραπέμφθηκαν στους αρμόδιους υπαλλήλους των εμπορικών εταιριών του Ομίλου για επικοινωνία με τους πελάτες μέσα σε 24 ώρες, με στόχο την άμεση διευθέτηση των αιτημάτων τους. Και για τις δύο εταιρείες, 28 κλήσεις για αιτήματα που αφορούσαν το 2017, εξυπηρετήθηκαν το 2018.

3.9.1.11. Διαφήμιση και Προώθηση Προϊόντων

Όλες οι δραστηριότητες σχετικά με τη διαφήμιση και την προώθηση των προϊόντων συμφωνούν πλήρως με τον κώδικα δεοντολογίας του Συνδέσμου Διαφημιζόμενων Ελλάδος και της Ένωσης Εταιρειών Διαφήμισης και Επικοινωνίας (βλ. και δείκτη 417-3). Τα στελέχη του μάρκετινγκ συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα και σεμινάρια, ώστε να ενημερώνονται για τις βέλτιστες πρακτικές και τους νέους κανονισμούς.

KPIs Εμπορίας

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 (στόχος)
Αριθμός πρατηρίων Καλυψών	54 (48 brand EKO & 6 brand BP)	90 (60 brand EKO & 30 brand BP)	139 (77 brand EKO & 62 brand BP)	166 (88 brand EKO & 78 brand BP)	181 (95 brand EKO & 86 brand BP)	201 (108 brand EKO & 93 brand BP)	222 (120 brand EKO & 102 brand BP)
Μέσος όρος ανθρωποωρών εκπαίδευσης (διαχειριστές, πρατηριούχοι και υπάλληλοι)	499 / 251 Ο μέσος όρος εκπαίδευσης ανά άτομο αντιστοιχεί σε 1,99 ώρες		2.237 / 284 Ο μέσος όρος εκπαίδευσης ανά άτομο αντιστοιχεί σε 7,9 ώρες	9.982 / 1.712 Ο μέσος όρος εκπαίδευσης ανά άτομο αντιστοιχεί σε 5,8 ώρες	8.705 / 2.731 Ο μέσος όρος εκπαίδευσης ανά άτομο αντιστοιχεί σε 3,2 ώρες	13.168 / 4.194 Ο μέσος όρος εκπαίδευσης ανά άτομο αντιστοιχεί σε 3,1 ώρες	10.348 ώρες / 3.380 άτομα Ο μέσος όρος εκπαίδευσης ανά άτομο αντιστοιχεί σε 3,06 ώρες

3.10. Περιβάλλον, ενέργεια και κλιματική αλλαγή

Στο κεφάλαιο περιγράφονται στοιχεία σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, Συγκεκριμένα περιγράφονται ενέργειες όπως προγράμματα ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης των αποβλήτων, ποσοστά αποβλήτων που ανακυκλώνονται, δράσεις μείωσης των εκπομπών αερίων και της κατανάλωσης ενέργειας κλπ.

Ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις στον τομέα της ενέργειας και της κλιματικής αλλαγής. Συγκεκριμένα, σύμφωνα και με τη στρατηγική του για βιώσιμη ανάπτυξη, έχει θέσει βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους βελτίωσης ενεργειακών επιδόσεων και μείωσης εκπομπών, σύμφωνα και με τους διεθνείς Στόχους του ΟΗΕ για Καθαρή Ενέργεια (SDG 7) και για το Κλίμα (SDG 12).

Η στρατηγική του Ομίλου αναφορικά με το περιβάλλον συνίσταται στη συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων (πχ. διαχείριση φυσικών πόρων, αέριων εκπομπών, στερεών και υγρών αποβλήτων) αλλά και στην ουσιαστική συνεισφορά του στην αντιμετώπιση των αιτιών και των επιπτώσεων του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής. Κύριος στόχος η αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας.

Στον τομέα του περιβάλλοντος ο Όμιλος επενδύει στην πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, εφαρμόζοντας τα κατάλληλα μέτρα και τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, πρακτικές και τεχνολογίες σε ολόκληρο τον κύκλο προϊόντος, από το σχεδιασμό του παραγωγικού σχήματος και την εφαρμογή αντιρρυπαντικής τεχνολογίας, μέχρι την τελική κατανάλωση των προϊόντων –καυσίμων.

Βελτιώνοντας συνεχώς τις λειτουργικές παραμέτρους και μειώνοντας το περιβαλλοντικό και ανθρακικό αποτύπωμα, ο Όμιλος έρχεται συνεχώς πιο κοντά στους στόχους του για:

- Συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων για την προστασία του νερού, του αέρα και του εδάφους.

- Αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της βέλτιστης χρήσης φυσικών πόρων, βάσει των αρχών της βιώσιμης κατανάλωσης και παραγωγής.
- Μείωση των εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου, για την αντιμετώπιση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής.

Ο Όμιλος εφαρμόζει απαρέγκλιτα την πολιτική του για το περιβάλλον, έτσι όπως αυτή δεσμεύει όλο το προσωπικό του και ενσωματώνεται σε κάθε δραστηριότητά του. Η πολιτική του Ομίλου ΕΛΠΕ για το περιβάλλον εφαρμόζεται με τη χρήση σειράς εργαλείων, όπως η θέσπιση στόχων για κάθε δραστηριότητα, η παρακολούθηση όλων των περιβαλλοντικών παραμέτρων μέσω ευρωπαϊκών δεικτών, η σύγκριση (benchmarking) με τις επιδόσεις του κλάδου στην Ευρώπη, η συνεχής περιβαλλοντική εκπαίδευση του προσωπικού και η εφαρμογή και πιστοποίηση των συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης στο ευρύ φάσμα των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Επιπλέον, ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ αξιολογεί τακτικά την τήρηση των σχετικών διαδικασιών περιβαλλοντικής διαχείρισης σε κάθε εγκατάσταση, είτε μέσω εσωτερικών επιθεωρήσεων από καταρτισμένο και έμπειρο προσωπικό είτε μέσω επιθεωρήσεων από ανεξάρτητους διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης.

Παράλληλα, παρακολουθεί την εξέλιξη των περιβαλλοντικών δεικτών (KPIs), οι οποίοι περιλαμβάνονται στις περιοδικές αναφορές του Ομίλου και στα κριτήρια αξιολόγησης της απόδοσης των στελεχών.

Ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ στοχεύει τόσο στη μείωση των αέριων εκπομπών όσο και των παραγόμενων αποβλήτων μέσω συγκεκριμένων δράσεων, όπως η μεγιστοποίηση της χρήσης αέριων καυσίμων, η χρήση καυσίμων υψηλότερων περιβαλλοντικών προδιαγραφών και η εφαρμογή προηγμένων τεχνολογιών στην παραγωγική διεργασία, έχοντας ως αφετηρία τις Ευρωπαϊκές Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές για τον κλάδο. Το 2017, συνεχίστηκαν οι δράσεις βελτίωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των εγκαταστάσεων, με εμφανή τα αποτελέσματα αυτών στην πορεία των δεικτών.

3.10.1. Ενέργεια & Κλιματική Αλλαγή

3.10.1.1. Γιατί είναι ουσιαστικό;

Το φαινόμενο της Κλιματικής Αλλαγής επηρεάζει την επιχειρηματική μας δραστηριότητα, δημιουργώντας σημαντικές προκλήσεις και ευκαιρίες. Με βασική δραστηριότητα τη διύλιση πετρελαίου είμαστε συνάμα παραγωγός ενεργειακών προϊόντων και καταναλωτής ενέργειας. Η κατανάλωση ενέργειας αποτελεί σημαντικό λειτουργικό κόστος αλλά ταυτόχρονα και την κύρια πηγή των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Έτσι, σχεδιάζουμε τον ενεργειακό μετασχηματισμό για μια οικονομία χαμηλού άνθρακα, ανταποκρινόμενοι στη συνεχιζόμενη αύξηση της ζήτησης ενέργειας και της διασφάλισης της ενεργειακής επάρκειας με τη λήψη μέτρων και έργων για τη μείωση των εκπομπών.

Παράλληλα, επειδή δραστηριοποιούμαστε κυρίως στην Ελλάδα, χώρα με μεγάλο παράκτιο μέτωπο, έχουμε ξεκινήσει τη μελέτη για την προσαρμογή και αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής. Οι πιθανοί κίνδυνοι και ευκαιρίες για τις επιχειρησιακές δραστηριότητες του Ομίλου, εξετάζονται στη διαχείριση του Συστήματος Εμπορίας Εκπομπών και στις μελέτες σκοπιμότητας επενδύσεων-ενεργειών, αγοράς πρώτων υλών.

3.10.1.2. Η φιλοδοξία του Ομίλου

Θέλουμε να μειώσουμε το ανθρακικό μας αποτύπωμα δηλαδή την κατανάλωση ενέργειας και τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα έτσι ώστε να συμβάλλουμε στην αντιμετώπιση των αιτιών και των επιπτώσεων του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, να οδηγηθούμε στον ενεργειακό μετασχηματισμό και να εξελιχθούμε σε μια εταιρία παροχής ενεργειακών λύσεων χαμηλών εκπομπών άνθρακα.

3.10.1.3. Η προσέγγιση του Ομίλου

Επειδή η κατανάλωση ενέργειας αποτελεί σημαντικό λειτουργικό κόστος των δραστηριοτήτων μας, αλλά ταυτόχρονα και την κύρια πηγή των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, επενδύουμε στην αριστοποίηση της ενεργειακής διαχείρισης, στην εξοικονόμηση ενέργειας στην παραγωγική δραστηριότητα και στη διοικητική λειτουργία, καθώς και στην αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Παράλληλα μελετάται το εύρος παρεμβάσεων – έργων για την προσαρμογή των εγκαταστάσεων και των κρίσιμων ενεργειακών υποδομών στην κλιματική αλλαγή.

Η εφαρμογή της περιβαλλοντικής πολιτικής του Ομίλου που σχετίζεται με την ενέργεια & την κλιματική αλλαγή επιτυγχάνεται με τη χρήση σειράς εργαλείων, όπως η θέσπιση στόχων και δεικτών επίδοσης. Επίσης, παρακολουθούνται όλοι οι περιβαλλοντικοί παράμετροι μέσω ευρωπαϊκών δεικτών και πραγματοποιείται σύγκριση (benchmarking) με τις επιδόσεις του κλάδου στην Ευρώπη. Σημαντικό κομμάτι της διαχείρισης της κλιματικής αλλαγής εντός του Ομίλου αποτελεί η συνεχής περιβαλλοντική εκπαίδευση του προσωπικού και των κοινωνικών εταίρων σε ολόκληρο το ευρύ φάσμα των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει ενεργό συμμετοχή στη διαμόρφωση πολιτικών για την ενέργεια & την κλιματική αλλαγή, σε εθνικό & ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως το Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (EU ETS), την Οδηγία Ενεργειακής Απόδοσης κ.ά.

Η προσέγγιση μας και τα μέχρι τώρα αποτελέσματα αξιολογούνται θετικά, αν ληφθεί υπόψη η σημαντική πρόοδος στην επίτευξη των ποσοτικών στόχων, στον δείκτη έντασης εκπομπών CO₂ στα διυλιστήρια με τα έργα εξοικονόμησης ενέργειας και στη συνεχή μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος μέσω επενδύσεων σε ΑΠΕ.

3.10.1.4. Επίδοση – ποσοτικά στοιχεία

Η πολιτική για την ενέργεια και για την κλιματική αλλαγή αποτελεί σημαντική πρόκληση για τον Όμιλο των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ λόγω της διύλισης πετρελαίου, έναν από τους βασικούς παραγωγικούς τομείς δραστηριοποίησής του. Η κατανάλωση ενέργειας αποτελεί σημαντικό λειτουργικό κόστος αλλά ταυτόχρονα και την κύρια πηγή των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Έτσι, σχεδιάζουμε τον ενεργειακό μετασχηματισμό για μια οικονομία χαμηλού άνθρακα, ανταποκρινόμενοι στη συνεχιζόμενη αύξηση της ζήτησης ενέργειας και στην ασφάλεια εφοδιασμού, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην επίτευξη του Στόχου 7 & του Στόχου 13 του ΟΗΕ.

3.10.1.5. Αύξηση ενεργειακής απόδοσης – εξοικονόμηση ενέργειας & επενδύσεις

Η βέλτιστη ενεργειακή αποδοτικότητα και η εξοικονόμηση ενέργειας ήταν και παραμένουν τα κυριότερα εργαλεία για την αντιμετώπιση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής. Αν και οι πιο αυστηρές προδιαγραφές καυσίμων (μηδενικού θείου) την τελευταία δεκαετία συμβάλλουν στην βελτίωση ποιότητας ατμόσφαιρας ταυτόχρονα αυξάνουν την κατανάλωση ενέργειας για την παραγωγή τους. Παρ' όλα αυτά τα διυλιστήρια του Ομίλου έχουν καταφέρει να παράγουν καθαρά καύσιμα με υψηλή ενεργειακή αποδοτικότητα.

Η χρήση καθαρότερων αερίων καυσίμων στην παραγωγική διαδικασία όπως φυσικό αέριο και αέριο διυλιστηρίου (refinery gas) μεγιστοποιείται και μειώνεται η κατανάλωση υγρών καυσίμων.

Παράλληλα, για την μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος, ο Όμιλος επενδύει σε έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), αύξησης ενεργειακής απόδοσης, εξοικονόμησης ενέργειας, καθώς και σε νέες τεχνολογίες στην ενέργεια και στις μεταφορές.

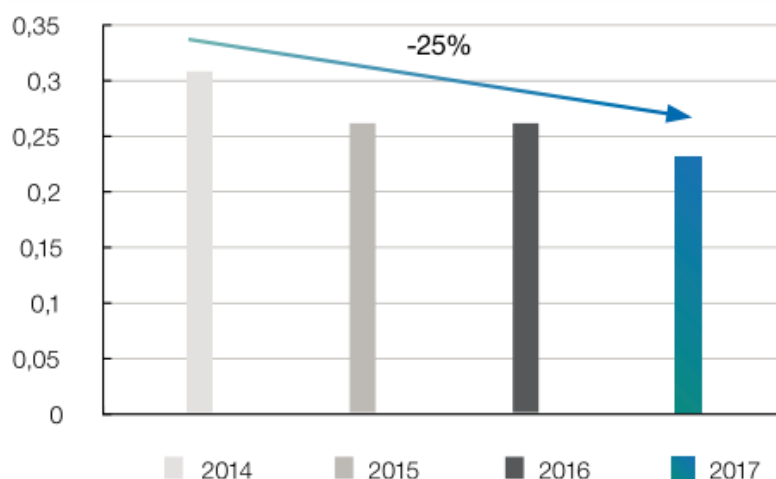
3.10.1.6. Στόχοι

- Μείωση του δείκτη $\text{tn εκπομπών CO}_2 / \text{tn τροφοδοσίας αργού πετρελαίου (crude oil)}$ κατά 5% ως το 2020.
- Μείωση του αποτυπώματος άνθρακα του Ομίλου κατά 250.000 τόνους CO_2 μέσω επενδύσεων σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - ΑΠΕ (κατ' ελάχιστον 100MW ηλεκτροπαραγωγής) ως το 2025.

Σημαντικότερα επιτεύγματα 2017 (highlights)

- Αποφυγή 250 kt CO_2 λόγω ιδιοπαραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας στα εγχώρια διυλιστήρια του Ομίλου
- Μείωση 25% του δείκτη $\text{tn εκπομπών CO}_2 / \text{tn τροφοδοσίας αργού πετρελαίου (crude oil)}$ (έναντι αρχικού στόχου -5% για το 2020) σε σύγκριση με το έτος 2014
- Μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος που υπερβαίνει τους 84.000 τόνους CO_2 μέσω επενδύσεων σε ΑΠΕ.

Δείκτης τη εκπομπών CO₂/τη τροφοδοσίας αργού

Ο δείκτης τη εκπομπών CO₂/τη τροφοδοσίας αργού πετρελαίου (crude oil) συνεχίζει μειούμενος και το 2017, παρά τα σημαντικά αυξημένα επίπεδα λειτουργίας του έτους, υπερκαλύπτοντας τον αρχικό στόχο που είχε τεθεί (-25% έναντι αρχικού στόχου -5% για το 2020), αποτέλεσμα που αντικατοπτρίζει τη συνεισφορά των σημαντικών δράσεων - έργων εξοικονόμησης ενέργειας και των υπόλοιπων επεμβάσεων αριστοποίησης στα διυλιστήρια του Ομίλου.

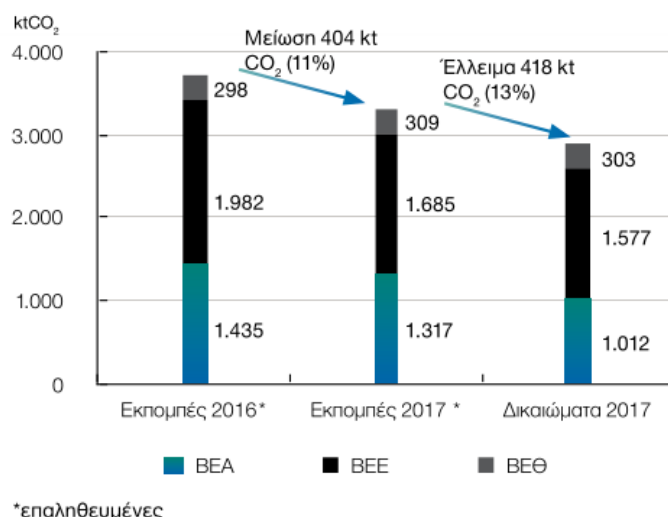
3.10.1.7. Επιδόσεις

Όσον αφορά την παρακολούθηση και αναφορά των εκπομπών, ο Όμιλος παρακολουθεί συστηματικά όχι μόνο τις άμεσες εκπομπές CO₂ (Scope 1) αλλά και τις έμμεσες εκπομπές (Scope 2 και 3) στο μεγαλύτερο ποσοστό των δραστηριοτήτων του.

Όσον αφορά τις άμεσες εκπομπές, τα διυλιστήρια του Ομίλου συμμετέχουν από τη σύσταση του στο Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου (EU ETS), ενώ από το 2013 ακολουθούν όλες τις διαδικασίες παρακολούθησης, υπολογισμού και επαλήθευσης των εκπομπών σύμφωνα με τους Κανονισμούς της τρίτης φάσης του EU ETS 2013-2020. Το ανθρακικό αποτύπωμα των τριών διυλιστηρίων είναι το 4% των συνολικών εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου της χώρας.

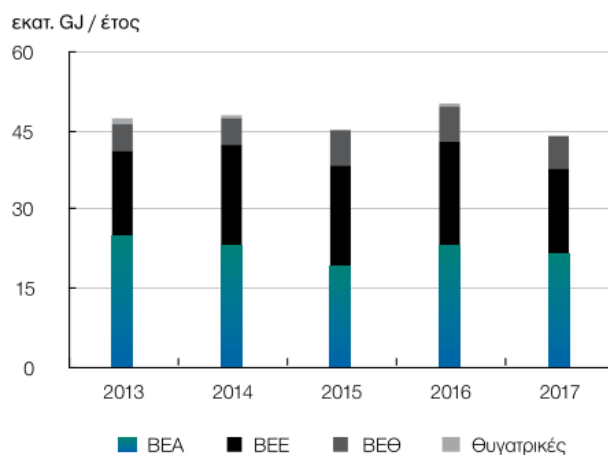
Στο παρακάτω διάγραμμα παρατίθενται οι τελικές επαληθευμένες εκπομπές CO₂ των τριών διυλιστηρίων για τα έτη 2016 (για λόγους σύγκρισης) και 2017, καθώς και τα δικαιώματα εκπομπών για το 2017.

Επαληθευμένες εκπομπές και δωρεάν δικαιώματα CO₂ στα τρία διυλιστήρια του Ομίλου 2017

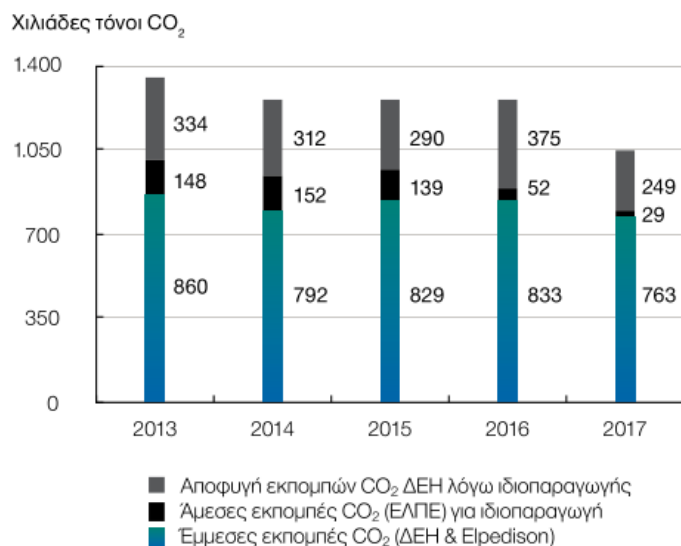
Η συνολική κατανάλωση ενέργειας του Ομίλου, όπως παρουσιάζεται στο παρακάτω διάγραμμα, είναι μειωμένη κατά 12% σε σύγκριση με το έτος 2016. Η διαφορά προκύπτει κυρίως λόγω γενικής συντήρησης (shutdown) του διυλιστηρίου της Ελευσίνας.

Συνολική κατανάλωση ενέργειας Ομίλου 2013-2017

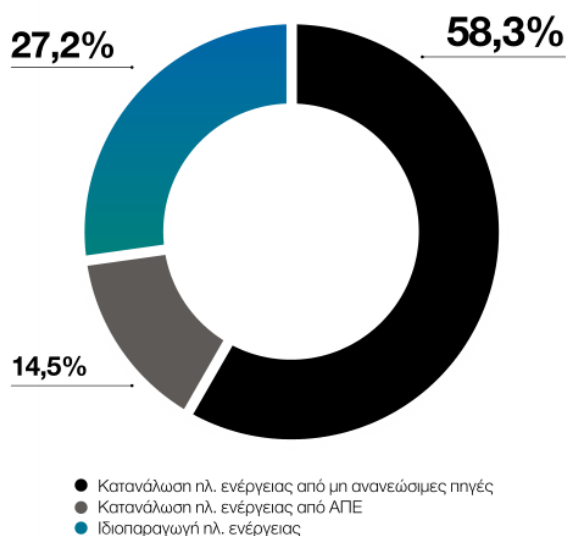
Επενδύοντας στην αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας σε όλα τα διυλιστήρια του Ομίλου λειτουργούν μονάδες συμπαραγωγής, οι οποίες συνεισφέρουν στην αποφυγή σημαντικού ποσοστού εκπομπών CO₂ (παρακάτω διάγραμμα), οι οποίες θα εκπέμπονταν αν η ιδιοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια προερχόταν από πάροχο με διαφορετικό μείγμα καύσιμης ύλης (όπως η ΔΕΗ).

Η συμβολή της ιδιοπαραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας στα εγχώρια διυλιστήρια του Ομίλου και εκπομπές CO₂ που αποφεύχθηκαν λόγω της ιδιοπαραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας σε συνάρτηση με αυτές της συνολικής κατανάλωσης παρουσιάζονται στην ακόλουθη εικόνα.

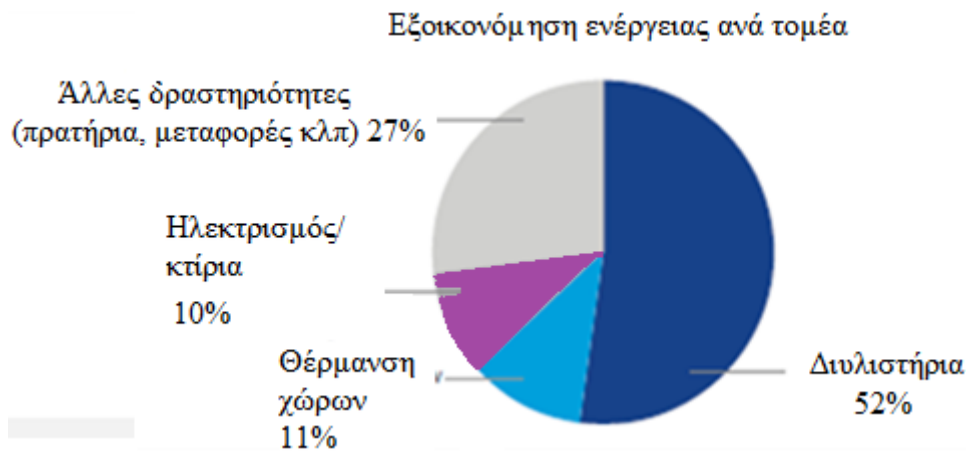
Όπως φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα, το 2017, η ιδιοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια αποτέλεσε το 27% της συνολικής καταναλισκόμενης ηλεκτρικής ενέργειας.

Συνολική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ανά τρόπο παραγωγής

Ο Όμιλος παρακολουθεί επιπλέον και τις άλλες έμμεσες εκπομπές από τις δραστηριότητές του. Ενδεικτικά αναφέρεται η εκτίμηση των εκπομπών CO₂ από τις μεταφορές με πλοία πρώτων υλών και προϊόντων και η εκτίμηση του ανθρακικού αποτυπώματος (έργο carbon footprint) από το σύνολο των δραστηριοτήτων στα κτήρια γραφείων του Ομίλου (κεντρικές υπηρεσίες και διυλιστήρια Ασπροπύργου, Ελευσίνας και Θεσσαλονίκης – πιστοποίηση My Climate).

- Άλλα στοιχείο που θα μπορούσε να παρουσιάζεται είναι η εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται από υιοθέτηση ορθών πρακτικών, σε χώρους και κτίρια της εταιρείας, στις μονάδες παραγωγής, στα σημεία πώλησης/ πρατήρια κλπ. (πηγή: Τροποποιημένο διάγραμμα από τον απολογισμό του Ομίλου ΟΤΕ-COSMOTE)

3.10.1.8. Διαχείριση κινδύνου – Κίνδυνοι & Ευκαιρίες

Οι πιθανοί κίνδυνοι και οι σχετικές χρηματο-οικονομικές επιπτώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της έκθεσης σκοπιμότητας για κάθε έργο και επένδυση. Αυτό γίνεται και από την πλευρά αντιμετώπισης του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής αλλά και από πλευράς της στρατηγικής προσαρμογής στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής (πχ. για την περίπτωση των φυσικών μεταβολών, οι οποίες εκτιμώνται ως σημαντικές για εγκαταστάσεις κοντά στο παράκτιο μέτωπο της Ελλάδας).

Οι προφανείς χρηματοοικονομικές επιπτώσεις έχουν να κάνουν με το κόστος, που σχετίζεται με το προβλεπόμενο έλλειμμα δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου καθώς τα τρία διυλιστήρια του Ομίλου στην Ελλάδα συμμετέχουν στο EU ETS.

Για την περίοδο 2013-2020 (3η φάση εμπορίας δικαιωμάτων) και σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες κατανομής δικαιωμάτων, το κόστος συμμόρφωσης έχει αυξηθεί σημαντικά ειδικά τους τελευταίους μήνες του 2017, λόγω της μειούμενης κατανομής δικαιωμάτων από χρόνο σε χρόνο με την ταυτόχρονη αύξηση οριζόντιου συντελεστή μείωσης (CSCF), αλλά και την σημαντική αύξηση της τιμής των δικαιωμάτων. Επιπροσθέτως, με βάση τις πρόσφατες αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για εφαρμογή μηχανισμού αποθέματος δικαιωμάτων (Market Stability Reserve) και την αναδιάρθρωση του ΣΕΔΕ για την περίοδο 2021-2030, αναμένεται σημαντική αύξηση της τιμής των δικαιωμάτων (€/tn) η οποία θα επηρεάσει άμεσα και το μελλοντικό κόστος συμμόρφωσης.

Σημειώνεται επίσης ότι, λόγω του ότι για δραστηριότητες ηλεκτροπαραγωγής δεν κατανέμονται δωρεάν δικαιώματα από το 2013, τα δυλιστήρια επιβαρύνονται επιπλέον με το αυξημένο κόστος για την ηλεκτρική ενέργεια που αγοράζουν, καθώς το κόστος αγοράς δικαιωμάτων για την ηλεκτροπαραγωγή μετακυλιέται στους καταναλωτές.

Άλλοι πιθανοί κίνδυνοι περιλαμβάνουν αυξημένο κόστος για καύσιμα και πρώτες ύλες, μειωμένη ζήτηση ενεργοβόρων προϊόντων καθώς και πρόσθετα μέτρα για τον έλεγχο και περιορισμό των εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου (ΑτΘ), οι οποίοι είναι ανάλογοι για τον κλάδο σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Σημειώνεται ότι η εφαρμογή της κύριας στρατηγικής του Ομίλου για αύξηση της ενεργειακής απόδοσης έχει ήδη συμβάλλει στο να μειωθεί το έλλειμμα και το λειτουργικό κόστος άνθρακα. Παράλληλα, αξιολογούνται πιθανές ευκαιρίες για τη διεύθυνση στο φυσικό αέριο και στα προηγμένα βιοκαύσιμα.

3.10.1.9. Βιοκαύσιμα

Τα βιοκαύσιμα αποτελούν τα μόνα άμεσα υποκατάστατα των ορυκτών καυσίμων, που διατίθενται σήμερα σε μεγάλη κλίμακα για καύσιμα μεταφορών, ενώ η χρήση τους συμβάλλει στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) των οχημάτων και σε πιο φιλικές προς το περιβάλλον μεταφορές, χωρίς να απαιτούνται σημαντικές μετατροπές στα οχήματα και στα δίκτυα διανομής.

Ο όρος βιοκαύσιμα για την ελληνική αγορά αναφέρεται κυρίως στο βιοντίζελ. Το βιοντίζελ είναι καύσιμο παρόμοιων ιδιοτήτων με το ντίζελ. Χρησιμοποιείται ως συστατικό (μετά από ανάμειξη με το συμβατικό ντίζελ) σε όλα τα ντίζελοκίνητα οχήματα, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή προδιαγραφή μίγματος. Σε συνέχεια πρόσφατης ελληνικής νομοθεσίας, ο Όμιλος προετοιμάζεται για την ανάμειξη βιοαιθανόλης με τη συμβατική βενζίνη για χρήση σε όλα τα βενζινοκίνητα οχήματα από το 2019.

Βιοντίζελ που παραλήφθηκε και χρησιμοποιήθηκε στο ντίζελ κίνησης

Έτος	Βιο-ντίζελ (m ³)	%κ.ο στο ντίζελ κίνησης
2013	101.269	6,73
2014	112.891	7,00
2015	112.680	7,00
2016	116.626	7,10
2017	112.338	7,11

3.10.1.10. Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Τα τελευταία πέντε χρόνια έχουν αναπτυχθεί και λειτουργούν ήδη φωτοβολταϊκοί σταθμοί σε ακίνητα του Ομίλου, συνολικής ονομαστικής ισχύος 10 MW και ένα αιολικό πάρκο ισχύος 7 MW στην Πύλο του Ν. Μεσσηνίας. Επίσης βρίσκονται σε λειτουργία 7 φωτοβολταϊκά έργα συνολικής ονομαστικής ισχύος 70 kW για αυτοπαραγωγή με ιδιοκατανάλωση (πρόγραμμα net-metering) σε ισάριθμα πρατήρια υγρών καυσίμων ΕΚΟ και ΒΡ. Σε διάφορα στάδια ανάπτυξης βρίσκονται άλλο ένα φωτοβολταϊκό έργο συνολικής ονομαστικής ισχύος 2 MW καθώς και 5 μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας από καύση βιομάζας (προερχόμενης από υπολειμματική γεωργία) συνολικής ισχύος 25 MW. Επιπλέον, σε συνεργασία με την ΛΑΡΚΟ, αναπτύσσεται ένα χαρτοφυλάκιο 130 MW φωτοβολταϊκών, καθώς και αιολικών και υβριδικών έργων.

Η συνολική παραγωγή ενέργειας από τους ΦΒ σταθμούς του Ομίλου έχει ξεπεράσει τις 11 GWh από την έναρξη λειτουργίας τους και η παραγωγή του αιολικού πάρκου στη Μεσσηνία ξεπέρασε τις 73 GWh αντίστοιχα. Η συνολική αποφυγή εκπομπών CO₂ υπερβαίνει τους 84.000 τόνους.

3.10.1.11. Επόμενα βήματα

- Βελτιστοποίηση ενεργειακής απόδοσης εγκαταστάσεων- έργα εξοικονόμησης ενέργειας
- Η μελέτη κινδύνων από την κλιματική αλλαγή –και εσωτερικής τιμής άνθρακα.
- Μελέτη για τις δράσεις- έργα που απαιτούνται για την προσαρμογή (adaptation) των εγκαταστάσεων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής των εγκαταστάσεων του Ομίλου – σε εξέλιξη
- Επέκταση επενδύσεων σε ΑΠΕ

3.10.2. Ποιότητα Αέρα

3.10.2.1. Γιατί είναι ουσιαστικό;

Η κοινωνικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνη και αποτελεσματική λειτουργία μας απαιτεί τη συνεχή μείωση των αέριων εκπομπών έτσι ώστε να ελαχιστοποιούμε την επίπτωση μας στην ποιότητα της ατμόσφαιρας και να συμβάλλουμε ουσιαστικά στην βελτίωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα των περιοχών δραστηριοποίησης μας.

Η κοινωνικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνη λειτουργία μας αναπτύσσει σχέσεις εμπιστοσύνης και συνεργασίας με τις τοπικές κοινωνίες. Η συνεχής μείωση των αέριων εκπομπών και η βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιράς επιτυγχάνεται με την υιοθέτηση βέλτιστων διαθέσιμων πρακτικών και επενδύσεων σε σύγχρονες τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών.

3.10.2.2. Η φιλοδοξία του Ομίλου

Επιδιώκουμε τη συνεχή μείωση των δεικτών αέριων εκπομπών σε όλες τις δραστηριότητες μας και την ευρεία αποδοχή της σημαντικής συνεισφοράς μας στην βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας των τοπικών κοινωνιών.

3.10.2.3. Η προσέγγιση του Ομίλου

Στοχεύουμε στη συνεχή μείωση των αέριων εκπομπών μέσω συγκεκριμένων δράσεων, όπως η μεγιστοποίηση της χρήσης αέριων καυσίμων, η χρήση καυσίμων υψηλότερων περιβαλλοντικών προδιαγραφών και η εφαρμογή προηγμένων τεχνολογιών στην παραγωγική διεργασία. Δεσμευόμαστε για την αυστηρή τήρηση όλων των εθνικών και ευρωπαϊκών νομοθεσιών και βέλτιστων πρακτικών, με αντιπροσωπευτικό παράδειγμα τη συμμόρφωση μας όπως με τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές για τον κλάδο των πετρελαιοειδών και την Ευρωπαϊκή Οδηγία των Βιομηχανικών Εκπομπών. Η δέσμευση μας αυτή εκφράζεται εμπράκτως μέσω σημαντικών επενδύσεων σε σύγχρονες τεχνολογίες παραγωγής αλλά και άμεσου περιορισμού των εκπομπών, όπως καυστήρες χαμηλών εκπομπών οξειδίων του αζώτου, φίλτρα κατακράτησης σωματιδίων, μονάδες ανάκτησης πτητικών οργανικών ενώσεων, μονάδες ανάκτησης θείου από τα καυσαέρια, κ.α.

Η προσέγγιση μας και τα μέχρι τώρα αποτελέσματα αξιολογούνται ιδιαίτερα θετικά, αν ληφθεί υπόψη η σημαντική μείωση των βασικών δεικτών αέριων εκπομπών την τελευταία πενταετία όπως και η αντίστοιχη αποτύπωση της συμβολής μας στα ποσοτικά στοιχεία παρακολούθησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας των γειτονικών με τις δραστηριότητες μας περιοχών.

3.10.2.4. Επίδοση – Ποσοτικά στοιχεία

Τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ στοχεύουν στη μείωση των αέριων εκπομπών σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων τους μέσω συγκεκριμένων δράσεων, όπως η μεγιστοποίηση της χρήσης αέριων καυσίμων, η χρήση καυσίμων υψηλότερων περιβαλλοντικών προδιαγραφών και η εφαρμογή προηγμένων τεχνολογιών στην παραγωγική διεργασία (πχ. καυστήρες χαμηλών εκπομπών οξειδίων του αζώτου, συστήματα ανάκτησης ατμών κατά τη φόρτωση πετρελαιοειδών).

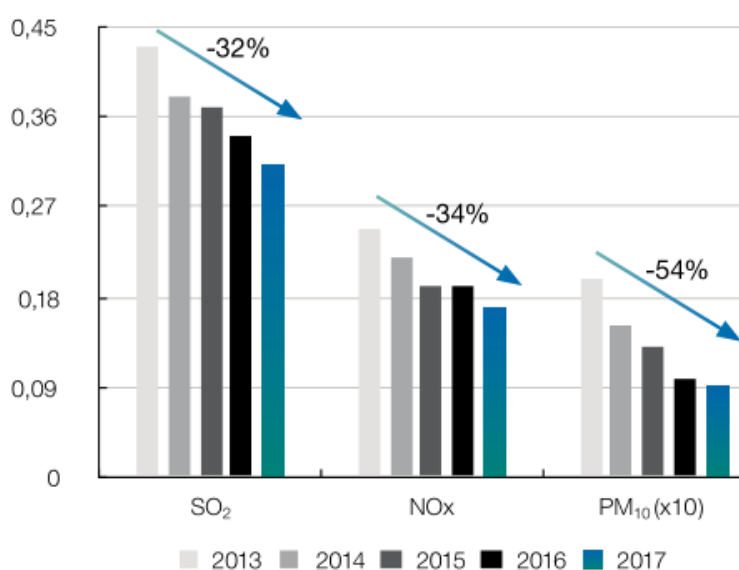
Στα τρία διυλιστήρια του Ομίλου, που αποτελούν και το κύριο κομμάτι της παραγωγικής δραστηριότητας του, έχει μεγιστοποιηθεί η χρήση αέριων καυσίμων ιδιοκατανάλωσης. Δηλαδή έχει μεγιστοποιηθεί η χρήση καυσίμων που προέρχονται από αέρια διεργασιών τα οποία υφίστανται καθαρισμό μέχρι τη μηδενική συγκέντρωση θείου. Με τον τρόπο αυτό, περιορίζεται η χρήση βαρύτερων υγρών καυσίμων. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την επίτευξη σημαντικών μειώσεων στις εκπομπές διοξειδίου του θείου (SO₂). Εκτός όμως των σημαντικών έργων αποθείωσης των αέριων καυσίμων, που υλοποιήθηκαν στις εγκαταστάσεις υιοθετήθηκε ταυτόχρονα και η χρήση καυστήρων χαμηλών εκπομπών οξειδίων του αζώτου (NO_x) στη πλειοψηφία των εστιών καύσης. Το αποτέλεσμα όλων των παραπάνω προσπαθειών είναι και η σημαντική μείωση των εκπομπών οξειδίων του αζώτου τα τελευταία έτη.

Για τον περιορισμό των εκπομπών των διάχυτων πτητικών οργανικών ενώσεων (Volatile Organic Compounds - VOC) έχουν εφαρμοσθεί Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές στην αποθήκευση και διακίνηση των προϊόντων όπως δευτερογενείς φραγές στις οροφές των δεξαμενών πλωτής οροφής, βαφή των δεξαμενών πτητικών προϊόντων με λευκό χρώμα (υψηλής ανακλαστικότητας), φόρτωση των βυτιοφόρων οχημάτων από τον πυθμένα και Συστήματα Ανάκτησης Ατμών στις εγκαταστάσεις φόρτωσης και πρόγραμμα προληπτικής συντήρησης.

Επιπρόσθετα, συνεχίζεται η πολύ επιτυχημένη εφαρμογή των προγραμμάτων έγκαιρης ανίχνευσης και αποκατάστασης των διαρροών (Leak Detection and Repair - LDAR), με στόχο τη μείωση των εκπομπών VOC από εξοπλισμό (π.χ βάνες, φλάντζες κ.λ.π) και σημαντικά αποτελέσματα.

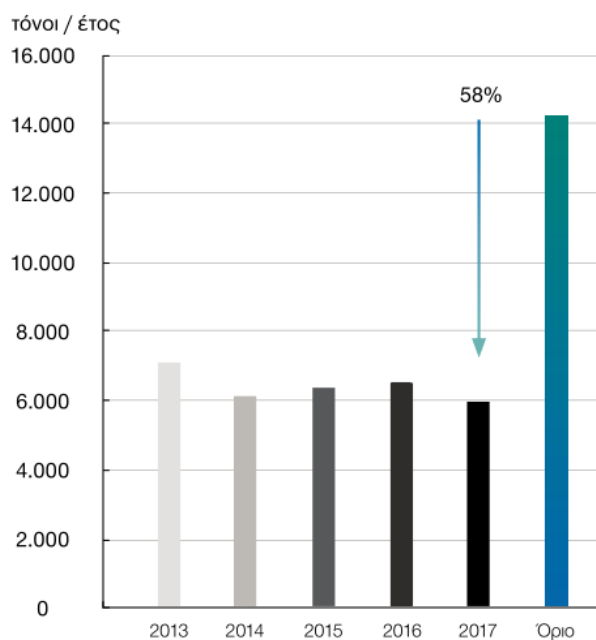
Συγκεκριμένα, το έτος 2017, παρά τα σημαντικά αυξημένα επίπεδα λειτουργίας σε σχέση με προηγούμενα έτη, οι δείκτες αέριων εκπομπών διοξειδίου του Θείου - SO₂, οξειδίων του Αζώτου – NO_x και σωματιδίων PM₁₀ (kg εκπομπών ανά τη τροφοδοσία) εμφανίζουν σημαντική βελτίωση με μείωση 32%, 34% και 54% αντίστοιχα, με κυρίαρχη αυτή των PM₁₀ κατά την πενταετία 2013-2017. Με άλλα λόγια, συνεχίστηκε η τάση μείωσης των εκπομπών που υπήρχε τα τελευταία 5 χρόνια.

Οι μειώσεις των δεικτών για τις αέριες εκπομπές τα τελευταία πέντε έτη παρουσιάζονται αναλυτικά στο παρακάτω διάγραμμα. (Δείκτες για τις Εκπομπές Διοξειδίου του Θείου (SO₂), Οξειδίων του Αζώτου (NO_x) και Σωματιδίων (PM₁₀) (kg εκπομπών ανά τόνο τροφοδοσίας από 2013 έως 2017))

Όσον αφορά τη συμμόρφωση με τα ισχύοντα όρια της νομοθεσίας (tn/έτος), ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι εκπομπές SO₂ (ως απόλυτο νούμερο, tn/έτος) παρέμειναν πολύ χαμηλότερα (-60%) από το ισχύον όριο των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας (σε τόνους/έτος) ενώ σημείωσαν σημαντική μείωση κατά 14% σε σχέση με το 2016 κυρίως λόγω αυξημένης χρήσης αέριων καυσίμων και παρά τα αυξημένα επίπεδα λειτουργίας σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

Σύγκριση εκπομπών Διοξειδίου του Θείου (SO₂) 2013-2017 με το ισχύον όριο

Οι παραπάνω επιδόσεις, στις βασικές εκπομπές διοξειδίου του Θείου - SO₂, οξειδίων του Αζώτου –NO_x και σωματιδίων PM₁₀ που αφορούν τις σημειακές εκπομπές από τη λειτουργία των βιομηχανικών εγκαταστάσεων, αντικατοπτρίζονται και στις μετρήσεις ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα στις περιοχές που δραστηριοποιούμαστε, έτσι όπως αυτές παρακολουθούνται από τους Σταθμούς Μέτρησης Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης των εγκαταστάσεων μας και από ανάλογους Σταθμούς των αρμόδιων αρχών (δελτία ποιότητας της ατμόσφαιρας από τους δήμους και το αρμόδιο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας).

Σημειώνεται ότι οι μετρήσεις ποιότητας ατμοσφαιράς περιλαμβάνουν – αντιστοιχούν στη συνεισφορά του συνόλου των πηγών αέριων εκπομπών της περιοχής, όπως οι μεταφορές και οι υπόλοιπες βιομηχανικές δραστηριότητες.

3.10.2.5. Επόμενα βήματα

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συμμόρφωσης με την Οδηγία για τις Βιομηχανικές Εκπομπές (IED) και τα νέα όρια σύμφωνα με τα Συμπεράσματα των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών για τη δύλιση πετρελαίου (REF BAT Conclusions Decision), τα διυλιστήρια του Ομίλου έχουν δρομολογήσει τις σχετικές ενέργειες για την περαιτέρω βελτίωση των επιδόσεων τους σε σχέση με τους ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες που παρακολουθούνται.

Ειδικότερα έχουν προγραμματιστεί σημαντικές επενδύσεις για την περαιτέρω μείωση των εκπομπών οξειδίων του αζώτου, οξειδίων του θείου, σωματιδίων και πτητικών οργανικών ενώσεων, είτε αυτές αφορούν πάγια κόστη και εγκαταστάσεις (π.χ. φίλτρα, συστήματα ανάκτησης πτητικών ενώσεων – end of pipe techniques) είτε

λειτουργικά κόστη (π.χ. αύξηση χρήσης φυσικού αερίου ως καύσιμο ιδιοκατανάλωσης). Στα αποτελέσματα των ανωτέρω προγραμμάτων θα έχουμε περαιτέρω βελτίωση στη μείωση των εκπομπών από την επίδραση και των έργων ενεργειακής απόδοσης και εξοικονόμησης που υλοποιούνται παράλληλα.

3.10.3. Διαρροές και Κηλίδες Πετρελαίου

3.10.3.1. Γιατί είναι ουσιαστικό;

Η διαχείριση του κινδύνου διαρροών συνδέεται άμεσα με την ασφάλη, κοινωνικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνη λειτουργία όλων των εγκαταστάσεων μας. Οι κύριες δραστηριότητες μας, παραγωγικές, αποθηκευτικές και μεταφορικές ενέχουν τον κίνδυνο διαρροών μετά από απρόβλεπτες δυσλειτουργίες ή ατυχήματα, ενώ είναι χερσαίες και γειτνιάζουν με υδάτινο περιβάλλον – θάλασσα. Έτσι, λαμβάνονται όλα τα προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα αντιμετώπισης περιστατικών για τη διαχείριση του κινδύνου διαρροών, την προστασία του περιβάλλοντος και την βιωσιμότητα της επιχείρησης.

3.10.3.2. Η φιλοδοξία του Ομίλου

Δεσμευόμαστε να ενισχύουμε συνεχώς τα μέτρα πρόληψης αλλά και να αντιμετωπίζουμε άμεσα και αποτελεσματικά τις πιθανές διαρροές. Στόχος μας είναι μηδέν διαρροές στο έδαφος και στους υδάτινους αποδέκτες, ενώ στην απευκταία περίπτωση διαρροής, στόχος μας είναι η άμεση αντιμετώπιση και αποκατάσταση.

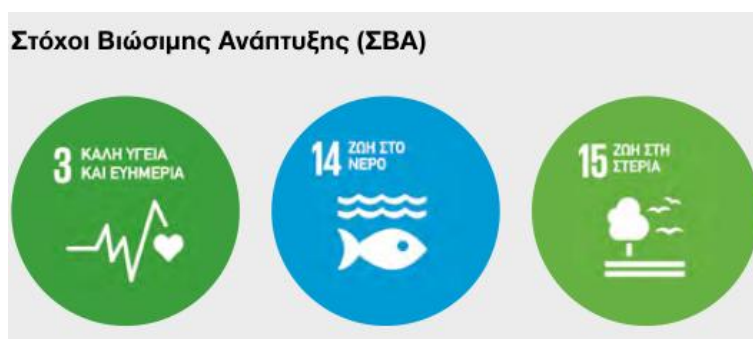
3.10.3.3. Η προσέγγιση του Ομίλου

Σε όλα τα στάδια λειτουργίας εντοπίζουμε και διαχειριζόμαστε όλους τους πιθανούς κινδύνους ώστε αυτοί να μετριαστούν έγκαιρα και να ελαχιστοποιηθούν οι συνέπειες απρόβλεπτων δυσλειτουργιών και ατυχημάτων. Εφαρμόζουμε αυστηρά μέτρα διαχείρισης και ελέγχου του κινδύνου, τα οποία αξιολογούνται τακτικά με σκοπό τη συνεχή βελτίωση σύμφωνα με τις κορυφαίες διεθνώς αναγνωρισμένες πρακτικές.

Κατά τη μεταφορά του αργού πετρελαίου και των προϊόντων μας, σε όλες τις λιμενικές εγκαταστάσεις εφαρμόζεται με αυστηρότητα το Σχέδιο Αντιμετώπισης Θαλάσσιας Ρύπανσης (σε εναρμόνιση με το Τοπικό και το Εθνικό σχέδιο αντιμετώπισης ρύπανσης) με οργανωμένες ομάδες προσωπικού, κατάλληλου τεχνικού εξοπλισμού και υλικών, ενώ διεξάγονται τακτικά ασκήσεις ετοιμότητας σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Τα πρότυπα ασφάλειας των

θαλάσσιων και χερσαίων μεταφορών των προϊόντων από βυτιοφόρα οχήματα και δεξαμενόπλοια τηρούνται μέσω συνεχών ελέγχων, οι οποίοι περιλαμβάνουν και τη συμμόρφωση με διεθνής Κανονισμούς και συνθήκες, όπως η Διεθνής Σύμβαση MARPOL για την Πρόληψη της Ρύπανσης από τα Πλοία.

Κατά την παραγωγική διαδικασία στις εγκαταστάσεις των διυλιστηρίων, σε συμφωνία με τους εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους Λειτουργίας (ΑΕΠΟ), υφίσταται δίκτυο συνεχούς ελέγχου του υπεδάφους και των υπόγειων υδάτων για την παρακολούθηση και πρόληψη της ρύπανσης τους από ενδεχόμενη διαρροή υδρογονανθράκων. Εκτός των παραπάνω, με βάση τα πιθανά σενάρια διεξάγονται ασκήσεις αντιμετώπισης διαρροών στο έδαφος σύμφωνα με τις σχετικές διαδικασίες και με διαθέσιμα όλα τα υλικά και υποστήριξη για τη βέλτιστη διαχείριση.

3.10.3.4. Επίδοση – ποσοτικά στοιχεία

Ο Όμιλος υιοθέτησε, από τους πρώτους σε παγκόσμιο επίπεδο, την παρακολούθηση των νέων δεικτών ασφάλειας διεργασιών, σύμφωνα με τις οδηγίες του CONCAWE και σε πλήρη ευθυγράμμιση με το API RP 754, 2016 (Recommended Practice 754 “Process Safety Performance Indicators for the Refining and Petrochemical Industries”), συμπεριλαμβανομένων και αυτών που συνδέονται με τις διαρροές σε όλες τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις του.

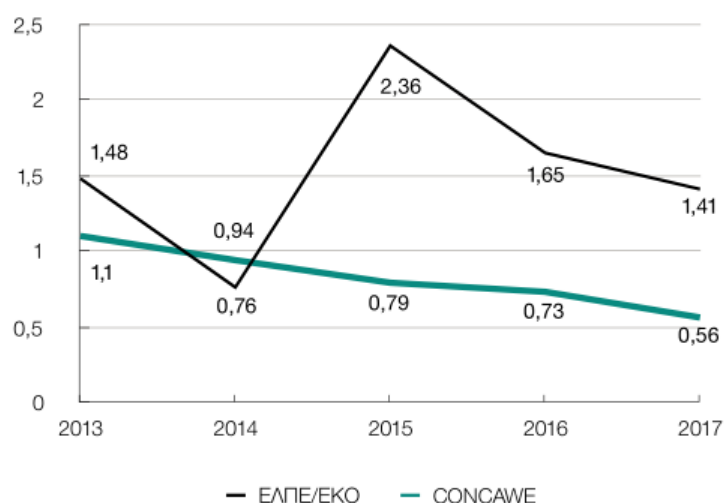
Συγκεκριμένα παρακολουθούνται όλοι οι σχετικοί δείκτες που αφορούν μια μη προγραμματισμένη ή ανεξέλεγκτη διαρροή οποιουδήποτε υλικού, συμπεριλαμβανομένων μη τοξικών και μη εύφλεκτων υλικών (π.χ. ατμού, θερμού συμπυκνώματος, άζωτο ή άλλα αδρανή αέρια, συμπιεσμένου CO₂ ή πεπιεσμένου αέρα). Όπως φαίνεται και από την παραπάνω περιγραφή, όλες οι διαρροές που παρακολουθούνται δεν συνδέονται με επιπτώσεις στο περιβάλλον παρά μόνο αυτές οι οποίες σχετίζονται με επικίνδυνες ουσίες οι οποίες δεν αντιμετωπίστηκαν επαρκώς από τα μέτρα πρόληψης και περιορισμού της επαφής με το έδαφος ή το νερό.

Συμβάντα ασφάλειας διεργασιών με βάση τους ορισμούς του CONCAWE

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΕΛΠΕ (ΒΕΑ, ΒΕΕ, ΒΕΘ)	ΕΚΟ	ΟΚΤΑ
Συμβάντα ασφάλειας διεργασιών (PSE-1)	5	0	0
Συμβάντα ασφάλειας διεργασιών (PSE-2)	8	0	1
Συμβάντα ασφάλειας (PSE)	13	0	1
Συνολικός δείκτης PSER	1,41	0	1,33

Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται η εξέλιξη του συνολικού δείκτη ασφάλειας διεργασιών PSER (Process Safety Event Rate), που αντιστοιχεί στο σύνολο των ατυχημάτων ασφάλειας διεργασιών ανά ένα εκατομμύριο ανθρωποώρες, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του CONCAWE. Ο δείκτης παρουσίασε σημαντική μείωση εντός του 2017, της τάξεως του 15% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Για τη μείωση των δεικτών αυτών, τίθεται σε όλες τις εγκαταστάσεις ετήσιος στόχος ελαχιστοποίησης των συμβάντων ασφάλειας διεργασιών με τελικό στόχο τον μηδενισμό τους.

Δείκτης συχνότητας όλων των συμβάντων ασφάλειας διεργασιών PSER

3.10.3.5. Μέτρα πρόληψης – περιορισμού – αποκατάστασης

Ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ εφαρμόζει σε όλες τις δραστηριότητες του αυστηρές διαδικασίες και σχέδια έκτακτης ανάγκης και αντιμετώπισης ρύπανσης σε περίπτωση διαρροής πετρελαιοειδών. Επίσης, σε όλες τις εγκαταστάσεις πραγματοποιούνται τακτικά ασκήσεις ετοιμότητας για περιστατικά διαρροής στο έδαφος ή στη θάλασσα, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές κατά περίπτωση.

Συγκεκριμένα:

- Στα τρία διωλιστήρια, υπάρχει συνεχής παρακολούθηση του υπεδάφους και των υπόγειων υδάτων για την παρακολούθηση και πρόληψη της ρύπανσης τους από ενδεχόμενη διαρροή υδρογονανθράκων καθώς επίσης εφαρμόζεται αυστηρά η Διαδικασία Αντιμετώπισης Θαλάσσιας Ρύπανσης για τις περιπτώσεις διαρροών κατά την φόρτωση και εκφόρτωση προϊόντων και πρώτων υλών στις λιμενικές εγκαταστάσεις.

Υπογραμμίζεται ότι ειδικά για τις περιπτώσεις διαρροών στη θάλασσα, η στρατηγική αντιμετώπισης κάθε περιστατικού διαμορφώνεται μετά από συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές (Λιμενικό, αρμόδιο Υπουργείο) και οι επιμέρους εργασίες και τα μέτρα πρόληψης που αναλαμβάνονται σε κάθε περιστατικό είναι εναρμονισμένα με τις προβλέψεις του Τοπικού Σχεδίου Αντιμετώπισης της Ρύπανσης. Όσον αφορά τα μέσα και τον εξοπλισμό αντιμετώπισης περιστατικών διαρροής ενδεικτικά αναφέρεται ότι αυτά περιλαμβάνουν φράγματα, σύγχρονους ελαιοσυλλέκτες (Oil Skimmers), διασκορπιστικές ουσίες και άλλα απορροφητικά ή και προσροφητικά υλικά.

- Τα πλοία του στόλου των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ διαθέτουν Σχέδια Έκτακτης Ανάγκης κατά της ρύπανσης από διαρροή πετρελαίου σύμφωνα με τον Κανονισμό 73/78 του MARPOL, το οποίο καθορίζει τις απαραίτητες ενέργειες για να σταματήσει ή να μετριάσει τις επιπτώσεις σε περίπτωση πετρελαιοκηλίδας που μπορεί να δημιουργηθεί λόγω ατυχήματος κατά την λειτουργία ή ως αποτέλεσμα σοβαρού περιστατικού όπως σύγκρουση ή έκρηξη.

- Στις εγκαταστάσεις Εμπορίας οι διαρροές αντιμετωπίζονται μέσω των Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης, τα οποία περιλαμβάνουν όλες τις περιπτώσεις διαρροών, όπως σε λεκάνη ασφαλείας, στο αντλιοστάσιο, στο σταθμό φόρτωσης βυτιοφόρων, σε αγωγό κ.α.

- Στα πρατήρια της ΕΚΟ ΑΒΕΕ ακολουθούνται αυστηροί κανόνες διαχείρισης οποιασδήποτε διαρροής κατά την διαδικασία παροχής των καυσίμων στα οχήματα των πελατών – καταναλωτών, η οποία σχετίζεται σε αυτή την περίπτωση με κίνδυνους ασφάλειας παρά με περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι κανόνες διαχείρισης καλύπτουν και διαρροή πετρελαίου ή βενζίνης αλλά και υγραερίου ή φυσικού αερίου.

Διαρροή

Βενζίνης / Πετρελαίου στο ρεζερβουάρ

					
Διακόπτουμε την παροχή καυσίμου	Κλείνουμε το καπάκι του ρεζερβουάρ	Σκουπίζουμε το καύσιμο με ειδικό απορροφητικό πανί. Δεν χρησιμοποιούμε νερό.	Απομακρύνουμε το όχημα με σβηστό κινητήρα	Σκουπίζουμε το καύσιμο στο δάπεδο με ειδικό απορροφητικό πανί. Δεν χρησιμοποιούμε νερό.	ΔΙΑΡΡΟΗ ΚΑΥΣΙΜΩΝ Δεν καθαρίζουμε με νερό. Συλλέγουμε με όμιο και απορροφητικά υλικά.

Υγραερίου στο ρεζερβουάρ

				
Διακόπτουμε την παροχή καυσίμου από το κουμπί παρουσίας του διανομέα	Διακόπτουμε την παροχή ρεύματος	Απομακρύνουμε όλους τους επιβάτες από το όχημα	Απομακρύνουμε το όχημα με σβηστό κινητήρα	Μεταφέρεται το όχημα σε συνεργείο για επισκευή

Φυσικού αερίου στο ρεζερβουάρ

					
Διακόπτουμε την παροχή ρεύματος / καυσίμου	Δεν επιτρέπουμε στο όχημα να κινηθεί	Απομακρύνουμε όλους τους επιβάτες από το όχημα	Καλούμε τη ΔΕΠΑ	Καλούμε την πυροσβεστική υπηρεσία 199	Απομακρύνουμε το όχημα με σβηστό κινητήρα

3.10.3.6. Επόμενα βήματα

Μελέτες βάσης (baseline reports) με απεικόνιση της παρούσας κατάστασης εδάφους και υπόγειων νερών στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις των διυλιστηρίων σε συμφωνία με την Οδηγία για τις Βιομηχανικές Εκπομπές (IED 2010/75/EE).

3.10.4. Απόβλητα και Κυκλική Οικονομία

3.10.4.1. Γιατί είναι ουσιαστικό;

Η αξιοποίηση των υλικών και φυσικών πόρων σε όλο τον κύκλο ζωής τους αποτελεί σημαντική επιχειρηματική ευκαιρία και ανταπόκριση στη δέσμευση μας για την περιβαλλοντική προστασία.

Τα πετρελαιοειδή υλικά - παραπροϊόντα που χαρακτηρίζονται απόβλητα (ιδιοπαραγόμενα ή τρίτων) σε ένα στάδιο του κύκλου ζωής τους αποτελούν για εμάς σημαντική ευκαιρία, και αξιοποιούνται ως πρώτη ύλη στις παραγωγικές μας

εγκαταστάσεις και ως καύσιμα υλικά, σύμφωνα με την επιχειρηματική προσέγγιση μας προς την κυκλική οικονομία.

Η συνεχής μείωση της ποσότητας των αποβλήτων προς τελική διάθεση συμβάλει σημαντικά στη ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον και στην ανθρώπινη υγεία αλλά και στη σημαντική μείωση του λειτουργικού μας κόστους.

3.10.4.2. Η φιλοδοξία του Ομίλου

Προτεραιότητα μας αποτελεί η συνεχής αύξηση του ποσοστού αξιοποίησης των υλικών και φυσικών πόρων σε όλο τον κύκλο ζωής τους, μέσω της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης κατά την παραγωγική διαδικασία αλλά και της ανάπτυξης ευρύτερων συνεργειών. Στόχος μας είναι η σημαντική μείωση των αποβλήτων που θα οδηγούνται προς τελική διάθεση – ταφή (έως 15% μέχρι το 2030).

3.10.4.3. Η προσέγγιση του Ομίλου

Υιοθετούμε και εφαρμόζουμε στον σχεδιασμό και την υλοποίηση της επενδυτικής μας στρατηγικής τις αρχές της κυκλικής οικονομίας μέσω βέλτιστων πρακτικών και τεχνολογιών σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής προϊόντος όπως:

- επαναχρησιμοποίηση νερού με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης φρέσκου νερού και της παραγωγής υγρών αποβλήτων.
- μείωση των στερεών αποβλήτων προς υγειονομική ταφή μέσω επενδύσεων σε σύγχρονες μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων και μέσω συνεργειών για περαιτέρω αξιοποίηση από τρίτους, όπως ενεργειακή αξιοποίηση των ελαιωδών αποβλήτων των διυλιστηρίων από τρίτους ή άλλων αποβλήτων ως πρόσθετα στα παραγόμενα προϊόντα τους.
- ανάπτυξη συνεργειών για την αξιοποίηση των αποβλήτων για ανάκτηση ενέργειας ή / και πρώτων υλών μεταξύ των πολυάριθμων δραστηριοτήτων του Ομίλου, όπως επαναδιύλιση ελαιωδών υγρών αποβλήτων από εγκαταστάσεις εμπορίας

Ξεκινώντας από την εφαρμογή Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών στην παραγωγική διαδικασία και φτάνοντας μέχρι την λειτουργία καινοτόμων διεργασιών τελικής επεξεργασίας και αξιοποίησης αποβλήτων, συνεχίζουμε να αξιοποιούμε ως πρώτη ύλη σημαντικές ποσότητες ελαιωδών αποβλήτων στα διυλιστήρια μας ενώ παράλληλα μειώνουμε σταθερά το ποσοστό των υλικών που καθίστανται απόβλητα και άρα δεν μπορούν να αξιοποιηθούν περαιτέρω.

Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ)

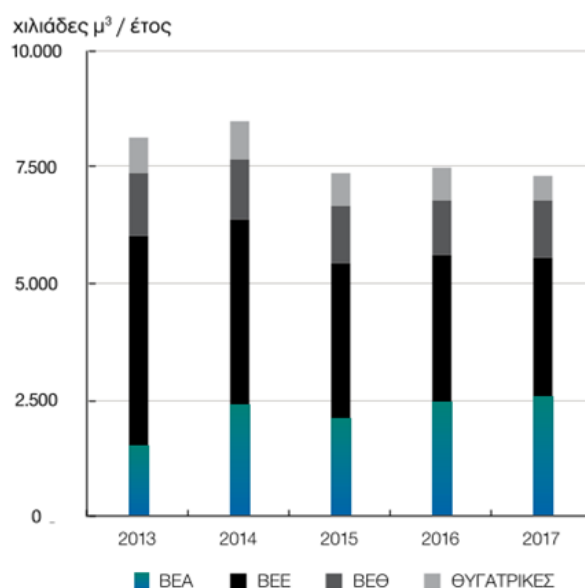

3.10.4.4. Επίδοση – ποσοτικά στοιχεία

Όσον αφορά τη διαχείριση των υγρών και στερεών αποβλήτων, συνεχίστηκε και το 2017 η προσπάθεια για μείωση της παραγωγής τους, τη μεγιστοποίηση της ανακύκλωσης για όσα ρεύματα αποβλήτων είναι αυτό εφικτό και στη συνέχεια, για τα υπόλοιπα ρεύματα αποβλήτων, την επιτόπου διαχείρισή τους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία.

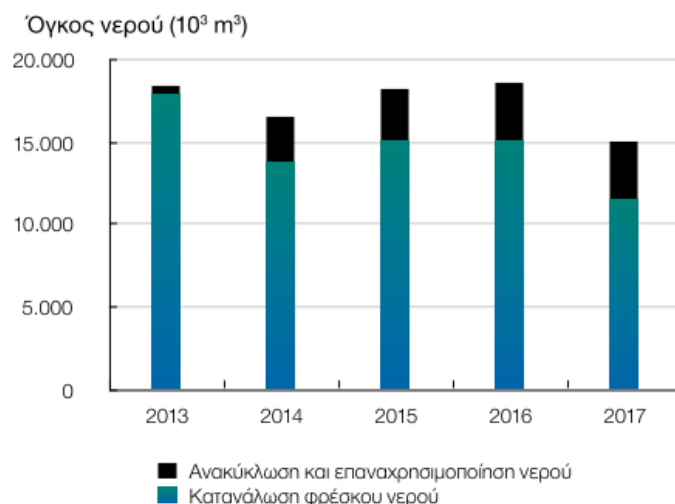
Οι σύγχρονες μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων, όπως οι μονάδες ολοκληρωμένης επεξεργασίας υγρών αποβλήτων τριών σταδίων στα διυλιστήρια του Ομίλου, εξασφαλίζουν τη συνεχή βελτίωση των επιδόσεων μας όπως αυτή παρουσιάζεται αναλυτικά στα παρακάτω Διαγράμματα που παρουσιάζουν τη σύγκριση των ποσοτήτων των παραγόμενων υγρών και στερεών αποβλήτων που ετέθησαν προς τελική επεξεργασία τα τελευταία 5 έτη αντίστοιχα. Συγκεκριμένα και σε συμφωνία με την πορεία μείωσης των τελευταίων πέντε ετών, συνεχίστηκε και το 2017 η μείωση των παραγόμενων υγρών αποβλήτων από το σύνολο των δραστηριοτήτων του ομίλου

Υγρά απόβλητα Ομίλου ανά εγκατάσταση (2013 - 2017)

Η μείωση στην παραγωγή υγρών αποβλήτων συνδέεται άμεσα με την χρήση νερού και την αύξηση της επαναχρησιμοποίησης/ανακύκλωσης νερού. Συνεχίστηκε και το 2017 η μείωση της κατανάλωσης νερού παράλληλα με την διατήρηση σε υψηλά επίπεδα του ποσοστού ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης. Συγκεκριμένα, για το 2017 η συνολική κατανάλωση νερού μειώθηκε 17,5% από τη προηγούμενη χρονιά, ενώ το ποσοστό ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης του νερού παραμένει υψηλό (24%), όπως παρουσιάζεται στο παρακάτω διάγραμμα.

Κατανάλωση & Ανακύκλωση – Επαναχρησιμοποίηση νερού 2013 - 2017

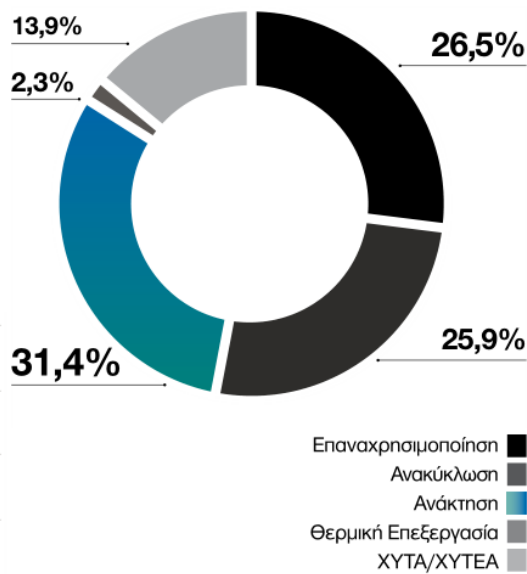

Σημειώνεται εδώ ότι η κατανάλωση νερού, δεν έχει κριθεί ως σημαντικό ζήτημα μετά από διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Αν σε επόμενο απολογισμό κριθεί σημαντικό, μπορεί να γίνει επιπλέον ανάλυση και να χρησιμοποιηθούν επιπλέον διαγράμματα και δείκτες, όπως (μεταξύ άλλων) ο δείκτης της κατανάλωσης νερού (σε κυβικά μέτρα ανά εργαζόμενο ή ανά τόνο παραγόμενων προϊόντων).

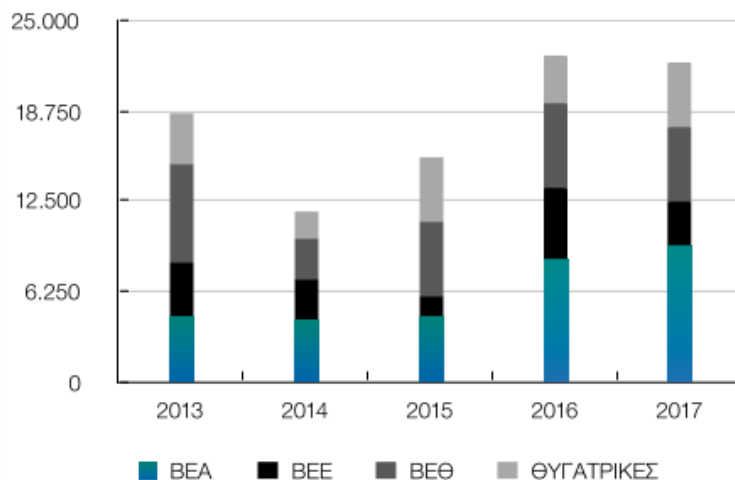
Όσον αφορά τα στερεά απόβλητα, το 2017 υπήρξε μια μείωση στη συνολική ποσότητα παραγωγής τους σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Σημειώνεται ότι οι ποσότητες των στερεών αποβλήτων στο μεγαλύτερο ποσοστό τους εξαρτώνται από τους καθαρισμούς δεξαμενών προϊόντων και συνεπώς μεταβάλλονται από χρόνο σε χρόνο, ανάλογα με τον προγραμματισμό συντήρησης των δεξαμενών και δευτερευόντως με τη διαθεσιμότητα των μονάδων επεξεργασίας στερεών αποβλήτων (είτε εντός είτε εκτός της εγκατάστασης).

Στο παρακάτω Διάγραμμα παρουσιάζονται οι τρόποι διαχείρισης – αξιοποίησης των παραγόμενων αυτών στερεών αποβλήτων για το έτος 2017, όπου φαίνεται ότι πάνω από το 80% των συνολικών αποβλήτων είτε επαναχρησιμοποιείται, είτε ανακυκλώνεται, είτε αξιοποιείται περαιτέρω μέσω διαδικασίας ανάκτησης πρώτων υλών.

Στερεά απόβλητα Ομίλου ανά μέθοδο διάθεσης

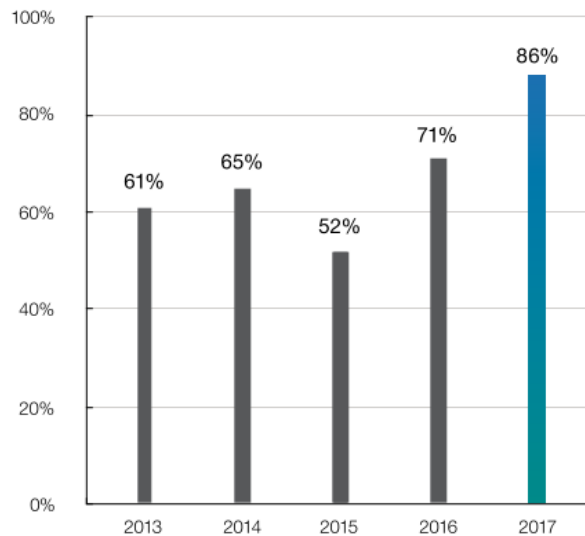

Σύγκριση επιδόσεων παραγωγής στερεών αποβλήτων για τα έτη 2013-2017 σε τόνους ανά έτος

Υπογραμμίζεται ότι το ποσοστό αξιοποίησης (επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση, ενεργειακή αξιοποίηση) των παραγόμενων αποβλήτων (σε σύγκριση με αυτό που οδηγείται προς τελική διάθεση σε χώρους ταφής – ΧΥΤΑ) παρουσιάζει τάση αύξησης τα τελευταία 5 έτη όπως φαίνεται στο σχετικό διάγραμμα, με απώτερο στόχο τη σταθεροποίηση του σε ποσοστά άνω του 85%. Άλλωστε συνεχίζουμε αμείωτη την προσπάθεια μας σε όλες τις εγκαταστάσεις και τα γραφεία του Ομίλου, με την ενεργό συμμετοχή των εργαζομένων, να ανακυκλώνουμε όσο το δυνατόν περισσότερα ρεύματα αποβλήτων, όπως χαρτί, πλαστικό, μικρές μπαταρίες, συσσωρευτές, λαμπτήρες φθορισμού, ηλεκτρονικό εξοπλισμό, αλουμίνιο, κ.α.

Ποσοστό αξιοποίησης αποβλήτων

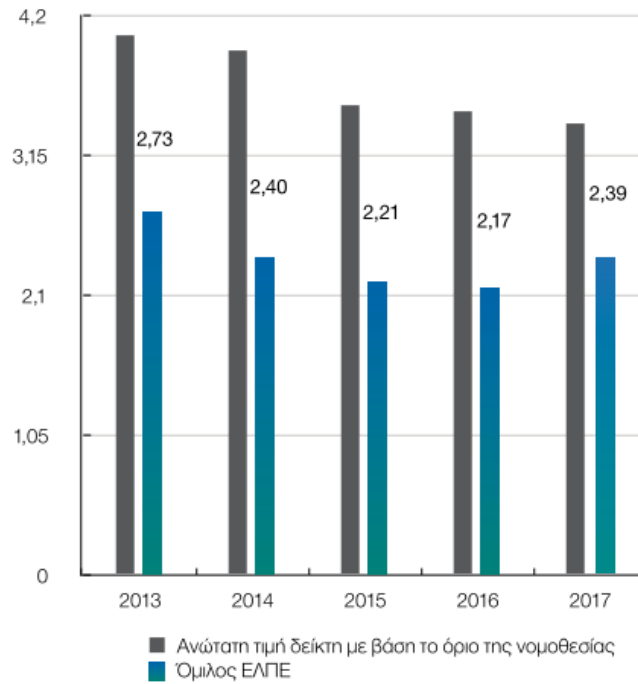
Ειδικά για τον κλάδο των διυλιστηρίων πετρελαίου, παρακολουθείται επίσης και το ποσοστό των πετρελαιοειδών αποβλήτων που ανακτώνται και επιστρέφουν στην παραγωγική διαδικασία ως πρώτη ύλη για επαναδιύλιση. Οι ποσότητες αυτές των αποβλήτων προέρχονται τόσο από την παραγωγική διαδικασία όσο και από τρίτους. Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζονται οι ποσότητες και τα ποσοστά ανάκτησης από τα διυλιστήρια του Ομίλου ενώ αξιοσημείωτο είναι ότι την τελευταία πενταετία έχουν επαναδιωληθεί συνολικά περίπου 570.000 τόνοι ελαιωδών υγρών αποβλήτων.

Ανακτώμενη πρώτη ύλη - έτος 2017

Εγκατάσταση	Ποσοστό ανάκτησης	Ποσότητα (τόνοι)
Διυλιστήριο Ελευσίνας	1,27%	68.304
Διυλιστήριο Θεσσαλονίκης	0,65%	29.761

Εκτός των δεδομένων για την ποσότητα των αποβλήτων, στον κλάδο των διυλιστηρίων όσον αφορά τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων παρακολουθείται ο δείκτης υδρογονανθράκων ανά τροφοδοσία. Το 2017, ο μέσος όρος του δείκτη για τους υδρογονάνθρακες για τα τρία διυλιστήρια του Ομίλου παρέμεινε χαμηλότερος του θεσμοθετημένου ορίου κατά 30%. Ενδεικτικά, παρουσιάζεται στο παρακάτω διάγραμμα ο δείκτης υγρών αποβλήτων σε σχέση με το όριο της νομοθεσίας για τα τελευταία 5 χρόνια.

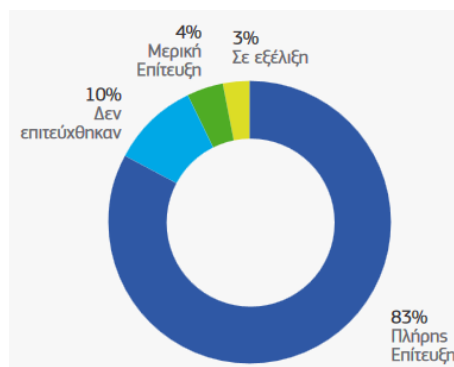
Δείκτης υδρογονανθράκων υγρών αποβλήτων Ομίλου 2013-2017 (γραμμάρια υδρογονανθράκων ανά τόνο throughput).

3.10.4.5. Επόμενα βήματα

Έχουν δρομολογηθεί οι σχετικές ενέργειες για την περαιτέρω βελτίωση των επιδόσεων σε σχέση με τους ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες που παρακολουθούνται και στο πλαίσιο της συμμόρφωσης με την Οδηγία για τις Βιομηχανικές Εκπομπές (IED) και τα νέα όρια σύμφωνα με τα Συμπεράσματα των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών για τη δύλιση πετρελαίου (REF BAT Conclusions Decision).

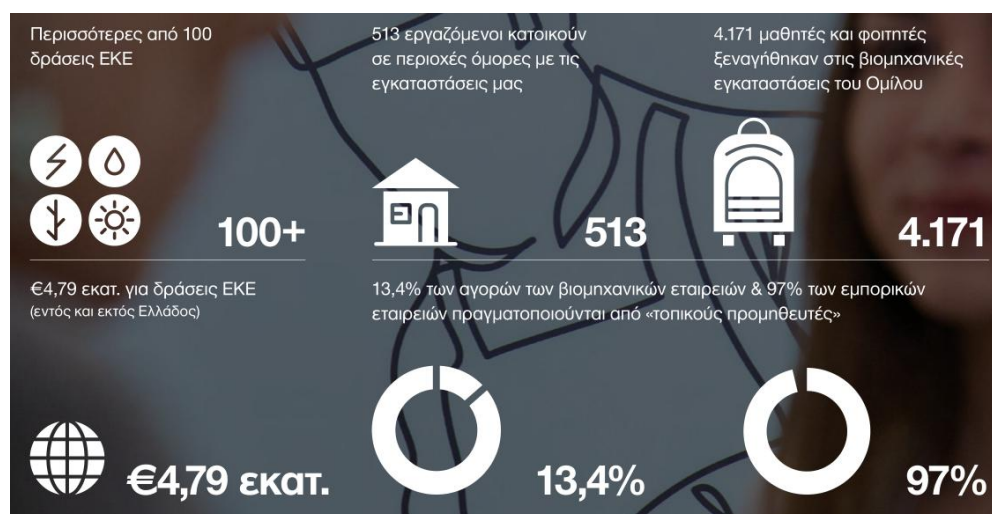
Στο σημείο αυτό θα μπορούσε κατά την άποψη του συντάκτη να παρατίθεται και σχετικό ενημερωτικό διάγραμμα που αφορά τους στόχους. Το διάγραμμα θα μπορούσε να έχει τους στόχους και πόσοι από αυτούς επετεύχθηκαν (αριθμητικά ή σε ποσοστό)

3.11. Κοινωνία

Στο κεφάλαιο αυτό αναγράφονται στοιχεία για τις δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης του ομίλου (περιγραφή σημαντικότερων δράσεων, ποσό που δαπανήθηκε κλπ). Οι δράσεις αφορούν διάφορους τομείς όπως τις κοινωνικά ευπαθείς ομάδες, τον αθλητισμό, τον πολιτισμό, τη νέα γενιά κλπ

3.11.1. Δράσεις

Η συνεργασία του Ομίλου με την ευρύτερη κοινωνία αλλά και με τις τοπικές κοινωνίες, που γειτνιάζουν οι εγκαταστάσεις του είναι διαρκής, και ουσιαστική. Οι πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει ο Όμιλος είναι συνδεδεμένες με τις ανάγκες κάθε περιοχής και αφορούν την κοινωνία, το περιβάλλον και την τοπική οικονομία. Διαμορφώνονται μέσα από ανοιχτό διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη, με τη διεξαγωγή ερευνών και προσδιορισμό των ουσιαστικών θεμάτων, ερευνών κοινής γνώμης, δημόσιες συζητήσεις και διαβουλεύσεις. Τα αποτελέσματα αυτών των πρακτικών αξιολογούνται και επαναπροσδιορίζονται, ώστε να λαμβάνονται υπόψη και να ικανοποιούνται οι ανάγκες και οι προσδοκίες των ενδιαφερομένων μερών, όπως αυτές έχουν αποτυπωθεί στις σχετικές έρευνες.

Επενδύσεις σε Δράσεις στην Ελλάδα και το Εξωτερικό	
Ελλάδα	4.169.342 €
Τοπική Κοινωνία	2.032.400 €
Ευρύτερη Κοινωνία	2.136.942 €
Εξωτερικό	625.773 €
Βουλγαρία	136.455 €
Κύπρος	100.961 €
ΟΚΤΑ	105.057 €
Σύνολο	4.795.115 €

Η προσφορά του Ομίλου και η υπεύθυνη στάση προς το κοινωνικό σύνολο, λαμβάνοντας υπόψη την συνεχιζόμενη οικονομική ύφεση στην Ελλάδα και σε συνεργασία με περισσότερες από 130 ΜΚΟ, κατευθύνθηκε σε 5 βασικούς άξονες: Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες, Νέα Γενιά, Βιώσιμες Πόλεις και Περιβάλλον, Πολιτισμός, Αθλητισμός και Υγεία.

Το 2017 αναλάβαμε πρωτοβουλίες και εστίασαμε την προσοχή μας σε ζητήματα και τομείς όπου υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη και κοινωνική απαίτηση, όπως το ζήτημα του προσφυγικού. Με τον τρόπο αυτό συμβάλλαμε στην ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης, της αλληλοβοήθειας και του εθελοντισμού και δώσαμε έμφαση στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών μέσα από συνεργασίες.

Το πολυδιάστατο πρόγραμμα δράσεων του Ομίλου σε Ελλάδα και εξωτερικό, στηρίζει επίσης δράσεις που σχετίζονται με έργα υποδομής και βελτίωση ποιότητας ζωής, καθώς και προγράμματα που αφορούν το περιβάλλον, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό, αποδεικνύοντας ενεργά την συνεχή προσπάθεια για συμβολή του Ομίλου στη βιώσιμη ανάπτυξη τόσο των τοπικών κοινωνιών όσο και της ευρύτερης κοινωνίας.

Ο Όμιλος χορηγεί πετρέλαιο θέρμανσης στα σχολεία των όμορων Δήμων Θριασίου και Δυτικής Θεσσαλονίκης (165 σχολεία, περίπου 20.000 παιδιά), αλλά και σε ΜΚΟ, φορείς και ιδρύματα προστασίας κοινωνικά ευπαθών ομάδων. Το 2017 δόθηκαν 590.000 λίτρα πετρελαίου θέρμανσης και κίνησης.

Ενίσχυση και συνέχιση προγραμμάτων για την υποστήριξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες (ΠΑΣΚΑ, Μαργαρίτα, Εργαστήρι, Σικιαρίδειο, ΠΕΚΑΜΕΑ, Αμυμώνη, Φάρος Τυφλών κ.λπ.)

Ενίσχυση προγραμμάτων για την εξάλειψη διακρίσεων και σεβασμού ανθρωπίνων δικαιωμάτων (ενταξιακά προγράμματα για Ρομά σε συνεργασία με την Εκκλησία και για τους αποφυλακισμένους σε συνεργασία με την Επάνοδο).

Ο Όμιλος δείχνει έμπρακτα αλληλεγγύη στα πιο αδύναμα μέλη της κοινωνίας και στηρίζει μηνιαίως μέσα από τα Κοινωνικά Παντοπωλεία των όμορων δήμων του Θριασίου και της Δυτικής Θεσσαλονίκης, 1.250 οικογένειες το χρόνο, προσφέροντας διατακτικές σούπερ μάρκετ.

Δημιουργική απασχόληση κατά τους θερινούς μήνες σε

 <p>7 ΦΘΙΝΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ</p>	<p>παιδιά ΑΜΕΑ των όμορων Δήμων Θριασίου και Δυτικής Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με την ΕΛΙΞ.</p>
 <p>10 ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ</p>	<p>Δημιουργική απασχόληση κατά τους θερινούς μήνες και σε παιδιά άπορων οικογενειών των όμορων Δήμων Θριασίου και Δυτικής Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με την ΕΛΙΞ και το πρόγραμμα «Διακοπές στο σχολείο» και σε συνεργασία με την Αμερικανική Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης «Καλοκαίρι στο Αγρόκτημα».</p>
 <p>17 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ</p>	<p>Δωρεά αυτοκινήτου τύπου βαν στην Κιβωτό του Κόσμου.</p> <p>Κάλυψη άμεσων αναγκών για την ανακούφιση πλημμυροπαθών Δήμου Μάνδρας.</p>

3.11.2. Νέα Γενιά

Ο Όμιλος συμμετέχει και υποστηρίζει την ευρωπαϊκή πρωτοβουλία Pact4Youth («Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για την Νεολαία»), μια αμοιβαία δέσμευση επιχειρήσεων, κοινωνικών εταιρών, οργανώσεων νεολαίας, ΜΚΟ κ.λπ., με σκοπό την ενίσχυση της νέας γενιάς στους τομείς της επαγγελματικής κατάρτισης και της ποιοτικής εκπαίδευσης, των προγραμμάτων μαθητείας/πρακτικής άσκησης και της απασχολησιμότητας, χωρίς αποκλεισμούς.

Ευκαιρίες για πρακτική άσκηση στον Όμιλο σε φοιτητές ΑΕΙ/ΤΕΙ.

Απασχόληση Νέων Πτυχιούχων, σε διάφορες Οργανωτικές Μονάδες του Ομίλου.

Διοργάνωση Σεμιναρίων Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (επιχειρηματικότητα, μάρκετινγκ, διαπροσωπική επικοινωνία).

Διοργάνωση εκπαιδευτικών ξεναγήσεων στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις του Ομίλου. Το 2017 φιλοξενήθηκαν περισσότεροι από 4.000 μαθητές και φοιτητές.

Συνεργασία με AIESEC Greece για χρηματοδότηση 5 νέων για πρακτική στο εξωτερικό στο πλαίσιο του προγράμματος “Global Talent”.

Συνεργασίες με Πανεπιστήμια στην Ελλάδα για μεταπτυχιακές σπουδές (Πανεπιστήμιο Πειραιά, Πολυτεχνείο Κρήτης, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, ALBA, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» κλπ.). Μέχρι σήμερα έχουν δοθεί 35 υποτροφίες.

Υποτροφίες σε άριστους φοιτητές από όλη την Ελλάδα, που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν μεταπτυχιακές σπουδές πλήρους φοίτησης με μέγιστη διάρκεια τα δύο έτη στο εξωτερικό.

Το πρόγραμμα στοχεύει στην υποστήριξη φοιτητών, που θέλουν να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους με εξειδίκευση σε τρεις τομείς: Μηχανικής, Οικονομίας και Διοίκησης και Έρευνας και Εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων. Το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε φέτος για 5η χρονιά και μέχρι σήμερα έχουν δοθεί 44 υποτροφίες σε διεθνώς αναγνωρισμένα Πανεπιστήμια (MIT, Harvard, Oxford, Imperial College, Berkeley κ.λπ.)

Βραβεύσεις νεοεισαχθέντων φοιτητών σε ΑΕΙ και ΤΕΙ, κάτοικοι των όμορων δήμων Θριασίου και Δυτικής Θεσσαλονίκης. Το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε φέτος για 10η χρονιά και μέχρι σήμερα έχουν βραβευθεί 3.039 φοιτητές.

Επιβράβευση αριστούχων φοιτητών-παιδιών των εργαζομένων του Ομίλου, που εισήχθησαν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Συνεργασία με το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας-Γουλανδρή για τη έκθεση «Ορυκτά και Άνθρωπος»

Υποστήριξη του Προγράμματος «Εικονική Επιχείρηση» του Σωματείου Επιχειρηματικότητας Νέων (ΣΕΝ/JA Greece)- Συμμετοχή εργαζομένων.

Ενίσχυση διαγωνισμών ρομποτικής και προγράμματος ψηφιακού διαδραστικού περιβάλλοντος μάθησης.

Δωρεά εκπαιδευτικού υλικού (H/Y, εκτυπωτές, διαδραστικοί πίνακες) σε σχολεία.

Ενίσχυση μαθητικών και φοιτητικών διαγωνισμών (EBEC, Best) και εκδηλώσεων επαγγελματικού προσανατολισμού (Μέρες Καριέρας, TED X Academy).

Υποστήριξη βιβλιοθηκών τοπικών κοινωνιών με διαλέξεις, δωρεές βιβλίων κ.λπ.

Εργαστήρια φυσικών επιστημών σε 5 σχολικές μονάδες Θριασίου και Δυτικής Θεσσαλονίκης.

Εκπαιδευτικές Επισκέψεις στις Εγκαταστάσεις του Ομίλου

Αναλυτικότερα, το 2017, οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις του Ομίλου ΕΛ.ΠΕ., σε Ασπρόπυργο, Ελευσίνα και Δυτική Θεσσαλονίκη υποδέχτηκαν, ξενάγησαν και ενημέρωσαν 4.171 μαθητές και φοιτητές από εκπαιδευτικά ιδρύματα όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, όπως φαίνεται και στον ακόλουθο πίνακα.

Βαθμίδα Εκπαίδευσης	ΒΕΑ	ΒΕΕ	ΒΕΘ
ΑΕΙ / ΤΕΙ	202	55	139
ΓΕΛ / ΕΠΑΛ	1343	0	722
ΓΥΜΝΑΣΙΑ	1110	0	474
ΑΛΛΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	73	0	53
ΣΥΝΟΛΟ	2.728	55	1.388

3.11.3. Βιώσιμες Πόλεις & Περιβάλλον

Δωρεά προγράμματος μέτρησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης «Η Ενέργεια για ζωή... ταξιδεύει» για την ευαισθητοποίηση μικρών και μεγάλων, που ζουν σε απομακρυσμένες γεωγραφικά περιοχές, για θέματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, τη σωστή διαχείριση των φυσικών πόρων, την εξοικονόμηση ενέργειας και την προστασία του φυσικού και ζωικού πλούτου. Η Ενέργεια για Ζωή από το 2013 μέχρι το 2017 έχει βρεθεί σε 54 περιοχές και σε συνεργασία με 30 Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις έχει ολοκληρώσει 312 εργαστήρια με 6.660 μαθητές.

Κάρτες Καυσίμων για οχήματα πυροπροστασίας.

Καθαρισμός Θερμαϊκού κόλπου.

Συντήρηση των περιβαλλοντικών σταθμών στους όμορους δήμους.

Στήριξη όμορων δήμων με έργα υποδομής (π.χ. ασφαλτοστρώσεις).

Ενίσχυση υποδομών σωμάτων ασφαλείας (Πυροσβεστικό Σώμα, Λιμεναρχείο Θεσσαλονίκης).

Ανακατασκευή 3 παιδικών χαρών στη Δυτική Θεσσαλονίκη.

Φωτοβολταϊκά συστήματα σε 5 σχολικές μονάδες μέχρι σήμερα.

3.11.4. Πολιτισμός Αθλητισμός και Υγεία

Ο Όμιλος αναγνωρίζοντας τη σημασία και αναγκαιότητα για προστασία και διαφύλαξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, ενισχύει συστηματικά τις πολιτιστικές εκδηλώσεις των όμορων με τις εγκαταστάσεις δήμων (Ελευσίνα-Πολιτιστική Πρωτεύουσα Ευρώπης 2021, Αισχύλεια, Θριάσια, θερινές εκδηλώσεις Μάνδρας, Κορδελιού-Ευόσμου, Δέλτα).

Συνεργασία με την Εθνική Λυρική Σκηνή και το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών για την συμμετοχή παιδιών των τοπικών κοινωνιών και παιδιών εργαζομένων σε παιδικές παραστάσεις.

Συνεργασία με το Εθνικό Θέατρο για τη διαμόρφωση θεατρικής σκηνής για εφήβους.

Χορηγία του Φεστιβάλ Νεανικών Ορχηστρών Θεσσαλονίκης.

Χορηγία αφιερωματικής έκθεσης «Νίκος Καζαντζάκης».

Χορηγία 6ης Θερινής Ακαδημίας Κιθάρας-Λέσβος.

Ενίσχυση Μεικτής Χορωδίας Ναυπάκτου.

Χορηγία Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών & Μελετών «Ελ. Βενιζέλος».

Χορηγία Φεστιβάλ Παιδείας Θεσσαλονίκης.

Αθλητισμός και Υγεία

Στήριξη ομάδων και αθλητικών συλλόγων όμορων δήμων (Πανελευσινιακός, Μανδραϊκός, Α.Π.Σ Αίας Εύοσμου, ΑΠΣ Κύζικος Ν. Περάμου, Α.Γ.Σ. Βύζας Μεγάρων, ΠΑΟ Ηρακλής Ελευσίνας κ.α.).

Ενίσχυση προετοιμασίας αθλητών για συμμετοχή σε ευρωπαϊκά και παγκόσμια πρωταθλήματα.

Συμμετοχή εργαζομένων του Ομίλου στους Μαραθώνιους δρόμους Αθηνών και Θεσ/νίκης. Για κάθε χιλιόμετρο που διήνυσαν οι δρομείς που συμμετείχαν, ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, προσέφερε 10 ευρώ/ χιλιόμετρο σε ΜΚΟ.

Χορηγίες αθλητών μέσω του προγράμματος «Υιοθετήστε έναν αθλητή» της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής Στήριξη της λειτουργίας των Δημόσιων Νοσοκομείων, Πανεπιστημιακών Κλινικών και ΕΚΑΒ με καύσιμα και αγορά ιατρικού εξοπλισμού.

Χορηγία Ελληνικού Ιδρύματος Υγείας για την εκπόνηση μελέτης υγείας και διατροφής για τα παιδιά στην Ελλάδα

Στήριξη της πόλης της Πάτρας για τη διεκδίκηση διοργάνωσης των 2ων Παράκτιων Μεσογειακών Αγώνων του 2019.

Χορηγία φορητών φαρμακείων σε ερασιτεχνικά σωματεία ποδοσφαίρου της Κεντρικής Μακεδονίας.

3.11.5. Τοπικές Κοινωνίες

Σήμερα απασχολούνται περισσότεροι από 407 μόνιμοι εργαζόμενοι, που κατοικούν σε όμορους δήμους στην περιοχή του Θριασίου και 106 εργαζόμενοι που κατοικούν στην περιοχή της Δυτικής Θεσσαλονίκης. Καταβάλλονται ετησίως περισσότερα από €3 εκατ. δημοτικά τέλη και ενισχύεται η τοπική οικονομία, δαπανώντας για την αγορά προϊόντων και υπηρεσιών από διάφορες επιχειρήσεις γειτονικές με τις περιοχές όπου λειτουργούμε. Οι αγορές από τοπικούς προμηθευτές ανέρχονται σε ποσοστό 13,4% στις ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ & ΔΙΑΧΟΝ (βιομηχανικές εταιρείες) και 97% στις εμπορικές εταιρείες.

Αγορές από τοπικούς προμηθευτές (βάσει όμορων περιοχών) των ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ και ΔΙΑΧΟΝ

Πληρωμές			Αριθμός Προμηθευτών	
Προμηθευτές	Αξία (χιλ.€)	Αξία(%)	Αριθμός	%
Όμοροι Δήμοι Θριασίου	21.669	7,6%	177	5,5%
Όμοροι Δήμοι Δ. Θεσσαλονίκης	16.576	5,8%	200	6,2%
ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΠΙΚΩΝ	38.246	13,4%	377	11,7%
ΥΠΟΛΟΙΠΟΙ	248.095	86,6%	2.859	88,3%
ΣΥΝΟΛΟ	286.341	100,0%	3.236	100,0%

Αγορές από τοπικούς προμηθευτές (βάσει Εσωτερικού/ Εξωτερικού) των
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΟΝ

Πληρωμές			Αριθμός προμηθευτών	
Προμηθευτές	Αξία (χιλ €)	Αξία (%)	Αριθμός	%
Εξωτερικού	118.535	41%	758	23%
Εσωτερικού	167.807	59%	2.478	77%
Σύνολο	286.341	100%	3236	100%

Αγορές από τοπικούς προμηθευτές (βάσει Εσωτερικού/ Εξωτερικού) των εμπορικών
εταιριών

Πληρωμές (χιλ €)			Αριθμός προμηθευτών	
Προμηθευτές	Σύνολο	Τοπικοί	Σύνολο	Τοπικοί
EKO	107.506	105.470	2941	2.902
EKO BULGARIA	44.818	43.874	473	447
HP CYPRUS	20.716	19.517	637	591
OKTA	3.403	3.068	481	439
EKO SERBIA	18.709	18.066	509	490
JP Montenegro	20.128	18.939	538	469
Σύνολο	215.280	206.934 (97%)	5.579	5.338 (96%)

3.11.6. Καλές Πρακτικές από τις Χώρες του Εξωτερικού

Το 2017 η συνολική δαπάνη για δράσεις κοινωνικής υπευθυνότητας, εκτός Ελλάδας, ήταν περίπου € 625.773. Από το μεγάλο αριθμό δράσεων εταιρικής κοινωνικής υπευθυνότητας, στις οποίες ο Όμιλος συμμετέχει ή υποστηρίζει, αναφέρονται ενδεικτικά παραδείγματα ανά χώρα, που απεικονίζουν το εύρος της δέσμευσής μας.

π.Γ.Δ.Μ.:

- Οικονομική ενίσχυση και δωρεές σε οργανισμούς υγείας και περίθαλψης, όπως το Γενικό Νοσοκομείο «D-r Ferid Murad», τα Ειδικά Σχολεία Idnina & Zlatan Sremec (ψηφιακό εξοπλισμό), την Κοινότητα Pinden (βιβλία και δέντρα για δεντροφύτευση).

- Χορηγίες για την οργάνωση πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων αλλά και επιμορφωτικών δράσεων (Καλοκαιρινό Φεστιβάλ Οχρίδας, OFFFEST & Skorje Jazz Festival, Εθνική Ομοσπονδία Basketball, Youth Association YMCA-Bitola).
- Δόθηκαν 10 υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές σε φοιτητές από 5 τμήματα σπουδών του Πανεπιστημίου St Kiril and Methodius

ΚΥΠΡΟΣ:

- Οικονομική ενίσχυση και δωρεές σε οργανισμούς όπως Ίδρυμα «Ελπίδα», Σωματείο «Αλκυονίδες», ΠΑΣΥΚΑΦ (εκστρατεία για τον ανδρικό καρκίνο), Ειδικό σχολείο “New Hope”, Ίδρυμα «Ένα όνειρο μια ευχή».
- Χορηγίες για την οργάνωση πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων αλλά και επιμορφωτικών δράσεων όπως την Εθνικές Ομάδες Κύπρου, την Εθνική Ομοσπονδία Ταεκβοντό Κύπρου, τη Νεανική χορωδία «Μικροί Ρεμπέτες».
- Κατασκευή Μνημείου αφιερωμένο στην Ελληνική Δύναμη Κύπρου (ΕΛ.ΔΥ.Κ)

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ:

- Οικονομική ενίσχυση και δωρεές σε οργανισμούς υγείας και περίθαλψης, όπως Γενικό Νοσοκομείο της Kotor, το Ελληνικό Νοσοκομείο, το Νοσοκομείο Berane, το Νοσοκομείο για παιδιά, το Ορφανοτροφείο Bijela (φιλοξενία σε κατασκήνωση για τα παιδιά) καθώς και την κατασκευή μιας παιδικής χαράς.
- Οικονομική ενίσχυση πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων και συνεδρίων (Πρωτάθλημα μίνι Βόλεϋ για παιδιά, Economist Forum, Φεστιβάλ θεάτρου “Puppet”).
- Πρόγραμμα οδικής ασφάλειας σε σχολεία “Someone thinks about you”, σε συνεργασία με την ΜΚΟ “Pcelice” και με την υποστήριξη του Υπουργείου Εκπαίδευσης και του Υπουργείου Εσωτερικών.
- Υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές σε Ελληνικά Πανεπιστήμια.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ:

- Οικονομική ενίσχυση και δωρεές σε οργανισμούς όπως το Ορφανοτροφείο Vidrare, το International Women Club καθώς και κατασκευή παιδικής χαράς σε νηπιαγωγείο στην Yambol.
- Χορηγίες για την υποστήριξη αθλητικών ενώσεων και διοργανώσεων (Ποδοσφαιρική Ομάδα Αστέγων, υποστήριξη του Martin Choy για τη συμμετοχή του στη διοργάνωση Sport Club EKO Racing, υποστήριξη του Pia Tzarski για τη συμμετοχή του στη διοργάνωση Autotzar Rali Service).

ΣΕΡΒΙΑ:

- Οικονομική υποστήριξη ιδρυμάτων και οργανισμών για την ενίσχυση του φιλανθρωπικού και ανθρωπιστικού τους έργου (Princess Katarina Fund, ΜΚΟ Mali veliki Ijudi, ΜΚΟ Belhospice, ΜΚΟ Radost deci).
- Οικονομική ενίσχυση πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων και οργανισμών (Διεθνές Φεστιβάλ Μουσικής, Ποδοσφαιρική Ένωση Σερβίας, Ολυμπιακή Επιτροπή Σερβίας, Αθλητικές Κατασκηνώσεις σε παιδιά στο KoraoNIK Mountain).

- Διοργάνωση “Open Day” για φοιτητές του Πανεπιστημίου του Βελιγραδίου στα Κεντρικά γραφεία της εταιρείας
- Υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές σε Ελληνικά Πανεπιστήμια.

3.11.7. Δράσεις ΕΚΕ Ομίλου - Στόχοι 2018-2022

<p>Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνέχιση πάγιων δράσεών μας για την στήριξη των ευπαθών ομάδων (προγράμματα σίτισης άνεργων απόρων, στήριξη λειτουργίας κοινωνικών παντοπωλείων όμορων δήμων, δωρεές πετρελαίου) • Συμπράξεις για την καλύτερευση του συνθηκών διαβίωσης των προσφύγων • Συνέργειες για υλοποίηση προγραμμάτων για την εξάλειψη διακρίσεων και σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων 	
---	--

3.11.8. Νέα Γενιά’

- Διεύρυνση των συνεργασιών με ΑΕΙ και ερευνητικά ιδρύματα
- Συνέχιση πάγιων δράσεών μας (προγράμματα για διεύρυνση γνώσεων και απόκτηση νέων δεξιοτήτων για ένταξη στη αγορά εργασίας, όπως υποτροφίες, δημιουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων, ευκαιρίες πρακτικής και απασχόλησης, σεμινάρια, εκθέσεις)

- Στήριξη της εκπαιδευτικής κοινότητας και των δομών της
- Συνέργειες με πανεπιστήμια για μεταπτυχιακές, διδακτορικές και μετα-διδακτορικές σπουδές στους τομείς της βιομηχανικής έρευνας, της ενέργειας και της μηχανικής πετρελαίου
- Δημιουργία πρότυπων εργαστηρίων Φυσικών Επιστημών σε Γυμνάσια/ Λύκεια

3.11.9. Βιώσιμες Πόλεις & Περιβάλλον

- Έργα υποδομής σε Δήμους όπως ασφαλτοστρώσεις, αποκαταστάσεις σχολείων, διαμορφώσεις παιδικών χαρών
- Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σε σχολεία απομακρυσμένων περιοχών
- Συνέχιση του προγράμματος περιβαλλοντικής επιμόρφωσης «Η Ενέργεια για ζωή... ταξιδεύει» σε νέους προορισμούς
- Περαιτέρω ανάπτυξη επιστημονικών συνεργασιών για περιβαλλοντικές παρεμβάσεις με έργα υποδομής
- Δωρεές εξοπλισμού (π.χ. μηχανήματα καθαρισμού, κάδους) για την εξυπηρέτηση των πολιτών

3.12. Γλωσσάρι – Συντμήσεις

Οι παρακάτω επεξηγήσεις παρατίθενται για τη διευκόλυνση του αναγνώστη, που δεν είναι εξοικειωμένος με τις συντομογραφίες και τους ειδικούς όρους που αναφέρονται σε αυτήν την έκδοση.

ΑτΘ Αέρια του θερμοκηπίου (GHG)

ΒΕΑ Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις Ασπροπύργου

ΒΕΕ Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις Ελευσίνας

ΒΕΘ Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις Θεσσαλονίκης

Βιώσιμη Ανάπτυξη Αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας με τρόπο που να σέβεται το περιβάλλον και να χρησιμοποιεί τους φυσικούς πόρους αρμονικά έτσι ώστε να μην θίγεται η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ανταποκριθεί στις ανάγκες της, (Λεξικό Όρων Γ' ΚΠΣ).

ΔΕΣΟ Διεύθυνση Εταιρικών Σχέσεων Ομίλου (περιλαμβάνει τη Διεύθυνση ΕΚΕ Ομίλου και τη Διεύθυνση Επικοινωνίας Ομίλου)

ΔΥΑΠΒΑΟ Διεύθυνση Ι Υγείας, Ασφάλειας, Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης Ομίλου

ΔΣ Κατά περίπτωση Διευθύνων Σύμβουλος ή Διοικητικό Συμβούλιο

ΕΚΟ ΑΒΕΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΑΒΕΕ (εμπορικές εταιρείες ΕΚΟ και ΒΡ)

ΕΚΕ Είναι τα ευρέως χρησιμοποιούμενα αρχικά του όρου Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη”. Στην έκθεση όμως αναφέρεται με την έννοια της “Εταιρικής Κοινωνικής Υπευθυνότητας”, που συνιστά έναν πλέον δόκιμο και σωστό όρο.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ ΔΣ Το Διοικητικό Συμβούλιο των εισηγμένων στο Χ.Α. ανωνύμων εταιρειών αποτελείται από εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη. Η ιδιότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ως εκτελεστικών ή μη ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο (Ν. 3016/2002). Ως εκτελεστικά θεωρούνται τα μέλη που είναι επιφορτισμένα με τα καθημερινά θέματα διοίκησης της εταιρείας, ενώ μη εκτελεστικά αποκαλούνται τα μέλη που ασχολούνται με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων. Ο αριθμός των μη εκτελεστικών μελών πρέπει να είναι ίσος τουλάχιστον με το 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών του Δ.Σ.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Αναφορά στον Όμιλο ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

ΕΛ.ΠΕ.ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ

ΕΛΟΤ Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης

Ε.Ξ.Υ.Π.Π. Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης (σύμφωνα με το Π.Δ. 95/1999, με θέμα την επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων, την τήρηση συνθηκών υγείας και τη λήψη μέτρων προστασίας και αποφυγής ατυχημάτων.

Ε.Σ.Υ.Π.Π. Εσωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης (σύμφωνα με το Π.Δ.95/1999, με θέμα την επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων, την τήρηση συνθηκών υγιεινής και τη λήψη μέτρων προστασίας και αποφυγής ατυχημάτων.

Ε.Υ.Α.Ε. Επιτροπές Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας

Κοινωνική Υπευθυνότητα Βλέπε ΕΚΕ

Κοινωνικοί Εταίροι (stakeholders) Ενδιαφερόμενα Μέρη ή Κοινωνικοί Εταίροι είναι εκείνοι που άμεσα ή έμμεσα επηρεάζονται από τις δραστηριότητες μιας επιχείρησης αλλά ταυτόχρονα μπορούν και να τις επηρεάσουν. Σε αυτούς περιλαμβάνονται οι εργαζόμενοι, πελάτες, μέτοχοι, επιχειρηματικοί συνεργάτες, κυβερνήσεις, τοπικές κοινότητες, μη κυβερνητικές οργανώσεις, κ.λπ.

ΜΑΠ Μέσα Ατομικής Προστασίας

Οικουμενικό Σύμφωνο (UNGC) Το Οικουμενικό Σύμφωνο (μια εθελοντική πρωτοβουλία του ΟΗΕ) αποτελεί ένα πλαίσιο για τις επιχειρήσεις, οι οποίες δεσμεύονται να ευθυγραμμίσουν τις λειτουργίες τους και τις στρατηγικές τους με 10 παγκόσμια αποδεκτές αρχές (24 κριτήρια) στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των συνθηκών εργασίας, του περιβάλλοντος και της καταπολέμησης της διαφθοράς.

ΣΒΑ Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης - Sustainable Development Goals (SDGs). Είναι η κοινή δέσμευση των 193 κρατών μελών του ΟΗΕ ότι θα συμβάλλουν ενεργά για την υλοποίηση 17 στόχων που συνδέονται με τη Βιώσιμη Ανάπτυξη έως το 2030.

ΣΔΥΑ Σύστημα Διαχείρισης Υγείας & Ασφάλειας

AIF All Injury Frequency – Σύνολο τραυματισμών: αριθμός θανατηφόρων + απουσίας + περιορισμένης ικανότητας + ιατρικής περίθαλψης

περιστατικών (τα πρώτων βοηθειών εξαιρούνται) x 10⁶ δια του συνολικού αριθμού των ανθρωποωρών.

API Αμερικανικό Ινστιτούτο Πετρελαίου

AR Absentee Rate – Ποσοστό αδικαιολόγητων απουσιών: Οι πραγματικές ημέρες απουσίας, εκπεφρασμένες ως ποσοστό επί των συνολικών προγραμματισμένων ημερών που πρέπει να εργαστεί το εργατικό δυναμικό για την ίδια περίοδο. Δεν συμπεριλαμβάνονται επιτρεπόμενες άδειες και απουσίες λόγω κανονικής άδειας, σπουδών, τοκετού, μητρότητας, σοβαρών προσωπικών λόγων.

CCPS Αμερικανικό Κέντρο Ασφάλειας Χημικών Διεργασιών, Center for Chemical Process Safety

CLP Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων (Classification, Labelling, Packaging, R1272/2008)

COMO Company owned & company operate/managed

CONCAWE Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Υγεία, την Ασφάλεια και το Περιβάλλον στον κλάδο του πετρελαίου.

CoP (Communication on Progress) μία ετήσια έκθεση προς το Γραφείο του ΟΗΕ για το Οικουμενικό Σύμφωνο, σχετικά με την εφαρμογή και τη διάδοση των 10 αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ, βλέπε και UNGC, (www.unglobalcompact.org/CommunicatingProgress/)

CSR Εταιρική Κοινωνική Υπευθυνότητα

DODO Dealer Owned Dealer Operated

EU- ETS European Union GHG Emission Trading Scheme

FUELS EUROPE Ευρωπαϊκή Ένωση Βιομηχανιών Πετρελαιοειδών

GRI Standards Διεθνώς αποδεκτό σύστημα προτύπων για την αντικειμενική απόδοση του απολογισμού βιώσιμης ανάπτυξης.

ISGOTT International Safety Guide for Oil Tankers and Terminals.

ISM Institute of Supply Management.

LDAR Σύστημα έγκαιρης ανίχνευσης και επισκευής των διάχυτων εκπομπών (leak detection and repair).

LWI Lost Workday Injury – Ατυχήματα απουσίας από την εργασία

LWIF Lost Workday Injury Frequency – Συχνότητα ατυχημάτων απουσίας ανά 1 εκατομμύριο εργατοώρες

LWIS Lost Workday Injury Severity – Σοβαρότητα ατυχημάτων απουσίας: χαμένες ημέρες λόγω ατυχήματος ανά αριθμό ατυχημάτων

MARPOL Marine Pollution.

MTC Ατυχήματα Ιατρικής Περίθαλψης (Medical Treatment Cases)

MY CLIMATE Οργανισμός με παγκόσμια εμβέλεια σε προγράμματα αντισταθμιστικών μέτρων για το ανθρακικό αποτύπωμα.

ODR Occupational Diseases Rate - Ποσοστό επαγγελματικών ασθενειών

OHSAS Occupational Health and Safety Accreditation System, πρότυπο για την υγεία και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας.

PSE Process Safety Event

PSER Process Safety Event Rate

REACH Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός «Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals» (R1907/2006), που ισχύει σε όλα τα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης από 1ης Ιουνίου 2007.

RWI Ατυχήματα περιοριστικής ικανότητας (Restricted Workday Injuries).

UNGC δεξ Οικουμενικό Σύμφωνο.

VOC Πτητικές οργανικές ενώσεις (volatile organic compounds).

3.13. Παράρτημα Ι

GRI Standards

Πιστοποίηση

GRI 102: ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ 2016	Προφίλ Ομίλου	102-1, 102-2, 102-3, 102-4, 102-5, 102-6, 102-7, 102-8, 102-9, 102-10, 102-11, 102-12, 102-13	V
	Στρατηγική	102-14, 102-15	V
	Δεοντολογία & Ακεραιότητα	102-16	V
	Διακυβέρνηση	102-18, 102-19, 102-20, 102-21, 102-22, 102-23, 102-24, 102-25, 102-26, 102-27, 102-28, 102-29, 102-30, 102-31, 102-32, 102-33, 102-34, 102-35, 102-36, 102-37, 102-38, 102-39	V
	Κοινωνικοί Εταίροι	102-40, 102-41, 102-42, 102-43, 102-44	V
	Μέθοδος σύνταξης απολογισμού	102-45, 102-46, 102-47, 102-48, 102-49, 102-50, 102-51, 102-52, 102-53, 102-54, 102-55, 102-56	V
ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	Κανονιστική Συμμόρφωση	GRI 103: Διοικητική προσέγγιση 2016	103-1, 103-2, 103-3
		GRI 307: Περιβαλλοντική συμμόρφωση 2016	307-1
		GRI 419: Κοινωνικοοικονομική συμμόρφωση 2016	419-1
	Διαρροές & Κηλίδες Πετρελαίου	GRI 103: Διοικητική προσέγγιση 2016	103-1, 103-2, 103-3
		GRI 306: Απόβλητα 2016	306-3
		Ειδικό Δείκτης "Oil & Gas Sector Supplement"	OG13
	Υγεία, Ασφάλεια & Ευεξία Εργαζομένων	GRI 103: Διοικητική προσέγγιση 2016	103-1, 103-2, 103-3
		GRI 403: Υγεία & Ασφάλεια 2016	403-1, 403-2, 403-3, 403-4
	Ποιότητα Αέρα	GRI 103: Διοικητική προσέγγιση 2016	103-1, 103-2, 103-3
		GRI 305: Εκπομπές 2016	305-7
		Ειδικό Δείκτης "Oil & Gas Sector Supplement"	OG8
	Καταπολέμηση της Διαφθοράς & Επιχειρηματική Δεοντολογία	GRI 103: Διοικητική προσέγγιση 2016	103-1, 103-2, 103-3
GRI 205: Καταπολέμηση διαφθοράς 2016		205-1, 205-2, 205-3	
Ενέργεια & Κλιματική Αλλαγή	GRI 103: Διοικητική προσέγγιση 2016	103-1, 103-2, 103-3	
	GRI 201: Οικονομικοί Δείκτες 2016	201-2	
	GRI 302: Ενέργεια 2016	302-1, 302-2, 302-3, 302-4, 302-5	
	GRI 305: Εκπομπές 2016	305-1, 305-2, 305-3, 305-4, 305-5, 305-6	
Απόβλητα και Κυκλική Οικονομία	Ειδικό Δείκτης "Oil & Gas Sector Supplement"	OG2, OG3	
	GRI 103: Διοικητική προσέγγιση 2016	103-1, 103-2, 103-3	
	GRI 301: Υλικά 2016	301-1, 301-2, 301-3	
	GRI 303: Νερό 2016	303-3	
Απασχόληση	GRI 306: Απόβλητα 2016	306-1, 306-2, 306-4, 306-5	
	GRI 103: Διοικητική προσέγγιση 2016	103-1, 103-2, 103-3	
	GRI 401: Απασχόληση 2016	401-1, 401-2, 401-3	
Ασφάλεια, Ποιότητα & Προσιτότητα Προϊόντων	GRI 103: Διοικητική προσέγγιση 2016	103-1, 103-2, 103-3	
	GRI 416: Υγεία και ασφάλεια πελατών 2016	416-1, 416-2	
	GRI 417: Σήμανση προϊόντων 2016	417-1, 417-2, 417-3	
Αδιάρθρωση Λειτουργία & Ετοιμότητα για Καταστάσεις Έκτακτης Ανάγκης	GRI 103: Διοικητική προσέγγιση 2016	103-1, 103-2, 103-3	

	GRI 201: Οικονομικοί Δείκτες 2016	201-1, 201-3, 201-4	V	
	GRI 202: Παρουσία σε αγορές 2016	202-1, 202-2	V	
	GRI 203: Έμμεσες οικονομικές επιπτώσεις 2016	203-1, 203-2	V	
	GRI 204: Πρακτικές προμηθειών 2016	204-1	V	
	GRI 206: Αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά 2016	206-1	V	
	GRI 303: Νερό 2016	303-1, 303-2	V	
	GRI 304: Βιοοικολογία 2016	304-1, 304-2, 304-3, 304-4	V	
	GRI 308: Αξιολόγηση προμηθειών 2016	308-1, 308-2	V	
	GRI 402: Εργασιακές σχέσεις 2016	402-1	V	
	GRI 404: Κατάρτιση & εκπαίδευση 2016	404-1, 404-2, 404-3	V	
ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ	GRI 405: Διαφορετικότητα & ίσες ευκαιρίες 2016	405-1, 405-2	V	
	GRI 406: Απουσία διακρίσεων 2016	406-1	V	
	GRI 407: Συνδικαλιστική ελευθερία – συλλογικές διαπραγματεύσεις 2016	407-1	V	
	GRI 408: Παιδική εργασία 2016	408-1	V	
	GRI 409: Αναγκαστική εργασία 2016	409-1	V	
	GRI 410: Πρακτικές Ασφαλείας 2016	410-1	V	
	GRI 411: Δικαιώματα αυτοκθόνων 2016	411-1	V	
	GRI 412: Ανθρώπινα δικαιώματα & αξιολογήσεις 2016	412-1, 412-2, 412-3	V	
	GRI 413: Τοπικές κοινωνίες 2016	413-1, 413-2	V	
	GRI 414: Αξιολόγηση προμηθειών 2016	414-1, 414-2	V	
	GRI 415: Δημόσια πολιτική 2016	415-1	V	
	GRI 418: Προστασία προσωπικών δεδομένων 2016	418-1	V	
		Λοιποί Ειδικοί Δείκτες για τον Πετρελαϊκό Κλάδο "Oil & Gas Sector Supplement"	OG1, OG4, OG5, OG6, OG7, OG9, OG10, OG11, OG12, OG14	V

3.14. Παράρτημα II

Έκθεση CoP (Κριτήρια Οικουμενικού Συμφώνου ΟΗΕ)

Criteria Summary		Ext. Certification
Strategies & Operations		
1	The CoP describes mainstreaming into corporate functions and business units	V
2	The CoP describes value chain implementation	V
Robust Human Rights Management Policies & Procedures		
3	The CoP describes robust commitments, strategies or policies in the area of human rights	V
4	The CoP describes effective management systems to integrate the human rights principles	V
5	The CoP describes effective monitoring and evaluation mechanisms of human rights integration	V
Robust Labour Management Policies & Procedures		
6	The CoP describes robust commitments, strategies or policies in the area of labour	V
7	The CoP describes effective management systems to integrate the labour principles	V
8	The CoP describes effective monitoring and evaluation mechanisms of labour principles integration	V
Robust Environmental Management Policies & Procedures		
9	The CoP describes robust commitments, strategies or policies in the area of environmental stewardship	V
10	The CoP describes effective management systems to integrate the environmental principles	V
11	The CoP describes effective monitoring and evaluation mechanisms for environmental stewardship	V
Robust Anti-Corruption Management Policies & Procedures		
12	The CoP describes robust commitments, strategies or policies in the area of anti-corruption	V
13	The CoP describes effective management systems to integrate the anti-corruption principle	V
14	The CoP describes effective monitoring and evaluation mechanisms for the integration of anti-corruption	V
Taking Action in Support of Broader UN Goals and Issues		
15	The CoP describes core business contributions to UN goals and issues	V
16	The CoP describes strategic social investments and philanthropy	V
17	The CoP describes advocacy and public policy engagement	V
18	The CoP describes partnerships and collective action	V
Corporate Sustainability Governance and Leadership		
19	The CoP describes CEO commitment and leadership	V
20	The CoP describes Board adoption and oversight	V
21	The CoP describes stakeholder engagement	V
ANNEX: Business & Peace		
22	The CoP describes policies and practices related to the company's core business operations in high-risk or conflict-affected areas	Neither HELLENIC PETROLEUM nor its subsidiaries are operating in high-risk or conflict-affected areas.
23	The CoP describes policies and practices related to the company's government relations in high-risk or conflict-affected areas	
24	The CoP describes local stakeholder engagement and strategic social investment activities of the company in high-risk or conflict-affected areas	
<p>Η πιστοποίηση από ανεξάρτητο φορέα έγινε για κάθε σημείο, καθενός κριτηρίου, όπως φαίνεται αναλυτικά για τα 21 κριτήρια του GC Advanced level CoP στο σύνδεσμο http://sustainabilityreport2017.helpe.gr/sustainability-standards-and-verification/entries-cop/.</p>		

3.15. Παράρτημα III

Ο Όμιλος ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, το 2017, ως πρεσβευτής του Ελληνικού Κώδικα Βιωσιμότητας, συμμορφώνεται και με τα 20 κριτήρια του Κώδικα (Επίπεδο Συμμόρφωσης Α), ενώ συμμετείχε ενεργά στη διαμόρφωση του, είτε καταθέτοντας τις απόψεις και τις πρωτοβουλίες του στο πλαίσιο του σχετικού Διαλόγου, είτε συμμετέχοντας στις σχετικές ομάδες εργασίας.

ΠΥΛΩΝΑΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΑ	Παραπομπή σε Κεφάλαια του Απολογισμού	Παραπομπή σε GRI Standards
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	1. Στρατηγική Ανάλυση & Δράση	<ul style="list-style-type: none"> Μήνυμα Προέδρου Δ.Σ. & Διευθύνοντος Συμβούλου Ο Όμιλος με μια ματιά 	102-12, 102-13, 102-14, 102-15
	2. Ουσιαστικότητα	<ul style="list-style-type: none"> Κοινωνικοί Εταίροι & Ουσιαστικά Θέματα Λίγα λόγια για τον Απολογισμό & Παραρτήματα 	102-15, 102-46, 102-47
	3. Στοχοθέτηση	<ul style="list-style-type: none"> Ο Όμιλος με μια ματιά Στόχοι για το περιβάλλον και την ενέργεια Κοινωνία 	102-15
	4. Διαχείριση της Αλυσίδας Αξίας	<ul style="list-style-type: none"> Ο Όμιλος με μια ματιά/ Δημιουργία Αξίας Κοινωνικοί Εταίροι & Ουσιαστικά Θέματα Αγορά 	102-6, 102-9, 102-10, 102-16, 102-40, 102-42, 102-43, 102-44, 103-1, 308-1, 308-2, 407-1, 408-1, 409-1, 414-1, 414-2
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	5. Υπευθυνότητα	<ul style="list-style-type: none"> Εταιρική Διακυβέρνηση και Κανονιστική Συμμόρφωση Κοινωνία 	102-19, 102-20, 102-21, 102-26, 102-27, 102-28, 102-29, 102-30, 102-31
	6. Κανόνες & Διαδικασίες	<ul style="list-style-type: none"> Εταιρική Διακυβέρνηση και Κανονιστική Συμμόρφωση Λίγα λόγια για τον Απολογισμό & Παραρτήματα 	102-16, 102-28
	7. Καταγραφή & Παρακολούθηση	<ul style="list-style-type: none"> Εταιρική Διακυβέρνηση και Κανονιστική Συμμόρφωση Απασχόληση Υγεία & Ασφάλεια Περιβάλλον, Ενέργεια και Κλιματική Αλλαγή Ο Όμιλος με μια ματιά/ Οικονομικές Επιδόσεις Λίγα λόγια για τον Απολογισμό & Παραρτήματα Κοινωνία 	302-3, 305-4
	8. Πολιτικές Αμοιβών & Κίνητρα για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη	<ul style="list-style-type: none"> Ο Όμιλος με μια ματιά/ Δημιουργία Αξίας Απασχόληση Υγεία & Ασφάλεια 	102-35
	9. Διάλογος με τα Ενδιαφερόμενα Μέρη	<ul style="list-style-type: none"> Κοινωνικοί Εταίροι & Ουσιαστικά Θέματα 	102-40, 102-42, 102-43, 102-44
	10. Προϊοντική Υπευθυνότητα & Καινοτομία	<ul style="list-style-type: none"> Αγορά 	302-3, 302-4, 302-5, 414-1, 414-2, 415-1, 416-2, 417-1, 417-2, 417-3, 418-1, 419-1
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	11. Χρήση Φυσικών Πόρων	<ul style="list-style-type: none"> Περιβάλλον, Ενέργεια και Κλιματική Αλλαγή 	301-1, 301-2, 302-1, 302-2, 302-3, 302-5, 303-1, 306-2
	12. Διαχείριση Πόρων	<ul style="list-style-type: none"> Περιβάλλον, Ενέργεια και Κλιματική Αλλαγή 	301-1, 301-2, 302-1, 302-4, 302-5, 303-1, 303-3, 306-1, 306-2
	13. Εκπομπές Αερίων & Κλιματική Αλλαγή	<ul style="list-style-type: none"> Περιβάλλον, Ενέργεια και Κλιματική Αλλαγή 	301-1, 302-1, 305-1, 305-2, 305-3, 305-4, 305-5
	14. Εργασιακά Δικαιώματα	<ul style="list-style-type: none"> Απασχόληση 	403-1, 404-1, 404-3, 405-1, 406-1, 407-1, 412-3
	15. Ίσες Ευκαιρίες	<ul style="list-style-type: none"> Απασχόληση 	102-36, 102-37, 401-2, 403-2, 403-4, 404-1, 405-1, 405-2, 406-1
ΚΟΙΝΩΝΙΑ	16. Απασχόληση	<ul style="list-style-type: none"> Ο Όμιλος με μια ματιά/ Δημιουργία Αξίας Απασχόληση Περιβάλλον, Ενέργεια και Κλιματική Αλλαγή Λίγα λόγια για τον Απολογισμό & Παραρτήματα 	401-1, 404-1, 404-2
	17. Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Εφοδιαστική Αλυσίδα	<ul style="list-style-type: none"> Αγορά Απασχόληση 	407-1, 408-1, 409-1, 412-1, 414-1, 414-2
	18. Ενίσχυση Τοπικών Κοινωνιών	<ul style="list-style-type: none"> Κοινωνία Ο Όμιλος με μια ματιά/ Δημιουργία Αξίας 	201-1, 202-2, 203-1, 413-1
	19. Συμμετοχή σε Πρωτοβουλίες & Πολιτική Επιρροή	<ul style="list-style-type: none"> Κοινωνικοί Εταίροι & Ουσιαστικά Θέματα Εταιρική Διακυβέρνηση και Κανονιστική Συμμόρφωση 	102-12, 415-1
	20. Πρόληψη & Καταπολέμηση της Διαφθοράς	<ul style="list-style-type: none"> Εταιρική Διακυβέρνηση και Κανονιστική Συμμόρφωση 	102-16, 102-17, 205-1, 205-3, 419-1

Κεφάλαιο 4 - Συμπεράσματα

Στην παρούσα εργασία αναλύθηκε η έννοια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Για την ΕΚΕ, υπάρχουν πολλές διαφορετικές ή και αντίθετες απόψεις. Σύμφωνα με μία "μέση οδό", αφού οι εταιρείες αποτελούν σημαντικό παράγοντα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, οφείλουν να προωθούν και να εξελίσσουν την Κοινωνική Υπευθυνότητα και την ΕΚΕ. Η έννοια αυτή, σε συνδυασμό με άλλες όπως αυτή της Βιώσιμης Ανάπτυξης δείχνουν να έχουν σημαντική διάδοση και ανάπτυξη, στη χώρα μας αλλά και στο εξωτερικό. Πλέον είναι σημαντικό μέρος της Στρατηγικής της ανώτατης διοίκησης σε ολόένα αυξανόμενο ποσοστό επιχειρήσεων.

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη δεν θα πρέπει να εκλαμβάνεται ως ένα επιπλέον κόστος. Αντίθετα αποτελεί σημαντική επένδυση της επιχείρησης, αφού έχει θετικό αντίκτυπο για επιχείρηση εσωτερικά, αλλά και εξωτερικά. Βελτιώνει τη σχέση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος, των ανθρώπινων δικαιωμάτων και γενικότερα στην οικοδόμηση μίας καλύτερης κοινωνίας. Οι εταιρείες που συμπεριφέρονται με κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο, έχουν την ευκαιρία να αυξήσουν το κοινωνικό τους κεφάλαιο και την αναγνωρισιμότητα του σήματός τους. Παράλληλα αυξάνουν την παραγωγικότητα των εργαζομένων τους αλλά και των στελεχών τους. Επίσης περιορίζουν το ρίσκο και τους κινδύνους της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, διότι ενημερώνονται, γνωρίζουν και εξυπηρετούν καλύτερα τις ανάγκες των πελατών τους και των προμηθευτών τους.

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη, μεταξύ άλλων, ανάλογα με τον κλάδο και την στρατηγική της επιχείρησης μπορεί να περιλαμβάνει συγκεκριμένους στόχους που αφορούν την επιχείρηση. Τα αποτελέσματα αλλά και τα οφέλη από τις ενέργειες της ΕΚΕ μπορεί να είναι ποσοτικά (μετρήσιμα) και ποιοτικά (μη μετρήσιμα). Ωστόσο παρόλο που πολλά από τα αποτελέσματά της εφαρμογής προγραμμάτων ΕΚΕ δεν μπορούν να μετρηθούν άμεσα, φαίνονται μέσα από την καθημερινότητα όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Σημειώνεται ότι στην προσπάθεια να ποσοτικοποιηθούν τα αποτελέσματά και τα οφέλη της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, αλλά και να γίνεται η δημοσιοποίηση με συγκεκριμένο τρόπο, έχει αναπτυχθεί και αναπτύσσεται σημαντικός αριθμός προτύπων, προδιαγραφών και μεθοδολογιών. Έτσι κάθε χρόνο (συνήθως) παρουσιάζεται μία έκθεση εταιρικής κοινωνικής ευθύνης ή απολογισμός βιώσιμης ανάπτυξης. Σε αυτόν, σύμφωνα και με την διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, γίνεται μία παρουσίαση των δράσεων ΕΚΕ, των στόχων που είχαν τεθεί και των αποτελεσμάτων. Παράλληλα θεσπίζονται στόχοι για την επόμενη χρονιά. Η επιτυχία των προγραμμάτων ΕΚΕ εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Σημαντικό ρόλο παίζει η ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και των καταναλωτών (για παράδειγμα μπορεί να προτιμήσουν κάποια εταιρεία επειδή συμμετέχει σε δράσεις για την βελτίωση του περιβάλλοντος) και η εκπαίδευση των στελεχών των επιχειρήσεων.

Στην παρούσα εργασία, αναλύθηκε επίσης ο απολογισμός του Ομίλου ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, μίας μεγάλης (πολυεθνικής) εταιρείας που δραστηριοποιείται στον κλάδο του πετρελαίου. Ο απολογισμός συντάσσεται συνήθως με βάση διεθνή πρότυπα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση ακολουθείται ο Ελληνικός Κώδικας Βιωσιμότητας, όπου υπάρχει συμμόρφωση και με τα 20 κριτήρια του Κώδικα (Επίπεδο Συμμόρφωσης Α). Μάλιστα ο όμιλος είναι πρεσβευτής του Κώδικα. Επίσης ακολουθούνται οι αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ και το πρότυπο GRI.

Σημειώνεται ότι ο κλάδος των πετρελαιοειδών περιλαμβάνει δραστηριότητες που έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Ο συγκεκριμένος όμιλος αντισταθμίζει εν μέρη τις σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον με σημαντικές δράσεις ΕΚΕ. Οι δράσεις ΕΚΕ, οι οποίες δημοσιεύονται στον απολογισμό εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, συνήθως γίνονται σε μεγαλύτερο βαθμό από μεγάλες εταιρείες όπως ο όμιλος Ελληνικά Πετρέλαια. Αυτό γιατί εταιρείες αυτού του μεγέθους έχουν τους κατάλληλους πόρους. Σημειώνεται ότι οι δράσεις ΕΚΕ των οργανισμών αυτών είναι συνήθως συστηματοποιημένες. Συγκεκριμένα, η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) αποτελεί βασικό στοιχείο της στρατηγικής, της επιχειρηματικότητας και της καθημερινής λειτουργίας του Ομίλου ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ. Για παράδειγμα, έχει δαπανήσει 4,79 εκατομμύρια € σε περισσότερες από 100 δράσεις ΕΚΕ. Ιδιαίτερα σημαντική θεωρείται και η στήριξη στην τοπική κοινωνία. Για παράδειγμα, 13,4% των αγορών των βιομηχανικών εταιρειών & 97% των εμπορικών εταιρειών πραγματοποιούνται από «τοπικούς προμηθευτές»

Ο απολογισμός βιώσιμης ανάπτυξης και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης του Ομίλου Ελληνικά Πετρέλαια που παρουσιάζεται είναι κατά το δυνατόν πλήρης και αναλυτικός. Έτσι μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν πρότυπο για τη σύνταξη μελλοντικών απολογισμών του Ομίλου ή απολογισμών άλλων εταιρειών. Προφανώς όσο περισσότερο διαφέρει το αντικείμενο και ο κλάδος δραστηριοποίησης τόσο περισσότερες αλλαγές πρέπει να γίνουν, σύμφωνα και με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Όπως αναφέρθηκε, σύμφωνος και με διεθνή πρότυπα. Συγκεκριμένα, ο Απολογισμός είναι γραμμένος σύμφωνα με τις απαιτήσεις των GRI Standards (in accordance with/ Comprehensive option) και καλύπτει και τους δείκτες του ειδικού συμπληρώματος δεικτών για τον πετρελαϊκό κλάδο (Oil & Gas Sector Supplement). Επίσης, ο Απολογισμός ικανοποιεί τις απαιτήσεις CoP, του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ (Advanced Level).

Οι στόχοι της βιώσιμης ανάπτυξης στο πλαίσιο της ιεράρχησής τους, από τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders), ενσωματώνονται στο αναπτυξιακό σχέδιο των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ. Έτσι εκτός από την ενίσχυση της αξίας, τέθηκαν και στόχοι όπως η μετάβαση σε ένα σύστημα χαμηλών εκπομπών άνθρακα και η βελτίωση των σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας με τις τοπικές κοινωνίες. Για τη σύνταξη του απολογισμού, ο Όμιλος, λαμβάνοντας υπόψη τα Πρότυπα GRI και τα ενδιαφερόμενα μέρη (με τη συμμετοχή τόσο εσωτερικών, όσο και εξωτερικών ενδιαφερόμενων μερών του), αναγνώρισε 26 θέματα βιώσιμης ανάπτυξης που σχετίζονται με τις δραστηριότητές του.. Στη συνέχεια, 10 από αυτά αναγνωρίστηκαν

ως πιο σημαντικά και αναλύθηκαν εκτενώς. Έτσι ο απολογισμός περιλαμβάνει θέματα όπως σύντομη περιγραφή του ομίλου, το όραμα και την αποστολή, αλλά και θέματα όπως Απασχόληση, Υγεία και ασφάλεια, αγορά, περιβάλλον, ενέργεια και κλιματική αλλαγή, ποιότητα Αέρα, απόβλητα και Κυκλική Οικονομία.

Σημειώνεται επίσης ότι ο απολογισμός παραπέμπει σε αρκετά σημεία στον ιστότοπο της εταιρείας για επιπλέον πληροφορίες για κάθε ενδιαφερόμενο. Αυτό κρίνεται ιδιαίτερα θετικό, διότι και ο απολογισμός δεν γίνεται μεγάλος σε έκταση αλλά και όποιος ενδιαφέρεται μπορεί να αναζητήσει εύκολα επιπλέον πληροφορίες. Επίσης ο απολογισμός ελέγχεται από ανεξάρτητο φορέα.

Τονίζεται ο ιδιαίτερα σημαντικός ρόλος της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και του απολογισμού, λόγω του ιδιαίτερα επιβαρυντικού χαρακτήρα που έχουν οι δραστηριότητες της συγκεκριμένης επιχείρησης. Απαιτείται η οικοδόμηση καλών σχέσεων με την τοπική κοινωνία, η οποία μπορεί να γίνει με διαφάνεια, υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών και σημαντικές δράσεις ΕΚΕ. Τονίζονται η ένταξη στόχων και αρχών εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και βιώσιμης ανάπτυξης στους στόχους και της στρατηγική του Ομίλου ΕΛ.ΠΕ. Τονίζονται επίσης οι πολλές δράσεις ΕΚΕ, με παράλληλη δέσμευση σημαντικών οικονομικών και άλλων πόρων του Ομίλου.

Σημειώνεται ότι θα μπορούσε να λάβει χώρα η δημιουργία μεγάλων ιδρυμάτων που θα ασχολιούνται με τις δράσεις ΕΚΕ όπως δράσεις για το περιβάλλον, δράσεις για την κοινωνία (φιλανθρωπίες κλπ). Ειδικά μεγάλες πολυεθνικές εταιρίες, όπως ο όμιλος ΕΛ. ΠΕ, θα μπορούσαν κατά τα πρότυπα επιχειρηματιών του εξωτερικού (πχ Bill & Melinda Gates foundations) να ιδρύσουν φιλανθρωπικά ιδρύματα με πολύμορφες δράσεις. Αν αυτό δεν είναι εφικτό, θα μπορούσε να δημιουργηθεί τμήμα ΕΚΕ, ώστε να μπορούν να αυξάνονται οι δράσεις, να συντονίζονται καλύτερα και να ελέγχονται τα αποτελέσματα σε σχέση και με τους στόχους που έχουν τεθεί. Σημειώνεται ότι τα ιδρύματα ή και τα τμήματα ΕΚΕ θα μπορούσαν να δρουν και σε άλλες χώρες που η επιχείρηση/ ο όμιλος έχει περιορισμένη ή και καθόλου δραστηριότητες, ώστε να τον κάνουν περισσότερο γνωστό και να έχει και οφέλη λόγω «γεωπολιτικής επιρροής».

Κλείνοντας σημειώνεται ότι η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη έχει πολλά οφέλη για την κοινωνία. Παράλληλα, δείχνει να έχει σημαντική άνοδο. Δράσεις και πρωτοβουλίες ΕΚΕ, όπως αυτές του ομίλου ΕΛ. ΠΕ. πρέπει να υιοθετηθούν από μεγαλύτερο κομμάτι της κοινωνίας, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη αλλά και την ποιότητα ζωής. Η ΕΚΕ πρέπει να υποστηριχτεί κατάλληλα πχ με την υιοθέτηση κατάλληλων πρωτοβουλιών και στρατηγικών από την πλευρά της πολιτείας (τοπικής αυτοδιοίκησης και της κυβέρνησης), με ενδεχόμενες νομοθετικές και άλλες παρεμβάσεις. Έτσι, θα επιβραβεύεται η ΕΚΕ και θα ενθαρρύνονται περισσότερες επιχειρήσεις να υιοθετούν τις βέλτιστες πρακτικές ΕΚΕ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

- 1) ΑΑ 1000, (2008), «Πρότυπο αρχών εταιρικής υπευθυνότητας» (https://www.accountability.org/wp-content/uploads/2016/10/AA1000AS_greek.pdf)
- 2) Αραβώσης Κωνσταντίνος «Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ)», σημειώσεις μαθήματος στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα Athens MBA, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών, Τομέας Βιομηχανικής Διοίκησης και Επιχειρησιακής Ερευνάς
- 3) Αραβώσης Κωνσταντίνος (2002), «Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO14001 – EMAS σαν μέσα σχεδιασμού, διαχείρισης και αξιολόγησης περιβαλλοντικών προγραμμάτων επιχειρήσεων», ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΔΙΚΑΙΟ, Τεύχος 4, σελ. 718-731
- 4) Αραβώσης Κωνσταντίνος, Παναγιώτου Νικόλαος (2008), «Αναφορές Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στην Ελλάδα Μία Εμπειρική Μελέτη»
- 5) Βαξεβανίδου Μαρία. (2011), Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα
- 6) Βαλσαμάκη Νάντια (2016), Σύγκριση Απολογισμών Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ομίλων TITAN, VODAFONE, ΟΤΕ – COSMOTE - Προτάσεις βελτίωσης απολογισμού του Ομίλου ΟΤΕ, μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, Διαπανεπιστημιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Athens MBA, Αθήνα
- 7) Δρακούλη Ελένη, (2012) «Καταγραφή, Αξιολόγηση και Προτάσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη της Περιβαλλοντικής Διάστασης των Πολιτικών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης που εφαρμόζει το Ε.Μ.Π.», Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Μηχανολόγων Μηχανικών
- 8) ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Απολογισμός Βιώσιμης Ανάπτυξης & Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης 2017 <https://www.help.gr/corporate-responsibility/sustainability-reports/>
- 9) ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Απολογισμός Βιώσιμης Ανάπτυξης & Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης 2016 <https://www.help.gr/userfiles/8ea1f0cb-9e62-48e4-b947-a27b00fb14bb/inner-pages-gr-final-300817.pdf>
- 10) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2001), «Πράσινο Βιβλίο – Προώθηση ενός ευρωπαϊκού πλαισίου για την εταιρική κοινωνική ευθύνη», Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, COM (2001) 366 Τελικό, 18.07.2001, Βρυξέλλες (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52001DC0366&from=EL>)
- 11) Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, (2003) «ΟΔΗΓΙΑ 2003/51/ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 18ης Ιουνίου 2003 για την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 78/660/Ε ΟΚ, 83/349/ΕΟΚ, 86/635/ΕΟΚ και 91/674/ΕΟΚ σχετικά με τους ετήσιους και τους

ενοποιημένους λογαριασμούς εταιρειών ορισμένων μορφών, τραπεζών και άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και ασφαλιστικών επιχειρήσεων, Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης» <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32003L0051&from=EN>

- 12) Θανόπουλος, Ν. Γιάννης, (2003), «Επιχειρηματική Ηθική & Δεοντολογία», Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα
- 13) Kotler Philip Lee Nancy (2009) «Πώς να προσφέρετε το καλύτερο δυνατό στην εταιρεία σας και στο σκοπό της επιλογής σας: Βέλτιστες πρακτικές από τη Hewlett-Packard, την Ben & Jerry's και άλλες μεγάλες εταιρείες (μετάφραση Μυρτώ Σμαραγδή), Κέρκυρα - Economia Publishing
- 14) Λεώπουλος, Β. & Χατζηστέλιος, Γ. 2018, Total Quality Management – Διοίκηση Ολικής Ποιότητας Ενότητα 3.1 –ISO 9001 Εισαγωγή, Athens MBA 2017-2018 Σχολή Μηχανολόγων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
- 15) Λεώπουλος Β, Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας, 2006, Βοήθημα για το μάθημα Διοίκηση Ποιότητας, Σχολή Μηχανολόγων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Αθήνα
- 16) Παναγιώτου Ν., Αραβώσης Κ., Αναφορές Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στην Ελλάδα, μία Εμπειρική μελέτη, 2008
- 17) Παπαδοπούλου Καλλιόπη (2009), Η εταιρική κοινωνική ευθύνη Έρευνα στην ελληνική βιομηχανία, διπλωματική εργασία, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Αθήνα
- 18) Πονηράκη Ανθούλα, (2015), Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Επιχειρηματικότητα, διπλωματική εργασία, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
<http://www.csringreece.gr/files/research/CSR-1443608818.pdf>
- 19) Πουλιόπουλος Λεωνίδα, Διοίκηση Επιχειρήσεων, Ενότητα 10: Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (Άξονες, Χαρακτηριστικά και Διακυβέρνηση) -Τμήμα Διεθνούς Εμπορίου, Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ, Δυτικής Μακεδονίας
http://openclass.teiwm.gr/modules/document/file.php/INTRADE100/%CE%94%CE%B9%CE%BF%CE%AF%CE%BA%CE%B7%CF%83%CE%B7%20%CE%95%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%AE%CF%83%CE%B5%CF%89%CE%BD_%CE%94%CE%B9%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%AD%CF%82%20%CE%95%CE%BC%CF%80%CF%8C%CF%81%CE%B9%CE%BF_10.pdf
- 20) Πράσινη Βίβλος (2001). Για την Προώθηση ενός Ευρωπαϊκού Πλαισίου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων: Βρυξέλες,
- 21) Τζιρίτας Βασιλειος, (2016) Αξιολόγηση Απολογισμών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) των Ελληνικών Εισηγμένων Επιχειρήσεων Βάσει του Διεθνούς Πλαισίου Οδηγιών Global Reporting Initiative G4 με τη Μέθοδο Ανάλυσης Περιεχομένου, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Μηχανολόγων Μηχανικών, <http://dspace.lib.ntua.gr/handle/123456789/43145>

ΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

- 1) “A proposed methodological framework for the evaluation of CSR”, K. Aravossis et al., Proceeding of the 1 st Int’l Conference on Environmental Economics and Investment Assessment, Mykonos (Greece), 2006
- 2) K. Aravossis et al., “Performance Analysis of the Greek Corporate Social Responsibility Reporting Companies – Proposal of an Evaluation Methodology”, International Journal of Sustainable Development and Planning, Vol.3, No.2, 2008, WIT Press
- 3) N Panayiotou, K. Aravossis, Peggy Moschou, A New Methodology Approach for Measuring Corporate Social Responsibility Performance, International Journal “Water, Air & Soil Pollution: Focus”, Special Issue “WAFO – Urban Air Quality & Sustainable Development”9: 129-138, Springer, The Netherlands, 2009.
- 4) Carroll A. (2007), “A history of corporate social responsibility: concepts and practices”, Oxford Handbook of Corporate Social Responsibility, eds A. Crane, A. McWilliams, D. Matten, J. Moon & D. Siegel, Oxford University Press, Oxford
- 5) Davis K. (1960), “Can business afford to ignore social responsibilities?” California Management Review, Vol.2 (Issue 3), pp. 70-76
- 6) Frederick W. (2006), Corporation be good: the story of corporate social responsibility, Indianapolis: Dog Ear Publishing
- 7) Global Reporting Initiative G4 Sustainability reporting guidelines(2013)
- 8) Global Report Initiative, (2014), “G4 Sustainability Reporting Guidelines”.
- 9) Hurst Aaron (2014) The Purpose Economy: How Your Desire for Impact, Personal Growth and Community Is Changing the world, Elevate
- 10) Johnson H. (1971), Business in Contemporary Society: Framework and issues, Belmont: Wadsworth Publishing
- 11) Kioussis, S., Popescu, C. & Mitrook, M. (2007). Understanding influence on corporate reputation: An examination of public relations efforts, media coverage, public opinion, and financial performance from an agenda-building and agenda-setting perspective. Journal of Public Relations Research, 19(2), 147–165.
- 12) Panayiotou Nikolaos, Aravossis Konstantinos, Moschou Peggy Greece: A Comparative Study of CSR Reports, Global Practices of Corporate Social Responsibility pp 149-164 In: Idowu S.O., Filho W.L. (eds) Global Practices of Corporate Social Responsibility. Springer, Berlin, Heidelberg https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-540-68815-0_7
- 13) Werther, Jr. W. B., and Chandler, D. (2006), “Strategic corporate social responsibility”, Thousand Oaks, CA: Sage.

ΠΗΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

<http://panayiot.simor.ntua.gr/research/csr>

<http://www.cri.org.gr/Contents.aspx?CatId=8>

http://www.csringreece.gr/files/general_news/GN-1417084733.pdf - Κέντρο Αειφορίας (Centre for Sustainability and excellence) Έρευνα του Κέντρου Αειφορίας (CSE) για την εκτίμηση δαπανών για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στην Ελλάδα

<https://www.help.gr/userfiles/8ea1f0cb-9e62-48e4-b947-a27b00fb14bb/inner-pages-gr-final-300817.pdf>

<https://www.globalreporting.org/standards/gri-standards-download-center/gri-103-management-approach-2016/#user-details>

<http://www.halcor.com/ckfinder/userfiles/files/elvalhalcor-csr-report-annual-report-2017-greek.pdf>

<http://sustainabilityreport2017.help.gr/>

<http://sustainabilityreport2017.help.gr/sustainability-standards-and-verification/GRI-Standards/>

http://m.help.gr/userfiles/8ea1f0cb-9e62-48e4-b947-a27b00fb14bb/GR_Help_Annual_Report_2017_Spreads_1.pdf

sustainabilityreport2017.help.gr/corporate-governance-and-regulatory-compliance/code-of-conduct/

https://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=36&Itemid=71

<https://www.csrhellas.net/network/themata-eke/ti-einai-eke>

<http://www.isoqar.gr/el/ISO14001>

http://www.iso.org/iso/introduction_to_iso_14001.pdf

<https://www.deq.virginia.gov/AboutUs/EnvironmentalManagementSystem/ISO14001EnvironmentalManagementSystem.aspx>

www.csreurope.org (The European Business Network for Corporate Social Responsibility)

<http://csrindex.gr> (<https://csrindex.gr/%CE%BF-%CF%81%CF%8C%CE%BB%CE%BF%CF%82-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B5%CE%BD%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CF%86%CE%B5%CF%81%CE%BF%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CF%89%CE%BD-%CE%BC%CE%B5%CF%81%CF%8E%CE%BD-stakeholders-%CF%84%CE%B7/>)

www.ibl.org (INTERNATIONAL BUSINESS LEADERS FORUM)

<http://www.worldbank.org>

RG (Reporting guidelines)- Κατευθυντήριες Οδηγίες έκδοσης απολογισμών βιωσιμότητας, 2000-2006 GRI, Version 3.0

<http://www.instofcom.gr/ereunes/etairiki-koinoniki-efthyni-csr/> (ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (Αστική Εταιρεία MKX, έρευνα για csr 2015)

<http://globalreporting.org/> (Global Reporting Index)
<https://g4.globalreporting.org/specific-standard-disclosures/Pages/default.aspx>
<http://www.globalreporting.org/AboutGRI/WhatIsGRI/>
<https://www.globalreporting.org/resource/library/GRI-G3-Greek-Reporting%20Guidelines.pdf>
<http://direction.gr/csrreports/files/assets/common/downloads/CSR%20REPORTS%202015.pdf>
<https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>
<https://www.unglobalcompact.org/system/attachments/20348/original/Comergon-SA-Risk-Managers-COP.pdf?1360256414>
http://consultation.sustainablegreece2020.com/wp-content/uploads/2016/02/Plhroforiako_Yliko.pdf
<https://www.e-education.psu.edu/eme444/node/337>
 ΥΠΕΚΑ, Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου (EMAS)
http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=520&language=el-GR&SkinSrc=%5BG%5DSkins%2F_default%2FNo+Skin&ContainerSrc=%5BG%5DContainers%2F_default%2FNo+Container&dnnprintmode=true
<https://www.kemel.gr/articles/viosimi-anaptyxi>
http://www.sevbcsd.org.gr/about_sustainable_development
<https://www.ihu.edu.gr/icsd/docs/eisagogi-sti-viosimi-anaptyxi.pdf>
<https://www.globalreporting.org/standards/gri-standards-download-center/>
<https://www.snf.org/el/isn/istoria-skopos/>
https://www.cosmote.gr/otegroup_company/sustainability/2017_final_gr.pdf

<https://www.gatesfoundation.org/>
<http://www.mvvfoundation.gr/el/%cf%84%ce%bf-%ce%b5%cf%81%ce%b3%ce%bf/>
<http://www.euro2day.gr/-/article-folder-item/103714/ta-ofelh-ths-eke.html>
<https://csrnews.gr/15841/sasb-%CF%80%CF%81%CF%8C%CF%84%CF%85%CF%80%CE%B1-%CE%BC%CE%B5-%CF%83%CF%84%CF%8C%CF%87%CE%BF-%CE%AD%CE%BD%CE%B1-%CE%B2%CE%B9%CF%8E%CF%83%CE%B9%CE%BC%CE%BF-%CE%BC%CE%AD%CE%BB%CE%BB%CE%BF%CE%BD>
<http://www.greece.lrga.com/standards-and-schemes/iso50001/>
<https://www.intercert.gr/i/%cf%83%cf%85%cf%83%cf%84%ce%ae%ce%bc%ce%b1%cf%84%ce%b1-%ce%b4%ce%b9%ce%b1%cf%87%ce%b5%ce%af%cf%81%ce%b9%cf%83%ce%b7%cf%82/%ce%b4%ce%b9%ce%b1%cf%87%ce%b5%ce%b9%cf%81%ce%b9%cf%83%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ae-%ce%b5%cf%80%ce%ac%cf%81%ce%ba%ce%b5%ce%b9%ce%b1/%ce%b9so-50001/>

Απολογισμός βιώσιμης Ανάπτυξης 2015-2016 ELBISCO http://www.elbisco.gr/wp-content/uploads/2018/04/elbisco_apologismos_2015-2016.pdf

<https://www.tuv-nord.com/gr/el/pistopoiisi/pistopoiisi-systimatou/energeia-periballon/iso-500012011-systima-energeiakis-apodosis/>

<https://www.intercert.gr/i/%cf%85%ce%b3%ce%b5%ce%af%ce%b1-%ce%ba%ce%b1%ce%b9-%ce%b1%cf%83%cf%86%ce%ac%ce%bb%ce%b5%ce%b9%ce%b1-%cf%83%cf%84%ce%b7%ce%bd-%ce%b5%cf%81%ce%b3%ce%b1%cf%83%ce%af%ce%b1/>